

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

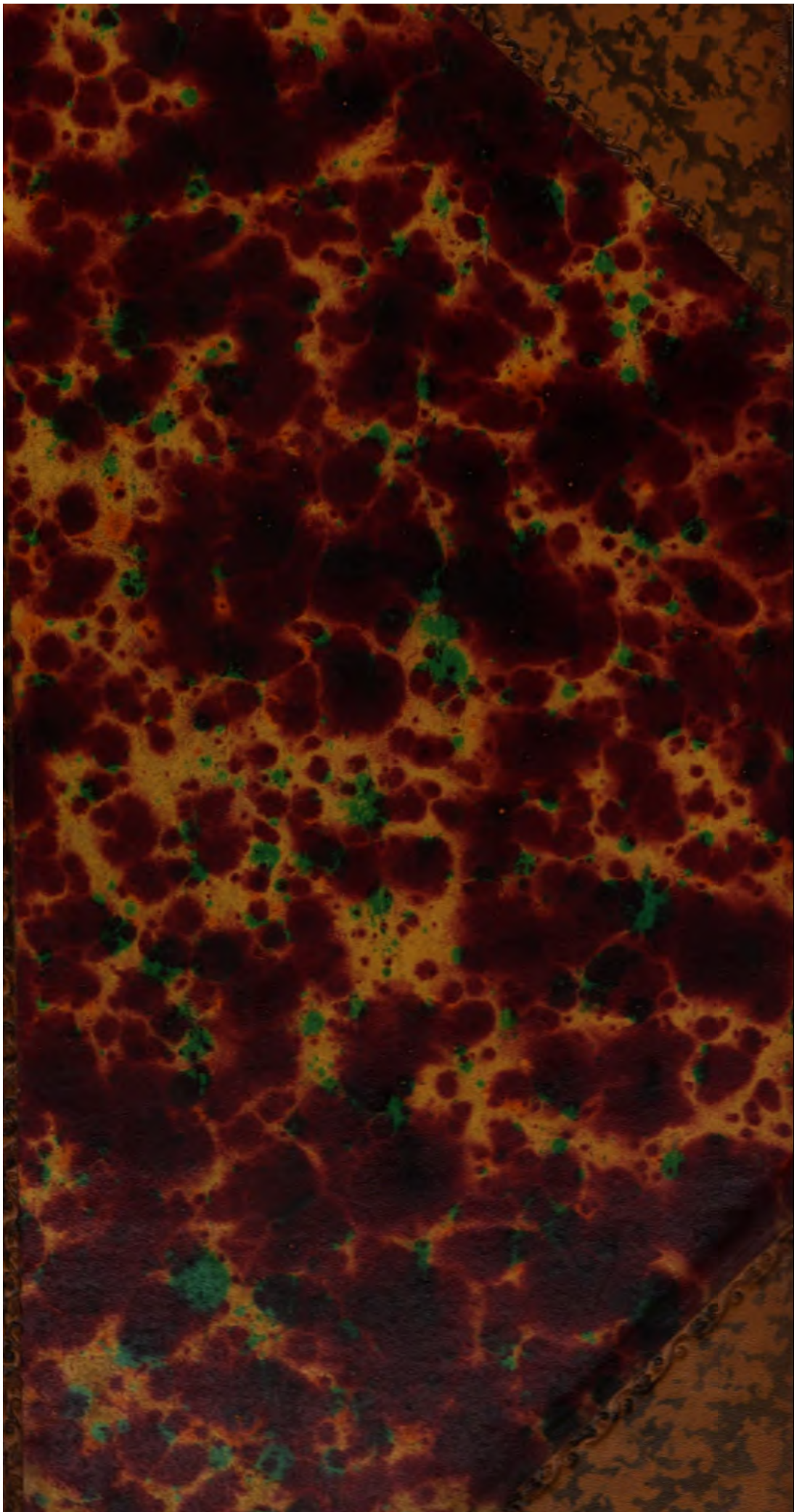
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

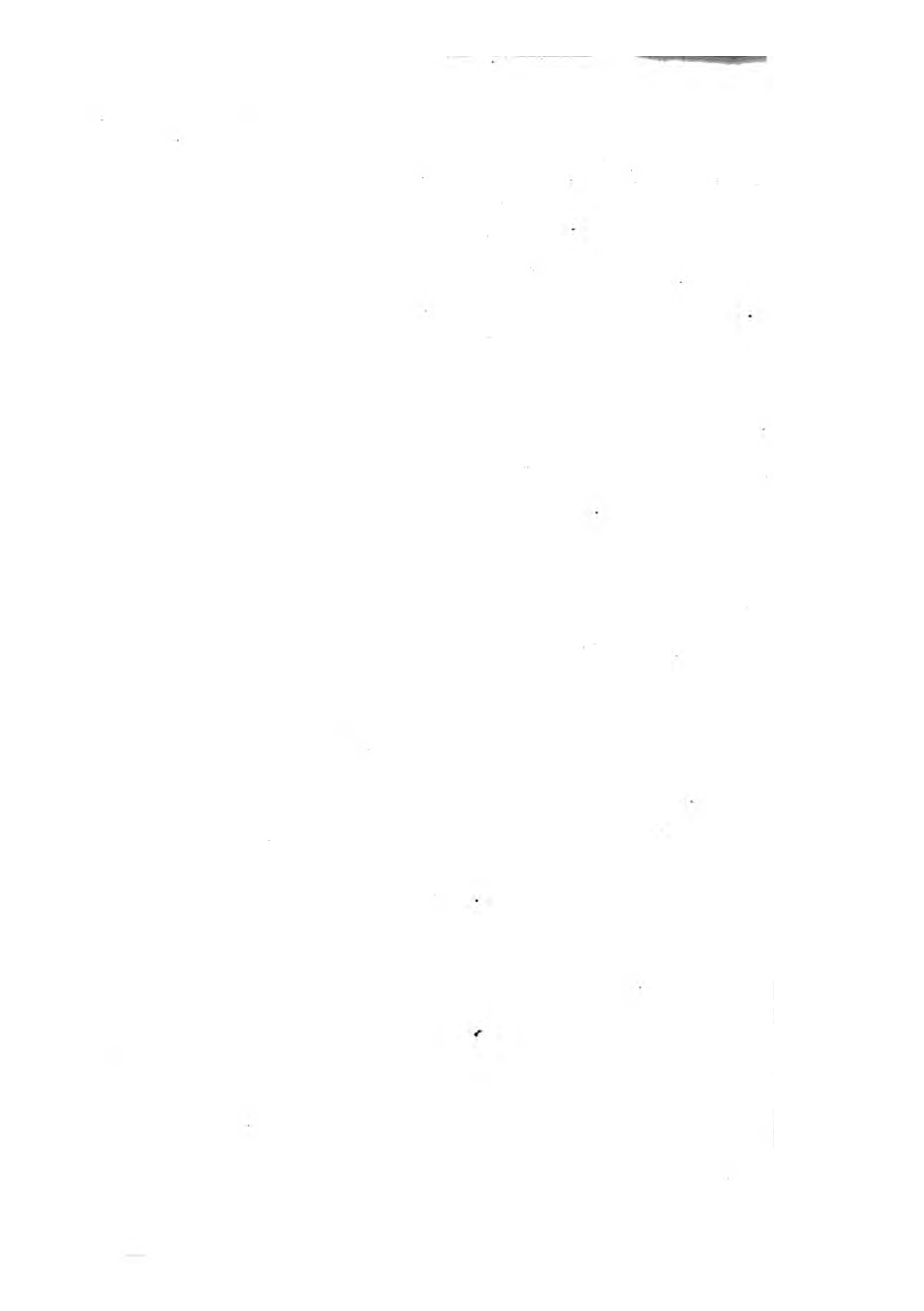
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

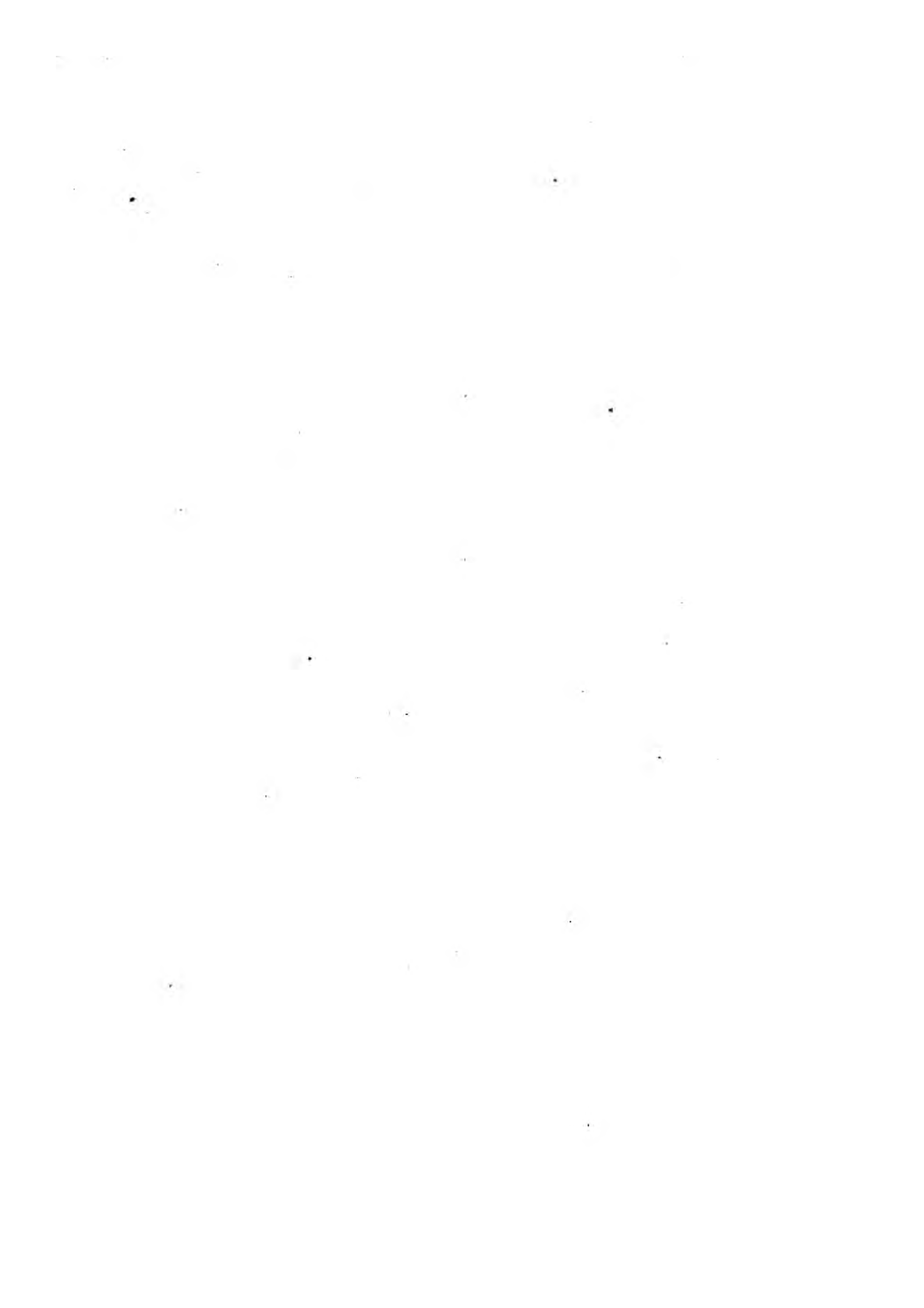

107. b. 16

88

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Tiende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Trykt hos J. G. Schulz.

Oehlenschlägers
Tragiske Dramaer.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Syvende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: L. H. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Erst hos J. P. Schulz.

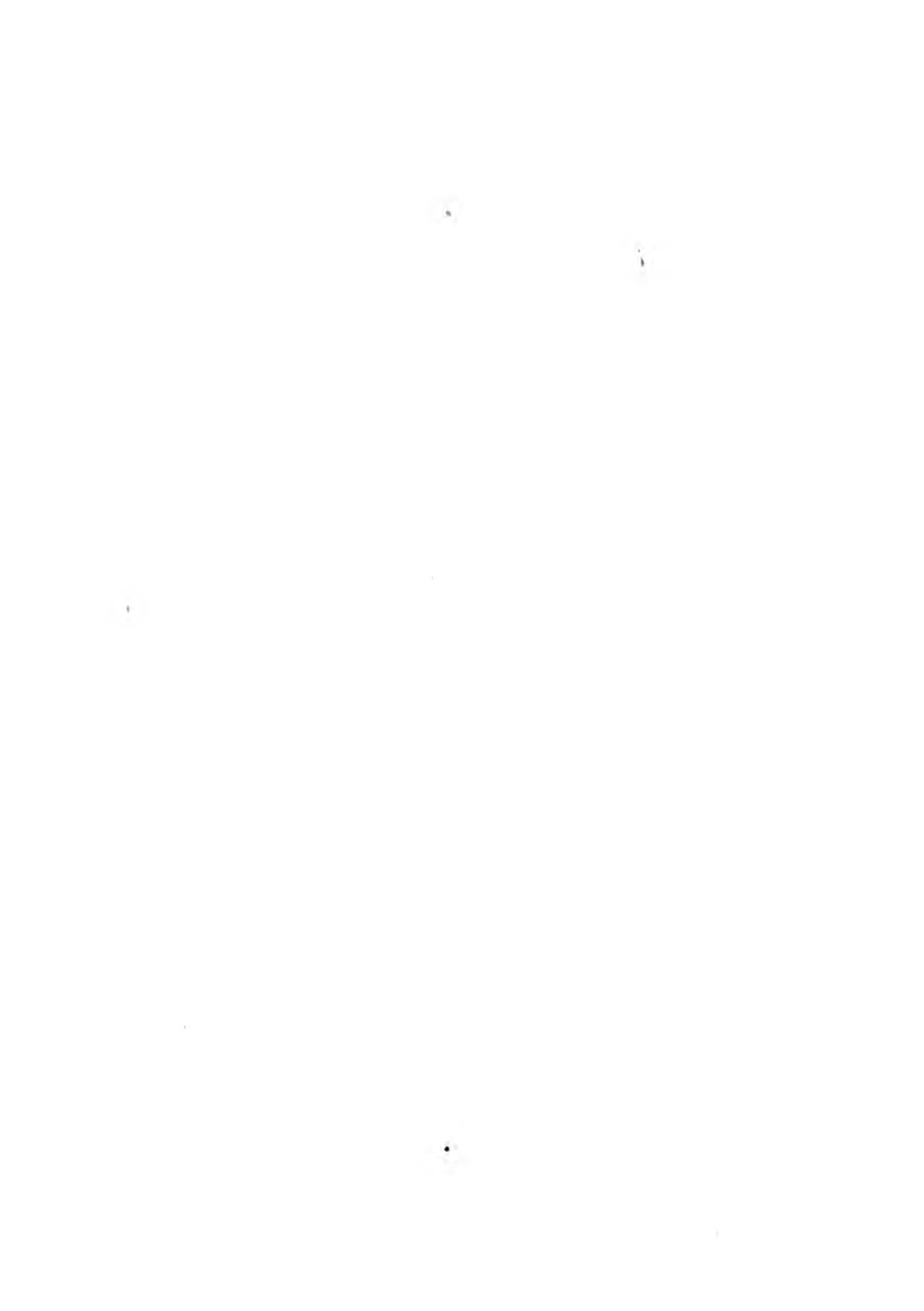
Indhold.

Lordenstjold.....	1.
Dronning Margareta.....	139.

Dramatiska Digte.

Tragiska Dramaer.

Syvende Deel.

Tordenstjold.

Tragisk Drama.

Personerne.

Lordenskiold, dansk Vice-Admiral.
Miss Harriet Richmond, en ung engelsk Dame.
Hendes Tante af samme Navn.
Kammerpræsident von Görz.
Debora, hans Søster.
Jans von Görz, hans Broder.
Luise, hans Niece.
Carl von Spiegelhausen, hans Fætter.
Wesfel, Lordenskiolds Broder, dansk Secapitain.
Rudde, ligeledes.
Leyonankar, svensk Søofficer.
Kold, Lordenskiolds Kammertiener.
frands Lehn.
En Student.
Oberst Stahl, en falsk Spiller.
Von Felsen, ligesaa.
Lisette, Miss Harriets Pige.
En Tiener.
Berten i Reiten.
Chor af Studenter.
Kong Carl den Tolvtes Skygge.

Første Handling.

Et Bærelse hos Kammerpræsidenten i Hannover.

Tordenskiold. Kold.

Tordenskiold

sidder paaklædt, Kammertierenen bukler hans Allongeparuk.

Au, Kold! hun gaaer jo brav.

Kold.

Ja, ikke sandt?

Fortræffligt; om just ei saa strygende,
Som paa et Orlogsskib.

Tordenskiold.

Hvad kan man vel

forlange meer af sliig en selle Bogn,
Der ruller hen paa sine tunge Hiul
Seent paa den slette Bei, endskiøndt den smøres
Med Tære? Svogren siger: „Den, som smører
kun altid godt, han fører ogsaa godt“.
Godt har jeg smurt, det fik min Pung at føle;
Dg dog vi maatte takke Gud, naar vi
kom fire Miil i Bagten.

Kold.

Men faa havde

Vi ogsaa den Fornøielse: vi faae
 Bestandig noget Nyt. Til Orlogs, Herre!
 Medbringes Dagligstuen overalt,
 Og Vand og Himmel er den samme Mark.

Lordenfskiold.

Man bræser fuldt ei heller blot til Lyst.
 Man hører, Kold! du est en prægtig Skipper
 Til Lands.

Kold stødt.

Jeg var jer Kammertiener, Herre!
 Til Søes faa gierne, som til Lands.

Lordenfskiold

vil giøre det godt igien.

Ja ja,

Det negter jeg dig ikke.

Kold.

Bulled eder

Barykken til et Slag med samme No,
 Som til et Giestebud.

Lordenfskiold.

Der har du Ret.

Kold.

Jeg vovet har mit Skind, saagodt som J —
 For Ingenting, thi jeg blev Kammertiener,
 Mens J blev Schoutbynacht og Admiral.

Lordenfskiold.

Du taler, som den vise Salomon.
 Men Noget glemmer du dog, hvad du blev.

Kold.

Og hvad?

Tordenskiold
rækker ham Haanden.

Du avanceerte fra min Tiener
Op til min Ven.

Kold
kysser hans Haand.

Gud lønne jer for det!

Ihi det er mig den største Hæderstitel.

Tordenskiold

springer op, og omfavner ham.

Min gamle Skolekammerat, min Landsmand,
Min Umgangsven i mange Herrens Aar!

Kold.

Den Tone passer ei, Herr Admiral!

Tordenskiold.

Ei, Narreri! Du est for ydmyg, Kold!

Kold.

Min Admiral! det er ei Ydmyghed,
Det er af Stolthed.

Tordenskiold.

Saa?

Kold.

Jeg vil ei være

Meer hemmeligt, end jeg er offentlig.

Tordenskiold.

Saa lad da Tienerstabet fare, Kold!

Jeg selv har været Tiener nogentid,

Og skammer mig ei ved at tilstaae det.

Vær Tiener ei, og bliv min Kammerat!

Kold.

Nei!

Lordenfskiold.

Dg hvorfor?

Kold.

For jeg vil være Noget.

Ei eders Ben Dagdriver vil jeg være.

Lordenfskiold.

Men dog min Ben?

Kold.

Dg eders Kammertiener.

Lordenfskiold.

Nu, fom du vil.

Kold.

Dg dog en Mand af Ære;

Thi ringeagte stolt en ærlig Gut,

Som er os daglig til mangfoldig Hielp —

Fra Trælltiden kommer denne Hovmod.

Dog det var ikke Trællen, fom fortiente

Foragt, men det var Undertrykkeren,

Som gjorde Mand til Trælle.

Lordenfskiold

hidfig.

Nei, min Broer!

For Satan! det var Trællen; hvorfor lod

Den Hund fig undertrykke?

Mildere.

Dog — vel sandt!

Høimodig ogsaa bør den Stærke være.

Men lad os tale nu om andre Ting!

Hvor er Frands Lehn?

Kold.

Gud veed det! Han er vel
Endnu ei staaet op, thi det er aarle.

Tordenskiold.

Den Dreng er reent forbandet med at snue.

Kold.

Ik, lad ham sove! Han har sovet sig
Sin Rigdom til; maaskee han ogsaa faaer
Forstand, i Fald han bliver ved at snorke.

Tordenskiold.

Hvad skal jeg med den Satans Dreng? Hvorfor
har jeg, som Sneglen, faaet denne Last
Paa Ryggen med?

Kold.

Det var jer egen Skyld.

Leer.

J skulde nok optugte ham, J skal
Vel være Mentor for Frands Telemach.

Tordenskiold.

Ja, du har, tag mig Diævlen, Ret til Latter.
Jeg — Peder Bessel Tordenskiold — en Mentor!
Det kom af dette Christianshavns Bekiendtskab.
Jeg boede hos hans Faer bag Sukkerhuset;
Frands skulde høvles lidt og lære Mores,
Jeg tog ham med — som blinde Passageer,
Gi naente jeg at sige Gubben Nei.
Jeg tænkte: Lad den Knegt sig skiotte selv!
Og nu — nu ligger Byrden dog paa mig.

Kold.

Nu, megen Uro gjør han os just ei;
Han sover meest, i Sengen eller vaagen.

Lordenfskiold.

Dg Intet træffe vi paa hele Reifen,
Der fængsle kan det Dyrs Opmærksomhed.
Stiv staaer han, som en Klods, et Stykke Træ,
Dg naar jeg spørger, seer han fornemt paa mig
Med et foragteligt og næsviist Blik,
Som om han vilde sige: „Det var Noget
At lægge Mærke til“; saa at jeg tidt
Blier fristet til at slaae ham i Planeten.

Kold leer.

Nei, Mentor! nei, den Maade duer ei.
Læs eders Fenelon, saa lærer J
Hvordan man skal opdrage Telemacher.

Lordenfskiold.

Der kommer han, saa Gud!

Den unge Lehn
kommer.

Herr Admiral!

Lillader J mig nu at gaae lidt ud
Paa egen Haand? Her er en Sieldenhed
J Byen, som jeg gierne vilde see.

Lordenfskiold.

En Sieldenhed? Det er en Sieldenhed,
At J vil see en Sieldenhed.

Lehn.

O jo!

Naar virkelig den er i Sandhed sielden.

Lordenfskiold.

Ha ha! Naar eders Buisdom billiger
Nysgierrigheden. Dg hvad vil J see?

Lehn.

Her er en Mand i Byen, hører jeg,
Som foreviser Folk en fielden Slange.
Den har syv Hoveder.

Tordenskiold.

Syv Hoveder?

Leer affides.

Du arme Diævel! gid du havde eet.

Lehn.

Den vilde jeg nu gjerne see.

Tordenskiold.

Saa gaa!

For mig ret gjerne.

Lehn.

Og det koster Intet.

Kold sagte.

Iblandt hans andre fieldne Egenstaber
Har Herren ogsaa den, at han er gnidsk —
Og det forbinder han med Ddselhed.

Tordenskiold.

For mig ret gjerne. Glem kun ei at komme
Til Spisetiden!

Lehn bukker.

Det kan Admiralen

Kun være rolig for.

Gaaer.

Tordenskiold.

En herlig Fyr!

Swor dog man saadan kan belemre sig!
Dog agter jeg at kaste denne Ballast,
Der hindrer mig Seiladsen, over Bord

Bed første Leilighed. — Men hør nu, Kold!
 Nu vi omtale vil det Vigtigste.
 Du eier min Fortrolighed, du veed,
 Hvad der især har bragt mig til Hannover.

Kold.

Jer Ven Lord Carteret har lovet jer
 En Brud paa firfjindstyve tusind Pund,
 Og deilig, ung og god og vel opdragen,
 I Fald I vilde reise hid.

Tordenskiold.

Ja, rigtig!

Miss Harriet Richmond fra Northumberland,
 Hvis Fader var Minister her en Tid.
 Hun er romantisk, skriver Lorden mig.
 Hvad er romantisk egentlig?

Kold.

Romansk!

Tordenskiold.

Romansk?

Kold.

Hun ynder, hvad i denne Verden
 Er usædvanligt — stort —

Tordenskiold.

Det gjør hun vel i.

Kold.

Nu har hun i Avisen ofte læst
 Om eders Heltegierning.

Tordenskiold.

Er Avisen

Da en Roman? Det har jeg aldrig vidst.

Kold.

Hyad i Romaner kun opdigtet blev,
 Har J gjort virkelig. J ti Mars Tid
 Har J opsvunget eder fra Cadet
 Til Admiral i Kongens Orlogsflaade.

Lordenfskiold.

Ja, det er ganske sandt, det har jeg gjort.

Kold.

Og det er hun forelsket i.

Lordenfskiold.

Men det

Er jo en selsom Kiærlighed. Man maa
 Dog kiende sine Folk. Sæt, jeg var Helt
 Banskabt som Attila, og haltede
 Som Lamerlan, mon da hun elsked mig?

Kold.

Hun hørte vel, J er en smuk ung Mand.

Lordenfskiold.

De Tredive forbi — det er ei ung.
 Smuk? Der er Maade med. Vel muligt, Kold!
 At mine tykke sorte Dienbryn,
 At min bronceerte Pande, krumme Næse
 Kun slet behage hende. Muligt hun
 Gi heller huer mig.

Kold.

Saa see jer for!

Lordenfskiold.

Ja ja! Saa faaer hun ogsaa mig at see;
 Saa mærke vi, om Kiærligheden taaler
 Et nærmere Bekiendtskab.

Kold.

Ganske vist.

Tordenskiold.

Jeg har betænkt, jeg kommer første Gang
Incognito til hende, som min Ven,
Som Captain Ployart, fra Lord Carteret,
Dg bringer Brev fra ham om Tordenskiold.

Kold.

Den Plan er vel udtænkt.

Tordenskiold.

I Kiøbenhavn;

Ihi var det der ei skeet, saa havde jeg
Gi her et Brev at forevise hende
Fra Lorden, hendes Ven. — Behager jeg
Den skønne Jomfru, er hun mig tilpas,
Saa gaae vi videre. Hvis ei, saa bukker
Herr Captain Ployart meget underdanig,
Dg reiser til Grev Lovendahl i Dresden,
Den Mand, hvem jeg min første Lykke skylder.
Tafnemligheden driver mig til ham.

Kold.

Heel flogt betænkt.

Tordenskiold.

Familien er her

Endnu ei oppe. Jeg vil gaae i Haugen;
Ihi jeg har ingen No paa mig. Maaskee
Miss Harriet snart blier klar forinden Borde,
Dg jeg kan praie hende først.

Kold.

Vil I

Gi hilse først paa Berten? Præsidenten

Er meget artig. Husk, I er hans Giest!
 I talte kun i Aftes silde med ham;
 Og han har lovet, han vil præsentere
 Familien for jer i Morgenstunden.

Tordenskiold.

I Morgenstunden? troer du, Præsidenter
 Nu alt har Morgenstund?

Kold.

Jeg har dog seet

De unge Folk.

Tordenskiold.

Men Søstren staaer paa Grund,

Og før den gamle Skude bliver flot
 Buxert i Havn, jeg kommen er tilbage.
 Maaskee jeg møder Frøkenen i Haugen;
 Det er en deilig luftig Sommerdag.
 Du har dog flittig buklet mig Parykken?

Kold.

Ja vist! Nu seer I ud som Julius Cæsar.
 I kommer, seer og vinder; det er jo
 Jer gamle Bane.

Tordenskiold.

Ja, min Broer! med Mænd —

Men Fanden staaer i disse Fruentimmer.

De gaae.

Et Bærelse med aabne Flaider i Baggrunden, hvor man seer
et grønt Spillebord.

Oberst Stahl. Von Felsen.
De fegte med Floretter.

Felsen
lader Floretten synke.

Det trætter.

Stahl.
Det er Bane, fiære Ven!
Felsen.

Jeg har for meget Blod. Stafaandetheden
Forhindrer mig —

Stahl smiler.
Saa hvil et Dieblif,

Dg hør imidlertid min Forelæsning!
J er af Fødsel Cavalleer — velan,
Det skaffer Adgang jer i store Kredse;
Der spørges ikke, hvad J duer til,
Men hvo J er. En Adelsmand? Alt nok!
En Spiller? Vige meget. Pharao
Er ofte Siælen i en stor Salon.
Saa vær og bliv en Spiller — med Forstand,
Koldblodighed! Hold Bank med gode Venner!
J vinder meer, end Greven ved sit Grevskab,
End Handelsmanden ved sit Chinaffib.
Det kan J sikkert stole paa. Forjag
Al Følsomhed, barnagtig Phantasi;
Thi den kun trives slet ved Spillebordet,
Dg endnu mindre Spilleren ved den.
Bort med Medlidenheden! Menneffer

Maa J betragte nu som blotte Kort,
 Og i det høieste som Herreblade,
 Som Lærninger, der rystes og der kastes
 Til eders Fordeel.

Felsen.

Og naar Lykken ei

Bil smile?

Stahl.

Hold kun Bank, saa smiler den.

J har jo alt en klækkelig Formue,
 Jeg ogsaa. Vi forene vore Kræfter,
 Forenet virke vi med større Kraft.
 Imellemstunder, naar en Løse kommer
 Til Torvs, faaer Kræm'ren Penge; stundom kommer
 Man Lykken lidt til Hielp, thi, kiære Ven!
 Samvittigheden og Medlidenheden —
 Det er to Allen kun af samme Stykke,
 Bastarder af den samme Taagekæmpe;
 Men Spillerhiertet, der skal slaae saa roligt
 Og sikkert, som et astronomisk Uhr,
 Sympathiserer ei med Ammestuen.

Felsen.

Jeg haaber, at J blier tilfreds med mig.

Stahl.

En forulykket Dfficeer kan aldrig
 Et bedre Haandværk ove. Jeg har tient
 I Svenskens Hær, jeg drev det til Major,
 Og ved min Afsked kaldte man mig Oberst.
 Men uden Gage gif jeg, uden Løn.
 Velan, min Broer! her lønner jeg mig selv.

Felsen.

Bartpenge kan J aldrig ønske bedre.

Stahl.

Hvad J kun øve maa foruden Kortspil,
Er Sværdet; J maa føre Klingen godt.
Paa Kaardespidsen sidder eders Ret,
Med Kaarden hæver J den mindste Tvivl,
Dg stopper Munden paa hver næsviis Spørger
Med Kaarden. Kom, endnu en lille Prøve!

De fegte; Stahl giver ham et Stød.

Felsen

hviler igien.

J lokker hid en Dansk, den unge Lehn?

Stahl.

En dum, uvidende, naragtig Dreng,
Men — som jeg sikkert veed — uhyre rig;
Hvem Faderen har givet Lordenstiold
Paa Reisen med. Han skal opdrage ham.
Jeg leer kun fielden, men her maa jeg lee;
Det forekommer mig, som om man gav
En Bjørn det Hverv at plukke sig Charpie,
Som om man hængte Luntten over Krudt,
For vel at vogte det for Ildbrand.

Felsen.

Hvo er den Lordenstiold?

Stahl.

En norsk Matros,

Der vovet har sin Trøie, for at vorde
Dansk Admiral.

Felsen.

Det kunde Mungen gjort,
Der ei var avanceert til Lieutenant.

Stahl.

Den smukke nøgne Dame Fru Fortuna,
Som staaer paa Kuglen med det ene Been,
Med Haar i Panden, men med Nakken skaldet,
Har ogsaa hjulpet ham. Han var en Spiller,
Saagodt som vi, og han har været heldig.
Dumdriftighed og Driftighed foreent —
Der har J Gaaden løst; og mellem Blinde
Seer man fortræffligt med et enkelt Die.

Felsen.

Saa Drengen er saa rig?

Stahl.

Saa rig, at godt
han lettes kan for en Snees tusind Daler.
Det vil ei fiendes paa ham.

Felsen.

Stille, Kiære!

Der kommer Nogen.

Stahl.

Rigtig! det er ham,
At see en Slange med syv Hoveder.

Lehn

kommer, og spørger studs:

Na, med Forlov at spørge, er det her,
Hvor man kan see den Slange?

Stahl.

Ja, min Herre!

J vender eder netop til den Rette.

Lehn.

Det koster Jngenting?

Stahl.

Slet Jngenting,
Kun Høflighed. Det er mig selv, som eier
Det fieldne Dyr.

Lehn.

Maa jeg udbede mig
Min Herres Navn?

Stahl.

Jeg hedder Oberst Stahl.

Lehn bukker.

Herr Oberst — om Forladelse! jeg tænkte,
Det var en Giøgler, en Bajats, som eied
En Samling af deslige rare Dyr,
Og lod dem see for Penge.

Stahl.

Dog I veed,
At Slangen vises her for Jngenting?

Lehn.

Ja, men jeg tænkte, det var for at lokke
Folk til at see det hele Compagnie.
Man foreviser tidt et enkelt Dyr
Bed Døren gratis, for at pirre Lysten.
Bajatsen staaer med Meel i Ansigtet,
Med store Knapper i den hvide Best,
Med graa trefantet Hat, og æder Blaar.
Jeg holder meget af deslige Kunster.
De Abefatte more mig, de see
Saa floge ud, saa underfundige.

Dg jeg har kløet en Løve selv i Manken,
Som derfor ei har sonderrevet mig.

Stahl.

Det seer jeg. Gratulerer!

Lehn.

Mange Tak!

Stahl.

For Resten jeg beklager, at jeg ikke
Kan more Herren, som jeg gierne vilde;
Jeg har, som sagt, ei meer end denne Snog,
Dg ikke den engang, thi jeg har laant
Den ud, og faaer den hjem i Aften først.

Lehn.

Tillader J mig da i Morgen?

Stahl.

Gierne!

Dg hvis jeg ellers kan bidrage til
At more Herren lidt, mens han er her,
Saa gjør jeg det med Glæde. Vi har ei
Comodier om Somren, det er slemt;
Men her er ogsaa anden Morstak.

Bon Felsen har imidlertid med nogle Andre sat sig ved
Spillebordet derinde, og Spillet er begyndt.

Lehn.

Hvad

Gjør disse Herrer der?

Stahl.

De spille Kort.

Lehn.

Om Formiddagen?

Stahl.

Formiddagen er
Den værste Tid at kiedes i; om Aftnen
Kan man dog gaae i Selskab, men hvordan
Skal morsomt man tilbringe Formiddagen?

Lehn.

Ja, det er ganske sandt; det har jeg mærket.
Hvad spille de derinde?

Stahl.

Pharao.

Lehn.

Han drukned i det røde Hav.

Stahl.

Her kan

Man druknes i det sorte, som det røde;
Men den, der slipper over lykkelig,
Han staaer i et forjætted Land.

Lehn.

Hvad spille

De om derinde? Det er vel om Penge?

Stahl.

Ja, ganske vist! om randede Ducater.

Lehn.

Det er et morsomt Spil, og det er slemt,
Jeg har slet ingen hos mig, ellers spilled
Jeg gierne med.

Stahl.

Det siger Jugenting.

Jeg kiender Herren, og jeg laaner ham
Paa Gresord og mod hans Underskrift

Saa mange Penge, som han vil; thi kiender
 I ikke mig, saa kiender jeg dog jer.

Lehn.

Ja, hvis det kan gaae an —

Stahl.

Det gaaer fortræffligt.

Lehn.

Kan jeg da faae en Plads ved Spillebordet?

Stahl.

Den allerbedste Plads.

I det han fører ham ind, raaber han til de Andre:

Op, mine Herrer!

Dg rykker sammen for en Cavalleer,

Der bryde vil en Landse med Fortuna.

De gaae ind.

En Sal hos Præsidenten.

Herr von Görz. Carl von Spiegelhausen. Luise.

Præsidenten.

Er Admiralen gaaet ud?

Luise.

Jeg troer det.

Præsidenten.

Han har ei hilst paa mig endnu.

Spiegelhausen.

Han tager

Det ei saa nøie just med Complimenter,

Dg lader ikke til at have levet

Særdeles meget i den store Verden.

Luiſe.

For Reſten er det en beleven Mand.

Præſidenten.

Hvor er min Søſter?

Luiſe.

Af, nu kommer ſtrag

Le vieux bon temps, ſom Byen kalder hende.

Hun holder ſikkert os paa franſk Maneer

En Forelæſning over Admiralen.

Spiegelhauſen.

Den gamle Dame taler ſom en Bog,

Fortrolig med Racine, med Corneille;

Tartuffe, Le Misanthrope — dem kan hun næſten

Par coeur. Hvad angaaer Livsphilosophien,

Saa kan man aldrig høre noget Bedre.

Jeg meget vundet har i hendes Skole;

Og mangan ung og flygtig Pige havde

Bel ogſaa godt af ſlig en Forelæſning,

I Fald hun vilde lægge den paa Hierte.

Luiſe.

Godt, Socrates paa tre og tyve Aar!

Dit Bud ſkal efterkommes.

Præſidenten

ſmilende.

Stille, ſtille!

Tante Debora

kommer i gammelbuds Costume, hun nærmer ſig langſom gravitetiſt,
og ſiger førſt, naar hun ſtaar midt imellem dem:

Mine Børn! vi er her nu forſamlet tilhobe —

Luiſe.

Til et Krigsraad maaskee?

Debora.

Baade Sværdet og Raabe
Har Deel i dette Raad, baade Gammel og Ung.

Til Spiegelhausen.

Min Søn! tag mig en Stol, thi mig Aldren gjør tung.

Sætter ſig.

Vor Slægt, ſom Alle veed, er den ædleſte, bedſte;
Hvert et Menneſke vel er ſom Chriſten min Næſte,
Men der Forſkiel er dog, og med Liden og Stor
En guddommelig Magt har befolknet vor Jord.
Hvert Dyr er vel et Dyr, og kun Dumbheden negter,
At til Dyrenes Slægt bør ei regnes Inſecter;
Men Inſecten kan ei, ſkøndt den flyver i Liørn,
Svinge Flugt over Field, ſom en adelig Drn.
Ei paa Træet en Rod ſig forvandler til Toppe;
Den nytter i ſit Skiul, men var den forſt deroppe,
Da viſnede den ſnart; i det luftige Bad
Af den tørrede Trevl voxer fielden et Blad.
Saadan Forſynet ſelv Alt i Skrankerne paſſer,
Og Naturen er ſtrengt vel forſynet med Klaſſer.
Det er Viisdom og Bligt for en flog Politif
Lifold meer, tænker jeg, end for blot Botanik.
Og hvad Dyd, hvad Natur ſelv et Menneſke lærer,
Er et Bud af Natur, ſom den aldrig undværer.
Mellem Menneſker da der Forſkiel være maa.
Nogle ſtore blev født, nogle fødtes kun ſmaae.
Naar nu Almuen, Børn! vil ſig driſtigt indtrænge
Til den udkaarne Flok, bør det ei vare længe,
Før et bydende Blik, et foragtende Smil

Fræk Forbovenhed traf med sin dræbende Piiil.
 Dog — Fornuften er steds i Forholdene Mægler,
 Og Undtagelse fandt selv de strengeste Regler;
 Stundom hæver sig dog et fortrinligt Talent,
 Hvormed Adelen selv er i Nøden betient,
 Og vi taale ham da i vor Kreds, og vi skaane
 Slig en Roturier — vi bør ei ham forhaane.

Luise smilende.

Var det Tordenskiold meent?

Debora.

Han os giester i Dag.

Han var simpel Matros, men i heldige Slag
 Han opsvang sig til Helt; vi Matrosen maae glemme.
 Admiralen maaskee har dog Baadsmandens Stemme;
 Men det klæder ham godt, det har noget Piquant.
 Han har Danemark tient, og til Gavn, det er sandt.
 Os Lord Carteret skrev; han er her efter Freden.
 Derfor beder jeg nu, at ei Giestefriheden
 Overtrædes, at smukt og at artigt Enhver
 Vel sig vogter med ham for den Fornemmes Air.
 Thi det vide vi, Børn: er han Helt, og har Modet —
 Det gier Ahner ham ei, og det gier ham ei Blodet.

Præsidenten.

Lys! der kommer han nok. Jeg ham modtage vil.

Debora.

Nei, min Broder! det mig fremfor Hver hører til.
 Jeg er Damen, er ældst, og i mig vil han finde
 Jo for Fremtiden her en bevaagen Bertinde.
 Lad mig stemme ham kun! Imponeres han maa.
 Han er god af Natur, men forfærdelig raa.

Tordenskiold kommer, og hilser Familien meget venligt.

Debora

neier dybt for ham, bestandig meget gravitetisk.

Min Herr Vice-Admiral! det ret meget os glæder,
 Da J reiser omkring nu til fremmede Steder,
 For at lære, hvad ei man kan faae af Natur;
 Jeg mener nemlig her: comme il faut, Politur,
 Og den Slebenhed, som blandt fornemme Personer
 Blot erhverves, men ei mellem Bomber, Kanoner —
 Det fornøier os ret, J Hannover udsaae
 Til en Høiskole for hvad J sigtede paa.
 Gi det skifter sig just, at sig selv man berømmer;
 Men Enhver, som med Smag, med Dymærksomhed dømmer,
 Vil tilstaae mig, at her J erhverver en Skat,
 Som erobres ei kan med en Tordensfregat.
 Thi den Anstand, den Grace, som J ei kan undvære,
 Da J Adelsmand blev, og som først J maae lære,
 See, den lærer J her; og jeg byder mig til,
 At som Hovmester jeg eder optugte vil.

Tordenskiold

buffer med lunefulb Ironie.

Med Erkiendtlighed varmt jeg, min naadige Frue!
 Eder takker. Men dog skal J Hunden ei skue
 Just paa Haarene strax. Tag Usødet for Raat!
 Er jeg sleben just ei, dog jeg bider ret godt.
 Complimenter forstaaer jeg vel daarligt at dreie,
 Og min Courtoisie kunde trænge til Pleie;
 Jeg var god dog nok til i min mørkeblaa Kiol
 At staae dagligen nær ved Kong Frederiks Stol.
 Jeg var god nok til ham. J til Takke maa tage!
 Jeg for gammel er alt, hvis man vil mig opdrage;

At dresseres som Hund er ei efter mit Sind,
 Og mit Væ'r er for stivt til at garves til Skind.
 Jeg har troet, hvis jeg kan paa Lord Carteret stole,
 At jeg kom til et Hof, ei som Dreng til en Skole;
 Og hvis her jeg kun staaer for at dadles for Feil —
 Lettet Ankeret er, og jeg heiser mit Seil.

Debora neier dybt for ham, og gaaer, Spiegelhausen følger hende,
 efter ligeledes at have gjort Admiralen sin Compliment.

Præsidenten

smilende.

Jeg mærker, Admiral! J er en Helt,
 Der ei blot Kaarden bruge kan, men Tungen.
 J — som sædvanlig — vundet har et Slag,
 Saasnart J kom, og det med største Lethed.
 J Munden bandt paa denne gamle Dame,
 Betalte hende med sin egen Mynt.
 Tilgiv! Det er en god, en ædel Pige.

Lordenskiold.

En Pige?

Præsidenten.

Hun er ugift, hvad man kalder
 En gammel Jomfru; og i dette Navn,
 Jeg tænker, ligger strax Undskyldningen
 For hendes Udfærd. Hendes Klædedragt
 Har, som J seer, endnu det gamle Snit,
 Og saa har hendes Følelser og Tanker;
 Men vær forvisset om, hun agter høit
 Jer Tapperhed og eders Character.
 Jeg her er Berten — byder jer af Hjerttet
 Velkommen. Jeg er stolt af, Admiral!
 At J har valgt mit Huus til Opholdssted.

Alt skal jeg gjøre for at more jer
 Den Tid, som J tilbringer her. Min Søster
 Er eengang nu min Søster; hende kan
 Jeg ikke fjerne bort. Men hvis der stod
 Et gammelt Træ ved eders Kammervindue,
 Som skilte jer ved Solen nogle Timer,
 Lod J dog Træet staae, forlangte vist
 Af Berten ei, han skulde kappe det.
 Betragt min Søster som en saadan Stamme
 Fra gammel Tid, og dobbelt vil jeg takke
 Den sieldne Tordenskiold for sit Besøg.

Tordenskiold.

Min ædle Herre! denne Venlighed
 Ydmyger og forvirrer mig. Jeg føler,
 Jeg burde taalt — Tilgiv! Det er min Feil
 Jeg er lidt kort for Hovedet.

Præsidenten.

Ei meer

Om denne Sag! J har alt været ude?

Tordenskiold.

Ja, jeg stod tidligt op, for tidligt op —
 Og træffer Ingen — det var alt for tidligt.
 Jeg vilde hilst paa jer — det var for tidligt;
 Jeg vilde gjort i Byen et Besøg —
 For tidligt!

Præsidenten.

Denne Raskhed er elskværdig.

En Sømand ei kan Hurtighed undvære;
 Thi han forholder sig til sene Landmand,
 Som lette Fugl til et firbenet Dyr.
 J spiser dog hos mig?

Lordeniskiold.

Jeg takker skyldigst.

Præsidenten.

Jeg sammenbudet har et lille Selskab
Af Stadens ædleste, dens bedste Kreds,
Som Alle meget længes efter Vren
At hilse jer og drikke Heltens Skaal.

Lordeniskiold.

Der vises mig for stor Opmærksomhed.

Præsidenten.

God Morgen, Admiral! — Luise! kom.

Præsenterer Luise for ham.

Min lille Niece hilser eder venligst.

Luise.

Min Herre! ja, jeg er min Onkels Niece;
Men Tanten, som I saae, var ei min Tante,
Cousinen der gif bort, ei min Cousin;
Men jeg er — Lordenskiolds Beundrerinde.

Reier dybt, og gaaer.

Præsidenten.

En lille Spøgefugl. — A revoir
Til Spisetid!

Lordeniskiold.

Naar spises der? Dog ei
Før Klokken tolv?

Præsidenten.

Vi spise Klokken tre,
Paa engelsk Viis. Alting er sildigt her.
Jeg raader eder at forsyne jer
Først med en dygtig Frokost, som skal komme.

Lordenfkiold.

Nei, mange Tak! jeg spiser aldrig Frokost.
En Suffertvæbaf, et Glas Brændeviin,
Det nød jeg alt ved Solens Dpgang.

Præsidenten.

Nu

Geneer jer ei, og vær, som J var hjemme!

Gaaer.

Kold kommer med Lehn ind ad en anden Dør.

Kold.

Jo, det var smukke Løier, Admiral!
Det kommer af at lade flige Herrer
Gaae ud paa egen Haand.

Lordenfkiold.

Hvad er der skeet?

Kold.

Frands Lehn er loffet i et Spillehuus.

Lordenfkiold.

Hvad siger det? Han har jo ei Ducater.
Han sine Lommepege faaer af mig,
Dg ei en Skilling meer.

Kold.

Men han har tabt

Sit Uhr, sin skionne Brystnaal og sin Ring,
Dg siden paa Credit —

Lordenfkiold

hidfig.

For Diævlen, Herre —

Lehn

koldt drillende.

Jeg tabte fem og tyve tusind Daler
Paa Kresord.

Tordenskiold.

Paa Kresord? Hvordan?

Nu, saa gid Satan havde sig en Kres!
Er J da reent forbandet?

Lehn.

Nei, det er jeg

Slet ikke.

Tordenskiold.

Fem og tyve tusind Daler!

Lehn.

Jeg min Forfkrivning givet har for Summen.

Tordenskiold.

Hvo er den Kieltring, som har narret jer?

Lehn.

Det er slet ingen Kieltring, Admiral!

Det er en Oberst.

Tordenskiold.

Oberst?

Lehn.

Oberst Stahl.

Tordenskiold.

Nu, var han Staal og Flint, jeg træffer ham!

Lehn.

Han holder Bank, det er en Svenske, troer jeg.

Tordenskiold

med Lune.

Det havde jeg dog ikke tænkt, at jeg

Var kommen ned til Tydskland, til Hannover,
 For end at slaaes med Svensken.

Rold.

Han har tient
 I Svenskens Hær, men han er tydsk af Fødsel.
 Man veed ei ret, hvorfra han er; han kalder
 Sig Oberst Stahl.

Tordenskiold.

Lehn! han skal give jer
 Forskrivningen tilbage, eller jeg
 Skal knække ham hans Hals.

Lehn.

Jeg takker jer.

Tordenskiold.

Og hvis I tiere gaaer i Spillehuus,
 Saa knækker ogsaa Halsen jeg paa jer.

Lehn.

Jeg takker skyldigst.

Tordenskiold.

Og med første Post
 Jeg sender eder hjem igien.

Lehn.

Jeg takker.

Tordenskiold.

Thi jeg vil ikke passe meer paa jer.

Lehn.

Deri fortænker Ingen Admiralen.

Tordenskiold.

Gaa nu ad Helved til!

Lehn.

Ja, meget gierne.

Buffet, og gaaer.

Kold.

Det var en slem Historie.

Tordenskiold.

Alt stormer

Ind paa mig her. Jeg mærker, at jeg er
Ei længer i mit Element, og Lykken —
Den svigter mig. Jeg gif at hilse paa
Den smukke Miss; men det var da for tidligt.

Kold.

Saa slaa jer lidt til Ro!

Tordenskiold.

Det kan jeg ikke.

Jeg reiser bort igien i Morgen, Kold!

Kold.

Dg vil ei hilse paa den smukke Miss?

Tordenskiold.

For Fanden, Kold! hun er ei ung og smuk.
Lord Carteret har holdt mig her for Nar.
Jeg gif lidt ud i Haugen, og der vandred
En gammel Jomfru, ret en Grippenille,
Som løb for Sundheds Skyld en Morgentour;
Dg tænkt dig, Kold! det var Miss Harriet.
Jeg spurgte Fleer, og fik det samme Svar.

Kold.

Tag ikke feil, min Herre! Der er to.

Tordenskiold.

Hvordan?

Kold.

Hun har en Faster, hører jeg;
Som løber Toure. Hendes egen Ungdom

Er selv saa frisk og sund, at ei den trænger
Til sig en Tour.

Tordenskiold

glad.

Hvad? det var Fasteren?

Kold.

Ja, ganske vist.

Tordenskiold.

Saa er jeg glad igien.

Jeg veed ei rigtigt, Kold! hvordan det er;
Men den Idee om min romanske Miss
Har slaaet Rødder i mit Hjertes Grund.
Mig tykkes, at jeg er forelsket alt,
Endskøndt jeg aldrig saae det smukke Barn.
Lord Carteret har ei bedraget mig —
Det glæder mig; jeg elsker denne Mand,
Og meget havde det naturligviis
Forbittret mig, hvis jeg var frænket af ham.
Nu, saa er Alting godt.

Kold

betænkelig.

Men Spilleren!

Tordenskiold

lystig.

Hvad Spilleren? — Beer, som i Dynekilen
Og som ved Marstrand kapred Svenskens Flaade,
Troer du, han skulde frygte for Klørknegt?

De gaae.

Anden Handling.

Bærelse hos Miss Harriet Richmond.

Spiegelhausen. Tante Harriet.

Tante Harriet.

God Morgen, Charles!

Spiegelhausen.

Naadige Veninde!

Jeg kommer fra min Onkel som et Bud,
At invitere jer i Dag til Middag;
Jer og Niesen.

Tante Harriet.

Hvad betyder dog

Det selsomme Gesandtskab? Ved Neveuen,
Ei ved sin Tiener? Paa den samme Dag?

Spiegelhausen.

En overordenlig Begivenhed

Udfræver overordenlige Midler.

Vi faaet har en Giest i Aftes silde,

Og ham til Ure feires denne Fest.

Tante Harriet.

En Giest? Jeg smægter af Nysgierrighed —

Spiegelhausen.

Ja, giet engang!

Tante Harriet.

Det er mig reent umuligt.

Spiegelhausen.

Saa vil jeg sige det, men paa det Vilkaar,
At ei min Hemmelighed bliver robet
For Nicen.

Tante Harriet.

Skal hun ikke med derhen?

Spiegelhausen.

Jo, Klokken tre; men nu er den først ti.

Tante Harriet.

Den Mellemtid er jer af Vigtighed?

Spiegelhausen.

Af største Vigtighed; thi den bestemmer
Min Fremtids Lykke.

Tante Harriet.

Charles! I er dog

Et selsomt Menneske. Man mærker, at
I er en bel esprit, en homme de lettres,
Og ikke ganske fri, uagtet al

Den sikke Tact og fine Verdenskundskab,
For lidt Extravagance. Men tal kun I!

Jeg er ret oplagt til at høre jer;

Jeg er i godt Humeur — jeg gaaer en Tour
Om Morgnen, og mig synes alt, den hjælper.

Spiegelhausen.

Særdeles! Morgenluften skienker eder
Sin Glands og Friskhed.

Tante Harriet.

Åh, J er en Smigrer!

Men Fruentimret er saa svagt, at skiondt
Hun veed, at Manden smigrer — det behager.
Han vil behage — det er altid Noget.
Men nu til eders hemmelige Giest!
Steengiesten dog vel ei i Don Juan?

Spiegelhausen.

Nei — det er eders Nieces Ideal.

Tante Harriet.

Umuligt! Tordenstiold?

Spiegelhausen.

J nævner ham.

Tante Harriet.

Nu har jeg aldrig hørt! Han i Hannover?

Spiegelhausen.

Ja, J har Ret, det er den selsomste
Begivenhed, men sørgelig for mig,
Hvis ikke pludselig jeg faaer min Skiebne
Bestemt. Troer J, hun elsker mig?

Tante Harriet.

Gud veed!

Thi hun er fuld af Særhed, Egenind.
Men Tordenstiold — ja, ham beundrer hun
Som Helt, som sieldent Menneske. Men aldrig
Hun saae ham. Og nu er han i Hannover!
Siig, Charles! er han smuk?

Spiegelhausen.

Paa ingen Maade.

Et Ansigt, daglig udsat mangt et Aar

For Regn og Blæst, for Sol og Nattekuld,
Af det —

Tante Harriet.

Er alt Forgyldningen forgaaet?

Spiegelhausen.

Man kunde sige tværtimod, det er
For meget nu forgyldt: rødmosset, bruunt
Et Arr i Hagen, stærke Dienbryn —

Tante Harriet.

Beskaft?

Spiegelhausen.

For stærk og for for en Adonis.

Tante Harriet.

Ung?

Spiegelhausen.

Meer Neptun og Wolus med Skæg,
End Bacchus og Apol.

Tante Harriet.

Hvis det er saa,

Da staaer jeg inde jer for Ingenting.

Spiegelhausen.

Hvordan?

Tante Harriet.

J kiender Harriets vilde Smag.

Men er han gift maaskee?

Spiegelhausen.

Det veed jeg ikke.

Maaskee. O, gid han var! Det lettede —
Den Tanke letter.

Tante Harriet.

Charles! J har Ret,

Gudnu i Dag det alt afgjøres maa;
 Dg før min Niece veed, at Lordenstiold
 Er her, maa hun bestemme sig for eder.

Spiegelhausen.

Hun har befalt mig sidste Gang: jeg skal
 Beskrive Kiærligheden i en Sang.
 Hun meente, Kiærlighed udtog sig slet
 I blotte Prosa.

Tante Harriet.

Har I føiet hende?

Spiegelhausen

tager et Papir op af Lommen.

I dette Vers har jeg forsøgt at skildre
 Mit Hiertes Tilstand.

Tante Harriet.

Er det godt?

Spiegelhausen.

Det kan

Jeg ikke selv bedømme. Hun har lovet
 At svare mig paa Vers igien.

Tante Harriet.

Hun bliver

Allt meer phantastisk. Ung og smuk og rig —
 Saa klæder Alting godt. Hun lader sig
 Ei sige mere. — Ven! jeg ønsker jer
 Af Hiertet Lykke. Præsidentens Huus
 Det bedste Huus maa kaldes i Hannover,
 Dg gierne ønsked jeg besvogret mig
 Med en saa gammel ædel Slægt. Men prøv
 Nu eders Lykke selv! Der kommer hun.
 Jeg gaaer; jeg vil ei være Bidne til,

J fald J faaer en Kurv. Min Tante-Magt
 Er længst forbi; hun har affastet Aaget —
 Det sidste. Prøv nu, Charles! om J mægter
 At smedde denne Fugl i Amors Lænker.

Hun gaaer.

Miss Harriet

kommer ind ad en anden Dør.

God Morgen, Charles!

Spiegelhausen.

Huldeste Veninde!

God Morgen.

Miss Harriet.

Hvad forskaffer os saa tidligt

Alt den Fornøielse?

Spiegelhausen.

En Reisende.

Min Onkel sender mig. En Mand af Stand

Er kommen her, og reiser snart igien;

Min Onkel maa som Kammerpræsident

Beverte ham — han havde Brev til ham,

Han boer hos os. Vi ønske Gildet prydet

Med vore britiske Veninders hulde

Kærvarelse. Tor vi vel haabe, Harriet!

J kommer Klokken tre?

Miss Harriet.

Ja, ganske vist.

Hvad hedder han?

Spiegelhausen.

Jeg husker ei hans Navn,

Det klinger saa barbarisk, udenlandsk.

Miss Harriet.

Jeg kommer gjerne; men min Tante tør
Jeg ikke love for, hun har besluttet
For Fremtiden at holde streng Diæt,
Hun vover neppe vel at gaae til Gilde.

Spiegelhausen.

Jo, hun har lovet det for ganske vist.
Men, bedste Miss! før vi til Middag samles,
Lad Alt bestemt da være mellem os.

Miss Harriet.

Jeg holder, hvad jeg lover. Naar I bringer
Et Vers med eders Følelser og Tanker,
Paa Vers jeg svarer eder strax igien.

Spiegelhausen.

Hvis Digtet hielppe kan — det er forfattet.

Miss Harriet.

Kan I det udenad, saa siig mig det!

Spiegelhausen.

Det er umuligt. Mine Følelser —

Miss Harriet.

Har I det skrevet hos jer?

Spiegelhausen.

Det er her.

Miss Harriet.

Tillader I mig da, jeg læser det?

Spiegelhausen.

Ja, gjerne!

Miss Harriet.

Hvis jeg gjør en Feil — tilgiv!
Det er just ikke let at læse strax
Correct fra Bladet, skiondt det skrevet er

Paa fint Belinpapir med gyldent Snit
Særdeles elegant og tydeligt.

Spiegelhausen.

J roser Skriften; denne Bre kan
En Skriver dele med mig. Digtet selv —

Miss Harriet.

Maa tale for sig selv. Nu, lad os høre!
Jeg er alt ganske skamfuld, thi jeg veed
Det forud alt, at J flatterer mig.

Sun læser:

Ei, Hyrdinde! min Barm holder længer i Lænker
De Følelser, som, af! mig min Glæde kun skienker,
Men tillige min Sorg; thi af Kiærligheds Rod
Sig udfolder en Frugt, som saa fielden er god.
Hvis den modnes i Sol, hvad ligner da dens Rødme?
Da den skienker vor Siæl — o, den sødeste Sødme;
Den beruser vor Aand, og paa Kiærligheds Bud
Føler Mennesket sig i Naturen en Gud.
Hvor man skuer, er Baar, Rosens Torn har ei Pile,
Maanen græder ei meer, de veemodige Smile
Sig forvandle til Lyst, lystigt vælger hvert Hav,
Dg selv Munterhed leer paa Bedrøvelsens Grav.
Men, Cupido! hvis, af! i Melpomenes Skygge
Dine Ferskenes hang, hvor Uglerne kun bygge —
Da de modnes ei meer, Maanen stirrer da stivt,
Dg den qvægende Saft sig forvandler til Gift.
Vælg, Hyrdinde! nu selv. Viis mig hen i den Have,
Hvor mig Skiebnen bestemt har sin vigtige Gave.
Skienk mig Liv i et Smil, send mig Død i et Ord;
Men den Tvivl blot forjag, som i Hjertet mig boer!

Ølher ham det høfligt tilbage, og siger:

Det var fortræffelige Antitheser,
 Et brillant poetisk Broderie,
 Hvori jeg grant erkiender Lærlingen
 Af Tante Debora; kort, kære Charles!
 Det var paa Franssk. Nu svarer jeg paa Engelsk,
 Som I mig selv har kaldt, som Hyrdepige.

Med Rærlighed det er en egen Sag —
 Af, hvad man ofte kalder Rærlighed!
 Tidt er den blot et flygtigt Selvbedrag,
 En lille Feber, der gjør kold og heed.
 Men den helbredes let, som Alle veed,
 Naar man sig paa Helbredelsen beflitter,
 Dg taer lidt China, skøndt den er lidt bitter.

Man bragte tidligt til et Hof mig hen,
 Et blot Naturens Barn, en britisk Mø;
 Tidt ønskte jeg tilbage mig igien,
 Dg aldrig glemte jeg min Friheds-D,
 Dg aldrig glemte jeg den stolte Sø,
 Dg raske Gutter, som fra fjerne Kyst
 Tilbagevendte til en Moders Bryst.

Saa fik jeg Havet, fik jeg Landet kær,
 Hvor rige Bonde dybt i Kornet gaaer,
 Dg hvor fra Riddertiden gamle Træer
 Bed brune Borg for Porten plantet staaer.
 Der leged jeg min Ungdoms første Vaar.
 Jeg qvad den gamle Sang om Kæmpen bold,
 Dg kær for Alting blev mig Hedenold.

Derfor jeg elsker ikke denne Tid,
 Den er mig alt for listig, alt for fin,
 Forsænglighed med Hiertet fører Strid,
 Man elsker Guldet kun i lufte Skriin;
 Man deler vel med Bennen et Glas Biin,
 Men raske Dyrer man med Faren skyer,
 Dg Storhed kalder man et Eventyr.

Men hvor jeg seer endnu et Glimt af Kraft,
 Beundrer jeg, og fletter jeg min Krands.
 Ei Frugten er endnu reent uden Saft,
 Dg Stierne har endnu ei tabt sin Glans.
 Dg funkler den just ikke hertillands,
 Det er det samme — jeg min Stjerne seer,
 Fra Firmamentet ned den til mig leer.

Jeg har for eder fastet intet Garn,
 Thi væl mig ei med Kiærlighedens Bøn!
 Jeg er Forgangenhedens, Drømmens Barn,
 Dg I er Tidens, Virkeligheds Søn.
 En saadan Pagt kan aldrig worde skøn.
 Jeg hader Stivhed, Smaalighedens Muur,
 Dg slagrer, som en Fugl, i min Natur.

Om jeg min Mage finder, vides ei;
 Men Gensomheden volder mig ei Skræk.
 Jeg slagrer modig dog min Klippevei,
 Dg skuer i min Morgenrøde Kiæk,
 Dg drikker af min kiære Digterbæk.
 Saa er jeg lykkelig, saa er jeg fri,
 Om ikke virkeligt — i Phantasie.

Sun neier, og gaaer.

Spiegelhausen.

Det var et Lordenstjold; dog kunde jeg
 Mig vente slikt af hendes Egenind.

Tante Harriet

stikker Hovedet ind ad Døren.

Nu, Ven! hvorledes gif det?

Spiegelhausen.

Miserabelt!

Tante Harriet.

En Kurv?

Spiegelhausen.

Saa kaldes det i Billedsproget.

Jeg veed ei selv, hvorfra det dumme Navn
 har sin Oprindelse.

Tante Harriet.

Det kan vi siden

Studere sammen i vor Gensomhed.

Kom ind til mig, og lad mig trøste jer!

Spiegelhausen.

Jeg er forstemt, min Naadige! særdeles
 Forstemt, og jeg vil hurtig gaae herfra,
 For ei at falde jer besværlig med
 Mit onde Lune.

Tante Harriet.

Fald mig kun besværlig!

Det morer mig at trøste. Unge Folk,
 Som have Lykken med sig, bryde sig
 Kun lidt om ældre; men i Sorgens Time
 Tyer man taknemlig til Erfarenheden.

Spiegelhausen.

Min Naadige! jeg har ei megen Tro

Lisette.

Da er J sikkert hiertelig velkommen.
Behag at sidde ned! Miss Harriet kommer
Paa Diebliffet vist.

Lordenstjold.
Jeg takker dig.

Lisette gaaer.

Lordenstjold.

Ha, det var vel, at ei han kiendte mig,
Han kunde røbet mit Incognito.
Men — lad mig fatte mig! Mig synes fast,
Jeg trækker Beiret som en Candidat,
Der skal til Attestats. Ja, gjøre Cour —
Maaskee — til et elskværdigt Fruentimmer,
Og dog forstille sig — det holder haardt.

Miss Harriet kommer glad med det aabne Brev i Haand,
fulgt af Lisette.

Miss Harriet.

Hvor er han dog, Lisette?

Lisette.

See, der staaer han!

Miss Harriet

hilser venligt.

Min Herre! Herr Captain! J bringer mig
Fra Danmark — fra Lord Carteret et Brev —

Lordenstjold

bukker dybt.

Ja, naadige Frøken!

Miss Harriet.

O, jeg takker eder,

Skjøndt Brevet kun er kort. Han skriver mig,

At egentlig J være skal hans Brev,
 Og at J bedre kan fortælle mig
 Alt mundtligt, hvad jeg gierne vide vil,
 End han kan skrive det.

Lisette gaaer.

Lordenstjold.

Det er naturligt,

J fald J Noget vide vil om Danmark;
 Jeg kommer lige just derfra. Men, Miss!
 Undskyld min Dristighed — hvad kan vi takke
 For sliq Opmærksomhed? Thi det er sieldent,
 At udenlandske Piger — unge, smukke —
 Bekymre meget sig om fremmed Land,
 Og mindst om mindre Stat i fjerne Nord.

Miss Harriet.

Er det forunderligt, at jeg bekymrer
 Mig om mit Fædreland?

Lordenstjold.

Og er J ei

En Engælænderinde?

Miss Harriet.

Ganske vist!

For tyve Somre siden bragt til Verden
 Paa Kysten af Northumberland.

Lordenstjold.

Og dog?

Miss Harriet.

Jeg skal dog ei fortælle Captain Ployart,
 At min Provinds med samt Ostangeln
 Befolket blev i gammel Tid af Danske,
 Og at vi altsaa stamme ned fra dem?

Tordenskiold.

Det er en Ære for det lille Danmark,
At være Moder til det store England.

Miss Harriet.

Men hvilket Barn, om nok saa stort, forsmaaede
Sin ædle Moder? Sæt, at J det bragte
Til Admiral — at eders Fader var
En ærlig Borger — mon J glemte ham?

Tordenskiold

bevæget.

Nei, sandelig — jeg glemmer aldrig ham.
Dg eders Følelser — jeg deler dem!
Jeg er en Normand, Frøken! men min Slægt
Er dog til Trondhiem kommen op fra Holland;
Dg neppe saae jeg Digerne dernede,
Den flade Græsgang, før jeg glemte Fjeldet
Et Dieblif, og varme Taarer væded
Den Jord, som giemmer mine Fædres Aske.

Miss Harriet.

Ja, seer J vel? Saa gaaer det ogsaa mig.
Fra lille Barn alt sang jeg disse Viser,
Som endnu prise Danskernes Bedrifter.
Vel var de grumme tidt; og naar Kong Alfred
Bed Harpen sang i Danskens Leir, saa holdt jeg
Med Alfred. Men han var blandt Angelsaxer
Selv en Undtagelse.

Tordenskiold.

J er bevandret,

Min Frøken! i Historien.

Miss Harriet.

Nei, Herre!

Saa ingen Maade; kun det Bigtigste
 Det Skionne, Herlige, det fængsled mig.

Tordenskiold.

Historien er skøn. Jeg har som Dreng
 I Trondhiem læst min Snorre Sturlesøn,
 Som alle Bønder der; men siden fik jeg
 Saamange Ting at passe, maatte høvles
 Tid af og lære Sprog, naar jeg var fri
 For Tienesten; saa læste jeg kun lidt
 Historier. Den sidste, som mig hued
 Særdeles godt, var om Gort Adeler,
 En norsk Matros, som svang sig i Benedig
 Til Admiral ved fielden Tapperhed
 Mod Tyrkerne.

Miss Harriet.

Men det har Tordenskiold
 Giort i sit Fædreland imod de Svenske,
 Dg Fædrelandet høstet Frugten af
 Hans Heltedaad.

Tordenskiold.

Ja, det var lykkeligt
 For ham.

Miss Harriet.

Dg Fædrelandet. — See, min Herre!
 Jeg siige skal, hvoraf det kommer sig,
 At denne Mand særdeles huer mig.
 Al, seer I, jeg er voget op med ham;
 At siige med hans Krigsbedrifter. Jeg
 Var lille, men jeg læste dog min Shakespeare,
 Dg det var meer, end Noget kunde sagt
 Om mange Store; Shakespeare var foragtet,

Dg han er saa endnu af Gammel-England,
 Som danne vil sig taabeligt paa Fransk,
 Dg foretrækker svagt en lunken Cato
 Af Addison for Hamlet og Kong Lear.

Tordenstiold.

Jeg kiender ei de Helte, som J nævner.

Miss Harriet.

Shakspeare har i sin Henrik Fjerde tegnet
 En Helt, som ligner Bessel: Harry Percy,
 En Søn af Jarlen i Northumberland —
 Min Landsmand — kaldet Hotspor, thi hans Ild
 Fremspored ham til Heltedaad, og gav ham
 Elskværdighed, som selv elskværdig blev,
 Naar han forløb sig.

Tordenstiold.

Altsaa — Tordenstiold

Har stundom dog forløbet sig.

Miss Harriet

smilende.

Ja, ja!

Hans Hestighed ham bragte tidt i Fare,
 Hvor Lykken —

Tordenstiold.

Bedre var, end hans Forstand.

Miss Harriet.

Det vil jeg ikke sige. Tordenstiold
 Har god Forstand; men, kære Herr Captain!
 Forstanden langsomt gaaer, som Elephanten,
 Dg Heltemodet flyver, som en Orn;
 Tidt giver sig den stærke Fugl ei Tid
 At oppebie sene Følgesvend.

Saa meget er nu baade vist og sandt,
 At uden dette Træk, den Character
 Var Tordenskiold mig ikke nær saa kjær.

Tordenskiold.

Hvorfor?

Miss Harriet.

Et Uhr kan være meget godt
 Og nyttigt; men det er og blier et Uhr —
 Jeg kan ei elske det. Naturen har
 Særdeles viist tildeelt de store Mænd
 En eller anden lille Svaghed. Den —
 Den ene gjør os Hverdagsmennesker
 Det muligt, at forenes nærmere
 Med dem. Thi blot Beundring, Uresfrygt
 Frembringer aldrig Kiærlighed og Venskab;
 Nei, Ben bør overbære med sin Ben.
 I Solen kan man ei bestandig staae,
 Et venligt Arnested behøver Skygge.

Tordenskiold

rørt.

Det var fortræffligt sagt: Et Arnested
 Behøver Skygge! Helten trænger ogsaa
 Til Arnestedet; thi det salte Hav,
 Det er en deilig Mark for Grens Rug,
 Men det er ingen Hytte høiest kun
 En Grav, som reiser selv sit Monument
 For Kampens Søn, naar Stormen taarner Bølgen.
 Men Fred er ogsaa god; og hvorfor springe
 Med dragen Klinge lige ned i Graven?
 En Børnesflok kan ogsaa lege først
 Med Fadersværdet i den sikke Balg,

Dg flappe ham med lille spæde Haand
Paa brunen Kind, som før kun Blæsten kyssed.

Miss Harriet.

Gud give Lordenstiold den Fred og Glæde,
Som han saa fuldeligt, saa vel fortjener!
J er hans Ven?

Lordenstiold.

Ja — hans Fortrolige.

J Dynefilen selv var jeg med ham;
Jeg fulgte ham paa alle Tog. Vi ere
Fra Trondhiem begge, og jeg kiendte ham
Fra lille Dreng.

Miss Harriet.

O, det var herligt! Nu,

Saa skal J ogsaa see min Tegnebog.
Jeg viser den just ikke til Enhver;
Thi de urimelige Mennesker —
De lee mig ud, og spørge: „Hvor har det
Nu kunnet more dig, at tegne ham,
Den Fremmede, saa tidt, i alle Forhold?“
Ubillige Spørgsmaal! Naar en Botanist,
Som lægger sig særdeles efter Planter,
Har Bogen fuld af Blade, Bæxter, Svampe,
Det finder man fornuftigt, hensigtsmæssigt,
Til Videnskabens Tarv; men naar et Hierte,
Naar Tanken følger Manden paa hans Bei,
Naar Mennesket interesserer sig
Med Kraft for Mennesket, og gjør sig hans
Bedrifter fattelige, præger dem
Dybt i Sukommelsen, i Følelsen,
For at bekæmpe Sindsdespoterne,

Der myrde meer, end mangen tyrkisk Sultan:
 Forglemmelsen og Utaknemligheden —
 Det kaldes Daarskab og Barnagtighed.
 Tordenskiold.

J tegner altsaa?

Miss Harriet.
 Til min egen Morskab

Og mine Benneris.

Tordenskiold.
 Tor jeg haabe, Miss!
 Som gammel Kammerat af Tordenskiold,
 At J betragte vil mig som en Ven?
 Miss Harriet

henter en Mappe med Tegninger, og sætter et lille Bord frem.

Det seer J, da jeg viser tillidsfuld
 Jer mine Skizzer, i det Haab, at J
 Udfylder Manglen med jer Phantastie,
 Og skaaner for Kritik et svagt Forsøg.
 Først har jeg, som J veed, jo aldrig seet ham —
 Kun tænkt mig ham — omtrent som eder.
 Tordenskiold.

Nu,

Der har J ikke taget meget feil;
 Thi vi er Søskendbørn paa Moders Side,
 Og ligne virkelig hinanden noget.

Miss Harriet

lukker Mappen op, og tager smilende en Tegning frem.

Der staaer han første Gang som — Skrædderdreng
 Paa Trondhiems Gade, trykker Mesteren,
 For hvem han bære maa en Klædebylt,
 En Sneeboldt dybt i Raffen.

Lordenstiold.

Ha! ha! ha!

Saa har J ogsaa hørt det? — Det er ganske
Fotræffligt!

Miss Harriet.

J den skarpe Vinterkuld
Barhovedet og i en lille Trøie.

Lordenstiold.

Ja, saadan var det just. Hvor veed J det?
Og J foragter ikke Lordenstiold,
For han var Skrædderdreng?

Miss Harriet.

Nei, tværtimod!

Jeg finder denne Skiebne's Ironie
Særdeles findrig — yndig — elskelig.
Hvad mindst han var, det satte man ham til;
Men alt til Skrædderdrengen sendte Thor
Jo Krudt og Kugler i den hvide Sne,
Og han forstod med den at kaste Bomber.

Tager et andet Stykke frem.

Men Ironien gif endnu et Skridt,
Og for at hæves blot langt mere høit,
Sank han for Verdens Fordom end et Trin.
Der staaer han som en Tiener.

Lordenstiold.

Gud velsigne

Den ædle Doctor Jespersen, vor Konges
Confessionarius; hvis Peder Wessel
Gi kommen var i Kiøbenhavn til ham,
Maaskee gif han i Trondhiem end som Skrædder.

Men Jespersen lod heller ikke Anekten
Ret længe stikke der i Liberiet.

Miss Harriet.

Jeg veed det: Kiolen med en broget Tresse
Forsbandt for Trøien blaa, en kantet Hat
For lettere Kabus.

Viser ham et andet Billede.

Der staaer Matrosen.

Tordenskiold.

Dg saadan foer han Jorden om, han saae
Guinea, tvende Gange foer han til
Ostindien.

Miss Harriet.

Dg lærte Sømandskab,

Krøb i det høie Lougværk, som en Kat,
Hang over Raaen i det bælnø Mørke,
At binde Seilet i den stærke Storm.

Dg som en Murer vorder Architect,
Saa lærte Tordenskiold Matrosens Pligt,
Bed at erhverve sig hans Egenstaber.

Tager et andet Billede frem.

Her er Cadetten.

Tordenskiold

rørt.

O, du gode Gud!

Hvor blev han glad, da Kongen hæved ham
Fra slet og ret Matros til Søcadet;
Da han fik Uniform, den lille Kaarde
Bed Siden. Miss! han blev ei gladere,
Da han blev Admiral.

Miss Harriet

som før.

Her Lieutenanten

Staaer paa den lille Snæv.

Tordenskiold.

Ja, paa min Siæl!

Paa Ormen. Ja, den Orm, den liden Orm,
Den nytted Peder Bøffel meer, end Ormen
Hiin Lange nytted Olaf Trygvesson.

Miss Harriet.

Men her er Løvendals Gallei.

Tordenskiold.

Hvor Fanden

Har J dog saadan lært at bygge Skibe?

Ja, det er ganske rigtigt.

Miss Harriet.

En Copie. —

Men nu maa J forlade mig, at jeg
Ei følger ham paa alle Heltetog.
Et Skib af Røgen skiult er ingen Gienstand
For Malerkunsten, naar det kommer tidt.
Til Takke tag med den Caricatur!

Tordenskiold.

En latterlig Person med tyk Paryk,
Med tynde Been og stive Kioleskiøder,
Med Chapeaubas i Armen, strækker ud
Stivt alle Fingre paa den venstre Haand,
Dg aabner Munden, som han havde faaet
Et Been i Halsen?

Miss Harriet.

Det er Sø-Fiskalen,

Der klager over ham, og som vil have
ham degraderet strax, fordi han bruger
for meget Krudt.

Lordeniskiold

kysker henrykt hendes Haand.

O, Gud velsigne jer!

J er en herlig Pige. Fanden tae mig,
Om nogentid jeg saae en saadan Pige!

Miss Harriet.

Men Kongen agter ei Fiskalens Klage;
han hæver Lordeniskiold i Adelsstand.
See, her er Baabnet: Lynild i det Blaa,
En Drn med spillede Binger, Guldkanoner,
Og Norges Love for den raske Normand.

Lordeniskiold.

Jeg bad ham ei derom. Gud veed, det var
hans egen Raade.

Miss Harriet.

Kiender J det Billed?

Lordeniskiold.

En Præst, en Officeer, en Bonde — Svenske!
Jeg kiender dem. Dem hentede Lordeniskiold
hans Majestæt, der sad ved Taffelet,
Da Kongen gierne vilde vide, hvad
J Sverrig der yttret blev af Stænderne.
Han bragte dem, før Kongen havde spist.

Miss Harriet.

Der staaer han med sin Raaber paa et Skib,
Og spørger Grib derhenne paa det andet,
Om de skal gieste Svensken.

Lordeniskiold.

Ja — det var

J Dynekilen.

Miss Harriet.

Det blev for Kong Carl
Et kostbart Giestebud. — Men seer J her?
Der gaaer han om i Marstrand som en Fisker,
Dg sælger Torst, og speider Leiligheden.

Lordeniskiold.

Et dristigt Indfald!

Miss Harriet.

Det var mere dristigt,

Da han i Fæstningen alene gif,
Dg skændte bandende paa Commandanten,
Fordi han endnu ei var draget ud.
J Fald man havde smækket Porten til?

Lordeniskiold.

Hvor Diæblen veed J Alting dog saa nøie?

Miss Harriet.

Hans ædle Liv har svævet tidt i Fare.

Viser ham det sidste Billede.

Paa dette Billed her er Faren størst.
Omringt paa Kysten staaer han af de Svenske,
En Rytterskøt omringer ham, hans Folk
Er alt i Baaden, Officieren fordrer
Hans Kaarde; ha — „men ikke denne Gang!“
Han svarer, hugger Svensken over Armen,
J Havet springer, leer ad alle Rugler,
Dg kommer frelst i Baaden til sit Land.

Lordenfskiold

kysfer heftigt hendes Haand.

Min ædle Miss!

Miss Harriet.

Nu er der ingen fleer.

Lordenfskiold

staaer op.

Saa maa jeg ogsaa vise jer et Billed,
 Et Mummespil, ret som det forrige.
 Lord Carteret, en Ven af Lordenfskiold,
 Fortalt har om en herlig britisk Pige,
 Som aldrig havde seet, men yndte Gutten;
 En deilig Mø, med Hierte, med Forstand.
 Da Kampen nu var endt, og Freden smilte,
 Da Lordenfskiold var smykt med Kongens Raade,
 Med Folkets Yndest — see, da tænkte han:
 Hvad er det Alt dog uden Elskovs Lyst?
 Dit Hierte, som kun mødte Fiendens Kugler,
 Skal det ei smeltes, aldrig banke ved
 En deilig Piges Barm? Ha, jeg vil see
 Min Engælænderinde! — Derpaa drog han
 Til Fastland, til Hannover. Og formummet,
 — Som Fiskeren i Marstrand — staaer han her
 Som Captain Ployart. Speide vilde han
 Sin Skiebne, see, om dette Drømmebilled,
 Der længe fyldte Hiertet ham med Haab,
 Vel kunde vorde virkeligt. Det er det;
 Thi Harriet Richmond overgaaer hans Drøm.

Knæler, og griber hendes Haand.

Her knæler han for dine Fødder, Harriet!
 Han, som tilforn kun knælte for sin Gud

Og Frederik den Fjerde. Harriet!
Hvis jeg skal vinde dig, da maa det skee
Rask med at løbe Storm. Jeg duer ei
Til langsom Smægten, og til gradeviis
At nærme Maalet mig. Jeg aabner dig
Min Favn, og vil du være min — saa kom!
Hvis ei — giv mig et Bink, og jeg gaaer bort —
Du seer mig aldrig meer.

Miss Harriet

synker i hans Arme.

Min elskte Ven!

Min Lordenstiold! saa tag din Harriet.
Troer du mig mere stærk, end hele Sverrig?

Tredie Handling.

En Sal hos Kammerpræsidenten.

Carl von Spiegelhausen. Von Felsen.

Spiegelhausen.

Jeg føler mig et omstøbt Menneske,
En Invalid, der i en Træfning misted
Sin høire Arm. Ja, Rudolf! sikkert stod
Det Maal for Dine mig at vinde Harriet.
I hendes Bægring saae jeg Pigeknibsfhed,
Blot for at stramme Knuden fastere.
Jeg i Hannover galdt hos unge Damer
Dog for en vakker Mand; min Slægt er af
Eldgammel Adels, Kammerpræsidenten,
Min Onkel, en af Stadens første Herrer.
Jeg har erhvervet mig en Dannelse,
Som end er fielden i det tydske Rige.
Alt, hvad der mangled mig, var Penge. Penge
Har Harriet nok af; naar hun først var min,
Da blev den hele Giæld en ringe Sag.
Nu voxer Dvergen til en hæslig Kæmpe,
Som truer mig; nu blier hver Creditor,

Der før kun var et luftigt Giøglebilled,
 En Steen, der hænger over mig, og knuser,
 Saasnart den løsner sig. Og al den Rød
 Mig forarsages af en Eventyrer,
 Som intet kiender end til fine Sæder;
 En Jagthund, som blev løst af Kobbelet
 I Farens Stund, og siden ikke bundet.
 Han kommer her, betaler Høfligheder
 Med plump Uartighed, han glemmer, hvad
 Han er en gammel fornem Dame skyldig,
 Bertinden i det Huus, hvor han er Giest,
 Og svarer grovt paa venlige Formaning.
 Saa vinder han et uerfarent Barn,
 Et egensindigt, vildt phantastisk Hierte.
 Ha, Rudolf! jeg kan ikke si dig,
 Hvor al min Harm vender sig mod ham.
 Alt sig forener, som den sorte Plet
 I Skiven — blot i denne Tordenstiold.
 Hans Navn er mig alt vederstyggeligt,
 Og seer jeg ham, da koger Blodet mig
 I alle Aarer.

Felsen.

Hevnen kan vel køles.
 Endnu er han ei Harriets Mand. Det gielder
 Kun om, at dygtigt han forløber sig,
 Og gjør sig latterlig, foragtelig;
 Det gielder kun at bringe ham i Fare.

Spiegelhausen.

I Fare han? Det forekommer mig,
 Som om du drukne vil en Ual i Vand.

Felsen.

Nu nu! Hvert Dyr har dog sit Element.
 Der gives Fiske — Silden, for Exempel,
 Den vevre Svømmer i et Sølvharnisk,
 Der døer, saasnart den kastes op i Græs.
 Jeg veed dog Noget, som kan drille ham,
 Kan gjøre Skaar i denne Fæst, der feires;
 Og muligt render han sig selv derved
 En Kniv i Livet.

Spiegelhausen.

Troer du det? Hvordan?

Felsen.

Jeg lider heller ikke denne Danske,
 Og det skal glæde mig, hvis vi kan sætte
 En Dæmning imod disse taabelige
 Jorgudelser, især af Qvinderne,
 Som af Henrykkelse nu neppe vide,
 Hvor de skal hen, og skabe sig saa sært,
 Som Bonden, da han saae en Ubekat.

Spiegelhausen.

Saa sig mig da, hvori bestaaer dit Haab?

Felsen.

Har du ei seet den Dreng, der følger ham,
 Som Lammet Klokkesaaret?

Spiegelhausen.

Herr Frands Lehn?

Felsen.

Han har i Morges tabt til Oberst Stahl
 Den Summa: fem og tyve tusind Daler.

Spiegelhausen.

Ha, det er aldrig muligt!

Felsen.

Han er rig,
 Og derfor tog vel Tordensfiold ham med,
 Som Malke; men nu vil Andre malke
 Den samme Ko, og det forbittrer Helten.

Spiegelhausen.

Ha, det var herligt! Det er just mit Hverv,
 Til Middag at indbyde Standspersoner;
 Thi Gallataffelet skal være stort,
 Og vi har ogsaa Narre her i Huset.
 Vuise, Ben! min Onkels Diesteen,
 Har faaet pludselig en Sang forfattet,
 Som synges skal, mens hun bekrandses ham.

Felsen.

Hun gjerne være vil Copie af Harriet.
 For syntes mig ret godt om denne Pige,
 Men saadant Fias gjør hende væmmelig.

Spiegelhausen.

Nu, bedste Ben! nu vil jeg sende strax
 Et Brev til Oberst Stahl, saa kommer han.
 Og seer ham Tordensfiold, saa tro du mig,
 At det vil ikke være længe, før
 Det trækker op til Torden. Harmonien
 Vil ende sig med hæslig Dissonants.

Felsen.

Det var det just, jeg vilde foreslaae.
 Slig Sæd maa sikkert bære gode Frugter.

Spiegelhausen.

Godt! Følg med mig, saa vil jeg skrive Brevet.
 Maaskee du er saa god og bringer det?

I flig en Hurlumhei kan Formerne
Saa strengt ei følges.

Felsen.

Nei, det gaaer i Dag

A la Campagne, som man kalder det.
Giv mig kun Brevet, jeg besørger Alt.
En Sag af saadan Vigtighed betroer
Man ikke til en Tiener. Oberst Stahl
Maa komme vist. Jeg lover, han skal komme!

De gaae.

Tante Debora kommer med sin Broder, Hans von Görk,
der er i Jagtklæder.

Debora.

Det glæder mig at see dig her, min Broder!
En Evighed det er jo siden, da
Du sidst os gjorde den Fornøielse.
Hvad kan vi nu tilskrive vel den Ære —

Hans.

Du møder mig i Døren strax med Jinter,
Min gode Debora?

Debora.

Paa ingen Maade.

Jeg ønskede kun at vide —

Hans.

Du skal faae det

At vide; thi du veed, jeg er oprigtig,
Og at mig Ærligheden gaaer for Alt.
Altsaa — for din Skyld er jeg ikke kommen.

Debora.

Ufigelig galant og hierteligt.

Hans.

Galant vel ei; men hierteligt — o, jo!
 Det er af Hiertet talt, og skøndt lidt diærvt,
 Det er just Følelsen for dig, min Søster!
 Der gjør mig diærv, thi det gjør tidt mig ondt,
 At jeg kan ikke komme her for din Skyld.

Debora.

Åh, jeg beklager —

Hans.

Vi er Søskende;
 Men saa forskjellige, som Mennesker
 Vel findes kan paa denne Jord. Jeg elsker
 Det Fædrelandste; du est kun forgabet
 I hvad der fremmed er og udenlandst.
 Et slikt Forræderi mod Fødelandet
 Og mod Naturen kan jeg ikke taale;
 Og derfor seer du mig saa fielden her.

Debora.

Du er en Særling, mon cher frère! Taal,
 At jeg betaler dig din Uerlighed
 Med samme Mynt. For dine sidste Penge
 Du købte dig den gamle Borg paa Fjeldet;
 Der klined du, som Svalen, dig da Reden
 I de forladte Haller, købte Bægre,
 Hvoraf de gamle Riddre fordum havde
 Beruset sig. Til Heste saa, til Hunde
 Blev Resten anvendt. Nu du gaaer paa Jagt,
 Et Spøgelse — fast som den vilde Jæger,
 Der hører meer ei vort Aarhundred til —
 Og drømmer kun om den forsvundne Tid.

Hans.

Dg deri gjør jeg vel, den Drøm er smuk;
 Imens I puddre jer i Dalen her,
 Dg snakke Fransk. Jeg siger dig det, Søster!
 Det var det feigeste Forræderi
 Mod Fædrelandet, mod Nationens Ære,
 Da Adelen i Tydskland ret begyndte
 Med Praten paa Fransosisk. Aldrig smeded
 Sig før et Folk i værre Slavelænker.
 Thi underkaster jeg min Smag en Fremmed,
 Saa underkastes ogsaa min Forstand,
 Dg selv jeg gjør mig til en tosset Pøbling.

Deborra.

Man dannes ved at lære kun af Andre.

Hans.

Nei! ved at modnes ret kun indenfra.
 Jeg giver ikke fire Skilling for
 Den Dannelse, som med en Form af Blik
 Du trykke kan paa hver en Marvebudding.
 I med jer Dannelse! — I Riddertiden,
 Da Minnesangren qvad for Hohenstaufen,
 Da var der Dannelse. Da Luther skrev
 Paa Wartburg, da Melancton, da Erasmus,
 Da Reuchlin leved, var der Dannelse.
 Men Trediveaarstrigen — denne Hai
 Har Altting opslugt. Ja, den Drk af Sand
 I Tidshistorien, langt mere gold
 Dg blomsterløs end Lyneburgerheden,
 Har slettet Altting ud. Versailles Ludvig
 Blev Landsdespot ved den westphalske Fred.
 Nu snakker I Fransosisk, puddre jer,

Nu Ridderstøvlen veg for Silkestrømpen;
 Og aldrig Adelen var meer hovmodig,
 End da den ganske havde givet Slip
 Paa Diærvhed og paa Nationalitet.

Deborā.

Men, Herregud! hvad vil da Heltetiden,
 Blot i en gammel Jæger travesteert,
 Her i Hannover?

Hans.

Jeg har sagt, jeg kommer
 Ei her for din Skyld; men min Broder Fris
 Vil jeg besøge, Kammerpræsidenten.
 Det er en Mand, som Ure gjør sin Slægt,
 Hvem alle Tider kunde være tient med.
 Desuden veed jeg, Lordenskiold er kommen.
 Ham vil jeg see. I Norden er endnu
 Der Kæmper; der har franske Skræddere
 Og Haarfriseurer eller Gouvernanter
 Saa meget ei rumsteert. Der staaer endnu
 Paa Markerne de gamle Kæmpehøie;
 Der findes end i Hobetal i Furen
 Stridsøgerne fra Hedenold; der skeer
 Dog Gæt og Andet. Vandet taaler ei
 Saa stor Forandring, som det faste Land.
 Jeg trykke vil den bolde Vikings Haand,
 Saa rider jeg tilbage til mit Fjeld.

Deborā.

Og naar nu denne Lordenskiold fornærmet
 Din Søster har, hvad da?

Hans.

Hvad har han gjort?

Debora.

Jeg foreholdt ham i en venlig Tale
 Hans Mangel paa Cultur og Conduite,
 Jeg tilbød ham, at ville danne ham;
 Og han — han svarede mig ubehøvlet:
 At han var ikke længer Skoledreng.

Hans.

O, Gud velsigne ham! saa maa jeg kysse
 Ham til paa Munden, dersom det er saa.

Debora.

Nei, det er ikke til at holde ud.

Hans.

En Times Tid kan du dog sagtens holde
 Din Broder ud, som du har ikke seet
 I flere Aar. Jeg mener det ei ilde;
 Jeg føler, at du est mit Kiød og Blod,
 Min stakkels Debora! og jeg har sand
 Medlidenhed med dig.

Debora.

Min Broder! jeg
 Frabeder mig al Condolence.

Hans.

Nu,

Giv mig din Haand, og lad det være glemt.
 Vi vil ei disputere meer, min Søster!
 Om Politik. Du forestaaer et Huus
 Saa godt som Nogen, det er Hovedsagen;
 Bedømme Helten, det er Mandens Sag.

Debora.

Jeg vil ei heller meer bedømme dig.

Sagte.

Desværre! du er under al Critik.

Hun gaaer.

Præsidenten kommer med Luise.

Præsidenten.

Min fiære Hans! velkommen.

Kysser ham.

Hans.

Broder Frijs!

Gud signe dig. Lad mig ret see paa dig.
Den Samme! smuk og munter! Jeg begriber
Ei, hvordan du det holder ud, min Broder!
I denne Daarekiste. Men jeg agter
Din Flid, din Iver og din Driftighed.
Og var i Verden ingen dygtig Mand
At finde meer, saa gif den reent til Grunde.

Præsidenten

leer.

Altsaa — du agter mig, fordi jeg er
Forvalter for en Daarekiste?

Hans.

Frijs!

Det er en vigtig Post. Forvalteren
Maa have god Forstand for hele Kisten.
Og Præsident for Kamret eller Kisten,
Det kommer ud paa eet.

Præsidenten.

Jeg kiender dig,

Du mener mig det godt. Men, fiære Hans!
Bær dog lidt tolerant. Troer du da ikke,
Man ogsaa spotter dig, fordi du lever

Kun i Forgangenhedens Ridderborg?
 Men jeg — jeg finder, du gjør vel deri.
 Thi der maa være Folk med Aand og Siæl
 For Alt i Verden; og mens Tidens Børn
 I Tiden lever, og udfylde den,
 Saa agter jeg Undtagelsen, der skuer
 Tilbage tro, og med sin Rærlighed
 For hvad i gammel Tid var Stort og Smukt,
 I Flugten standser os Grindringen.

Hans.

Du er for billig, Fredrik! Billigheden
 Kan ogsaa gaae for vidt. Du søger at
 Besmykke, hvad der skeer; det gaaer ei an.
 Der Forskiel gøres maa paa Godt og Ondt.
 Vor Søster Debora, hun er dog reent
 Forbandet; jeg gød høre, hvordan du
 Undskyldte vil den hvide Kafadue.

Præsidenten.

Man hænger Kafaduen i et Buur,
 Bespiser den, og gier den daglig Band,
 Man morer sig ved Ord, som den har lært;
 Og skulde Broderen ei ynke meer
 Sin egen Søster, ligned hun end lidt
 Slik Kafadue, naar hun forestod
 Hans Huus med Orden og Deconomie,
 Og har en Dannelse, som Tiden hylde?

Hans.

Ja, Tiden! det er just Ulykken, Broer! —
 Hvem er den Frøken der?

Luiſe

kysjer hans Haand.

Min Onkel kiender

Ei meer Luiſe, ſom han dog har ſtaaet
Selv Fadder til?

Hans.

Nei, diſſe Pigebørn

Er allergalejt til ſnelt at forandres.

Med dem ei løber Tiden ſelv omkaps.

Du var jo ikke størr' end ſaa, da ſidſt

Jeg ſaae dig — og nu er du alt en Dame!

Præſidenten.

Du veed, min Broder! vi har ſieldne Gieſter
Foruden dig — den vakkre Tordenskiold —

Hans.

Jeg veed det.

Præſidenten.

Og han ſpiſer her til Middag.

Hans

ſeer ud af Scenen.

Hvo kommer der?

Præſidenten.

Det er Miſs Harriet Richmond.

Hans.

Det var paa Engelt. Som jeg mærker, ſtaaer jeg
I Noahs Ark imellem alle Dyr.

Kom ind et Dieblif alene med mig

Førſt paa dit Kammer! Du har ſagtens dog

Et Qvarteers Tid at ſkienke mig?

Præſidenten.

Det har jeg;

Men saa maa du ei heller være sær,
 Dg kommer du at hilse Tordenstiold,
 Saa maa du ogsaa hylde ham.

Hans.

Det skal jeg.

Præsidenten og hans Broder gaae.

Miss Harriet kommer, Luise gaaer hende i Møde.

Luise.

Min bedste Harriet! hvor det glæder mig
 At høre denne Tidende. Du er
 Forlovet alt med Tordenstiold.

Miss Harriet

smilende.

Nu vil

Bist Gæsfene paa Capitolium
 Forraade Gallierne med ivrig Snaddren
 Om det Usømmelige ved at give
 Sin Haand, sit Hjerte bort i første Stævne.
 Men, lige godt, Luise! lad dem det.
 Han Fæstningen har vundet, jeg er hans.
 Lad de forsigtige, de flogne Finker
 Kun narre Fuglefængerer en Stund;
 Lad ham taalmodig løbe med sin Liimstang,
 Indtil de sætte sig og klæbe fast.
 Jeg havde lidt kun før at tale med dem,
 Dg mindre nu. Jeg reiser bort i Morgen
 Med Tordenstiold, og kommer ei tilbage.
 Den Gæsfeste jeg mister her, er dig;
 Det vilde jeg saa nødig, gode Pige!
 Derfor jeg gjør det Forslag dig, Luise!
 At følge med.

Luisse.

At følge dig?

Miss Harriet.

Til Sachsen,

Berlin, til England, endelig til Danmark.

Det herligt er, at see sig om i Berden,

Jeg mister ei Veninden for en Ven,

Og, naar du vil, du vende kan tilbage.

Luisse.

Ik nei, min Harriet! nei, det gaaer ei an.

Det vil bedrøve mig særdeles, Harriet!

At du forlader mig; men reise bort,

Det kan jeg ikke.

Miss Harriet.

Koster det saa meget,

At rive dig fra Tante Debora?

Luisse.

Nei — men at rives fra min Onkel Frig.

Han er nu bleven vant til mig i Huset.

Han overbærer gierne med sin Søster;

Men, ærlig talt, han trænger ogsaa til

Et Menneske med jævn og sund Fornuft,

En munter, blid Natur, et venligt Hierte,

Der ei forskrues af Spidsfindigheder,

Forhærdes ei af Egensindighed.

Min Fætter Carl kan ei husvare ham;

Og naar han kommer fra Forretninger,

Saa trænger han dog til at vederqvæges.

Miss Harriet.

Luisse! gode Siæl! du har din Onkel

Særdeles kjær.

Luisse.

Jeg mistet har min Fader
 Og Moder som et lille Barn, jeg har
 Ei Søskende, jeg stod i Verden ene,
 Han blev mig Alt.

Miss Harriet.

Alt?

Luisse.

Ja — en anden Fader.

Nu er min Glæde kun at lyde ham,
 At tiene ham, at see af Diet ham
 hans Ønske, før det kom; opmuntre ham
 Med venligt Spøg, naar han er lidt forstemt,
 Og hjælpe ham i Huset med at bringe
 Den Tone frem, som han saa gierne vil:
 Den muntre, sindrige, der ikke næres
 Af Særhed eller smaalig Videnskab.

Miss Harriet.

Han overbærer alt for meget med
 Din Fætter Carl. Tro mig, han duer ei!
 Han er ei blot en Nar. Der gives Narre,
 Selv gode, selv elskværdige; men han —
 Nei, Narrekappen er ham kun en Raabe
 For koldest Egennytte; tro du mig!
 Og derfor har jeg ogsaa hevnet mig.
 Men godt og vel, at snart vi reise bort;
 Thi meget skulde jeg vist tage feil,
 I Fald han ikke hevner sig igien.

Luisse.

Det kan vel være.

Miss Harriet.
Men du bliver dog?

Luise.

Hos Onkel!

Miss Harriet.
Onkel er ei længer ung,
Men sandelig, han bærer Aldren godt,
Dg mangen Springsyr maatte ønske sig,
At han saae ud, som han.

Luise

tager hendes Haand.

Min Harriet!

Jeg kunde blive vred paa dig, hvis ei
Du reiste bort saa snart; men nu er Tid
Til Dmsvøb ei, og hvad vort Hierte føler,
Bør det betroet til Vennskab — sidste Gang.
Nei, Harriet! jeg tænker ei paa Eligt;
Dg dig, en fiin, en ælddannet Pige,
Behøver jeg vel ei at siige det;
Naar Qvindehiertet er af god Natur,
Det nøies gierne med blot at beundre
En herlig, aandeligbegavet Mand,
Lyksaligt nok, fordi det er ham nær.
Thi evig ung, o Harriet! er vor Siæl,
Udødelig, men Fødselen tilfældig;
Tidtræffer ind det ene Hiertes Mai
Først i det andets kraftige September,
Men begge blomstre dog —

Miss Harriet.

Dg Rosenknoppen

Kan med Reseda blande Duft endnu.
 Veninde! jeg forstaaer dig.

Luise

kysser hende.

Lad det være

Dig et Beviis paa mit oprigtige Venskab.
 Reis, og vær lykkelig! — Du elskte jo
 Tilforn kun en Idee. Det haendte sig,
 At den blev virkelig; var det ei skeet,
 Saa sværmed du endnu i Phantasien
 Ret vel tilfreds. Men jeg har meget meer.

Præsidenten kommer med Tante Debora og med sin Broder Hans.

Debora.

Det gaaer ei an, min Broer!

Præsidenten.

Jo fortræffligt, min Søster!

Debora.

En fremmed Admiral fra Nabo-Bennekyster,
 Som gieste vil vor Stad, som os gjør et Besøg,
 Om hans Artighed end blev mislykket Forsøg,
 Behandles bør med Agt. Jeg nys hørte desuden,
 Ham personlig Kong George har til England indbuden;
 Han talte med vor Helt paa Reisen tre Qvarteer
 Midt paa Veien i Stov — kan man ønske sig meer?
 Med en Mand, hvem vor Drot viser saadan en Ære,
 Privatømfindtlighed bør fiærligt overbære.
 Han desuden er jo nu forlovet med den,
 Som i Huset hos os fandt saa mangen en Ven.
 Min Harriet! tør jeg vel gratulere?

Miss Harriet.

Jeg takker!

Præsidenten gjør det sagte, medens Debora taler.

Debora.

Lidt ubændig, lidt — dærv, men oprigtig og vakker.
 Jeg gierne slaaer en Streg over hvad der er skeet;
 Og for at vise blot ei her Neutralitet,
 Jeg paastaar det med Fynd, og Medhold ogsaa venter:
 Afsambleen i Dag aabnes ei for Studenter.

Miss Harriet.

Beninde! siig mig dog —

Debora.

Min Broder er lidt sær,
 Som vi Alle jo veed. God for sig er Enhver,
 Men der Forskiel er paa. En Student uden Dadel
 Er et agtbart Subject; men er han ei af Adel,
 Indlades han ei kan i fornem Afsamblee.

Præsidenten

smilende, men bestemt.

Om han indlades kan, det faaer du nu at see.

Debora.

Ja, naar du taler saa, da maa jeg sagtens tie.

Præsidenten.

Aldrig ædlere Folk kunde Festen indvie.

Hans.

Men, Broder! siig mig dog —

Miss Harriet.

Herr Præsident!

Jeg svæver i en saadan Uvished —

Præsidenten.

Hvoraf jeg strax udbringe skal min Harriet.
 Thi — fort og godt — i Siderærelset
 Sig Selskabet forsamler, hilser der
 Den bolde Lordenstiold. Luise havde
 Bestilt os nogle Musicanter, vilde,
 Man skulde synge først en lille Sang,
 Før vi til Bordet gaae. Det var ret smukt;
 Men, gode Pige! nu du forekommes,
 Og paa en Maade, tænker jeg, som ei
 Misshager dig. Studenterne fra Halle
 hidvandret er, at hilse Lordenstiold.
 De staae i Haugen, og der kommer alt
 En Deputation at tale med mig.

En Student med følge kommer.

Studenten.

Herr Kammerpræsident! tillader I
 En Flok Studenter, kommen hid fra Halle,
 At hilse Helten Lordenstiold med Sang
 I Salen her og Haugen?

Præsidenten.

Megen Ære!

Jeg venter Alle her i Salen.

Studenten.

Nei,

Vi er for mange. Hvis jer synes, komme
 De bedste Sangere; de Andre staae
 I Haugen tæt herved og synge Chor
 Ind ad det aabne Vindue.

Præsidenten.

Det var herligt!

Dg hvis J ei forsmaaer et ringe Maaltid,
Skal det i Haugepavillonen strax
Beredes eder.

Studenten
bukker.

Nei, Herr Præsident!
Vi takke. Vi har alt for længe siden
Til Middag spiißt.

Præsidenten.
Men et Glas ædel Rhinsviin,
Det tømmer J dog med paa Heltens Sundhed?

Studenten.
Ja, med Fornøielse, Herr Præsident!

Præsidenten giver en Tiener et Bink. Kloidørene til Side-
værelset aabnes. Musicanterne komme, spillende en Marsch,
og stille sig hen ved Bæggen. Præsidenten, Tante Debora,
Broder Hans og Mijs Harriet gaae ind, men Studenterne
ud, for at hente de Andre. Derpaa kommer Præsidenten
tilbage med Tordenskiold ved Haanden, og Selskabet følger.
Der bliver fremsat en prægtig Lænestol, hvori Tordenskiold,
efter at have vægret sig, maa sætte sig, midt i Kredsen.
Naar Studenterne komme, springer han atter op, og bukker
dybt flere Gange, men tvinges atter til at tage Plads i
Lænestolen. Derpaa synge

Studenterne:

Du Helt, som i det fjerne Norden
Har høstet Roes paa Østresalt,
Som mødte med dit Skiold den Torden,
Der hen ad Søens Bover gialdt!
Germanien dit Værd paaskionner,
Studenten kan din Kraft forstaae.
En Hilsen af Minervas Søner
Matrosen aldrig vil forsmaae.

Bort Maal er eet, vort Hverv det samme:
 Soldat, Matrosen og Student
 Begeistres af den Guddomsflamme,
 Pallas=Athene selv har tændt.
 For Intet ei Pallas=Athene
 Med Hielmen staaer, med Landseskast;
 Thi hun alene kan forene
 Høi Videnskab med Heltkraft.

Høiskolen kan en Fæstning kaldes,
 Saagodt som nogen Borg paa Fjeld.
 Den kun af Dumbhed overfaldes,
 Den virker Fædrelandets Held.
 Og Helten virker, som den Lærde,
 Mod Barbariets skumle Bold;
 Thi snart med Bog og snart med Sværde
 Forjage vi den lede Trolld.

Velkommen her blandt tyske Gutter,
 Du Tappre! fra det danske Bælt.
 Vi stamme ned fra Martin Luther,
 Og vi forstaaer os paa en Helt.
 En Krands vi bunde, dig til Ære,
 Paa Wartburg af en Egeblof;
 Og hvis du den vil venligt bære,
 Da hædrer du en Ynglingsflok.

Normanden har imidlertid givet Krandsen til Luise, som sætter
 den paa Tordensfiolds Hoved. Gientaget Hurra, og
 Kanfare med Instrumenterne.

Tordensfiold

springer op, dybt bevæget.

Jeg skulde tale — men jeg kan det ei;

Jeg skulde takke — men den Graad, som fielden
 Mit Die fylder, qvæler her min Røst.
 Der er ei Ord for slige Følelser.
 Men det er vist, at slikt et Dieblif
 Betaler Farer og Anstrengelser.
 Tak, Brødre! ja, Matrosen og Soldaten
 Det er Studentens Broder — det er vist.
 Og Held den Tid — den kommer nok engang —
 Hvor det erkiendes grant!

Til Tjeneren.

Et Bæger Biin!

Han faaer det.

Det tømmer jeg — beruust af Wren alt —
 En dansk Matros for sorte Kammerater!

Almindeligt Hurra.

Marschen spilles igien, og Alle gaae ud i Haugen, uden Carl
 von Spiegelhausen.

Spiegelhausen.

Naar Bomben steget er saa høit til Beirs,
 Som den kan komme, daler den, og springer.
 Nu dygtig Biin, Ven Tordenstiold! Champagne,
 Madera, selv Tokaier, om du vil.
 De bedste Vine: Kiærlighed og Smiger —
 Af dem est du jo næsten druffen alt.
 Saa efter Maaltidet igien i Haugen!
 Der præsenterer jeg dig Oberst Stahl —
 Og vi vil see, hvorledes den Desert
 Bekommer dig.

Gaaer.

Fjerde Handling.

En afsides Plads i Præsidentens Lystskou.

Carl von Spiegelhausen. Von fessen.

Spiegelhausen.

Nu har vi Spillet gaaende. Beruust
han er vel ikke just; endskiøndt, Gud veed,
Jeg stræbte nok, men det er skræffeligt,
hvad sliq en Ulk fra Danmark taaler Viin.
han drak det som sød Melk, og han beholdt
sin hele Fatning. Virkningen deraf
var blot, at han blev mere hiertelig
og mindre stolt. Han reiste sig og drak
Vertindens Skaal, han holdt en lille Tale
til Tante Debora, hvorved hun reent
forglemte Grovheden i Formiddags,
stod op og neied, saa det var en Unk.
Den gamle Dufel har naturligviis
paa Diebliffet druffet Duus med ham.
han vinder Alles Hierter, den Barbar;
Men dit og mit — det vil han neppe vinde.

Felsen.

Nei, sikkerlig! Luise selv er ganske
 Forgabet i ham; men hvad venter man
 Sig meer af disse taabelige Piger,
 Hvem Knaldet af en Noglebøsse skrækker,
 Og dog forgabe sig i Tapperhed?

Spiegelhausen.

En Viniedandsler, som fra Taarn til Taarn
 Sin Snor udspænder, har, naar han er flog,
 En Hielpelinie, som holde kan,
 I Fald den anden brister.

Felsen.

Hvordan det?

Spiegelhausen.

Maaskee behøve vi ei Oberst Stabl.
 Til ham i Nød jeg tager kun min Tilflugt;
 Han er en Spiller, maadeligt hans Rygte.
 Men, Rudolf! men her er en ægte Svensk
 I Byen, en Captain, en Søcaptain,
 Som kæmpet har engang mod Tordenskiold;
 Ham har jeg faaet hid, han hilser ham
 I Haugen her i denne Skyggegang.
 Og meget skulde jeg vist tage feil,
 Om Krigen mellem Danemark og Sverrig
 Ei bryder ud paa ny, saa ei vi trænge
 Til Hielp af Vinietropperne til Lands.

De gaae tilside.

Tordenskiold kommer med Hans von Görz.

Hans.

Mig fattes ei det Bitterste, det kan jeg
 Forsikre dig. Troer du, en gammel Ridder

Ei drikke kan saa godt, som nogen Bifing?
 Vel er jeg noget ældre, gode Ven!
 End du; jeg kunde være Fader til dig.

Tordenskiold.

Du kunde være Diæblen! Lad os høre,
 hvor gammel er du?

Hans.

Ja, hvor gammel er jeg?
 Nu skal der regnes, og med Regninger
 Det gaaer kun slet, naar man har druffet ægte
 Johannisberger. Men, min tappre Ven!
 Jeg vil ei heller være Fader til dig,
 Jeg være vil din Broder, derfor har
 Jeg druffet Duus med dig.

Tordenskiold

seer ud af Scenen.

Der kommer Herr

Von Spiegelhausen, Kammerpræsidentens
 Neveu.

Hans.

Ja vist, han er i Slægt med ham,
 Dmtrent som Røgen er i Slægt med Flammen.
 Jeg beder dig, giv dig ei af med ham.
 Jeg kiendte ham som halv opløben Dreng,
 Og han er neppe bleven bedre siden.
 Hufommelse han har, som Papegsien,
 Til Ord at lære udenad. Den Lærdom
 Og Siælekraft vurderes meest i vor Tid.
 Dog mangler ham ei heller List, som Ræven,
 Til Sand at kaste Folk i Dinene.
 Han var som Barn en grumme artig Pøg;

Dorft, uden Følelser og Phantastie,
 Sad han og lærte Lectier paa sin Skammel,
 Tirader af Moral og Sædelære;
 Og naar Spectakelmagerne fik Riis,
 Græd han — andægtig ærbar — men af Glæde.

Tordenskiold,

der adspredt har seet ud af Scenen, og ikke hørt efter.
 Hvo er den Fremmede, han bringer der?

Spiegelhausen

kommer.

Ulgiv, Herr Admiral! Her er en Fremmed,
 Som reiser strax igien, men som udbeder
 Sig kun et Dieblig den Vre — Lykke —
 At hilse paa en Helt, hvem alt han kiender
 Fra ældre Tid.

Tordenskiold.

Jeg er til Tieneste.

Hans.

Du arme Diævel! jeg beklager dig.
 Begynder alt din Nød? Ha, Tordenskiold!
 Jeg kiender mine Landsmænd. Skal du nu
 Dig lade see for Reisende, som ønske
 Sig Timer, for at see og tale med
 Den store Mand — ja, saa Gud naade dig!
 Der komme fir og tyve vist hver Dag,
 Og Døgnet har kun fir og tyve Timer.

Spiegelhausen.

Den Mand, som ønsker det, er ingen Tydsker,
 Det er en Skandinav.

Tordenskiold.

Særdeles gierne!

Hans.

Men gjør nu Pinen fort, og lad mig vide,
 Naar jeg alene træffer dig igien;
 Thi jeg har endnu meget, jeg maa spørge
 Dig om, og som du maa forklare mig.

Lordenstiold.

Det skal jeg. .

Spiegelhausen.

Maaskee Onkel taer til Taffe
 Med mig saa længe?

Hans

med lunefuldt Foragt.

Nei, min Dreng! det var
 At sætte Bonden paa en Herremand.

Gaaer.

Spiegelhausen

med en Compliment.

Herr Admiral! her er den Fremmede.

Gaaer.

En svensk Søofficer

kommer, og hilser ærbødigt.

Fortryd ei paa, Herr Admiral! en Svenske,
 Som gjorde jert Bekjendtskab ved Kanoner,
 Fregat imod Fregat, halvtredie Time,
 Paa Landet møder eder her som Ven.
 Jeg har alt druffet eders Skaal paa Havet.

Lordenstiold

trykker og ryster hans Haand.

Ei, fiære Nabo! skal vi træffes her?
 Med Glæde rækkes eder Vennehaand,

Nu er jo Kampen endt. Velkommen, Broder!
Hvert Navn?

Den Svenske.
Mit Navn er Captain Leyonankar.

Tordenskiold.
Ha, det var eder, som jeg sloges med
Bed Bergen, til jeg havde reent skudt op
Mit Krudt?

Leyonankar.
Ja, rigtig! Admiralen vilde,
Jeg skulde laane noget ham af mit.
Tilgiv mit Afslag! Det var, som jeg sagde:
Jeg havde nok kun til mit eget Brug.

Tordenskiold
leer.
Ja, ja! Jeg maatte finde mig deri.

Leyonankar.
Da først I havde kæmpet, som en Løve.
Vi skiltes ad som redelige Mænd,
Der slog for vore Konger, for vort Land,
Men uden Had; vi agtede hinanden.
Jeg drak jer Skaal, og I drak ogsaa min.

Tordenskiold.
Jeg bad jer hilse mine gode Venner
I Gothenborg.

Leyonankar.
Jeg eder mine Venner
I Kiøbenhavn.

Tordenskiold.
Da var det halvt i Spøg.

Lejonankar.

Nu kan vi gjøre det for ramme Alvor.
 Og derfor har jeg taget mig den Frihed,
 At komme hid i dette fremmede Huus,
 At see og hilse jer et Dieblif.
 Tilgiv! Jeg reiser strax igien.

Tordenstiold.

I Morgen?

Lejonankar.

Ja, ganske tidligt. — Men naar Admiralen
 Tilbagevender til sit Fædreland,
 Løt jeg da haabe vel, at I besøger
 Mig paa min Gaard i Skaane, hvor jeg boer?
 Jeg lover, I skal blive vel tilfreds
 Med eders Naboer; og vi skal drikke
 Den Skaal, vi drak paa Skibet, meget bedre
 Paa fredelige Landjord.

Tordenstiold.

Hiertens gjerne!

Gid Freden altid os forene maa.

Lejonankar.

Vi er jo dog eet Folk, een Moders Børn.

Tordenstiold.

Bort Sprog er næsten eet.

Lejonankar.

Som Mol og Dur

Af samme Melodie.

Tordenstiold.

Jeg taler Svensk

Saa godt, som Dansk.

Lejonankar.

Det skønne Drefund

Forener vore Kyster; skal kun Splid
Udskille?

Tordenskiold

lægger sin Haand paa hans Skulder.

Vi vil ei bedrøves over

En Kamp, som gav os begge Leilighed
Til smukt at vise vore Heltekræfter.

Lejonankar.

Vi kæmped, som Einheriar i Balhal,
Nu drikke vi, som de ved Odins Bord.
De forrige Bedrifter, Eventyr —
Den fordums Riv — som gyldne Brikker findes
I Græsset kun. Nu skal Grindringen
Med dem blot spille Skaktavl.

Tordenskiold.

Bolde Svenske!

Maaskee jeg kommer hjem, før Nogen troer;
Maaskee besøger jeg til Vinter Sverrig
I Kane, naar de skaanske Bønderkoner
Med Lærred gaae til Kiøbenhavn, naar kun
En lille Revne skiller Danemark
Fra Sverrig, som Hesten springer over, naar
Den faaer et Bidskesnert. Da kommer jeg
Til Malmø, til Landskrona, drikker Skaaler
Med vore Benner. Og som Lutheraner
Jeg blande skal i Lund min stærke Røst
Med eders, i den gamle hellige Kirke.
Thi alt i Kiøbenhavn, i Holmens Kirke,
Jeg førte Sangen an som Søcadet.

Leyonankar.

Nu, det er vel! Saa vil de skaanske Qvinder
Gi meer jer holde for en Busfemand
Dg strække de uartige Børn dermed:
„Hvis du ei tiger, kommer Tordenstiold!“

Rækker ham Haand.

Gud signe Tordenstiold!

Tordenstiold

kysjer ham.

Dg Leyonankar!

De gaae Arm i Arm.

Spiegelhausen

kommer frem.

Det var en deilig Riv, jeg der fik yppet.
Nu til Bligtankeret, det andet Toug!
Dg brister det — men det vil ikke briste;
Ihi Lykken staaer mig bi. Der kommer Stahl.
Han har alt faaet fat paa Tordenstiold.
Maaskee han haaber, Admiralen strax
Vil honorere Spillervejelen.

Tordenstiold kommer tilbage med Oberst Stahl.

Stahl.

Tilgiv, Herr Admiral! at selv jeg vover
At gjøre mig bekiendt med eder, skiondt
Jeg ei er eder forestilt.

Spiegelhausen.

Slig Dadel

Med Rette træffer mig.

Stahl.

Paa ingen Maade,

Min bedste Herr von Spiegelhausen! Blandt

Saa mange Giester — Admiralen var
 Jo aldrig ledig. — Men da dog jeg seer
 En Fremmed, som ei var ved Taffelet,
 Aflægge sit Besøg, saa vover jeg
 At haabe samme Godhed, som min Landsmand.

Tordenskiold.

J er en Svensk, min Herre?

Stahl.

Jeg har tient
 Den svenske Konge; men er tydsk af Fødsel.

Tordenskiold.

En Somand?

Stahl.

Nei! jeg førte som Major
 En Bataillon. Jeg tog ved Krigens Ende
 Som Oberst Afsked; nu er jeg civil.

Tordenskiold.

Ei meer i Uniform?

Stahl.

Er Kampen endt,
 Saa lægger man sin Rustning.

Tordenskiold.

Eders Navn?

Stahl.

Bon Stahl!

Tordenskiold

opfarende.

Bon Stahl? Hvad? J er Oberst Stahl?

Stahl rolig.

J kiender mig?

Tordenskiold

fatter sig, og rynker Panden.

Kun lidt af Renomee.

Dog — der er meget Staal i denne Verden,
 Af høist forskjellig Værd, forskjellig Priis;
 Maa jeg den Frihed tage mig og spørge:
 Er det Herr Obersten, som ogsaa dyrker
 Naturhistorien? som har en Samling
 Af fieldne Dyr i eders Cabinet,
 Den J, af Kiærlighed til Videnskaben,
 Og for at være Ungdommen til Nytte,
 Lidt foreviser gratis?

Stahl.

Det er mig.

Spiegelhausen

sagte, i det han sniger sig bort.

Nu ei tilstede, men ei langt herfra!

Tordenskiold.

Det glæder mig usigeligt, at jeg
 Har truffet jer. J deler sikkerligt —
 En Mand med ægte Kundskab, Videnskab —
 Min Harm og min Foragt mod en Bedrager,
 Som, for at lokke Løsser i sin Fælde,
 Paadutter den uskyldige Natur
 Banskabninger, som den har aldrig havt.
 Skiondt Himlen veed, der er Banskabninger
 I Verden nok, især af de moralske.

Stahl.

Maa jeg den Frihed tage mig og spørge:
 Hvad mener Admiralen?

Tordenskiold.

Slangen er

Et lumpent Dyr, den kryber paa sin Bug,
 Den snoer sig smidiglumst i sine Bugter,
 Den Eva har forført i Paradiis,
 Og al vor Brøst og Bræk, den kom fra Slangen.
 Den fattes ikke Hoved; dog den havde
 Dengang kun eet. Med Tiden Kunsten stiger,
 Og nu — nu siger man, at i Hannover
 Der er en Snog, som gieffer Folk med syv.

Stahl leet.

Ja, nu forstaaer jeg Admiralen. Ja,
 Det er en Sieldenhed. Jeg har sliig Slange
 I Spiritus. Vil I besøge mig,
 Saa skal I see den. Af, Naturen er
 Forunderlig, selv i Undtagelser;
 Et Dyr faaer tidt for mange Hoveder,
 Og Mennesket har sielden eet engang.

Spodst.

Selv Helte kunne gierne mangle Hoved;
 Hvad vil det sige, naar de blot har Hierte?

Tordenskiold

rynker sine Bryn dybere.

Der er en hellig Genfold, paa Latin
 Jeg troer benævnt: sancta simplicitas,
 Som Snedigheden ofte kalder dum;
 Der er en vis Forstand, som kaldes sund,
 Naturlig simpel Menneskeforstand,
 Men den sit Navn med Rette neppe bærer,
 Thi Jngenting er mere sieldent just,
 End denne Edelsteen i Møddingen.

Det er ved den blot, at man skielner Dagen
 fra Natten, Sort fra Hvidt, og Varmt fra Koldt,
 En ærlig Mand fra Nidingen, og Pligt
 fra Nederdrægtigheden.

Spidsfindighed forsvarer, hvad den vil;
 Men denne simple Menneskeforstand
 Bedaares ei og blændes ei af Skaller,
 Selv i en Oberst kan den see Klørfnegt,
 Den nævner Barnet ved sit rette Navn,
 Og kalder Skurken ligefrem en Skurf.

Stahl

drager forbittret sin Kaarde, saa at Skeden følger med.

J taler her som en gemeen Matros;
 Jeg fordrer Satisfaction.

Lordenstiold

tager Kaarden fra ham.

Den skal

Du faae, min Broer! som du fortjener den.
 Men først endnu en lille Sørgetale
 Ved din Begravelse — den borgerlige!
 Du kalder mig Matros — jeg er Matros;
 Det er en Hæderstitel. Hvis du var
 Gemeen Soldat, og var en ærlig Karl,
 Jeg skulde slaaes med dig, som du forlanger;
 Men see, du er en Spitsbub, du er Tyv,
 Ja værre! Tyven selv er mere ærlig
 Og mere tapper: thi han lyver dog
 Gi for sig selv; han veed, han stiaeler; vover
 At blive pidstet, brændemærket, hængt.
 Men dit Filurerie dig skaffer Fordeel,
 Ja største Fordeel, uden mindste Fare;

Du blander dig i ærligt Compagnie,
 Og med subtile Talemaader blænder
 Du Verdens Dom og din Samvittighed.
 Derfor — tag her den Satisfaction,
 Du har fortient: Her brækker jeg din Raarde;

Han brækker den.

Jeg slaaer med Stumpen dig om Drerne.

Han slaaer ham, og kaster ham til Jorden.

Din Krop i Støvet kaster jeg, som du
 Har kastet selv din Ære. — Regt det nu,
 At Lordenstiold dig gav Satisfaction!

Gaaer.

Stahl

springer op.

Jeg er beskæmmet — dødelig beskæmmet!

Spiegelhausen

kommer.

Jeg Alt har seet, Herr Oberst! Følg mig hjem!
 Erstatning maa han give jer i Morgen.

Stahl.

Han kommer ikke levende fra Stedet.

De gaae.

Et Sted i Hagen uden for Pavillonen.

Man hører af og til Dandsemusik.

Miss Harriet. Tante Debora. Præsidenten. Luise.

Debora

munter og ivrig.

Hvor er min Admiral? Ei nok, ham bindes Krands,

Men han er ung endnu — ma foi, han maa dandse.
 Jeg selv er nu for stiv, tog mig latterligt ud;
 Men en Engelskdands maa han os dog med sin Brud
 Opføre til Balet. Hvis et Stykke jeg kiendte,
 Som han ynder især — Jeg vil selv strax ham hente.

Miss Harriet

sagte til Præsidenten.

Hun er omflabt jo reent.

Præsidenten.

Ja, der seer man, hvor let
 Man erobrer en Siæl, naar man adbær' sig ret.
 Et Glas Tokaier kan den hele Stolthed smelte:
 Hendes Hierte nu slaaer kun for Seir og for Helte.
 Hendes Skaal høit han drak, hele Tanten han vandt;
 Og selv Følelsen for hendes Ahner forsvandt,
 Da hun mærked: Enhver vilde Helten behage.
 Lykke, Medgang og Glands imponere den Svage.

Debora,

som har seet sig om.

Men hvor er han?

Præsidenten.

Han gif med vor Broder lidt bort.

Debora.

Ha, den Sørling! han gjør kun Familien Tort.
 Han misunder os vel den uskyldige Glæde,
 At i Selskabet er Admiralen tilstede?
 Han bortslæber ham glubst paa sin eensomme Bei,
 Og opsluger ham heel, som den graadige Hai.
 Alexander maa sig i Diogenes finde;
 Hvis i Tønden vi see — sidde begge derinde!

En Tiener kommer.

Debora.

Nu, hvad mangler igien?

Tieneren.

Araf, Sukker, Citron.

Debora.

Ha, du er mig dog ret en naragtig Person.

Beed du ei, hvor det staaer? hvor Citroner, hvor Sukker —

Tieneren.

Ja, hvad hielper det til, naar dog Frøkenen luffer?

Hun følger ham hurtigt, utaalmodigstende paa Hovedet.

Præsidenten.

Min bedste Harriet! vil J virkelig
J Overmorgen bort?

Miss Harriet.

Ja! Tordenskiold

Har megen Lyst dertil. Han længes efter
At komme til Grev Lovendahl i Dresden.

Præsidenten.

Og Brylluppet skal staae hos ham?

Miss Harriet.

Maaskee.

Præsidenten

smilende.

En klog, fornuftig Brud, som strax sig føier
J ficere Brudgoms Billie. Det var ret,
Min Harriet! Bliv saaledes ved, og sikkert
Jert Ægteskab vil vorde lykkeligt.

Miss Harriet.

Maaskee det er det sidste Dieblif,

Herr Kammerpræsident! jeg taler ene
 Med jer og med Luise. Saa modtag
 Min inderligste Tak for al den Godhed,
 I viste mig. O, hvor mit Hierte ønsker
 At yttre sin Taknemlighed i Daad!
 Og jeg vil tage Mod til mig og handle,
 Det har jeg lært af Lordenstiold. Jeg saae
 Ham aldrig før i Dag, og Rummet skilte
 Ham milevidt fra mig; dog blev han min.
 Jeg kiender Lo, som ikke Rummet skiller,
 De troe, at Tiden skiller dem, og tie.
 De see hinanden daglig mangt et Aar,
 Og blive fremmede dog for hinanden.
 Den skønne Tid gaaer hen, og Følelsen
 Sig finder venligt i sin Slavelænke.
 O, lad os bryde den! Hvad ei de Lo
 Udtale tør, det vover her en Tredie.

Hun tager en Blomsterkøst af sin Barm.

Seer denne lille Blomsterkøst: Reseden
 Og Rosen! Passer de ei for hinanden?
 Og blusser ikke Rosens Purpur sødt
 I dette friske Grønne, som vil holde
 Sig længe grønt, og som i liflig Duft
 Vel kappes kan med Rosen?

Præsidenten.

Min Luise!

Luise.

Min faderlige Ven!

Miss Harriet.

Nei, ingen Fader!

Præsidenten
griber rask Luises Haand.

Min Brud!

Luise
i hans Arme.
Min elskte Ven!
Miss Harriet
begeistret.

O, Tordenstiold!

Hvor vil det glæde dig, naar du erfarer,
At Harriet kan ogsaa hjælpe dem,
Hun elsker, med en rask og dristig Bistand.

Præsidenten
kysser hendes Haand.

Ha, skal en Pige lære mig at handle?
Jeg næsten skammer mig.

Miss Harriet.

O, skam jer ei

For en ungdommelig Undseelighed,
Som mangen Ungling savner, og som gjør
Den Mand, der føler fiint, til Ungling atter.

Præsidenten.

Luise! Frygt kun for at misforstaae dig
Bandt mig min Tunge. Nu er Gaaden løst;
Lad være denne dristige Heltinde!

Miss Harriet.

Jeg lægger eders Hænder i hinanden.

Hun gjør det.

Og følger mig nu hen til Kildevældet,
Som, mig til Minde, kaldes Harriets Kilde.
Der kaster jeg min Urteføst i Vandet;

Der holder den sig længe blomstrende.
 Luise tidt skal binde sig en Kost,
 Og lade den i Bækkens Bover flyde.
 Og naar da Harriets Kilde græder, Kiære!
 Det er kun Glædestaarer.

Louise.

O, min Harriet!

Gid aldrig Sorg afpresse dine Taarer.

De gaae.

Et Brev.

Tordenskiold. Carl von Spiegelhausen. Von Felsen.

Tordenskiold

til von Felsen.

Jeg har alt svart: jeg skylder ingen Skurk
 Satisfaction.

Spiegelhausen.

Herr Admiral! tillader

J os, at vi med al den Urefrygt,
 Der skyldes eders Rang og eders Daad,
 Fremsette Sagen i det Lys, hvori
 Vi see den? Vi er begge Slægtninge,
 Veed J, af Kammerpræsident von Görz;
 Han selv er eders Bert, og J vil neppe
 Bedrøve, krænke, mindre skade ham.

Tordenskiold.

Nei, paa min Ure! nei, det vil jeg ikke.
 Det er en Mand, som vundet har mit Hierte,

Han høit har hædret mig, jeg skylder ham
Taknemlighed.

Spiegelhausen.
Dg Oberst Stahl er nær
Beslægtet med ham.

Felsen sagte.
Du kan lyve godt.
Tordenskiold.
Det gjør mig ondt for Kammerpræsidenten.

Spiegelhausen.
J ønskte da for Præsidentens Skyld,
At Oberst Stahl var ingen Skurk?
Tordenskiold.

Hvad kan
Mit Ønske hjælpe?

Spiegelhausen.
Til at høre mig
Taalmodigt ud, naar jeg beviser eder,
At denne Mand er ingen lav Bedrager.
Forsvares kan det ei: han er en Spiller,
Dg Spillesygen er en hæslig Last;
Dog det vedkommer hans Moralitet,
Dg ingen borgerlig Forbrydelse.
Han er en Spiller — men en ærlig Spiller.
Tordenskiold.

Jo, jo! det maa man sige, han er ærlig.
Først loffer han en Tosse med en Løgn,
At see en Slange, han vil forevise,
Med flere Hoveder.

Spiegelhausen.
Han loffed Ingen;

Det var et Rygte, som Herr Lehn erfoer.
 Nysgjerrigheden drev ham selv derhen,
 Og der blev Ingen sendt, at hente ham.

Lordenskiold.

Hvi spreder Stahl da Løgnen ud i Byen
 Om Slangen med syv Hoveder?

Felsen.

Hvad kan

han for, at Byen overdriver Smaating?
 Men det er ingen Løgn.

Lordenskiold.

Hvor er da Slangen?

Felsen

tager en lille Glaske op af Lommen.

Her er den. Jeg, en Ben af Obersten,
 Der bragte hans Cartel, beviser jer,
 At han er ingen Løgner. Her er Slangen,
 Et lille Monstrum med syv Hoveder.

Lordenskiold

tager og betragter den.

Det er den hele frygtelige Snog,
 Som vækker slig Allarm?

Felsen.

Hvad kan den for det?

Den saa uskyldig er, som Oberst Stahl.

Lordenskiold

giver ham Glasken tilbage.

Og Lehn er heller ei bedraget der
 For sine Penge?

Felsen.

Nei, Herr Admiral!

Jeg var tilfældigviis tilstede ved det,
 Og kan bevidne, det gif ærligt til.
 Desuden er der heller ingen Klager;
 Han er tilfreds, som tabte Pengene.

Spiegelhausen

giver Tordenskiold en Seddel.

Her er et Brev fra Lehn.

Tordenskiold.

Han er jo reist?

Spiegelhausen.

Ja, han er reist. Han siger, J har viist ham
 Ud Helved til.

Tordenskiold.

Ja, det er ganske sandt.

Jeg takker Gud, hvis jeg blev af med ham.
 Dog var det ei min Mening, at han skulde
 Paa egen Haand forlade mig. Men binde
 Med Seilgarn Drengen fast til Raffelovnen,
 Det kan jeg ei; og hvis han løber bort,
 Saa maa han tage Skade selv for Hiemgiæld.

Spiegelhausen.

Behag og læs hans Brev!

Tordenskiold

læser:

„Jeg her bevidner,

At fem og tyve tusind Daler jeg
 Har tabt i ærligt Spil til Oberst Stahl.
 Frands Lehn.“

Felsen.

Hvad vil J meer? Det er beviist,
 At Stahl er ingen Løgner og Bedrager.

Tordenskiold

sagte.

Den dumme Diævel! taabelig hovmodig
 Han lyver heller i sin egen Pung,
 End tilstaaer, man har taget ham ved Næsen.

Felsen.

Herr Admiral! hvad skal jeg svare Stahl?

Tordenskiold,

efter at have betænkt sig et Dieblif.

Belau — jeg skylder ham Satisfaction.
 Jeg ei bevise kan, han er en Skurk,
 Og møder ham i Morgen paa Pistoler.

Spiegelhausen og Felsen see forbausede paa hinanden.

Spiegelhausen.

Det jer tilkommer selv at vælge Baabnet,
 Da J er fordret ud; men, Admiral!
 Tillad mig end et Ord i Sagen, ei
 Til Officeren, men til Mennesket,
 Men til den ædle Tordenskiold, hvis Høimod
 Hver agter værdig til hans Tapperhed.
 Herr Oberst Stahl — det er en fattig Mand,
 Afstediget, ulønnet efter Krigen,
 Med stor Familie, nedtrykt i Gield.
 Han saae: den unge Lehn har Penge nok,
 Men Ingenting i sin Personlighed,
 Som just indtager for ham; han betænkte
 Sig ikke længe, vandt — det er hans Brøde,
 Og derfor vil J myrde ham?

Tordenskiold.

Jeg myrde?

Spiegelhausen.

Ja! den, der skyder Proppen af en Flaske
 Med Terzerol, som J ved Bordet før;
 Som selv tilstaaet har, at tidt for Spøg
 Han Flippen skød af Trøien paa Matrosen,
 Naar han i Mersket dvæled ham for længe —
 Den træffer vist i en Duel sin Mand
 Ved første Skud. Det kan ei kaldes Kamp,
 Hvor Sagens Udfald forud er bestemt.

Tordenskiold

utaalmodig.

Nu da, for Dævlen, lad det være Klinger!

Spiegelhausen.

Dermed J giver Stahl en lille Rist,
 Og Alt er glemt; og denne Draabe Blod
 Bortvasker hurtig Pletten af hans Ære.
 Men ikke blot af hans; thi Præsidenten,
 Som sagt, er ham en nær Paarørende.
 Erfared andre Hoffer denne Skam,
 At her i Præsidentens eget Huus
 Hans Frænde pryglet var, i Støvet fastet
 Som Falskner af en fremmed Adelsmand,
 Der gif, og agted den Fornærmede
 Saa haant, at ei engang han skienkte ham
 En Tvekamp til Erstatning — Admiral!
 Som Stahl, da Præsidenten var beskæmmet.

Tordenskiold.

Det skal han ei. Jeg slaaes med Stahl paa Kaarder.
 Men kan J ikke laane mig en større?
 Jeg har kun denne lille Stadssetingest.

Spiegelhausen

Ier.

Den træffer dybt nok. Som jeg siger eder,
 Det er jo blot paa Skromt, blot for at redde
 Den arme Diævel reent fra Undergang.

Tordenskiold.

Nu, lad saa være!

Felsen bukker.

Jeg skal bringe Svaret
 Til Obersten. Jeg er hans Secondant.

Gaaer.

Spiegelhausen.

Og hvis J ei forsmaaer, Herr Admiral!
 Saa er jeg eders.

Tordenskiold.

Godt! Jeg takker skyldigst.

Spiegelhausen.

Og for at undgaae stor Vidtløftighed,
 Dphævelser og Afsted, Dameklynk,
 Saa kunne vi nu strax i Aften føre
 Til Reiten; der er et fortræffligt Bertshuus
 Paa Grændsen mellem det Hannoverste
 Og Hildesheimste. Thi Duellen tør
 Gi føres inden Landets egne Grændser.
 Men det er kun en smuk Spadserefart,
 Et Par Miils Bei. Jeg har alt Bognen forspændt;
 Vi sove der i Nat. I Morgen tidlig
 Paa Engen møder Stahl os Kloffen syv.

Tordenskiold.

Jeg er tilfreds.

Kalder.

Kold!

Kold

kommer ud af Sovetamret, og siger sagte:

Jeg har hørt det Alt.

Lordenfskiold.

Du følger mig og Herr von Spiegelhausen
I Aften ud til Reiten. Læg i Bognen
Min Kappe, min Kabus! Den spidse Hat
Er mig i Bognen til Uleilighed.

Skynd dig! Jeg gaaer kun bort et Dieblif.

Kold.

Pistolerne — skal de ei tages med?

Spiegelhausen.

Nei, her er ingen Røvere paa Beien.

Kold sagte.

Men kun i Bognen.

Lordenfskiold.

Gjør, hvad jeg har sagt!

Jeg kommer strax. Jeg gaaer et Dieblif
Kun til min Harriet.

Spiegelhausen

urolig.

Vil I sige hende,

Hvad der skal stee?

Lordenfskiold.

Nei, nei! paa ingen Maade.

Jeg vil ei ængste hende. Kun et Kys
Jeg hente vil til Afsted hos min Pige.

Gaaer.

Spiegelhausen

sagte.

Jeg haaber, dette Kys — det blier det sidste.

Følger ham.

Kold.

De Mordere! de alt omspænde ham.
 Hvorledes skal jeg redde ham? Jeg kan
 Ei redde ham; thi sagde jeg ham Grunden
 Til min Bestyrtelse, min Frygt, saa jog
 han mig for evig fra sit Udsyn bort.
 Han vil ei være sig det selv bekiendt;
 han veed det ikke, vil ei vide det,
 Dog er det saa. Hvorledes fik de Skurker
 Den Hemlighed opdaget? Har Frands Lehn
 Maaskee til Uffled sagt dem det? Det er
 Som i den gamle Sang, hvor Tronni Hagne,
 Den Niding, lærte lumsk den Plet at kiende,
 hvor Spydet kunde giennemboere Siegfried
 Imellem Skulderbladene. — Han kan
 Ei fegte. Sabeln bruger han fortræsligt,
 Og med Pistoler er han største Mester;
 Men Kaarden fører han kun maadeligt.
 Det lumste fine Epil med Spidserne,
 hvortil ei hører Styrke, Driftighed,
 Men smidig Vethed og det kolde Blod —
 Det ligger langt fra hans Natur. Han brugte
 Det ei som Sømand. Jeg forstaaer det bedre,
 Langt bedre vist, end han. O, gid jeg turde,
 Gid, Lordenstiold! jeg turde fegte for dig. —
 Men selv jeg tager med min gode Klinge.
 Jeg vil dog see at faae ham til at bruge
 Min stærke Kaarde. Mens mit Hierte slaaer,
 Jeg staaer dig bi, min ædle, gode Herre!
 Du hædred mig og kaldte mig din Ven —
 Ja, ja! i Verden har du ingen bedre.

Gaaer.

Miss Harriets Bærelse.

Hun sover i Forgrunden paa en Sopha.

Tordenskiold kommer med Lisette.

Lisette

sagte til ham.

Herr Admiral! ja, Frøkenen er her.
Men lad det ei forundre jer, at hun
Er falden lidt i Søvn der paa sin Sopha.
I Morges var hun oppe Klokken fem
Med Tanten. Hele Dagen har hun været
I Sindsbevægelse, Urolighed.
Nu skal jeg vække hende.

Tordenskiold.

Lad det være!

Gaa du! Jeg bliver kun et Dieblif;
Men jeg forstyrres ikke hendes No.

Lisette gaaer.

Tordenskiold.

Sover hun, den hulde Slut?
O, hvor sødt! — I Guds Navn, nu, saa lad hende sove!
Hun forlades af sin Gut,
Som sit Liv mod en Riding maa vove.
Hun er tapper, hun er kiæk;
Men en Mø er en Mø, som dog let blier forfærdet,
Og det voldte hende Skræk,
Hvis hun saae mig at gribe til Sværdet.
Sov, min Harriet! drøm kun, drøm!
Du er kiælen, blid og øm.
Gi din Elskovs første Dag
Skal forstyrres af Angest og Nag.

Kun een Dag har jeg dig kiendt,
 Og jeg vandt dig med Lyst, uden Vængsel og Sukke.
 Himlen har vor Flamme tændt,
 Ingen Diævel den atter skal slukke.
 Hvis den ogsaa sluktes her —
 Nu, hvad var det saa meer? Om end Døden os fierner,
 Luen atter flammer der,
 Hvor de blinke, de kraftige Stierner.
 Livet er en Morgenstund,
 Døden selv er kun et Blund.
 Harriet! nei — en evig Nat
 Følger ikke paa Dagen saa brat.

Før jeg kun Bellona saae
 Svøbt i Damp, i en Storm, paa mit Hav, i en Orden;
 Dine Himmelsøine blaae,
 De har lært mig, at glædes ved Jorden.
 Nu gjør Blomsten mig saa varm,
 Som den skumklædte Bølge med Kommen, Forsvinden,
 Og nu svulmer mig din Barm
 Mere stolt, end et Bramseil i Binden.
 Denne Rose, dette Kys
 Røver jeg til Afsked. — Lyk!

Han tager Rosen af hendes Bryst, og kysser hende.

Naar jeg næste Gang dig seer,
 Ingen Niding adskiller os meer.

Han gaaer.

Femte Handling.

Bertshuset i Reiten.

Et mørkt Bærelse, svagt oplyst af en Lampe paa et lille Bord. **Tordenskiold** ligger sovende paa en Løibænk.

Kold

kommer sagte ind, tager Lampen af Bordet, holder den over ham, og siger:

Han sover trygt paa Bertens Canapee
 I sine Klæder og med Støvler paa.
 Jeg vil ei aabne Vindvesffodderne,
 Han lider ikke Dagen, hvor han sover.
 Jeg vil ei slukke Lampen; vi har Tid
 Endnu. Han vaagner snart vist af sig selv.

Sætter Lampen paa Bordet, og gaaer.

En sagte Musik Ihder, som udtrykker Tordenskiolds Drem. Drommebilledet bliver til Synne. Lampen begynder at brænde med et stærkt, blaat Skær. I en Straale deraf seer man Kong Carl den Tolotes Skygge; Ansigtet dødblegt; han er i den Dragt, han levende bar, nærmer sig Tordenskiolds Leie, og siger med høi Røst:

Du, som der sover, kiender du mig ikke?
 Hæv endnu vaagen ei dit Dielaag,

See mig med Siælens, Phantasiens Blikke
 I Morgendrommen, i den mørke Krog.
 Den Mand, du seer, som du, var flink og tapper,
 Dit Navn hos hans i Krøniken skal staae.
 See! kiender du ei disse Kobberknapper,
 Stridshandsken gul, og denne Kiortel blaa?

Heel lige, Tordenskiold! vi var hinanden,
 Jeg kongesødt, du kun af ringe Stand.
 Som Helte kæmped vi paa Afgrundsranden,
 Paa Havet du, jeg paa det faste Land;
 Hvor Skoven bruser, og hvor Stormen tuder,
 Du paa din Kiøl, jeg paa mit snelle Hors.
 Dg derfor elsked os Valhallas Guder,
 Endskiøndt vi boied Aac for Christi Kors.

Bor Kamp var Lyt, den var kun Modets Prøve,
 Blidt Hiertet slog, det banked uden Had;
 Vi kæmped blot for Heltekraft at øve,
 For Gren, for det grønne Laurbærblad.
 Med ringe Magt vi drog til større Stævne,
 Dg slog den Stærkere saa tidt paa Flugt;
 Dg Narva, Elisow skal man altid nævne
 Med Marstrand og med Dynekilens Bugt.

Lægger sin Haand paa hans Bænde, og vender Ansigtet bort.

Men nu du seer den sidste Morgenrøde,
 Dg som Kong Carl den Tolvte dig det gaaer.
 Som han, du ei i Slaget skulde bløde,
 En Niding giver dig dit Bånesaar.

Hist slutter jeg dig fast i Broderarme,
 Et Kys jeg trykker paa din Heltemund.
 Og føle skal man denne Brodervarme
 Engang ved Kiølen og ved Dresund.

Drømmebilledet forspinder. Lampen brænder naturligt igjen.

Tordenskiold kalder. Kold kommer.

Tordenskiold

staaer op.

God Morgen! Hvad er Klokken?

Kold.

Den er sex.

Vi har endnu god Tid. J drikker dog
 En varm Kop Kaffe?

Tordenskiold.

For at føie dig.

Hvordan er Veiret?

Kold.

Deiligt Sommerveir,

Lidt koldt endnu.

Han aabner Vindueskoderne, og slukker Lampen.

Tordenskiold.

Ha, hvilken herlig Morgen!

Saa gaa, hent Kaffeen.

Kold sagte.

Han læse vil

Sin Morgenbøn. Det aldrig han forsømmer.

Gaaer.

Tordenskiold

knæler med foldede Hænder.

Forsvunden er den mørke Nat,

Nu lyser over Mark og Krat

Den røde Morgenlue.
 Den blege Stiernehær forsvandt,
 Og Duggen staaer som Diamant
 Mod blaalig Himmelbue.
 Skoven,
 Boven,
 Mark og Enge,
 Harpestrænge
 Til Guds Ære,
 Høit hans Lovsang ham frembære.

I Aftes qvad i Skyggedal
 Den veemodsfulde Nattergal
 Om Graven og om Døden;
 Men Maanen svandt med blege Horn,
 Nu synger Lærken i sit Korn
 Saa frisk i Morgenrøden.
 Mægtigt,
 Prægtigt
 Lyder Røsten.
 Haabet, Trøsten
 Den os bringer
 Fro, paa sine Fuglevinger.

Og slaaer engang min sidste Stund,
 Skal dog til sidste Time sund
 Min Siæl Guds Godhed love.
 Jeg stiger af mit mørke Skiul,
 Som af sin Rede kække Fugl,
 Høit over alle Skove.

Modigt,
 Frodigt,
 Uden Smerte
 Lad mit Hierte,
 Jesu Christe!
 Kraftigt end i Døden, briste.

Han reiser sig.

Kold kommer med Kaffeen.

Kold.

Her er en herlig Drif. Det maa man sige,
 At Berten laver en fortræfflig Kaffe.

Tordenskiold.

Du har alt smagt den?

Kold.

Jeg har været oppe
 For tvende Timer siden. Jeg har næsten
 Slet ikke sovet.

Tordenskiold.

Ikke sovet, Kold?

Da har jeg sovet godt. Hvorfor ei det?

Kold.

Og ikke drømt?

Tordenskiold.

Jo — jeg har havt en Drøm,
 Men ei som den, hist paa Augustenborg
 Om Slangen.

Studsfer.

Slangen! Ha, besynderligt!
 Nu kom den dog.

Gnider sig for Panden.

Bort, bort med alle Griller!

Nei, Kold! min Drøm var glædelig.

Kold.

Hvad var det?

Lordenfskiold.

Mig tyktes først, jeg hørte skionne Toner,
 Som naar fra Frue Kirke Nytaarsmorgen
 Der blæses i Basunerne fra Taarnet;
 Som naar, i Holmens, Organisten tidt
 Paa Orglet ganske sagte præludeerte,
 Mens til Fropræken Lysene blev tændt,
 Og der endnu var kommen Haa i Kirken.
 Men Tonen sig forvandlede til et Billed,
 Og Carl den Tolvte stod livagtig for mig
 I egen unge, mægtige Person.
 Han hilste mig særdeles broderligt;
 Han gjorde mig den Ære, syntes mig,
 At sammenligne mig med sig. Han lagde
 Paa Panden mig sin Haand — men den var kold.
 Og hvad tilsidst han talte, kunde jeg
 Ei meer forstaae — han vendte bort sit Ansigt.

Kold.

Saa Carl den Tolvte selv har været her?

Sagte.

Som en Herold, for at indbyde dig
 Til Evigheden.

Lordenfskiold

drikker.

Det var herlig Kaffe.

Den muntreer Sindet op. Det var ret godt,
 At du bestilte den, min gamle Dreng!
 Thi man maa være lystig. — Hvad er det?
 Hvad vil de Taarer sige? Har vi ei

Saa mangan Gang paa Skibet rustet os
 Tilforn til farlig Kamp, med kolde Blod,
 Som Intet var i Veien? Skal en Mark
 Med Græs og Blomster synes mere fæl,
 End Havet med sin Fraade, med sin Storm?
 Og vi, hvem Tvæpundinger ei traf,
 Vi skulde frygte for en Kaardespids?

Rold sagte.

Ha, jeg maa fatte mig, betvinge mig,
 Og ei mistroste ham; thi Kampen er
 Dog uundgaaelig. Hans Heltemod
 Ei roffes maa; jeg har jo ene det
 At støtte Haabet til.

Soit.

Min gode Herre!

Den lille Kaarde staaer mig kun for Hovdet.
 Tag min! Thi jeg er vis derpaa, at Stahl
 Medbringer een langt mere stærk og lang,
 Og til en ærlig Tvekamp hører dog,
 At Kæmperne maae føre lige Vaaben.

Viser ham Kaarden.

Tordenskiold.

Den hører ikke til min Uniform,
 Den passer heller ei i mit Gehæng.
 Det vilde være latterligt, i Fald
 Jeg kom med dette Stegespid i Haand,
 Som Holger Danske med sin Dyrendal.

Rold.

Man vover ei sit Liv for Stadsens Skyld.

Tordenskiold.

Von Spiegelhausen har forsikkert mig,

At Stahl i Grunden er en Kryster, Kold!
 Og at han takker Gud, i Fald han slipper
 fra dette Gilde med en lille Rift.

Kold.

Det er vel muligt; men J kiender dog
 Ei Spiegelhausen ret. J slige Ting
 Maa man kun troe og stole paa sig selv.

Lordenskiold

opdager et Silhouette paa Bæggen.

Hvad er det for et Billed, som der hænger?
 Bed Gud! det er min Harriets Silhouette.
 Hvorledes kommer det i dette Huus?
 Kald Berten! Er han oppe?

Kold.

Han er her.

Bringer Berten.

Lordenskiold.

Min gode Mand! siig mig engang, hvo er
 Den unge Dame der?

Berten.

Miss Harriet Richmond.

Lordenskiold.

Ha, sagde jeg det ikke nok? Min Harriet
 har, uden at jeg vidste, aned det,
 Hængt i mit Sovestue hele Natten.
 Saa har jeg dog endnu den Fryd at see dig,
 Før jeg til Kampen gaaer?

Tager Billedet af Bæggen, og kysser det.

O, søde Pige!

Stirrer paa det.

Men hvorfor er du dog saa sort, saa sort?

Berten.

Det er et Silhouette, min ædle Herre!

Lordenskiold.

Hvorledes kommer dette Billed, Bert!

J eders Stue?

Berten.

Skulde jeg ei have

Belgiørererindens Billed i mit Huus?

Jeg takker hendes Godhed ene for

Min Velstand. Hun har boet en Sommer her,

Thi Huset ligger smukt. Jeg var i Trang,

Paa Nippet til at gaae fra Gaard og Ager;

Hun hjalp mig i min Nød. Og tidt hun kommer

End mangan Sommer ud til os, og glæder

Sig i min Børneskole ved alt det Held,

Som vi kun hende takke for.

Lordenskiold

kysser Billedet.

Min Harriet!

Spiegelhausen

kommer.

Herr Admiral! en glædelig Godmorgen.

J har dog sovet vel?

Lordenskiold.

Særdeles vel.

Spiegelhausen.

Det er for tidligt, J er færdig alt.

Jeg tænker, Stahl sig sniger bort fra Gildet,

Saa snart han mærker, det er rigtig Alvor.

Men lige meget! J har handlet som

En ædel Cavalleer, og Husets Vre

Derved er reddet. Vil I gaae med mig
Lidt ud imens saa længe? Her er smukt.

Tordenskiold.

Ret gierne!

Til Berten.

Hør, min gode Ven! vil I
Bevise mig den Godhed, høiest paa
En Times Tid at laane mig det Billed?

Berten forundret.

Det Billed? Admiral! forstaaer jeg ret —
Miss Harriets Billed?

Tordenskiold.

Ja; hun er min Brud.

Berten.

I er Miss Harriets Brudgom?

Tordenskiold.

Ja, min Ven!

Berten.

Med Glæde, ædle Herre! Tag det kun!
Jeg ønsker jer til Lykke.

Tordenskiold.

Tak, min Ven!

Som Amulet det dække skal mit Bryst.
Farvel saa længe! Kold! du følger med.

Kold.

Ja, Admiral! jeg viger ei et Skridt.

Tordenskiold

viser Spiegelhausen Billedet.

Det ligner; ikke sandt?

Spiegelhausen
med undertrykt Harmé.

Særdeles godt!

Lordenfkiold
seer rørt paa det, og kysser det.

Jeg lider ifkun ei, det er saa fort.

Spiegelhausen.

Det er en Skygge.

Rold sagte.

Saa er Jordens Glæde.

De gaae.

Ravnholdt i Siælland.

Et Bærelse med Lordenfkiolds laurbærkrandsede Billed.
Under Billedet en Piedestal med en stor Pocal af slebet Glas.

Capitain Wesfel. Capitain Budde.

Budde.

Tilgiv mig, kiære Broer! jeg kommer tidligt,
Dg bringer Budskab dig fra Kiøbenhavn
Her paa din skionne Herregaard i Siælland.

Giver ham en Avis.

See! Freden er alt proclameert.

Wesfel.

Den var

Naturligviis alt sluttet, førend Kongen
Min Broder Orlov gav til denne Reise.

Budde.

Nu hører atter Hertugdømmet Slesvig
Til Danemark; hans svenske Majestæt
Frasriver sig al Toldfrihed i Sundet,

Dg for de Stæder, som erobrede,
 Saaer Danemark sex hundred tusind Daler.

Wessel.

Det takker man tildeels min Broder for.

Budde.

Ja, det erkiendes offentligt, og selv
 hans Avindsmænd tør ikke negte det.

Wessel.

Den danske Sømagt altid var en Hval,
 Som kæmpekraftig slog med stærken Hale,
 Dg mange Helte drog fra Kongedybet.
 Et viist, erfarent Admiralitet
 Har ledet Tingen; Gabel overvandt
 Den svenske Flaade ved Colbergerheide,
 Men Stormen havde drevet den paa Grund,
 Dg Stormen skylder han sin halve Krands.
 Den Aand, som blæste Liv i Alting, Budde!
 Det var min Broder, det var Tordenskiold.
 Som Skioldemærket i et opreist Banner,
 Der muntert vifter i den friske Luft,
 Opildner Hærens Mod, og styrker det —
 Saa styrked Navned Tordenskiold de danske
 Matroser, og det havde samme Kraft
 Til Søes, som Carl den Tolvtes Navn til Lands.
 Han var den letbevægelige Snildhed,
 Den vittige, den raske Driftighed,
 Der bragte disse tunge Krigsmaskiner
 I let Bevægelse. Ja, som en Pibe
 Saaer undertiden Bjørnen til at dandse,
 Bevæged Peters=Piben Elephanter.
 Han gav Kanonen Binger, saa den misted

Jerntyngden, blev en Dn for Jupiters
 Dødsvangre Lyn. Og Viisdom selv han tvang,
 Den værdige Matrone, til at sætte
 Sig uden Sadel paa Forvovenheden.

Budde.

Der har du skildret ham med stærke Træk.

Wesfel.

Jeg føler ogsaa dybt, hvad jeg ham skylder.
 Jeg var den Eldre, jeg har altid læst
 Langt meer, end han; selv i Besindigheden
 Var jeg hans Overmand, og Tapperhed
 Kan Ingen lære. Men hvad er det Alt?
 En enkelt Tapperhed, en enkelt Kraft?
 Geniet er det Heles Tapperhed.

Han eied blot ei selv en Arm, et Hierte;
 Men, som en Troldmand, han forstod at gjøre
 Hver Arm i Flokken og hver Aand til sin,
 Og hvor han kom, der fulgte Lykken ham.

Budde.

Men siig mig, gode Wesfel! det mig tykkes,
 Som om du næsten med en graadqvalt Røst
 Forkynder denne Roes. Hvi est du rørt?
 Dog jeg forstaaer det nok — du elsker ham,
 Naturligviis du længes efter ham.

Wesfel.

Ja, ja! jeg længes efter ham. Han steg
 Som en Raket mod Himlen, knalded høit,
 Og kasted skionne Stierner. Han har spillet
 Sin raske korte Rolle, Fred er sluttet,
 Han bytted Havet med det faste Land,
 Nu daler han maaskee — nu slukkes han.

Budde.

Ei, kiære Ven! lad flige Grillen fare.

Wesssel.

Sit Anker har den Driftige forladt;
I Ankeret ham fulgte Haabets Billed.

Budde.

Dg hvorfor skulde Haabet svigte nu?
Nu lønnes han med Ære, Kiærlighed.
Vi drikke vil hans Skaal. Der staaer Vocalen.

Wesssel.

Af slebent Glas. Den gav ham Lovendahl.

Budde.

Med Baabnet riflet paa den ene Side;
Med Lovendahls Galei for fulde Seil
Skjønt paa den anden. O, hvor ofte drak
han ei af den ved alle muntre Gilder
Tafnemlig, kiærlig, sin Belgiorers Skaal.

Wesssel.

Ja, Peder er tafnemlig, og sin Konge,
Sin Frederik den Fierde meer han elsker,
End mangan Søn sin Fader.

Budde.

Husker du,

Da han i Havet dukked efter Daasen,
Som Kongen havde givet ham, og som
ham usforvarende faldt over Borde?
Det nærvæd havde kostet ham hans Liv.
Dg Kongen har ham ikke mindre kiær.

Wesssel.

Men Kongen følte, hvad jeg føler, Budde!
Ugierne gav han Orlov ham til Reisen.

Han frygted for hans Hestighed og Raskhed
 Imellem Fremmede. „Vi kunde byde
 Ham her at blive,“ sagde goden Konge;
 „Det vil vi ei, men meget gierne saae
 Vi, at han ikke reiste.“

Budde.

Dog han reiste.

Misunderne har ogsaa virket, troer jeg,
 Til at fordrive ham — Grev Kallenberg.
 Men har du hørt det skønne Vers, hvormed
 Kong Fredrik parodieerte Kallenberg?

Wessel.

Nei, Kiære! Siig!

Budde.

Den kolde Diplomat
 Har aldrig kunnet lide Lordenstiold.
 Han, der Begreber brugte blot som Tal,
 Hvem hver Beslutning var et Regnestykke,
 Et Facit, sammensat af lutter Brøf,
 Forstod ei Heltens Driftighed. En Dru
 Bar ham for høi, for snar; han agted kun
 Minervas Fugl i en tykhovedet Ugle,
 Om Dagen blind, skarpsynet først i Mørke.
 Men Kongen tugted ham.

Wessel.

Hvordan? hvordan?

Budde.

Han havde gjort et Vers om Lordenstiold:
 „Courage sans conduite —
 „C'est un homme sans suite.“
 Men Kongen gjorde Verset saadan om:

„Un homme sans courage,
„C'est un pauvre personnage.“

Wessfel.

O, Gud velsigne Frederik den Fjerde!
Det Vers har atter giort mig oprømt. Ja,
Nu vil jeg lade mine Grillen fare,
Vil ei, som gammel Kiærling, frygte Barsler.

Budde.

Har du havt Barsler?

Wessfel.

Tordenstiold har havt dem.

Læs disse Linier i hans sidste Brev!

Rækker ham et Brev.

Budde læser:

„Med Ployart reiste jeg til Augustenborg, hvor Hertugen modtog mig med den sædvanlige Raade. Vi bleve her nogle Dage, og morede os med at gaae paa Jagt. Men een Nat, da jeg laae og sov, og Døren stod aaben mellem mig og Kold, havde jeg en underlig fæl Drøm. Det tyktes mig, som om jeg kæmpede med en stor giftig Slange, der tilsidst stak mig i Brystet under den høire Arm, saa jeg vaagnede med et smerteligt Skrig i Angstens Sved, og kaldte paa Kold. Jeg fortalte ved Theebordet Hertugen og de Andre min Drøm, og de raadte mig alle fra at reise videre. Men næste Dag paa Jagten styrtede Hesten med mig, og jeg havde nær bruffet min Hals. Da nu saaledes Faren var overstaaet, betænkte jeg mig ikke paa at fortsætte Reisen. Jeg er ogsaa kommen lykkelig til Hamborg, og drager herfra om nogle Dage til Hannover, hvor du skal høre videre fra mig. Lev vel! Din til Døden trofaste Broder
Peder Wessfel.“

Budde.

giver Wessel Brevet tilbage.

„Träume sind Schäume,“ siger Tydsken.

Wessel.

Gud veed,

Hvad Tydsken siger nu. Maaskee der kommer
Et Brev til mig paa Tydsk med næste Post.
Jeg gys'er, Budde! for det sorte Lak.

Budde

peger paa Billedet.

Der sidder han saa kraftig og saa munter,
Dg smiler lystig med sin Laurbærfrands.
Hvo vilde frygte for en Tordenskiold?
Der staaer Pocalen — ha, hvor ofte drak vi
Af den hans Sundhed!

Wessel

ryster paa Hovedet.

Men — nu er den tom,

Dg Sundhedsbægret er af fløre Glas.

De gaae.

Børelset i Keiten.

Miss Harriet i Reiseklæder, med et stort Purpurshawl over
Skuldrene, og et langt hvidt Slør nedhængende fra Hatten.

Verten. En Pige.

Miss Harriet

ængstelig hurtig.

Alt borte? Gud! Jeg troede, han var her.

Berten.

For ti Minuter siden førte de
Til Engen hist ved Bassen; det er knap
En lille Fierdingvei herfra.

Miss Harriet.

O, Gud!

Til Pigen.

Lad Bognen føre strax igien af Stalden —
Strax frem for Døren!

Pigen gaaer.

Hvad er Klokken?

Berten.

Nys

Den slog halv syv.

Miss Harriet.

Til Klokken syv bestemt

Er jo Duellen først?

Berten.

De skyndte sig.

Miss Harriet.

Er Stahl der alt?

Berten.

Jeg veed det ikke, Miss!

Her var han ei.

Miss Harriet.

Han skal ei slaaes med Stahl.

Det er en Riding, Falskner, en Bedrager.

Jeg har Beviser her.

Lager dem frem.

Dem skienkte mig

Den gode Præsident. Bevise for,
 At Stahl begik i Spillet Falskneri
 Mod Flere, før han kiendte Lordenstiold.
 Det var paa Nippet just, han skulde heftes.
 Her er et Brev fra Kammerpræsidenten,
 Hvori erklæres, at paa ingen Maade
 Han er i Slægt med Stahl, at ei det sømmer
 For Admiralen sig at kæmpe med ham.

Berten.

O, Gud! saa skynd, saa skynd jer, gode Miss!
 Maaskee til rette Tid I kommer end.
 Her slumred han i Nat.

Miss Harriet
 vrider sine Hænder.

O, Gud! hvor sover

Han næste Nat?

Berten.

Han tog jert Billed med.
 Paa Brystet bærer han det som et Skiold
 Mod Faren. Han opdaged det i Morges,
 Det havde hængt ved Sengen hele Natten,
 Og ei han vidste det.

Miss Harriet.

Uf — veed han det,
 Naar det maaskee i Kisten følger ham?

De gaae.

Kamppladsen.

En Fælled med Træer til begge Sider, som i Baggrunden
taber sig i Synskredsen.

Tordenskiold. Spiegelhausen. Kold.

Spiegelhausen.

Han staaer alt hisset, Admiral! Han venter
Bag Bakken der, men kommer ogsaa gierne
Herhen, hvis heller J vil fegte her.

Tordenskiold.

Jeg kommer ei til ham; han kan vel komme
Til mig. Det er for hans Skyld, jeg er her.

Spiegelhausen.

Ja, ganske vist.

Tordenskiold.

Seer jeg det Menneske,
Saa koger Blodet mig igien. Det gjør mig
Dog halvveis ondt, at jeg har ikke taget
Pistoler med.

Spiegelhausen.

Hvor kan J være grum?

Tordenskiold.

Jeg tog dog derfor ikke Livet af ham,
Jeg skød ham kun saa godt i Tømmelfingren,
At aldrig meer han skulde blande Kort.

Spiegelhausen.

En lille Rift, saa er det Hele glemt.

Tordenskiold

seer sig om.

Jeg savner Havet her. Jeg lider ei
En saadan øde Mark, der taber sig

I Luften uden Vand. Alt er saa stille.
 Storm, Torden af Kanoner, Bølgefraade,
 Det er mit Element. — Dog denne Kamp
 Er ussel, latterlig.

Spiegelhausen.
 Og blot paa Skromt.
 Tordenskiold.

Jeg ei forstaaer at kæmpe blot paa Skromt.
 Kold.

Hvo siger ogsaa, det er Skromt? Tillad,
 Herr Admiral! en gammel Ven et Ord.

Rækker ham sin Kaarde.

Tag denne Kaarde! den er lang og stærk;
 Jer egen er kun til Galanterie,
 Og skiondt en Spiller svag er mod en Helt,
 Han saares dog ei med en Pennefiær.

Spiegelhausen
 tager Kolds Kaarde.

Nei, den er Admiralen alt for tung. —
 See, der er Stahl!

Stahl kommer noget borte med sin Secondant, de tage Hattene
 af for Tordenskiold.

Spiegelhausen.
 Han hilser eder.
 Tordenskiold.

Godt!

For Præsidentens, Secondantens Skyld,
 Jeg faaer vel lette til min Hat igien.

Han gjør det.

Spiegelhausen
 gaaer hen, og taler sagte med Stahl.

Kold

imidlertid hemmeligt til Tordenskiold.

Før Guds Skyld, Admiral! hør Benneraad —
En trofast Tiener — og en ærlig Landsmand.

Seer I da ikke, Stahl har taget med
Gen af de lange, stærke svenske Kaarder?
Tag min fra Spiegelhausen!

Spiegelhausen
kommer tilbage.

Admiral!

Nu Obersten paa Pladsen venter jer.
Han beder kun, at I befale vil
Jer Tiener midlertid at gaae tilside.

Kold.

O, Peder Bøffel! tag min Kaarde.

Tordenskiold.

Ti!

Gaa, som han siger! Gjør mig ingen Spot!

Tordenskiold og Stahl fegte. Stahl falder ud i en Terts, som
Tordenskiold asparerer; men i det han, alt for hurtigt, vil
give Stahl et Stød igien, holder denne sin Arm stiv, og
giennemborer Tordenskiold med et Stød under den høire
Arm. Han trækker Kaarden tilbage.

Tordenskiold

bliver endnu staaende, og raaber:

Kold!

Spiegelhausen,

som med en Tiener imidlertid har holdt paa Kold, raaber til Stahl:

Skynd jer, skynd jer, sving jer flug til Hest!

Før slippe vi ei denne Bildmand løs.

Stahl slyer, Spiegelhausen følger efter, da han først har kastet
Kolds Kaarde paa Jorden til ham.

Kold

iler til sin Herre, som nu er sunken i Knæ, og tager ham i sine Arme.
 Min ædle Herre! tappre Tordenskiold!
 Er Saaret dødeligt?

Tordenskiold.

Gud! vær min Siæl

Raadig for Jesu blodige Bunders Skyld.

Han døer.

Kold.

O, Tordenskiold! udaander du dit Liv?
 Ja, han er saaret i det høire Bryst,
 Og Blodet flyder af ham som en Kilde. —
 I Ridinger! var det en Tvekamp? Mord,
 Mord var det.

Raaber efter dem med høi Røst:

Løver, standser, har I Mod!

Du, Spiegelhausen! og du, lumpne Stahl!
 Her staaer en ærlig Tiener, fordrer eder
 Til Tvekamp begge. Kommer, er I Mænd! —
 De høre mig endnu. — Kom kun, I Skurker!
 Gujoner! møder Kold for dette Sværd. —
 De vige, som en Slange, der har stukket
 En Helt i Brystet. — Ja, Laocoon!
 Det er ei første, blier ei sidste Gang,
 At Ormen har omspændt dit Heltelegem. —
 I tre og tredve Slag han kæmpet har
 Mod tappre Svenske paa det salte Hav;
 Den raske Bølge vugged ham, Kartoven
 Til Hærs dundred ham, imens han sendte
 Til Dybet Fienderne. Nu blegner han
 Paa Marken, langt fra Hav og Fædreland;

Nu voxe Blomster om ham, som til Spot.
 Ei Marsviin og Delfhiner dandse meer
 Om hans Fregat — nu staaer det tamme Lam
 Og Faar, og nippe Græs, hvor Helten bløder!
 Han kaster sig fortviolet over ham.

Miss Harriet

kommer.

Har de alt dræbt ham? Brave Kold! har du
 Din Herre fulgt i Døden?

Kold

reiser sig fortviolet halvoverende.

Nei — jeg ligger
 Som trofast Hund og hylser over ham.

Miss Harriet.

Jeg vil ei flykte, jeg er Heltens Brud,
 Og denne Dag — den er min Bryllupsdag,
 Med Blod indvies den, med ædelt Blod. —
 Er Saaret dødeligt?

Kold.

Jeg saae det selv,
 Hvorledes Morderklingen giennembored
 Hans Bryst, saa Epidsen stak igiennem Skuldren.
 Han staaer op.

Miss Harriet

knæler ved Liget.

Det høire Bryst. Det venstre dæktes af
 Hans Konges Billed — og bag dette finder
 Jeg ogsaa Harriets. — Morder! hvorfor vendte
 Du ei din Braad imod hans stolte Hjerte?

Hans Konge det beskytted og hans Mø,
Du havde brudt din Odd mod disse Blader.

Med Taarer.

Men jeg vil ikke klage, Tordenskiold!
Jeg er din Brud, og du foragted Klynk.

Kold.

Ik! var han falden blot paa Grens Mark,
Paa Østersøen, paa det stolte Nordhav,
Hvor Dannebrogge vaied over ham!

Miss Harriet

springer op med en vild Glæde.

Ha! — her skal ogsaa Dannebrogge vaie.
Gud, Gud, hav Tak, som gav mig denne Tanke!
Ja, Tordenskiold! jeg pryde skal dit Liig.
Liigklædet breder Harriet over dig,
Det bedste, kosteligste, skøndt ei fort.
Nei, Dannebrogge! din blodrøde Dug
Og dit sneehvide Kors skal dække Helten.

Hun kaster sit Shawl over ham, sønderriver sit Slør, og lægger
det i et Kors over Shawlet.

Og naar hans Aand paa Skyen svæver fiæk
I Stormen atter over Kattegat
Med Regnar Lodbrok, Olaf Tryggvason,
Med fierde Christian, med Cort Adeler —
Naar Bølgen suser, og Kanonen dundrer —
Da, Dannebrog! da smeld som Flag i Masten,
Og vink den yngre Slægt, at ligne ham.

Dronning Margareta.

Tragoedie.

Personerne.

Dronning Margareta.

Kirsten, } hendes Jomfruer.
Ingeborg, }

Anders Mogensen, Abbed i Sorø.

Joar Lykke, Marssk.

Albrecht af Mecklenborg, assat Sveafonge.

Ragnhild Jonsdatter, en norsk Bondekone.

Oluf, hendes Son.

Rudolf, forhen Biskop i Skara.

Grev Otto af Rupin.

Grev Geert af Holsteen.

Viggo Moltke, }
Breide Limbek, } danske Riddere.
Hans Abildgaard, }
Steen Bengtsen, }

En Drost.

Hans, } Drabanter
Erik, }

Jenning Podebusk.

Sikke Norby.

Algot Maguusfen.

Dronningens Hofnar.

Ulmue, Hoffolk, Drabanter.

Handlingen foregaaer i Sorø, Aar 1388.

Første Handling.

En liden Hæl i Dronningens Gaard.

Jomfru Kirsten. Jomfru Ingeborg.

Kirsten.

Erst du nu ikke glad, min Ingeborg!
At du est bleven Frøken hos Margreta,
Vor store Dronning?

Ingeborg.

Kiære Jomfru Kirsten!

J æsker min Fortrolighed, og J
Fortiener den; saa vil jeg skriste frit,
At jeg var gladere tilforn i Norge.

Kirsten.

Men det begriber jeg aldeles ikke.
Din kiære Fader fulgte dig herved
Til Danmark; her er alle dine Frænder.

Ingeborg.

Men ikke mine Fielde, mine Bandfald,
Min Graneskov.

Kirsten.

Er Bøgeskoven ei,

Som frandses Søens Bredder ved det skionne,
Det muntre Sorø, meget smukkere?

Ingeborg.

Vel smuk! Her er særdeles vakkert her,
Det kan ei negtes; men det er saa smaat,
Saa fladt, eensformigt, uden Driftighed.
Min Graneskov var meer høitidelig.

Kirsten smilende.

Og Biørn og Ulv var dig vel mere kjær,
End Røer og Lam?

Ingeborg.

Ja, det er da naturligt!

Kirsten.

Naturligt? Dyr, som bringe Skræk og Fare
Til ingen Nytte?

Ingeborg.

Skrækken kildrer; Faren
Fremkalder Modet, som betvinger den.

Kirsten.

Ja, ja! saaledes høres altid Normænd
Og norske Gienter; men de foretrække
Tilfidsst dog Sicælland for den golde Klippe.

Ingeborg.

Det vil jeg aldrig. — Og nu eders Bønder,
De stakkels Trælle; vil I ligne dem
Med Norges Adelsbønder: Adelsmænd
I Badmelskoster og med lange Skiæg?
Og vore Fiskere —

Kirsten.

Nei, Barn! nu bliver
Du for nærgaaende. Jeg skulde troe,
At Danerkysten havde Fiskerleier,
Der kunde kappes med den norske Strands.

Ingeborg.

Ja, her er raske Fiskere, det negter
Jeg ikke; men de er saa stygge.

Kirsten leer.

Stygge?

Ei alle; her er mange smukke Folk.

Ingeborg.

Du skulde seet en ung og deilig Fisker,
Jeg kiendte, før jeg drog til Danerhof!
Kun fielden saae jeg ham. Men han fortalte,
han stammed ned fra Landets gamle Jarler;
Dog var han Fisker, slet og ret. Han gav mig
En Angelsnor at mede med; den har jeg
Endnu.

Kirsten.

Han har dog dermed ikke medet
Dit Hierte?

Ingeborg.

Af, det var en vakker Gut!

Kirsten.

Nu maa du ogsaa vide lidt Bæfæd
Om Landets Tilstand her, mit smukke Barn!
Saa hør: du kommer i en saare vigtig
Og farlig Stund. Vi er i Krig med Sverrig.

Ingeborg adspredt.

Med Sverrig? er vi det?

Kirsten.

Ja! med Kong Albrecht,
Der har fornærmet Dronningen paa fleer
Ufftyelige Maader. Han har sendt
En Slibesteen herved, hvorpaa han vilde

Hun skulde slibe sine Naale; han
 Har kaldt vor Frue, vor Formynderste
 Kong Brogløs, og — den Uforskammede! —
 Fordi hun ynder Anders Mogensens,
 Abbeden her i Sorø, som du kiender,
 Og gierne taler med den vise Mand —
 Den Riding skielder hende Munkedeie.

Ingeborg

bestandig adspredt, i sine egne Tanker.

Det maa hun hevne.

Kirsten.

Ja, det skal hun hevne.

Men Lykken — Lykken er bedragelig.

Ingeborg sukker.

Ja, ja, det veed jeg.

Kirsten.

Og den skiller os

Lidt pludselig ved vore største Goder.

Ingeborg.

Det har jeg i min Ungdom selv erfaret.

Kirsten.

I Vestergotland møder disse Dage
 Den svenske Marsk, Herr Erik Kieldsen Basa,
 Samt Ivar Lykke, Margaretas Marsk,
 Den tydske Albrecht. Tydsk jeg kalder ham,
 Svensk kan han ikke kaldes, thi han hader
 De Svenske; sine Tydskere forærer
 Han Rigets Marv og Velstand, og udsuger
 Med Skatter Vandet, for at lønne dem.
 Og naar saa Landets Børn beklage sig,
 Saa svarer han dem haanlig koldt paa Tydsk:

„Jf kan es bettern nicht, min leve Knecht!“
 — Men hører du, hvad jeg fortæller, Barn?
 Mig tykkes, du est adspredt.

Ingeborg.

Nei, slet ikke.

Du sagde: Lykken er bedragelig.

Kirsten.

Jeg haaber, denne Gang den svigter ei.
 En Fisker bragte gode Tidender,
 En anden bragte slette; men hvor kan
 Man troe en Fisker?

Ingeborg

pludselig opmærksom.

Hvorfor ikke det?

Kirsten.

Han er ei bedre vel, end Skipperen,
 Og vidt berømt er jo en Skipperløgn.

Ingeborg ivrig.

Det er Bagvaskelse! En Fisker kan,
 Saagodt som nogen Anden, tale Sandhed.

Kirsten.

Man venter Flaaden hjem endnu i Dag.
 Snart vide vi, hvad end os Mørket skiuler:
 Om Margareta Dronning vorde skal
 For alle Nordens Riger, eller tabe
 Med Sverrige maaskee tillige Norge.

Ingeborg

igien i Tanker.

Det er naturligt, at hun elsker Norge.

Kirsten.

Men, Barn! du staaer jo som en Drømmerste.

Ingeborg.
Nei, jeg forsikkrer dig, jeg hørte Alt.

Kirsten.

Hvad hørte du?

Ingeborg.
At her en Fisker var,
Som talte ærligt; at man venter Baaden
Tilbage med ham.

Kirsten forundret.
Hvem?

Ingeborg.
Med Fiskeren.
Kirsten.

Og det var Alt?

Ingeborg.
Har Andet du fortalt?
Kirsten.

Slet Intet hørte du om Krigen?

Ingeborg.

Krigen?

Ja, det er sandt, du vilde jo fortælle
Mig ogsaa lidt om den.

Kirsten.

For hvem har jeg

nu staaet her og talt?

Ingeborg.

Jeg er ei vant til
At høre efter, naar om Krig der tales.
Det er ei unge Pigers Sag; Statsfager
Forstaae vi os ei paa. Men du er ældre,
Langt fløgere.

Kirsten.

Gid I blev flogere,
Før det for silde var!

Hun gaaer hen til et Skab, og tager en Solvskaal ud deraf.

Tag denne Skaal!

Som yngste Jomfru ved vor Frues Hof
Er det din Pligt at bringe den til Davre.
Vor Dronning drikker sødt og varmet Ol
Af den med fine Møer, naar hun dem hilser
I Morgenstunden. Ikke just for Tørst —
Den er kun liden; det er saa en Skif,
Som tyder Huuslighed, Samdrægtighed.
Ee! den er buet til hver Jomfrues Mund,
Og Baabenet er gravet under Handen
I Solvet der. Du finder ogsaa dit.

Ingeborg sukker.

Af, gid for Ingen af os Livets Drif
Maa være brygget med for bitter Malurt!

De gaae.

Klosterhal.

Rudolf af Skara kommer med Viggo Moltke.

Rudolf.

Jeg hader hende. Hun har rovet mig
Min Bispestol. Jeg er min Konge tro,
Albrecht af Mecklenborg, nu Sveakonge.

Moltke.

Hvad vil du, fledske Munk, som Albrecht satte
Til Skaras Bisp, men som Margreta kaldte

Til Danmark? See, jeg elsker Margareta
 Høit, som min Fader elskte Baldemar.

Rudolf.

Det Gud tilgive dig! Men, fiære Herre!
 Jeg vil bevise dig, at Margareta
 Fortiener ei din Røerlighed, din Tillid;
 Dg derfor har jeg bedet dig at følge
 Mig hid i Klosterhallen.

Moltke.

Dg hvad skal jeg?

Rudolf.

Tilgiv en List, som har en ærlig Hensigt!
 Her boer Abbeden Anders Mogensens.
 Her seer du hans Studerekammer, Herre!
 Men der — der er et lidet Bærelse,
 Hvor ubemærkt man kan opdage Røven.

Moltke.

Om Røven taler du, i Diebliffet
 Da selv du over Røvestreger, Munk!
 Hvad skal jeg her hos Anders Mogensens?

Rudolf.

Han kommer strax herhid med Danmarks Frue,
 Med Margareta, vor Formynderste.
 Hun taer Lektion af ham — selv i Latin,
 Saavidt som Rygtet gaaer. Nu vilde jeg
 Saa gierne, du et Bidne skulde være
 Fra dette lille mørke Sidekammer
 Til hendes Fremsskridt og Værvillighed.
 Dg gierne selv jeg vilde være Bidne.

Moltke.

Fordømt, Herr Bisp! J vil forføre mig
Til Lurendreieri?

Rudolf.

Sæt nu: hun leved
J skammelig Forstaaelse med Munken,
Troer J da end, den Hæder hun fortjener,
At være Dronning for tre stolte Riger?

Moltke.

Nei, ved mit gode Sværd!

Rudolf.

Saa er Forsøget
Erfaringen vel værd. Hun kommer strax
Med sin Abbed. Skal hun os finde her
Til ingen Nytte, Ridder? Vil J tilstaae,
At J blev lokket af mig? Vil J vække
Mistanke mod jer? Skal jeg gaae til Grunde,
Saa seer J selv, jeg maa forsvare mig.
Mit Nei er da saa godt, som eders Ja.
Følg mig i Kamret! Hvis hun er uskyldig,
Blier dette Skridt en Hemmelighed evig
Imellem os. Skynd jer — for Himlens Skyld —
Der kommer Nogen.

Moltke.

Ha, fordømt! Hvad hjælper
Det Elephanten, den er stærk og ærlig,
Naar Listen dækker Gruben til med Riis,
Og ned den styrter af Fremfusenhed?

Han gaaer ind i Sideskammeret med Bispen.

Abbeden kommer.

Du stille Klosterhal, saa sommersval,

Saa vinterluun i fiære Herthadal!
 Modtag et fromt Godmorgen af din Søn.
 I Kirken lod til Gud alt Munkens Bøn,
 Da Solen steg bag Sø med Rosenkind.
 Nu smiler Formiddagen venligt ind
 Ud broget Rude til min Bogreol,
 Der giemmer mangt et Glimt af Aandens Sol.
 Du gamle Kloster! bryd chaotisk Dunst;
 Gi Troen blot, men Videnskab og Kunst
 Udbrede sig fra din høirøde Muur,
 Dg blande sig med Danematts Natur.
 Jeg vandrer paa den Sti, du gif, Ansgar,
 Der hist nu straalet som en Helgen klar;
 Hvor Nimbart gif, der talte Sandheds Ord,
 Saa at for Korset styrted Asa-Thor.
 Men Bispen, paa de gamle Guders Grav,
 Gi nøiedes meer med sin Bispestav;
 Han rusted sig til Kampens vilde Færd,
 Dg Hyrdestaven vexled med et Sværd.
 Ja, Held den Aand, som stor i Kamp og No,
 I Fred, i Krig, kan styre begge to;
 Men det er fiældent — baade Fred og Strid!
 Dg eengang fødes kun en Arel Hvid.
 Nei, Absalon! du kommer ei igien.
 Et Glimt af dig var Anders Sunesen;
 Men, Jacob Erlandsøn i Lund! du blev
 En Munkedrot, som Christus dig fraskrev,
 Dg ofte Tvedragt siden kun gif ud
 Fra dem, der ivrigst skulde tiene Gud.
 Heel vel, at sidst, da Oluf nævntes Drot,
 Den Lov blev indført — mig den huer godt --

At ingen Geistlig meer sig blande maa
 I verdslige Forretning. Jeg gjør saa;
 Jeg lever kun for Tro, for Rærlighed
 Til Gud og Næsten. Det min Dronning veed;
 Derfor hun hædrer med sin Tillid mig,
 Og til sin Tidsfordriv hun moret sig
 Med Videnskab hos mig, med Digte, Sprog.
 Thi, sandelig, hun er en Qvinde klog,
 Og Baldemar fik Ret: hun har Forstand,
 Som fordres tidt og savnes hos en Mand.
 Men Uret har han, „at Natur greb feil“;
 Thi, sandelig, hun er et Qvindespeil,
 Og hun forener Mandens Kraft, jeg veed,
 Med qvindlig Dyd og med Elskværdighed.
 Og derfor Gud forlade Hver, som slet
 Besudler hende med den mindste Plet
 Af egen Ondskab, selv i syndigt Liv;
 Som Venstak ikke mellem Mand og Qvin
 Kan tænke muligt, uden anden Fryd,
 End den, der kjøbes med den tabte Dyd.

Han gaaer hen i Baggrunden, og møder Dronning Margareta,
 som kommer med en Bog under Armen.

Margareta.

God Morgen, fromme Broder Anders!

Abbeden.

Hil dig,

Min naadige Dronning!

Margareta.

Du forundrer dig

Dog ikke ved at see din Lærling her
 Til sin latinske Time, som sædvanlig?

Abbeden.

Min Dronning ynder Aabenhjertighed,
 Og derfor maa jeg tilstaae: jo, i Dag
 Det undrer mig, at see min høie Lærling
 Saa rolig komme med sin Læsebog,
 Som om slet intet Vigtigt foregik;
 Da denne Dag bestemmer dog, om vor
 Margreta herske skal i trende Riger.
 Dog, det beviser — som saameget Andet —
 Din ualmindelige Siælestyrke.

Margareta.

Ja, fromme Broder! det er saa min Viis;
 Jeg handler med den Kraft, som jeg formaaer,
 Og siden lader jeg vor Herre raade
 For Alting, thi han raader Alting bedst.
 Fortiener det Beundring? Gjør ei Bonden
 Det Samme? See, han pløier, saaer, han harver,
 Saa venter han paa Regn. Selv raader han
 For Regnen ei og ei for Lyffens Sol.
 Han graver daglig ei, som Barnet, atter
 Af Jorden Spiren, for at see, hvor vidt
 Den kommen er; han lader Herren raade.

Abbeden.

Bel har du saaet. Den raske Jvar Lykke —
 Det aner mig, han bærer ei sit Navn
 For Intet, han vil bringe Lykken med.

Margareta.

Det ønsker jeg. Men, fromme Broder Anders!
 Beed du, hvorfor jeg ikke haaber det?

Abbeden.

Nei, høie Frue!

Margareta.

Haabet kunde svigte;
 Men hvad jeg haaber ei, det svigter ei.
 Jeg forestiller altid mig det Værste,
 Naar noget Stort skal skee, som ikke selv
 Jeg raader for; jeg gjør fortrolig mig
 Med hvert et muligt Vanheld, at det siden
 Skal ikke smaaligt sønderknuse mig.
 Saaledes har i Dag jeg ikke tænkt
 Paa Andet, Anders! end den Mulighed,
 Maaskee at skilles ved de trende Riger.
 Men skulde derfor usselt jeg forsage?
 Nu er jeg Dronning — vel! men jeg er meer.
 Min Krone gav mig andre Menneker,
 Min Mennekelighed fik jeg fra Gud.
 Og derfor vil jeg dyrke fiæk min Aand
 I selve Farens Dieblik, og vænne
 Mit Mod til ei at bugne seigt i Vanheld.
 Og derfor vil jeg læse Tacitus
 Med dig, min Broder! om Germanerne,
 Og glæde mig ved denne Romers Roes,
 Naar vore Fædres Haardsørhed og Dyd
 Han sammenligner med sit eget Lands
 Fordærv, Forfald og purpurflædte Trældom.

Abbeden

giver hende et Brev.

Her er et Brev fra Roeskilds Borgere.
 Min Ven, Borgmester Peder Mikfelsen
 Har sendt mig det til dig, min høie Frue!
 Jeg troer nok, det er en Taffigelse

For den Tilladelse, de fik, at fylde
Med Stene Fiorden mod Sørøverne.

Margareta læser Brevet.

Abbeden.

Det var nødvendigt; men jeg negter ei,
Det smerter mig. Nu luffedes for evigt
Den skønne Isfiord, hvor Oldtids Helt
Indseiled dristigt med sin stolte Snekke.

Margareta,

som har læst Brevet.

Det gjør mig ogsaa ondt, men det kan dog
Ei være anderledes. Hanseaten
Ei glemme kan det Svar, min bistrre Fader
Ham gav. Syv og halvfierdsfindsthye Høns
Blev skieldt: syv og halvfierdsfindsthye Gæs.
Den fangne Borgemeester satte han
I Bordingborg i Taarnet, kaldet Gaasen.
Der dreier sig endnu saa let om Spiret
Beirhanen som en Gaas i gyldne Pragt;
Det ærgrer dem. Dog, meer end Spot og Haan,
Var det Erobringen af Gulland, Visby,
Forstyrrelsen af deres Varelager,
Som har forbittret dem. Thi Pengesfordeel —
Det er det samme Sted paa Kræmmeren,
Og gierne vilde disse Pebersvende
Beherske Nordens Handel, høste Frugt
Af den alene. Men det skal ei skee.
Det gjør mig ondt, at jeg maa spærre Havnen
For disse frække Victualiebrødre,
Der ængste Staden med Sørøveri.
Dog — Tiden føder ei blot andre Slægter,

Den reiser ogsaa andre Stæder, Anders!
 Nu Axelsstad er kun en ringe By,
 Men, tro mig! den vil reise sig engang.
 Dens Havn til Handel er langt meer beqvem,
 End Isefiord; jeg forudseer i Aanden:
 Den vorder Fremtids Leire, Fremtids Roeskild.

Abbeden.

Skal vi nu læse?

Margareta.

Ja! Men det er sandt,
 Hvor har du Bisen om Evend Bonved, Anders!
 Som du har lovet mig, som Absalon
 Afkrevet har med egen Haand?

Abbeden.

Min Dronning!

Jeg ei begriber, hvor jeg har forlagt den.
 Jeg giemmer tidt saa godt, at ei jeg finder,
 Hvad jeg har giemt, fordi jeg glemte, hvor
 Jeg giemte det. Dog skal endnu i Dag
 Jeg stige ned i Kielderhvælvingen
 Ved Kirken, som til Beenhuus tiende før,
 Men nu til Giemmested for gamle Skrifter.
 Der ligger Get og Andet i et Skriin,
 Som ei er uden Værd for Oldtids Grandster.
 Og meget muligt, at den gamle Bise
 Har skjult sig der.

Margareta.

Hvad fattes dig, min Ven?

Du er forstemt. Er det Forventningen
 Om Slagets Udfald, som betynger dig?

Abbeden.

Min Dronning! Verligheden varer længst;
Jeg vil tilstaae dig, det er ikke Slaget
Alene, skøndt det vel bidrager Sit.

Margareta.

Hvad er det da?

Abbeden.

Befaler selv du mig,
At jeg skal sige det?

Margareta.

Hvorfor befale?
Tilfidsst man bliver fied af at befale,
Dg takker Gud, at der er Venskab til,
Hvor man kan bede. Ven! jeg beder, siig,
Hvad fattes dig?

Abbeden.

Af! det bedrøver mig,
At jeg maaskee om soie Tid skal miste
Det Kiæreste, jeg har, mig Gud har skienket,
For Klaffertale.

Margareta.

Hvad skal du da miste?

Abbeden.

Dit Venskab, veed jeg, vil jeg aldrig miste,
Men muligt Frugten dog deraf: din Dmgang.

Margareta.

Den kan kun Døden røve dig.

Abbeden.

Du veed —

Bagvaskelsen —

Margareta.

Dens Røst var ikke svag,
 Thi Fama laante Løgnen sin Trompet;
 Og selv den Fyrste, som jeg nu bekæmper,
 Har mættet tidt sit Nag med Dndskabsord.
 Men, Anders! see, saa vist Margreta hader
 Alt det Uværdige, saa dybt foragter
 Hun ogsaa det Glendige, og aldrig
 Jeg lader mig af Uvindsord forkue
 Til Slip at give paa en ærlig Ben.
 Du er mig mere værd, end Daarens Agt.

Abbeden.

Men — Qvinden trænger til sit gode Rygte.

Margareta.

Ja, Qvinden. Det vil sige: Hustruen,
 Samt Bruden, Datteren og Søsteren;
 Hun er afhængig, som den svage Bedbend,
 Og trænger til at slynge sig om Egen.
 Men en regierende Fyrstinde selv
 Er Geg, min Broder! Ved hun sig forkue
 Af Klaffertale, blev hun snart en Terne.
 Nævn mig en Dronning, herskende som Drot,
 Paa hvem Bagtalelsen ei Steen har kastet!
 Den Usselhed opirrer kun til Trods.

Abbeden.

Ja, trodse kan din Uskyld Nidingsværk.

Margareta.

At Margareta Hoved har, det kan
 Man ikke negte; gierne bildte man
 Nu Folket ind, at hun var uden Sæder
 Og Hierte. Selv jo ved min Ulufs Død,

Der siges, at jeg var saa kold, som Is.
 Om jeg var sorgfuld, Anders! veed du bedst.
 Jeg slutted ind mig med min stille Kummer;
 Thi klynke skal en Dronning ei paa Thronen.
 At ei jeg vilde see min Søn som Liig,
 Da balsameert han bragtes mig i Kisten
 Fra Skaane — see, det misforstod man atter.
 Og dog var det blot Kiærlighed til Dlus,
 Som mig forbød at aabne Kistens Laag.

Abbeden.

Og det gav atter dine bittre Fiender
 Anledning til den taabelige Løgn:
 At Dlus ei er jordet, ei er død,
 Men at han sfiules i Landsflygtighed,
 Af Frygt fordi du staaer ham efter Livet.

Margareta.

Kom, Anders! lad os læse Tacitus.

Frøken Kirsten kommer hurtigt.

Min høie Frue! tilgiv, jeg forstyrer,
 Men J har selv befalet mig at falde,
 Hvis Noget kom, og her Herolden er —

Margareta

springer op fra Bordet.

Fra Sverrige?

Kirsten.

Med skionne Tidender.

Vor tappre Landsmand, eders gode Marss
 Herr Ivar Lykke bringer Konning Albrecht
 J Vænker fangen med til Danemarck.
 De Danske vandt en Seir, som ender Krigen,
 Og fikker eder Svearigets Krone.

Margareta

henrykt med folbede Hænder.

Herre! jeg takker dig.
Du har beskyttet mig,
Endt er min Sorg.
Stolt i lyksalig Stund
Fryder sig Dresund
Og Bordingborg.

Sorø! din Bøgestov
Oviddre til Herrens Lov
Høit under Sky.
Glæd dig, o Isfiord!
Hæv dig ved Seirens Ord,
Absalons By!

Skagen! dit Flyvesand
Hvirvle mod blaalig Strand,
Bland dig med Lyn!
Dvæl ei med Bølgen mat,
Brusende Kattegat!
Sprudl imod Fyen.

Sverrige! fryd dig med.
Gi ved dit Arnested
Lydskes Foragt
Spotter et ædelt Blod;
Svenskens og Danskens Mod
Brød deres Magt.

Norge! vær glad med os.
Sarp! lad din stolte Fos

Buldre med Lyst.
 Nu trykker Dølen snart
 Dansken med Broderart
 Fast til sit Bryst.

Herre! jeg priser dig.
 Du har beskyttet mig
 Danemarks Flag.
 Hvad ei en Kongeråd
 Mægted — det mægter glad
 Qvinden i Dag.

Hun gaaer hurtig bort, fulgt af Abbeden og Hoffrøkenen.

Rudolf af Skara kommer ud af Sideværelset med Viggo Moltke.

Moltke.

Nu, Bisp! hvad siger du da vel til det?
 Ei sandt, nu har du fuldelig beviist,
 At Margareta var en Munkedeie?

Drager sit Sværd, og truer ham med det over Panden.

Du har forført mig til at lure, Munk!
 Og egentlig fortiente du, at jeg
 Dig skulde slaae ihjel.

Rudolf.

Tilgiv, min Herre!

Det var, ved Sanct Birgitte, ærligt meent.
 Det glæder mig, at jeg har taget feil.
 Nu seer jeg, at vor Dronning er et Mønster
 For alle Qvinder, og nu har i mig
 Hun til sin Død og min en trofast Tiener.
 Forraad mig ei!

Moltke

støder Sværdet i Balgen.

Munk! jeg forraader Ingen.

Fordi du selv er sliq en Judas, troer du,
At jeg er een? Dog havde du fortient,
At jeg afbugged Dret dig, som Petrus
I ærlig Brede hugged det af Malchus,
Til Straf for dette usle Lureri.

Dog, Intet er saa slemt i denne Verden,
At det jo følges tidt af noget Godt.

Nu kiender jeg tilfulde Margareta,
Og havde før hun en hengiven Tiener
Og Ven i mig, saa har hun nu en dobbelt.

Gaaer.

Rudolf.

Og nu har hun i mig en dobbelt Fiende.

Gaaer.

En stor kongelig Sal med en Throne i Forgrunden til den ene Side.

Hoffolkene ere allerede tilstede, endeel Almue i Baggrunden.

En Marsch spilles. Margareta kommer med Krone, i Purpurkaabe, fulgt af sine Frøkener, og sætter sig paa Thronen.

Drosten

træder frem for Thronen.

Tillader du, vor Dronning! Ivar Lykke,
Din Marsk, at træde frem for Thronens Fod?

Margareta.

Indbringer ham, den ædle Danerhelt!

Marschen spilles igien. Ivar Lykke kommer, fulgt af flere Høvdinger, med Dannebrogssfanen i sin Haand. Naar han staaer for Thronen, svinger han Fanen, og raaber:

Hil Margareta! længe leve Danmarks
Dg Norriges og Sverrigs ædle Frue,
Formynderiske!

Folket.

Vor Margareta leve!

Pauker og Trompeter.

Ivar Lykke.

Dg nu, vor Dronning! før jeg meer beretter,
Tillader du, at efter vante Viis
Vi hilse Dannebrog, som faldt fra Himlen
Til Baldemar i Estland? Den er her.
Nær var den gaaet tabt: en Skare Tydske
Henstærned mod det Sted, hvor Fanen vaied,
Dg vilde rove den; men hundred Danske
Tilfattede deres unge Helteliv,
Dg vandt os den tilbage, og med Fanen
Fik Danerhæren en fordoblet Kraft.
Vi vandt afgjørende den bedste Seir
Paa Vestergotlands Marker ved Falkioping,
Dg bringe dig i Lænker Konning Albrecht,
Grev Otto af Rupin, Grev Geert af Holsteen,
Samt fleer Hærførere. Vor Kamp er endt,
Laf være Dannebrog og Heltetodet!

Margareta.

Saa lader os nu ved Basuners Lyd
I fromme Chor med gudelige Lænker
Det hellige Banner hilse, som sædvanlig!

Hun stiger ned af Thronen, og knæler med Folket; kun Ivar
Lytte bliver staaende, og strækker Fanen høit i Veiret.

Choret.

Gud signe Dannebrog i Heltetrimlen,
 Dg høit paa Volgen hvid!
 I Farens Stund faldt den til os fra Himlen,
 Dg skienkte Seir i Strid.
 Dens røde Dug betyder Kamp og Styrke;
 Flyd, Blod! paa Grens Bud.
 I hviden Kors vi dyrke
 Den sande Fredens Gud.

Bevar, o Dannebrog! vort elskte Rige,
 Stærk, ved Kartovers Lyd;
 I Fredens Dage dine lette Flige
 Kun være Sneffens Pryd.
 Vai lystig til hver Fest paa Kongeborgen,
 Du korsbetegnte Flag!
 Dg bortvist altid Sorgen
 Saa kraftigt, som i Dag.

Pauker og Trompeter. En Kriger modtager Fanen, og bærer den
 bort. Folket staaer op. Margareta sætter sig igien paa
 Thronen.

Ivar Lykke.

Bor Dronning! nu du veed det Vigtigste.
 Kong Albrecht har uværdig selv forspildt
 Sin Throne, før vi kom, og Svensken selv
 Har affat ham. Hans latterlige Hovmod,
 Hans Bildskab, Praleri, Udsueller,
 Forkiærlighed for hvad der kun var fremmed,
 Hans Had til Norden — Alt har skadet ham;
 Dg Erik Rietilsen, den svenske Marsk,
 Har hiulpet som en ærlig Mand dit Banner.
 Men, høie Frue! det maa jeg dog sige:

Gen Dyd har Albrecht, han er ganske tapper.
 Hans Lydskere slog med fortvivlet Mod;
 Og hvis en sumpig Eng ei havde hiulpet,
 Var Seiren ikke vorden just saa let.
 Thi anbefaler jeg den fangne Drot
 Til din Høimodighed.

Margareta.

Vel. Lad ham komme!

Kong Albrecht indbringes i Lænker.

Svar Lykke

sagte til ham, foran paa Skuepladsen, fierneft fra Thronen.
 For Alt, hvad helligt er, betving jer nu,
 Husk, at I er i Margaretas Bold,
 Glem ei de blodige Fornærmelser,
 I har tilføiet Dronningen! Hvis ei
 I tale kan med Sindighed, saa ti,
 Ti heller stille; det er mindre farligt.
 Nu agtes I, som den Ulykkelige,
 Eg Hevnen ei mod den Dumdriftige!

Albrecht.

Vær du mig ei, du blinde Høne, du,
 Som endelig tilsidst dog fandt et Korn!
 Hvorledes her jeg tale skal og tie.

Margareta

med rolig Værdighed.

Velkommen, Frænde! her for første Gang
 I Danmark. Sidst vi saaes, var det i Holsteen
 Ved mindeligt Forlig.

Albrecht

haanligt og forbittret.

Jeg seer, I sidder

Paa Thronen, Moster! Det var Ret af jer.
 Hvo skulde troet, at I var kommen der?
 Dog — den stod ledig — og I krøb derop.

Margareta fortørnet.

I Fald I taler saa, forvovne Fange!
 Er alt Samtalen endt. Bortbringer ham
 Til Fængselet!

Albrecht som før.

Hvorfor var I ei med

I Slaget, Moster! da I dog er Mandfolk?

Dronningen staaer op, og gaaer bort.

Dronningens Nar

trænger sig, med ringlende Biælder og Ufselsoren paa Huen, giennem
 Mængden, med en Elibesteen og et Par Buxer under Armen. Han
 tager Albrecht meget fortrolig i Haanden, og siger:

God Dag, min Broer! min gamle Dreng!

Albrecht vred.

Hvad vil du?

Hvem er du?

Narren.

Albrecht! Kiender du mig ei?

Umuligt! Taler ikke Blodets Røst?

En Nar, som du, dog ikke nær saa stor.

Jeg strøer ei Peber i mit eget Saar,

Jeg fletter Lamp ei til min egen Ryg.

Dog — du har mistet Alt, kun ei dit Mundlæ'r;

Det har du Lov at bruge, som du vil.

Det Ricerlingvaaben skienker Dronningen

Dig gierne. Bær du Qvinde kun i Brog,

Mens hun er Konge med din Krone paa!

Albrecht.

Du understaaer dig at tilfidesætte
Den Agtelse, du skylder mig, en Konge,
Forvovne Gief?

Narren.

Forvovne Gief! og glemmer

Du ikke, hvad du skylder Dronningen?
Men, om alt Andet ogsaa reent var glemt,
Get maae vi ikke glemme: man maa bringe
Smukt Eieren igien, hvad man har laant.
Jeg hilse skal saa flittig fra vor Frue:
Nu bruger hun ei meer den Elibsteen,
Som du har hende sendt til hendes Naale;
Nu kan derpaa du sibe dine Sværd.
Og disse Hoser, du Mandhaftige!
Tilkommer det alene dig at bære.
Jeg dem har laset lidt, og det betyder:
At nu er Mecklenborgeren en Præker.
Men endnu Get: Du svoret har, at ikke
Du vilde sætte din Nathue paa,
Før du ydmyget havde Margareta.
Nu troer du vel, du har ydmyget hende
Med Skieldssord? Men ved Sanct Crispin, vor Helgen,
Saa sandt jeg er en ærlig Mand, nu skal
Du ogsaa have Narrehætten paa.
Og gaf med den til Hættebrødrene!

Han vil sætte ham Huen paa Hovedet.

Albrecht

stoder til ham, saa han falder.

Træl! hvis det ei beskammed mig, saa skulde
Du aldrig aande mere Livets Lust.

Narren paa Gulvet.

See, det var Ret! See, nu er Krigen udbrudt
Imellem Albrecht og Margretes Nar.
Saa bør det være; Lige søger Lige.

Albrecht

flaaer sig fortvivlet for Panden.

O, Albrecht! gyseligt mishandles du.

Til Margareta, som kommer tilbage.

Er dette Høimod mod en Drot i Lænker?

Margareta rolig.

Selv har J givet Tønen an, Herr Fætter!
Som man i Skoven raaber, faaer man Svar.

Hun giver Narren et Bink, han gaaer.

Hvad end jeg har at sige jer, Kong Albrecht!

Er, kort og godt: J skilte Magnus Smef
Bed Riget, og hans største Synd var dog,
At han med mig trolovede sin Søn.

Derfor J seided mod ham mangt et Aar
Til hele Nordens Meen; og stakkels Magnus
Syv Aar tilsidst i Fængslet maatte smægte.

Det kan J ogsaa prøve. Muligt lærer
J Christendom, Retfærdighed herefter,
Fra Berden skilt og dens Forsænglighed.
Det er ei Drotten, ei den fangne Fiende,
Jeg her behandler haardt; nei, jeg har lært
At agte den Ulykkelige's Nød.

Men J er ei ulykkelig, nei, Albrecht!

J er Ulykken selv. Var J kun Daare,
Blot Praler, blot Hovmodig — o, hvor gierne
Tilgav jeg eder! Selv Bagtalelsen,
Skiondt lumpnere, naar den uestertænksum

Fløi af en opbragt Mund, tilgav jeg med.
 Men J er grim; om ikke just blodtørstig,
 Koldhertet dog og følesløs mod Folket,
 Hvis Nød J spotter. Hættebrødrene,
 En Røverflof fra Lydsflands Landeveie —
 Jeg veed det — udgør eders bedste Livvagt.
 Jeg kiender ogsaa godt Fortegnelsen
 Paa hundred og halvfierdsindstyve gode
 Stockholmske Borgere, der skulde skilles
 Ved Livet med det første. Derfor løses
 J ei fra Lænkerne, men gaaer i Fængsel.
 Uffindighed blot kunde falde paa
 At løse Ulven, naar den bragtes bunden.

Sun gaaer. Albrecht bringes bort.

Folket.

Hil Margareta! Hil vor ædle Dronning!

Pauker og Trompeter.

Mængden fordeles sig, og gaaer; i Sværmen er Rudolf af Skara
 og Ragnhild Jonsen, der have været tilstede i Baggrunden,
 komne frem, og møde hinanden foran paa Skuepladsen.

Rudolf.

Hvordan? bedrager ei mit Die mig?
 J her, Veninde?

Ragnhild.

Rudolf!

Rudolf.

Ragnhild, ha!

Ragnhild.

Herr Biskop! vil J hevne Konning Albrecht,
 Og snart befrie ham af hans Fangelænke?

Rudolf.

For Himlens Skyld, tal ei saa høit! Hvad vil J?
Hvad har J for?

Ragnhild

stikker ham en Seddel i Haanden.

Besøg mig, hvor jeg boer!

J finder mig selv Anden der, Herr Bisp!

J et affides lille skummelt Kammer;

Men denne Anden, som J finder der —

Swifter ham i Dret.

Margreta skiller han ved hendes Krone!

De gaae.

Anden Handling.

Et lille Bærelse med Vinduet høit oppe.

Ragnhild. Oluf sidder og læser i en Bog, som han lægger fra sig paa et Bord, i det han staaer op.

Oluf.

Nu er vi da i Danmark, Moder Ragnhild!
 Hvor du har lovet mig min Ingeborg.
 Men jeg begriber ei din Udfærd, Moder!
 Og skøndt jeg vant er, blindt at lyde dig
 Tilforn som Dreng, er jeg dog nu en Gut,
 Hvem vel du kunde sige dine Forsæt,
 Især naar de angaae mig selv.

Ragnhild.

Det skal jeg.

Min Oluf! og det er den høie Tid.

Oluf.

Stiult i en gammel Kofte, med en Hue
 Nedtrykt i Dinene, ja med et Skæg
 Om Hagen, maatte jeg nedfølge dig
 Fra Miosen, fra vor fiære Fædrehytte,
 Som jeg i nitten Somre blot forlod

for Jagten efter Bjørnene paa Fjeldet,
for Fiskeriet paa vor skønne Sø.

Ragnhild.

Det maatte du, min Søn!

Oluf.

Om Natten kom vi

Til Danmark, og om Natten førte vi
Til Sorø. Dette Kammer har et Bindve,
Som Fængsel, høit paa Bæggen. Intet kan
Man see, hvad ude foregaaer.

Ragnhild.

Dg Ingen

Kan fige giennem Bindvet ind til os.
Undskyld mig, Oluf! jeg fik Dienstvaghed
Paa Veien, jeg kan godt ei taale Sol.

Oluf.

Du spøger, troer jeg; du har Faldesøine.

Ragnhild.

Ja, ja! jeg seer, som Uglen, godt i Mørke,
Men Lyset blænder mig.

Oluf.

Men sig mig nu,

Om Ingeborg er her, den vene Mø,
Hvem jeg paa Miosen lærte først at kiende,
Da vore Baade mødtes; som mig elsker!
Hun selv har sagt mig det; men hun blev tvunget
Af en hovmodig Fader til at reise
Til Danmark, for at vorde Frøken hos
Margreta.

Ragnhild.

Hun er her. Dg hendes Fader,

Hvem hun besøger daglig, naar hun har
Fra Hoffet fri en ledig Formiddag,
Boer strax i Nærheden af dette Huus.

Dluf.

O, Himmel! lad mig flux da komme did.

Ragnhild.

Det tænkte jeg, du unge, vilde Biørn!
At brat du vilde sprænge Muur og Bæg;
Derfor jeg, maatte sætte dig i Mundkurv.
Her gielder det Forsigtighed, min Dluf!
I Fald din Kiærlighed skal vinde Seir;
Men seire vil den, hvis du lyder mig.

Dluf.

Ja, naar du skaffer mig min Ingeborg,
Saa lyder jeg dig gierne blindt i Alt.

Ragnhild.

Jeg skaffer meer, end det.

Dluf.

Det kan du ei,

Thi der er ikke meer.

Ragnhild.

Af, Ungdomstant,

At sætte flygtig Elskov over Alt!

Dluf.

Ja, flygtig blev min Elskov, da hun flyede
Fra Norge; men den flygted blot med hende
For at indhente hende strax igien.

Ragnhild.

Altsaa — din Ingeborg — hun er dig Alt?

Dluf.

Alt!

Ragnhild.

Men du har din norske Krønike
Dog taget med paa Reisen.

Oluf.

Ja! næst hende

Den er mig kæreft. Thi jeg finder der
Beretningen om mine Heltefædre.

Ragnhild.

Hvad læste du?

Oluf.

Om Sverre.

Ragnhild.

Ja — Guds Finger!

Ræk Bogen mig, min Søn! og lad mig læse
Lidt med.

Oluf

rækker hende Bogen.

Hvad, Moder?

Ragnhild.

Kun Begyndelsen.

Læser:

„Kong Sigurd Haraldson fik en Søn med en Qvinde, som Gunhild hed; den lod han kalde Sverre, og det skete kort Tid, før han blev slagen. Efter Kongens Død blev samme Qvinde gift med Unas Smed, Bispens Broder paa Færø; og blev Sverre Sigurdson opfødt i Norge, indtil han var fem Aar gammel, og vidste ikke Andet, end at Unas Smed var hans Fader. Og der Sverres Moder hørte, at Erling Skaffe og Kong Magnus stode efter at ødelægge al Kongeslægten i Landet, da drog hun til Færø med sin Mand, og der blev Sverre opfødt og til Skole

holden hos Bispen, saalænge til han viede ham til Præst. Da Gunhild hans Moder det fornam, begyndte hun at græde. Da sagde Sverre: Hvi græder du, Moder? Jeg meente, du skulde glædes ved den Ære, som mig skal skee. Hun svarede: Denne er ringe mod den, dig burde med Rette at have; thi du est Kong Sigurds Søn af Norrig, og ikke denne Mands Søn, som du mener" —

Hun falder i dybe Tanker.

D l u f.

Hvad grunder du?

Ragnhild.

Min Søn! jeg tænker paa
Hvad ogsaa du engang vist faaer at vide.
Dog veed du nok alt, for at lyde mig,
Naar kun du veed, du stammer ned fra Sverre.

D l u f.

Det veed jeg, og derfor det smerter mig,
At Hakon Jonson Drost, din egen Broder,
Lod sig af Algot Magnussen forkue —
Af Henning Bodebust — til at frasige
Sig Ret til Norges Krone.

Ragnhild.

Riære Barn!

Han tvungen blev dertil af Margaretas
Haandlangere; og vilde Hakon Jonson
I Norge blive, maatte han frasige
Sig Ret til Riget. Men knap var det skeet,
Før han svandt hen af Sorgen, som en Skygge.

D l u f.

Vil du maaskee, jeg giøre skal min Ret
Til Norges Rige gieldende?

Ragnhild.

Ja, ja!

Det vil jeg; men med Baaben, som du eier.
En Krigshær har du ei. Med List og Rænker
Min Broder Hakon overrumpledes —
Min Søn! med Listen maa du hevne ham.

Oluf.

Gud naade mig, jeg er kun lidet listig.

Ragnhild.

Saa har Naturen været det for dig.
Det kommer an kun paa din egen Billie,
Saa faaer du Ingeborg til Viv, og vorder
En Konge for de stolte Nordens Riger.

Oluf.

Nu drømmer du!

Ragnhild.

Det var ei første Gang,
At man har drømt sig norske Kroner til.
Hvis Oluf Tryggvason, hvis Hellig Oluf
Ei havde drømt saa godt, saa var de aldrig
I Norge vordne Konger. Men jeg støtter
Mit Haab til meer, end til en flygtig Drøm.

Oluf.

Hvorledes da?

Ragnhild.

Man lever ikke meer
I gammel Tid, da mangan Kongesøn,
Da mangan Utling af den ægte Rod
Sig kunde skaffe Ret ved Sværd og Jernbyrd.
Kom Harald Gille, Sigurd Slemmedegn,
Kom Erling Steinveg — Intet vilde lykkes.

Nu hersker Lysten, som en kronet Qvinde,
Men den maa fældes med sit eget Baaben.

Dluf.

Saa lær mig da, hvordan jeg bliver listig;
Dg jeg vil gierne vorde det, hvis dermed
Jeg glæder dig og vinder Ingeborg.

Ragnhild.

Saa Wren, Dluf! Wren er dig Intet?

Dluf.

O, jo! Hvis jeg kan vinde den med List,
Saa vil jeg ogsaa gierne vinde den.
Men List og Wre — kan de følges ad?

Ragnhild.

Naar du est Nordens Drot, da har du Wren —
Jeg skulde troe — fremfor hver Undersaat.

Dluf.

Ja, det er sandt! Dg Elskov ynder List.
Velan, min Moder! jeg vil være listig.

Ragnhild.

Vær ikke saa fremfusende letjindig!

Dluf.

Fortryder det dig, at jeg lyder dig?

Ragnhild.

Nei; men jeg vil, at du skal tænke ved det.

Dluf.

Tænk du for mig, som du est hidtil vant;
Saa har jeg det fornøieligst, beqvemmest.

Ragnhild.

Selv maa du handle med Selvstændighed,
Skal det gaae godt.

Dluf.

Saa sig mig, hvad jeg skal!

Ragnhild.

At Margaretas døde Søn, Kong Dluf,
Du ligner paa et Haar, det veed du dog?

Dluf.

Ja, ja! Det har hans Amme, din Veninde,
Den gode Sara mig fortalt saa tidt,
At sagtens jeg maa vide det. Jeg veed
Desuden Alt, hvad der er haendet ham;
Alt, hvad han talte med sin Moder om.
Hans Baner kiender jeg, og har dem selv.
Hans Liv var, som det kunde være mit;
Ihi Andet hørte jeg i fiorten Aar
Ei af den gode Saras Mund; det var
Jo Emnet for jer Aftenunderholdning.

Ragnhild.

Og hvad ham haendtes i den sidste Tid,
Erfared du af Stein, hans Kammerstvend,
Af Saras Søn, som efter Dlufs Død
Kom til sin Moder i vor Fjelddehytte.

Dluf.

Ja, ja! Jeg kunde gierne været Dluf.

Ragnhild.

Belan, min Søn! og du skal vorde ham.

Dluf leer.

Jeg skal udgive mig for Konning Dluf?

Ja, det var Loier det!

Ragnhild.

Nei, det er Alvor.

Hør mig, min Søn! Tro ei, jeg vil forføre

Din Uerfarehed. Du skiller ei
 Bed Riget Margareta med dit Udsagn;
 Nei, tværtimod, hun skilte dig ved dit,
 Og ved din List du vinder kun dit Eget.

Oluf.

Ja, ja! det er isinefaldende.

Ragnhild.

Og hvis Margreta virkelig har elsket
 Sin Søn saa høit, som hun forsikrer Folk,
 Maa det jo være hende ret en Glæde,
 Den største Fryd, at han er ikke død.
 Som Enkens Søn af Nain, kommer du,
 Og gjør den stakkels Moder lykkelig,
 I det du reiser dig fra Dødningbaaren.

Oluf leer.

Som Enkens Søn af Nain skal jeg komme?
 Seer jeg da ud vel som en Dødning, jeg?

Ragnhild.

Jeg taler billedligt. Et fromt Bedrag
 Dig skienker Dit, og Dronningen sin Søn.
 Lad hende styre Landet da med dig,
 Saa har hun, hvad hun ønsker. Selv kan hun
 Dog ikke længe blive Nordens Frue;
 Hun vælge maa en fremmed Fosterson.
 Nu faaer hun dig. Maa det ei glæde hende
 Langt meer, at herske med sin egen Søn,
 End dele Magten med en ukiendt Fremmed?

Oluf

kysser hende kærligt.

Men, Moder! troer du, jeg vil stifte Moder?

Troer du, jeg vinde vil tre Kongeriger,
Og miste dig?

Ragnhild.

Du skal ei miste mig.

Jeg bliver dog din Moder. Ingen veed det;
Men det er nok, naar vi To vide det.

Oluf.

Og maa min Ingeborg ei vide det?

Ragnhild.

Paa ingen Maade! Nei, for Himlens Skyld!
Paa Psalmebogen maa du sværge mig
Bed Gud og hellige Mænd, at du vil tie.

Oluf.

Belan, velan!

Ragnhild.

Jeg venter Biskop Rudolf
Af Skara hvert et Dieblif; han vorder
Endnu deelagtig i vor Hemlighed.
Thi skiondt en Qvinde, som med Dinene
For nogen Mand ei blinke skal, behøver
Jeg dog en Ven, Raadgiver, og en Mægtig,
Der understøtte kan med Penge mig.
Thi du maa træde frem i nogen Glands,
Som den tilbagevendte Konge.

Oluf.

Ha,

Det var ret skiont! Jeg pynter gierne mig.

Ragnhild.

Snart klædes du i Fløil og Hermelin.

Oluf.

Ha, det var herligt!

Ragnhild.

Gaf nu ind i Kamret,
 Og vent derinde, til jeg kalder dig!
 Snart skal du see din Ingeborg, min Søn!
 Thi — som jeg siger — hendes Faders Hauge
 Til dette Baghuus grændser. Derfor satte
 Man Bindverne saa høit, for at der Ingen
 Fra Bærelserne her skal see i Haugen.

Oluf.

Nei, er det sandt?

Ragnhild.

Kun rolig og fornuftig!

Oluf.

En Muur kun skiller mig fra Ingeborg?
 O, søde Vylke!

Gaaer.

Ragnhild.

Denne Muur er ei
 Saa let at sprænge, som du tænker, Oluf!
 Godt nok, at han er barnlig og letsindig,
 Det er nødvendigt, for at lede ham;
 Men kan han ogsaa staae paa egne Been?
 Frisk Mod! Den vinder ei, som Intet vover.

Biskop Rudolf af Skara kommer.

Rudolf.

Guds Fred, Veninde! See, her er din Ven.
 Men længe kan jeg ikke dvæle her
 I denne slette Braa, hos Kirkens Graver;
 Det vilde gjøre Opsigt. Thi du veed dog,
 Du boer hos Graveren?

Ragnhild leer.

Ja ja, det veed jeg;

Og det er ei for Intet, at jeg har
Indgravet mig hos ham.

Rudolf.

Du stammer ned

Fra Sverre; Hakon Jonson Drost, din Broder,
Blev nød't til skriftligt at frasige sig
Sin Ret til Thronen. Du har al din Tid
Som Enke levet paa en eenlig Gaard
Bag Fieldet, langt fra Folk, blot med en Søn.
Ulsaldigviis jeg gjorde dit Bekiendtskab
for trende Somre siden hos din Broder;
Din Søn var ikke med. Da viste du
Mig Giestfrihed, som Rudolf ikke glemmer.
Bort Had til Margareta fast forbandt os;
Og lunknere blev Hadet ikke siden,
Da Krænkelse har Hakon lagt i Graven,
Og Margareta haanlig mig har skilt
Bed Skaras Bispestol, saa her jeg vandrer
Til Spot i Sorø mellem andre Klerker.

Ragnhild.

Den Søn, du ikke saae, ham seer du nu.

Rudolf.

Og han Margreta skille skal ved Riget?

Ragnhild.

Han!

Rudolf.

Og ved hvilken Magt? Thi veed du ei,
At Ivar Lykke, Erik Kielsen Basa

Har slaaet Albrecht; at han sidder nu
 Bag Fængslets tykke Muur, en ussel Fange?

Ragnhild leer.

Dg troer du ei, jeg kiender Dlien til
 Min egen Ild?

Rudolf.

Hvad skal da tvinge Magten?

Ragnhild.

En uretfærdig Magt betvinges billigt
 Med en retfærdig List.

Rudolf.

Margreta selv

Er listig nok; du narrer ikke Ræven.

Ragnhild.

Jo, med et Speil, hvori den seer sig selv.

Rudolf.

Forklar dig tydeligt!

Ragnhild.

Bed Dlus's Død

Blev Margareta Nordens Hersterinde;
 I Fald han leved end, da var hun skilt
 Ved Riget atter.

Rudolf.

Men disværre, Ragnhild!

En hidfig Feber Unglingen har dræbt
 I Fjor i Falsterbo, og dermed svandt
 Bort sidste Haab, thi han var god og svag,
 Dg Adel, Geistligheden under ham
 Ei havde faaet Bingerne saa stækket.

Ragnhild.

Men — om han leved end?

Rudolf.

Det Almuesrygte,

Som hver Fornuftig spotter, vil kun hielpe
Dig lidt.

Ragnhild.

Siig ikke det! En liden Tue

Kan undertiden vælte store Læs.

Thi — kort og godt, som selv du ønsker det —

Kong Oluf er ei død. Han faldt i Sygdom

I Falsterbo, og døde — men kun Skindød.

Hans Hirdmand, Byrge Ulffen, som var hos ham

(Og heldigviis er virkeligen død),

Var en Forræder.

Rudolf.

Byrge Ulffen, Ragnhild?

Det var jo Margaretas høire Haand.

Ragnhild.

Just han! Han traged Oluf efter Livet.

Da Kongen laae paa Dødningbaaren, hørte

Han Byrge Ulffen siige til sin Svend:

„I Fald han ei var død, han skulde døe;

„Den svage Ungersvend forhindred kun

„Margreta i at virke med den Kraft,

„Som Himlen hende gav til Nordens Frelse“.

Knap hørte Kongen det i Dødens Slummer,

Saa vakte Skrækken ham; han reiste sig

Fra Dødningbaaren, hiulpen af en Svend.

Og hyllet i en ringe Bondekofte

Bed Midnat flygted Oluf op til Norge,

Hvor Hakons Søster ham tilfældigviis

Traf i en Klippekløft, og hused ham.

Den feige Byrge slagen blev af Skræk,
 Og skiulte Flugten selv for Dronningen.
 Til Danmark sendte han den tomme Kiste;
 En ond Samvittighed har dræbt ham alt.
 End er ei Kisten aabnet.

Rudolf.

Det er sandt,

Den er ei aabnet; men kan aabnes let.
 Der ligger Kongens Liig.

Ragnhild.

Begriber du

Nu, hvi jeg boer hos Graveren, Herr Bisp?
 Den sløve Gubbe maa du overtale
 Ved store Løfter om Foræringer,
 At tage Liget ud og giemme det
 Paa et affides Sted, hvor det ei findes.

Rudolf.

Hvad hjælper det?

Ragnhild.

Den rette Dlus bringer

Jeg med.

Rudolf.

Din Søn?

Ragnhild.

Der ligner hiin saa grant,
 At selv du vilde troe, det var Kong Dlus,
 Hvis du ei vidste bedre.

Rudolf.

Ha, i Sandhed?

Ragnhild.

Du Troen strax skal faae i Hænderne.

Men tal ei længe med ham! Dlus er
 Vel rask og smuk og stærk og hiertevarm,
 Men Dømmekraften er kun svag i ham.
 Retfærdig sværmer han end, som et Barn,
 Forelsket i en ung og deilig Mø;
 Og kun med denne Mading fik jeg ham
 Nedloftet fra sit Fjeld til grønne Sorø.
 Tænk ei, han higer efter Land og Riger!
 Blot for at føie mig, blot for at vinde
 Sin Giente, som var ellers tabt for ham;
 Blot for at glæde hende med at hæve
 Paa Thronen Ingeborg — samtykker han.
 Vel vogte maae vi os, at ei hans Hierte,
 Kun alt for blødt, og hvad man kalder godt,
 Forsædes ved en Daad, som er retfærdig,
 En ædel Hevn, som Hakons Skygge kræver.
 Nei! selv af Kiærlighed til Margareta

Leer.

Han handle skal; han skienke skal en Moder
 Sit Barn igien. Det har jeg bildt ham ind.

Alvorlig.

Men, Rudolf! vi, som bedre Eligt forstaae,
 Vi kan ei ønske lang Samdrægtighed
 Imellem ham og hende. Tværtimod,
 Det vilde lede til Dpdagelser,
 I Fald han længe blev hos Dronningen.
 At Margareta elsker ei sin Søn,
 At hans Tilbagekomst forbittrer hende,
 Fordi hun selv gaaer glip af Kronerne —
 Det maa Almuen troe. Saa gaaer det godt.

Du vorder Skaras Bisp igien, og Ragnhild
Maafkee ret snart, hvad Margareta var.

Rudolf.

Ha, jeg forbauses ved din Dristighed.
Men hvis nu Skibet strander?

Ragnhild.

Heller drukne
Brat i en lystig Storm, end smægte svagt,
Dg døe af Krænkelse en langsom Sot.

Rudolf.

Dg Duf?

Ragnhild.

Elsker jeg, som nogen Moder
Sit Barn, og derfor gjør jeg ham til Konge.

Rudolf.

Men hvis han gribes nu som en Bedrager?

Ragnhild.

Det kan han ei; han er retmæssig Arving
Til Thronen, thi han stammer ned fra Sverre.
Dg har han først en Hær, saa kan han være
Sit Krigspuds og sit rette Navn bekiendt.

Rudolf.

Dg denne Liighed — den er virkelig
Saa skuffende?

Ragnhild.

Det seer du nu om lidt.

Men husk, hvad jeg har sagt: indlad dig ei
Bidtløstigt med ham!

Kalder, i det hun aabner Døren til Sideværelset:

Duf! kom, min Søn!

Her er vor Ven, den holde Biskop Rudolf
 Vil dig bestyrke til dit raske Forsæt.

Oluf kommer.

Rudolf forbausset.

Ha, det er meer, end Mennesker kan troe!

Oluf

hilser ham smilende.

Herr Bisp! J finder virkelig min Liighed
 Med den begravne Drot saa skuffende?

Ragnhild.

Tal ikke saa, min Søn! Strax maa du vænne
 Dig til at være, hvad du synes blot.
 Du est Kong Oluf; intet Spørgsmaal om!
 Gi sandt, Herr Biskop! han er Nordens Konning?

Rudolf.

Ja ja, det er han. Han maa vænnes til
 At hedde Oluf.

Oluf leer.

Det er let for mig.

Det er mit Døbenavn.

Rudolf.

Nei, virkelig?

Alt træffer sammen.

Lægger sin Haand paa hans Isse.

Yngling! jeg indvier

Dig til dit høie Kald. Hvad kun du syntes,
 Det est du: Uetling af den gamle Stamme,
 Saa godt som Oluf. Bær ham selv! Derved
 Du sparer Blod — og Sorg, og Margareta
 For Kronen saaer igien en elsket Søn.

Duf.

Ja, Moder! det er ganske rigtigt: Bindevet
Derinde vender ud til hendes Hauge;
Og naar jeg stiger paa en Stol paa Bordet,
Saa seer jeg, hvad i Haugen foregaaer.
Jeg tænker, at hun kommer snart.

Rudolf.

Hvo kommer?

Ragnhild

ryster paa Hovedet.

Han mener Ingeborg. Han tænker kun
Paa Ingeborg. — Saa gaa kun ind igien,
Mit fiære Barn! og fig af Bindevet ud
— Det hjælper dog ei, jeg forbyder det —
Men hold dig hemmelig. Den gode Bisp
Forkynder os, naar vi skal gaae til Hove.

Duf gaaer.

Rudolf.

Vel! jeg forstaaer dig grant. Med denne Liighed,
Og med den Misliighed, der finder Sted,
Kan Alting lykkes. Margareta staaer
Paa Lava, som end ei er bleven kold,
Og under hende brister Skorpen let.
Hun har benaadet Otto af Rupin,
Grev Geert af Holsteen; men de hade hende.
Imod sig har hun end en mægtig Deel
Af Adelen, af Folket. Geistligheden
Er for det meste vel paa hendes Side;

Emilende.

Dog, Ragnhild! har hun ogsaa Fiender der.
To Ting udfordres kun — dem sørger jeg for:

Den døde Konges Liig maa tages bort —
 Dertil jeg overtaler Graveren;
 Kong Oluf bruger Penge, for i Glands
 At træde frem og blænde Mængdens Dine —
 Dem skal han ogsaa faae. Jeg veed, Kong Albrecht
 har Guld, som Dronningen ei røver ham.
 I Fængslet kan han lege blot dermed,
 Som Regnepenge; men i Olufs Haand
 Det vorder Edelstene. Lad mig raade!
 Nu vil jeg tale først med Graveren.

Ragnhild.

Vel! han skal tage mig mit Haab af Kisten.

Med Jib.

Ja ja, det kommer! Ja, det lykkes brat,
 hvad længst mig bares for saa mangen Nat,
 Naar vaagen fra min Hyttedør med Gys
 Jeg saae paa Himmelen de røde Lys,
 Som Aander, dandse frygteligt i Nord,
 Der før var Konger paa den norske Jord.
 Tidt blege, tidt i Blus paa Kæmpeviis
 De trued, snart med Sværd, og snart med Riis.
 Høit sused over Skoven deres Røst:
 Hevn Halfdan Svartes Æt, skienf Valen Trøst!
 Lad Sydens Ridder ei forfænglig, svag
 Beherske Nordens Land! Den Atterdag,
 Der kom med Baldemar, med ham forsvandt;
 Men Stormen tuder end om Klippens Kant.
 Forfængligheden, som i Syden groer,
 Skal ikke trives paa den norske Jord.
 Bort, Ridder! til Turnering paa din Hest.
 I Storm paa Sneffen Biking kæmper bedst.

Bort, spæde Landse, Skærff og lumske Dolk!
 Med Dye, Breide bedst man træffer Folk.
 Bort, Fløil og Silke! langt fra Sund og Bælt;
 Til Jern og Badmæl trænger kun en Helt.
 Og Barkebeinen kommer, flædt i Bark,
 Med Trøst, som Duen før til Noahs Ark.
 I Svagheds Syndflod skal vi ei forgaae;
 Det Ny skal flye, det Gamle skal bestaae.
 Og hvis en Qvinde først med Giften kom —
 En anden Qvinde bringer Lægedom.

De gaae.

Haugen ved Naboluset.

Ingeborg alene.

Saasnart en Stund kun skienkes mig,
 Jeg iler herhid alene
 Fra Hoffets Pragt, fra Støi og Larm,
 Til Haugens Ubildgrene.

Indsluttet af et Plankeværk,
 Er kun Trægaarden lille;
 Jeg seer ei hisset mit sortgraa Fjeld,
 Ei Miosens Bølger trille.

Dengang jeg vandred ved Miosens Bred,
 Det var Alt andet hiemme.
 Min Gran, min Fos, mit Biælkehuus
 Ret aldrig kan jeg glemme.

Dg mindre glemmer jeg den Svend,
 Hvis Billed lifligt sidder
 I dette Hiertekammers Krog,
 Skøndt han er ingen Ridder.

En Fisker er han, saa rast og let;
 Skøndt ei hans Klæder bramme,
 Han stammer ned fra gammel Æt,
 Fra norske Kongestamme.

Men stammed han end fra Bønder blot,
 Det vil jeg ærligt sige:
 Hytten opveier tidt et Slot,
 Elfkov gjør Alle lige!

Tager en Angelsnor frem, og kysser den.
 Med denne liden Medesnor
 Han fanget har mig Arme.
 Maria, Jomfru, rene Mø!
 Dig over mig forbarme.

Oluf stiger ud af Vinduet paa Baghuset, som støder til Gaugen,
 og klavrer ned af et Træ, som staaer ved Muren.

Ingeborg.

Men, ha! hvad seer jeg? Aabnes hist
 Ei Vindvet der paa Huset?
 En Yngling stiger ned fra Qvist.
 Er denne Svend beruset?

Er det en Tyv, som sticæle vil?
 Vil han mig overfalde?
 Jeg ængstes af en selsom Skræk!
 Skal jeg paa Hielpen kalde?

Bluf kommer.

For Guds Skyld, nei, min Ingeborg!

Til Danmarks Kongeborge

Din Bluf drog fra Dovrefield,

Han fulgte dig fra Norge.

Ingeborg henrykt.

Du fulgte mig?

Bluf.

Det undrer dig?

Dg følger ikke gierne

Med Maanen i sin blide Glands

Den lykkelige Stjerne?

Ingeborg

omfavner ham.

Saa vil jeg ogsaa være din,

Dg altid hos dig bygge;

Dg ikke skilles fra mig du før,

End Manden fra sin Skygge.

Bluf.

Nei, ikke skilles du før fra mig —

Mit Mod skal Intet rokke —

For Klangen til min Jordefærd

Sig stiller fra sin Klokke.

Steen Bengtsen kommer.

Steen.

Hvad seer jeg? Daarer mig et Giøglebilled?

Min Datter i en fremmed Ynglings Arm?

En Almuesmand i flette Bondeskofte?

Forvovne Niding! ikke kommer du

Herfra med Livet.

Bluf vender sig imod ham.

Jesu Christ! hvad seer jeg?
 Hielp os, Maria! alle Helgene!

Han slaaer Kors for sig.

Ingeborg

holder Dlus endnu i sine Arme.

Hvad seer du, Fader? Vil du myrde ham,
 Saa myrd mig med! End er han ingen Dødning.
 Hvi blegner du? Hvi slaaer du Kors paa Kors?

Steen.

Min Datter! frels dig for et Spøgelse,
 Rør ei den luftige Skygge; thi det er
 Ei noget Menneske, det er en Aand:
 Kong Dlus spøger her ved høilys Dag;
 Det er vor døde Konge.

Dlus.

Jeg er Dlus;

Men jeg er ikke død.

Steen.

Det er hans Koft.

Dlus.

Det er ham selv, Steen Bengtsen! Frygt kun ei;
 Jeg lever end.

Steen

slaaer Hænderne sammen.

Saa havde Rngtet Ret,

Og et forfærdeligt Bedrag opdages.

Vil knæle.

Min Konge!

Dlus

reiser ham.

Ben! stat op. Er jeg dig fiær,

Saa ti, forraad mig ei! Saaledes kan
 Jeg ikke træde frem; det var imod
 Min Kongeværdighed. Jeg kommer lige
 Fra Norge, hvor i Fjor jeg fiende lærte
 Din Datter, Steen! dig uafvidende.
 Her boer jeg, der i dette Nabohuus,
 Med en Veninde, som mig følger tro,
 Og som har været mig i Moders Sted.
 Endnu i Dag fremtræder jeg som Drot.
 Lad, Ridder! som om end du Intet vidste.
 Naar jeg er Konge, hæver jeg din Datter
 Til mig paa Thronen. Lad mig nu i Haugen
 Et Dieblik alene med den Vene!
 Jeg gaaer den Vej tilbage, som jeg kom.

Steen.

Er det en Drom? Jeg troer endnu, det er
 En Drom.

Oluf.

Tro, hvad du vil! Læg dig til Sengs
 Og sov; i Morgen vil du finde mig,
 Naar du er vaagnet.

Steen.

Herre! du vil ægte

Min Datter?

Oluf.

Ja, saa sandt som Himlen hvælver
 Sig over Jorden med sit luftblaa Tag.
 Men lyd nu, Steen! i Fald jeg er din Konge.

Steen.

Din Undersaat, min Drot! er tro til Døden.

Gaaer.

Dluf

til Ingeborg, som holder sig ængstelig i en Afstand.
 Min Ingeborg! hvi træder du
 Tilbage saa urolig?

Ingeborg.

Af, Herre! jeg tør ikke nu
 Meer være saa fortrolig.

Dluf.

Er ikke jeg din Dluf meer?
 Nu skal ei Haabet glippe.

Ingeborg.

Jeg ønsked, at J var endnu
 En Fisker fra vor Klippe.

Dluf.

Og har du vundet ei?

Ingeborg.

Nei, tabt!

Dluf.

Hvad tabte du da; Pige?

Ingeborg.

Troen paa eders Ærlighed.
 J er ei meer min Pige.

Dluf.

Jeg Konning er, og vælge kan
 Min Hustru selv, som Konning.

Ingeborg.

En Ridderesmø? det gaaer ei an,
 Hun tør ei vorde Dronning.

Dluf.

Jeg sværger dig —

Ingeborg.

Swærg ikke meer!

Det sikker mig ei Freden.

Den Mand, hvis Ord jeg ikke troer,

Troer ikke jeg paa Eden.

Oluf.

Og sveg jeg da mit Ord?

Ingeborg.

Ja ja,

J taled ingenlunde

Med Ærlighed. Hvor tidt har J

Mig sagt: J var en Bonde!

Hvor gierne troede jeg det ei!

Hvad kunde meer fornøie?

Jeg læste Aabenhiertighed

Uf et uskyldigt Die.

Men det bedrog, og medens J

Som fattig Yngling sværmed,

J var en mægtig Drot. Uf, J

Har grusomt mig fornærmet.

Nu forekommer mig hver Stund,

Da vi tilsammen taled,

Blot som en Drøm, et flygtigt Blund,

Før Morgenhanen galed.

Oluf.

Du elsker mig da ikke meer?

Ingeborg.

Jeg veed det ei. Min Smerte

Bortjager hver lykkelig Fryd

Fra det beflemte Hierte.

Oluf.

Du gaaer alt bort?

Ingeborg

kæmpende med sig selv.

Og det med Ret.

Oluf.

Bliv! — Dine Taarer trille —

Ingeborg

med udbrydende Taarer.

Jeg er til Dronning jer for slet,
For god til eders Frille.

Gaaer.

Oluf fortvivlet.

O, Gud! hun gaaer. Jeg Alt har tabt.

Hvad har jeg mig formastet?

Jeg til Ulykken kun er skabt,

Og Tærningen er kastet.

Hvad hjælper det, o Moder! nu,

Du loved mig et Rige,

Naar glip jeg gaaer af Livets Held

Og mistet har min Pige?

Hvor blev hun af? Hun smutted ud

Af Haugens lille Laage.

Jeg tør ei følge med. O, Gud!

Jeg svimler, som i Laage.

Ud Landeveien vel hun gaaer

Til Dronningen tilbage.

Mon ei, naar jeg i Træet staaer,

Jeg hende kan opdage?

Han stiger op i et Træ i Forgrunden, og seer over Blankeværket,
men springer ned igien, dødbleg og skælvende.

O, Himmel! hvilket rædsomt Syn!
Alt svandt, hvad mig har glædet.
Det traf mit Die, som et Lyn —
Jeg flued — Retterstedet!
Ja ja, det intet Blændværk var;
Nei, det kan ikke feile:
Derude — fiernt paa Marken — staaer —
En Galge med en Steile!
Han gaaer fortbivlet.

Tredie Handling.

Ragnhilds Børelse.

Ragnhild. Oluf prægtig klædt.

Ragnhild.

Ha, hvad den Fløielskiortel klæder godt,
 Og Sværdet med Guldhialte ved din Side!
 Nu ligner du først Kongen. Men du maa
 for Alting ei see saa bedrøvet ud.

Oluf.

Ak, Moder! hun forlader mig. Hun vil
 Ei tiere see mig. Ei hun troer, at jeg
 kan faare hende til min Ægte-Dronning.

Ragnhild.

Ei, Børnestreger! Aft ei hendes Tro!
 Naar du kun først er Konge, gjør du hende,
 Saasnart det lyster dig, til Landets Dronning.
 Men vogt dig, Søn! for al Fremfusenhed.
 Fremfusende det var i største Grad,
 At stige giennem Vinduet til Gienten
 I Abildgaarden. Men, Gud være lovet!
 Det vendte sig til Held for os, og det

Bestemte dig. Det første Skridt er giort.
 Steen Bengtsen tog dig strax for Konning Oluf;
 Og som en Gnist i tørre Lyng paa Heden,
 Udbredte Rygtet sig. Men godt og vel,
 At vor utrættelige Ven Bisp Rudolf
 Var snar, som du! Thi Graveren ham lød,
 Og Rudolf var i Fængslet hos Kong Albrecht,
 Som sender her dig denne Pung med Guld.
 Deel ud deraf til Folket, mens du gaaer
 Til Dronningen i Hallen! Det vil hielpe.
 Naar Betleren først har en Skierv i Haand,
 Da raaber han dig ud til Konge flug.

Oluf.

Men — det har rystet mig, og det har giort
 Mit Blod til Is — at jeg saae — Retterstedet!

Ragnhild.

Est du en Karl, som eier Mod i Barmen?
 Est du en ægte Gut, en Dalens Døl?
 Fy, skamme dig! Tænk paa den fromme Drot,
 Der strakte sig i Kors for Alteret
 Og lod saa Morderne ham spalte Ryggen.
 Tre Kroner vinker — og du frygter Døden?
 Hvor mange norske Konger døde Straadsød?
 See! Olaf Tryggvason i Havets Bølger
 Ved Svolder — smiler end. Ved Stiklestad
 Staaer Hellig Olaf blødende for Dyen,
 For Thorer Hund — men om hans lyse Haar
 En Gysel staaer af Himmeriges Straaler.

Oluf.

De faldt i mandig Kamp — men jeg bedrager.

Ragnhild.

Ja, som Kong Alfred, Barn! bedrog de Danske,
Da han i Leiren kom som Harpespiller.
Du kalder dig Kong Hakons Søn —
Kæmpende med sig selv.

Hvo veed —

Jeg kunde sige dig —

Afbrydende.

Men nei! han skal

Ei vide det.

Hoit.

Du stammer ned fra Sverre,
Det er dig nok. Og Sverre kalder dig.
Red gamle Norden fra Forkælelsen.
Søn! red den norske Tunge, lad vort Sprog
Beholde Havets friske, bittre Kraft,
Ei vorde Brakvand, ved at blandes sødt
Med Elbens og med Rhinens ferske Floder.

Oluf.

Hvor kan jeg hylle Kiærlighed og Trofskab
For Margareta?

Ragnhild.

Ha, det skal du ei!

Hun ei erkiender dig; men lige godt,
Naar Folket gjør det. Du forlader hende,
Naar hun har seet dig. Jeg dig stander nær,
Og hjælper dig. Du skal kun tale lidet,
Det Høistnødvendige. Det lykkes vist;
Thi vi har mange Venner alt i Landet.
Herr Ridder Breide Limbek saae dig nys,

Dg strax han hylde dig. Det Samme gjør
Grev Otto af Rupin. Saa gjør de alle.

Bringer ham et Bæger.

Tom dette Bæger, nyd den gamle Miød,
Drik Styrke, Mod og Haab, og følg din Moder!
Der kommer Skaren alt, at hente dig.

Oluf

drikker, og rækker hende Bægeret tilbage.

Jeg beder ei til nogen Helgen meer;
Men, Ingeborg! af Kiærlighed til dig
Jeg voved Alt — din Kiærlighed beskytte!

De gaae.

Lystskou ved Kongeborgen.

Geert af Holsteen. Otto af Rupin.

Otto.

Jeg siger dig det, Broder! ved Maria,
Bed alle Helgene: den døde Konge,
Margretas Søn, opstanden er igien
Frist fra de Døde. Dg med Oluf reise
Sig alle gamle Haab af Marmorfisten,
Dg ryste Bingen, for at flyve fækt.

Geert spodsk.

Ja, som en Paafugl breder ud sin Vifte
Med Argusøine stolt i Solens Glands.

Alvorlig.

Hvad er nu det for gammel Kiærlingsnak?

Otto.

J Fald du troer ei Otto af Rupin,
Din Baabenbroder —

Geert.

Men min Baabenbroder

J Wiin har druknet sin Fortvivlelse,
 Fordi han Naade fandt hos Munkedeien.
 Du Laabenakke! var det bedre vel,
 At smægte med Kong Albrecht i et Fængsel?

Otto.

Nu kommer snart Kong Albrecht løs igien,
 Saa skal vi fiske ret i oprørt Vand.

Geert.

Godt! Altsaa: der er Een, som giver sig
 Ud for Margretas Søn?

Otto.

Det er ham selv,

Min fiære Broder! Mange store Mænd
 Og danske Riddere har hylde ham
 Som deres Konge. Han besøger snart
 Sin Moder med et talrigt Krigerfølge;
 Og see Margreta, hvis hun fiender ei
 Sin Søn igien!

Geert.

See hende! Det er mit Ord.

Otto.

Kom med at see ham, at du ogsaa strax
 Kan hylde ham.

Geert.

Behøves ei; jeg hylde
 Ham ubeseet. Han er Margretas Fiende,
 Vil støde hende ventelig fra Thronen;
 Det er mig nok.

Otto.

Jeg siger dig: det er
Ham selv.

Geert.

Kan gjerne være.

Otto.

Troer du, han
Er en Bedrager?

Geert.

Det er mig det Samme.
Han er Margretas Fiende, det er jeg;
Saa er vi ubeseet jo Kammerater.

Otto.

Dit Had til hende tykkes mig for strengt.
Vi var i hendes Bold — hun gav os frie.

Geert.

Ja, ja! den Kone veed nok, hvad hun gjør.
Min Farbroer Nicolai, Grev Gerhards Søn,
Forklædet hun jo moderligt med Slesvig —
Fordi hun nemlig ikke kunde Andet.
Men troer du derfor, hun har vundet os?
Paa ingen Maade! Gerhards Slægt er stor
Desuden, og hvad kommer mig, hans Fætter,
Hans Lykke ved? Han deler ei med mig.
Jeg er en fattig Eventyrer, som
Den store Geert, vor fælles Stammefader,
Der under Taget boede paa et Kornloft,
J Gield dybt over begge Dren; al
Hans Eiendom, det var to store Hunde,
Forsultne, men fortræfflige til Jagt.
Med sine Hunde jog han danske Harer,

Dg Holsteen, Slesvig, Jylland, næsten Danmark
 Betvang han; til den jydsk Bondesnold
 Niels Jepsøn faldt med Døren ind i Huset.
 End er jeg ikke Geert; dog lykkedes
 Det mig i Sverrig alt at faae et Banner.
 Dg jeg er Albrechts redelige Ven,
 Dg jeg vil hevne ham. Bed dette Sværd!
 Dg denne Duf er Margretas Søn;
 Om han er lille, lang, om skæb og frum,
 Dum eller klog, Helt eller Niding — han
 Er hendes Søn! Det lader jeg mit Liv paa,
 Dg sværger strag til Prætendentens Fane.
 Ihi jeg er fied af Qvinderegiment,
 Dg Mange, tænker jeg, gaaer det, som mig.

Dtto.

Ja, ganske vist! Men jeg forsikrer dig,
 At han er ægte.

Geert.

Det kan være muligt.

Dog saae jeg næsten helst, at det var Løgn,
 Ihi saa blev Spasen meget mere morsom.

Viggo Moltke

kommer.

Jeg siger: det er Løgn, du frække Geert!
 Dg jeg vil gjøre Spasen dig saa morsom,
 Som du forlanger.

Geert.

Kiender I ham alt,

Herr Viggo Moltke?

Moltke.

Jeg har aldrig seet ham,

Men det er ligefuldt en Helveds Løgn.
Den Rialtring vil kun skade Dronningen,
Hvem jeg forsvarer med mit Liv, mit Blod
Mod hver en Riding til den sidste Draabe.

Geert.

Og jeg har heller ikke seet ham, Wiggo!
Men dog jeg paastaer: det er ganske sandt.

Moltke.

Du lyver i din Hals!

Geert.

Tag jer i Agt,
Mandhaftige Ridder! at I egger ei
En kraftig Kæmpe mod jer Alderdom.

Otto.

Eg ikke to med plumpe Uqvemsord!

Moltke.

Hvo bruger Uqvemsord vel meer, end I?
Grødhoveder I kalde kun de Danske.
Al Margaretas Godhed hielper ei.
Forlened hun ei eders Slægt med Holsteen,
Da Landet hendes blev ved Arveret?
Og dine Fangelænker har hun brudt.
Men Intet kan formilde Bitterheden
I eders Hierter mod den danske Dronning,
Bort Nords Semiramis.

Otto leer.

Semiramis!

Hvem var Semiramis?

Moltke hidsig.

Det veed jeg ei.

Jeg er ei kommen her, Grønskoldinger!

At give Jer Lektioner i Historien,
 Men for at tugte jer, I Spyttegiøge,
 Som kaste mig min Alderdom i Næsen,
 Og som fornærme Dronning Margareta!
 Jeg tager eder begge to paa min
 Samvittighed.

Geert.

I have maa en god
 Samvittighed.

Moltke.

Det kan jeg ikke sige;
 Thi jeg har tvivlt et Dieblif, jeg Daare,
 Om Margaretas Uskyld, hendes Dyd.
 Det kræver billigt et Forsoningsoffer;
 Og derfor vil jeg slaaes med jer, og give
 Jer med mit gode Sværd to Sandsekager.
 Saa er den Times Daarlighed betalt.

Otto.

Med sølvgraae Haar?

Moltke.

Vi rives ei i Haaret,
 Min gode Dreng! Følg mig kun uden for
 Den kongelige Lystskov; thi der kommer
 Bor Dronning henne med sin ældste Jomfru.
 Hun skal ei mægle Fred imellem os.
 Bor Riv skal heller ikke volde hende
 Meer Kummer, end hun har. Men Bee den Riding,
 Som støder lumst til Bognen, naar den helder,
 Og lønner hendes Godhed med Foragt!

Geert til Otto.

Det er en Allerhelveds Karl!

Moltke.

Ja, Jyden

Kan ogsaa sliende, naar han bliver vred.

De gaae.

Dronning Margareta kommer grundende, fulgt af Jomfru
Kirsten.

Margareta.

Min Søn staaer op fra Graven! Er det ham,

Hvi flyver han ei i sin Moders Arm?

Hvi kommer han med Stridsmænd, som en Fiende?

Kirsten.

Hvor kan J troe, at det er eders Søn?

Margareta

seer stibt paa hende, og trykker hendes Haand.

Men hvis det var, Veninde! — hvis det var!

Kirsten.

Et saadant Eventyr kan gieffe jer?

Margareta.

Hæng Moderhaabet i saa tynd en Traad,

Du vil, og du skal see, hun tager Traaden

Dog for et Ankertoug, indtil den brister.

Kirsten.

Han skulde være flyet fra Dødningbaaren

Til Norge, blot af Frygt for Byrge Ulffen?

Margareta.

Som aldrig kunde lide ham, som altid

Modsigde vranten ham, og forekasted

Ham Mangel, snart af Mod og snart af Evner.

Kirsten.

Men Byrge Ulffen var en ærlig Mand.

Margareta.

Nedslaaet, dybt fortært — af skumle Nag
Maaskee — kom han til Danemark fra Skaane,
Laug, søgte Gensomhed, og visned hen.

Kirsten.

Den bolde Ridder mistede sin Helbred,
Han gif og droges med en Leversyge,
Som lagde ham i Graven.

Margareta.

Hvo har sagt dig,
At det var Leveren? Om det var Hjertet?

Kirsten.

Men —

Margareta.

Kirsten! ti, og lad mig dømme selv.
Troer du, at Moderøiet laer sig daare?
See vil jeg ham; men inden jeg ham seer,
Bil jeg en liden Stund henrykkes ved
Den Tanke, ved den Mulighed, at Dlus
Er ikke død. O, Kirsten! vidste du,
Hvad det har at betyde for en Moder,
At faae sit Barn igien. Troer du, at Danmark,
At Norge, Sverrig opveier mig min Dlus?
Den gyldne Krone favner foldt min Tinding,
Mit Hoved gotter sig ved Tanken om
Den Magt, jeg har; men naar mig Dlus favned,
Da frydedes mit Hierte. Tidt har jeg,
Naar jeg om Aftnen gif i mine Dromme,
Misundt ved Hyttens Dør den Bondeqvinde,
Som sad og spandt paa Banken hos sin Søn. —
Han var vel ingen stærkbegavet Mand,

Lidt blød — men denne Blødhed smelted mig,
 Naar jeg igien som Qvinde var for streng.
 Og naar han med det ærligstore Die
 Saae mig i Siælen — o, da tyktes mig
 At see min Hakon, hans udtrykte Billed.
 Hans Død har skilt mig ved min bedste Glæde;
 I Fyrstedaad, i Kunst og Videnskab
 Jeg søgte trøstelig Adspredelse;
 Og elske vilde jeg mit Folk som Dronning,
 Da jeg som Viv og Moder Ingen fandt
 At elske meer.

Henrykt.

Men skienk mig ham tilbage,
 Og gierne kaster jeg det tunge Guld
 Fra Lindingen; og gierne Purpurkaaben
 Maa glide ned fra disse Skuldre, hvis
 Jeg atter trykker Bluf til mit Bryst.

De gaae.

Ridderne Breide Limbek og Hans Abildgaard
 komme fra en anden Side.

Limbek.

Det trækker herligt op!

Abildgaard.

Ja, det er lummert.

Men endnu veed man ei, hvor det slaaer ned.

Limbek.

Margretas Skiftavl staaer kun maadeligt.
 Hun tænkte, fordi Dronningen er stærk,
 Hun kunde gierne flink fortsætte Spillet,
 Skiondt Kongen alt var mat.

Abildgaard.

Nu kommer Kongen

Tilbage.

Limbek.

Ja, men ei til hendes Lærv.

Abildgaard.

Har du ham seet?

Limbek.

Han ligner Konning Oluf,

Som tvende Draaber Vand hinanden ligne.

Der er slet ingen Tvivl om, det er ham.

Abildgaard.

Laf skee den hellige Jomfru! Nu, Margreta!

Skal du ei meer ydmyge Adelen.

Hvorledes var det, Breide Limbek? vilde

Hun ei udtørre Bækkene?

Limbek.

Hun trued!

Hvorledes var det dog, Hans Abildgaard?

Hun vilde, troer jeg, ryste Abildgaarden.

Abildgaard.

Dg bryde Bægret. Rosenfrangers Baaben,

Det lod hun strabe bort af Skabene,

Fordi det var for prægtigt til en Ridder.

Limbek.

Men nu skal Most af Ublet i vort Bæger
Udstrømme til en Bæk, som drufner hende.

Nu skal hun ikke gifte gammel Adel

Med ny, som Kirsten Thott til Jesper Muus,

Saa at man nødig har at sende Manden

En Kobbernagle fæstet i en Guldring
 Med Indskrift: „Arte dig nu, Kobbernagle!
 Du fattet er i Guld“. Kom, fiære Broder!
 Lad os som bolde danske Herremænd
 Gaae hen og sværge til Kong Dlus's Fane.

De gaae.

Dronningens Hæl.

Musik. Hofmænd og Almue. Dronningen kommer
 med sine Jomfruer.

Margareta affides.

Er det en Sammenkomst for Søn og Moder,
 Naar efter Mars Adskillelse de sees
 For første Gang? Nei — det er en Bedrager.
 Dlus var kommen, som en Orneunge,
 Der iler hjem i snelle Flugt til Neden.

Hun sætter sig paa Thronen.

Limbek og Abildgaard komme.

Limbek.

Vor Frue, vor Formynderse! vi komme
 Fra Dlus, fra din kongelige Søn,
 Som ei er død, som vender karst tilbage.
 Det var hans egen Drift at hilse dig
 Forst hemmeligt i fiærlig Gensomhed,
 Som Hiertet bød; men neppe rygtedes
 Hans Utterkomst, for Folket sammenstimled,
 For Krigerne strax til hans Banner svor,
 Og samlede sig i Flokke ved hans Bolig.
 Der er han.

Musik. Oluf; hans Moder Ragnhild følger ham. Drabanter.

Margareta,

naar Musiken er ophort, i det han staaer for hende, iler ned
og vil omfavne ham, men gyser tilbage, og siger:

Nei, nei! det er ikke ham.

Oluf.

Margareta! kiender du ei Oluf meer?

Margareta.

O, Gud! det er hans Røst.

Limbek.

Det er ham selv.

Omfavn dit Barn!

Margareta

vil omfavne ham, men gyser atter tilbage.

Jeg kan — jeg kan det ei.

Ihi det er ham — og det er ikke ham.

For eder — for al Verden — er det ham,

Men ei for mig.

Betragter ham.

Og dog — i Fald det var!

Saa megen Liighed — nei, den er umulig

Imellem To. Maaskee dog mellem Brødre.

Hvis Oluf havde havt en Broder — da —

Ihi begge ligne Hakon — denne meer,

End selv min egen Søn.

Folket

med hoi Røst.

Det er ham selv!

Margareta

dybt rystet og bevæget.

Tal, du besynderlige Skikkelse!
 Est du en Mand fra Graven, eller kun
 En Siøgler fra forfængelige Verden,
 Som higer efter Guld og Magt og Glands?
 Est du min kiødelige Søn, saa tal!
 Hvi stirrer du paa mig, stiv som en Støtte?
 Beviis mig, at du est mit Barn! Hvor let,
 Hvor let for dig, hvis virkelig du est!
 Hvad binder Munden paa dig? Er det Angst?
 Er det Fortrydelse?

Ragnhild

træder modig frem.

Hvor kan du tvivle,

Min høie Frue? Maa det ei fortryde
 Kong Hakons Søn, at holdes af Margreta
 For en Bedrager, naar han barnligt iler
 I hendes Favn?

Margareta.

Ha! hvo est du, som gjør
 Dig egenmægtig til den Stummes Tolk?

Ragnhild

bittert smilende.

Hans Pleiemoder — men dog moderlig.

Margareta.

Ha — Ragnhild?

Ragnhild.

Ja, min Dronning! ganske ret.
 Her seer du Sverres Uetling, Søster til
 Den Mand, som dine Sendebud formaaede,

Frivilligt at frasiige sig sin Ret
 Til Norges Throne. Han er død. Man sagde,
 Det var af Græmmelse; jeg kan bevidne,
 Det var en Feber, som rev Helten bort.
 Vi alle fandt os i din Villie strag;
 Og stor var mig den Fryd, da Hændelsen
 Kong Hakons Søn indbragte til min Hytte.
 Jeg hused ham, jeg pleied, styrked ham.
 Og skiondt man siger, at du skilte mig
 Grunt ved en elsket Broder — som er usandt —
 Jeg bringer gierne dig Kong Hakons Søn,
 Til klart Beviis paa min Forsonlighed.

Margareta.

At du ham bringer, det gjør Sagen meer
 Mistænkelig.

Ragnhild.

Er det min Tak, fordi
 Jeg pleiet har den unge syge Konning
 Og skaffet ham sin Helbred paa min Klippe?

Margareta.

Hvi taug du i et Aar?

Ragnhild.

Fordi man sagde,
 Du haded og du efterstræbte ham.

Margareta.

Tal, Duf! selv. Hvad sagde du dertil?

Duf

med et Blik paa sin Moder.

Jeg sagde steds: min Moder elsker mig.

Margareta roer.

O, Gud! den Tone kom fra Sonnehiertet.

Abildgaard.

Tvivl ikke længer!

Margareta.

Ræk mig hid din Haand!

Han gjør det, hun betragter den.

Ja — Haanden ligner ogsaa; dog ei ganske:
En Borte mangler der.

Ragnhild.

Den skaffed jeg

Ham af med, høie Dronning! ved et Huusraad.
Er Oluf virkelig din Son, saa kiendes
Han vel paa Andet, end paa Borterne.

Abildgaard.

Ja, det er vist.

Limbel

sagte til Nogle af Folket.

Det lader ikke til,

At hun just gierne kiender ham igien.

Abildgaard.

Min Dronning! hvis du tvivler om, at han
Er Oluf, er din rette Son, vor Konge,
Saa giv ham nogle Spørgsmaal, lad ham sige,
Hvad der er foregaaet mellem dig
Og ham, som ingen Andre veed; deraf
Opdage vi den Sandhed allerbedst,
Der er dig selv, din Adel, Geistligheden
Og menig Mand af største Bigtighed.

Margareta.

Ja, du har Ret. Det strax afgjøres maa,
Og Folket selv maa være Dommer. Oluf!

Dengang din Fader døde — siig, hvad gjorde
Jeg da den Aften ved dig?

Oluf.

Du mig tog
Paa Skjodet, kysfed mig. Guldkronen laae
Paa Bordet — du den satte paa mit Hoved.
Jeg var saa liden, at den gled mig ned
Paa Skuldrene. Da kom just Sara did,
Min Amme, bragte mig en Hvedesimle.
Jeg skyndte mig at faae det tunge Guld
Af Halsen, kasted Kronen af paa Gulvet,
Og greb begierlig efter Aftensmaden.

Margareta.

Hans Røst, hans Udtryk, Blik — dog altid Noget,
Som fremmed blander sig i det Bekjendte! —
Ja, det er rigtigt. Men det kunde Fleer
Vel have hørt. — Hvad sagde jeg dig, Oluf!
Dengang din Fader jordet blev?

Oluf.

Du sagde:

„Bog, som en frodig Gran paa Heltens Grav,
Saa visner ei den gamle Kongestamme“.

Margareta.

Ha — Gud i Himlen!

Folket.

Der er ingen Tvivl om,

Det er ham selv.

Ragnhild.

Du troer maaskee, at han
Erfared visse Ting ved blotte Sagn.
Fortæl da noget ganske Ligeegyldigt!

Duf.

Grindrer du, da selv du flipped mig
 En deilig solklar Sommermorgenstund
 Mit Haar, og pustede mig paa Hals og Ansigt,
 At jeg blev utaalmodig, vred, og skieldte?
 Du gav mig Hug, og satte mig i Krogen.
 Jeg bad dig om Forladelse, da kyskede
 Du mig, og loved mig, at Ingen skulde
 Faae det at vide.

Margareta

ryster paa Hovedet.

Det er ganske sandt.

Jeg holdt mit Ord, og sagde det til Ingen.

Duf.

Dg nu i ældre Tid: Grindrer du
 Den Hemmelighed, du betroede mig,
 Om den Fyrstinde, som jeg skulde faae
 Til Hgte, hvis jeg vilde?

Margareta hurtig.

Ti dermed!

Ragnhild.

Men mindre Ting igien, til sandt Beviis!

Thi Stort kan rygtes.

Duf.

Mindes du, en Aften

Vi sad alene to paa Bordingborg?
 Du havde faaet skionne Blomsterløg
 Fra Holland, som just nys var sprunget ud.
 Du tog en Hyacinth med mørke Loffer
 Paa smalle Stilk, og stak den i min Hat,
 Dg sagde: Dette Blomster ligner dig!

Margareta

betragter ham rørt med kæmpende Uvished.

Er virkelig end Blomsten ikke visnet?

Jvar Lykke

kommer.

Bor Frue, vor Formynderste! du studser,
 Du tvivler, og du overtydes? Dø
 Det gaaet er, som dig; men, som du selv,
 Er Jvar Lykke nu fast overtydet,
 Og Hæren er det med, og Almuen
 Kun venter paa at hylde deres Konge.
 Det sikreste Beviis dog mangler end,
 hvorpaa maaskee du selv end ei har tænkt
 I Dverraskelsen af dette Særsyn.

Margareta.

Hvad, Jvar Lykke?

Jvar.

Du har jo begravet

Din Søn; der kan ei være To paa een Gang,
 I Hallen levende, som død i Kisten.

Til Duf.

Hvis, Herre! du est virkelig vor Drot,
 Jeg tiener dig som ærlig Riddersmand
 Med Liv og Blod, og hver en Dannemand,
 Som jeg. Men du kan ei fortryde paa,
 At jeg er ligerviis Margreta tro,
 Og hvis hun er din virkelige Moder,
 Maa denne Trofskab glæde dig som Søn.
 Drabanterne blev sendt til Gravcapellet
 At aabne strax den skionne Marmorliste,
 Der — efter Rygtet — giemmer Kongens Liig.

Ragnhild.

Det er ham kjær, at dette skeer.

Margareta.

Ha, Jvar!

Du staaer mig troligt bi.

Jvar.

Der kommer alt

Drabanterflokken.

Drabanterne komme.

Margareta

raaber dem i Mode.

Taler! Fandt I Liget?

Drabant.

Nei, Frue! Marmorkisten fandtes tom,
Det lader til, at der har aldrig ligget
Et Liig deri.

Mumlen iblandt Folket.

Ubildgaard.

Ha, det er meget selsomt!

Limbeek.

Ja, det er meer end selsomt.

Ubildgaard.

Danmarks Frue!

Formynderiske! du har ei vidst, at Kisten
Var tom?

Limbeek spodske.

Nei, hendes Kiærlighed til Sønnen
Tillod ei hendes omme Moderhierte
Det fæle Syn — at see den Elsktes Liig.

Mumlen iblandt Folket.

Ragnhild mere modig.

Saa var vel Rygtet ei saa ganske falskt,
 Og saa var min Forsigtighed vel ei
 Saa ganske taabelig: at først i Hallen
 for Folkets Dine jeg tilbagebragte
 Den tabte Konge — som nu selv vil herske,
 Og som sin Moder takker for den Omsorg,
 Hun bar for ham — og for hans Kongeriger.

Margareta.

Ha, denne Trods, og denne lumste Hevn,
 hvis Glæde, Ragnhild! tindrer i dit Die,
 Og denne Eventyrers feige Frygt —
 See, hvor han vakler, skælver, tør ei see
 Mig stivt i Diet!

Ragnhild.

Fabelen fortæller,

At den, der skued Hovedet af en Trolde,
 Den blev til Steen; men meer forstener det,
 At see en unaturlig Moders Ansigt.

Svar

med et vredt Blik paa Margareta.

Vor Konge, kom! Vi følge dig.

Alle.

Vi følge.

Hil Konning Oluf! Konning Oluf leve!

Pauker og Trompeter. Alle forlade Dronningen, uden hendes
 Jomfruer og Biggo Molise, der holder sig tilbage.

Margareta.

Saa staaer jeg nu forladt af mine Mænd.

Kirsten

kommer med de Andre, undtagen Ingeborg.

Men ei af dine Piger, elskte Dronning!

De komme, og kysse hendes Hænder.

Margareta.

J blive hos mig, mine stakkels Duer?

Kirsten og nogle Flere.

J Liv og Død.

Margareta.

Vi bygge vil et Kloster.

Et Kloster vil dog Danmark unde mig.

Biggo Moltke

træder frem.

Min Dronning! du skal ikke gaae i Kloster.

Margareta.

Ha, Biggo Moltke! du endnu hos mig?

Du drager ikke med den store Flok?

Biggo.

Nei, jeg er ingen Træffugl, men en Glente,

Som bygger helst i høie Borgruiner.

Margareta.

Troer du, han er min Søn?

Biggo.

Jeg troer, hvad du troer;

Du troer det ei, og Biggo heller ei.

Dig kiender jeg nu, som mig selv, min Dronning!

Men flygtigt gjorde jeg kun hans Bekiendtskab.

Margareta.

Tro — tro mig, Biggo! det er en Bedrager.

Biggo.

Jeg troer dig. Det er en forbandet Troldmand,

Der har ved Hæveri og Satanskunst
 Erfaret Alt, hvad han fortalte dig.

Margareta.

Hvordan det er, veed jeg saa lidt, som du;
 Men dette veed jeg: han er ei min Søn,
 Om ogsaa tusind Gange han fortalte
 Mig Træf af sine Barndomsdage; hvis
 Han ogsaa ligned Dlus meget meer.
 Men — det behøves ei; thi mine Fiender
 Med Glæde puste Sæbebobler selv,
 For at beskyde mig med disse Kugler.
 Det er dem om et Paaskud blot at gjøre;
 Og slagne mine Benner er med Blindhed.

Biggo.

Følg mig til Jylland, til mit gamle Slot;
 Vær Frue der, tag dine Piger med!
 Der findes Kost og Plads for eder alle.
 Der kan i Ro du vente bedre Dage,
 Til Sæbeboblen brister; til man gaaer
 Ei meer i Taaget efter Lygtemanden.

Margareta

støtter sig til Jomfru Kirsten.

Jeg meget har udstaaet denne Dag,
 Og det er intet Under, gode Ridder!
 I Fald min Kraft forlader mig tilsidst.
 Man vilde skille mig ved Land og Riger —
 Det lyktes ikke strax.

Biggo.

Man vilde skille

Dig ved et ærligt Rygte; men din Dyd
 Fremstraalede kun mere klart i Mørke.

Margareta.

Det værste Stød, det træffer nu tilsidst!
 Berøv mig Kronen — det er vel et Tab
 For et høimodigt Hierte; men det kunde
 Jeg snart forvinde. Forekast mig Letfærd
 I Sæderne — ja, det er vel en Plet;
 Dog den letsindige Letfærdige
 Kan være god, og eie fiendne Dyder.

Fortvivlet.

Men gjør mig til en unaturlig Moder,
 Og Alt forsvinder, som et Gisleværk,
 Naar Feen vorder til en hæslig Hex,
 Kronen en flettet Krands af visstent Straa,
 Og Kraften selv en Flaggermusevinge
 Paa Dæmleffikkelsen. Det er Margreta,
 Det gielder hun nu for i Folkets Dine!

Hun gaaer fortvivlet bort med sit Følge.

Fjerde Handling.

En underjordisk Huæluing
med nogle gamle store Kister, adskillige Pergamentpaffer
ligge paa Gulvet.

Abbeden

aabner Døren, og kommer ind med en Lygte, som han
sætter fra sig paa Gulvet, og udbryder i dybe Tanker:

Hun os forlader! Det mig forekommer,
Som om os Solen midt i feirest Sommer
Forlod, reent uden Haab, reent uden Trøst,
Dg sendte Vinter, før vi havde Høst.
O, nu først ønskte jeg, at Aandens Bælde
Med Legemstyrke Magten kunde fælde,
Misbrugte Magt! Hvad hjælper Tankens Bærk,
Naar Armen ei er med, som Tanken, stærk?
Hvad er Nutidens Helte? Raade Dreng!
Dg det endnu vil vare saare længe,
Før de blier meer. Minerva! nei, du maa,
Hvor du skal virke, stærk bevæbnet staae. —
Men det er Drømme. Mon det vel sig sømmer,
At i en vigtig Stund jeg gaaer og drømmer?

Hvad kan jeg Andet? Hvad formaaer mit Ord?
 Hvor væmmelig er mig den frække Jord,
 Der stormer stedse til sin egen Skade!
 Jeg stiger fra forsængelige Flade
 Ned i dens dunkle Skjød: en Kielder trang.
 En trangere skal huse mig engang! —
 Her glemmes længstforbundne Krigsbedrifter,
 Som visstent Lov, i støvbedakte Skrifter;
 Dog findes hist og her i gustne Arands
 Et Blad endnu, som ei har tabt sin Glands.
 Du hulde Digtetekunst! din Kraft kan maale
 Bedrifterne med Evighedens Straale;
 Du falder tidt i bælmørk Hvælving ind,
 Og livner op det Døde med dit Skin.
 Hun ønsker sig den gamle Kæmpevisse,
 Og nødig vilde jeg den selv forlise,
 Thi den er fuld af barnlig Oldtids Aand,
 Og Absalon den skrev med egen Haand.
 Svend Bonved var paa glubste Kæmpemaader
 Jo selv en Biis, som kunde løse Gaader,
 Og som forlangte Gaader løst med Kløgt. —
 Men jeg maaskee kun har forgieves søgt.

Hun reiser bort til Jyllands golde Heder,
 Hvor Rolighed dog mildt om Sletten freder.
 Før hendes Fødsel kom den fule Giest
 Og hærger Landet rundt — den sorte Pest.
 Den lagde Jyllands brede Sletter øde;
 Der finder neppe nu en Fugl sin Føde.
 Hvo veed, om ei hun bringer did den Vaar,
 Som bort fra Siælland med Margreta gaaer?

Hvor gierne drog jeg med! Det Intet koster,
 At rive mig fra denne By. Et Kloster
 Paa Heden gierne bygged jeg; ja, frit
 Jeg klædte mig som fattig Eremit,
 I Hytten paa mit Lyng Gud Herren loved.
 Og Crucifix og Bibel, Dødninghoved
 Var nok for mig; et Tempel blev min Braa —
 Hvis jeg kun stundom der min Dronning saae.

Viggo Moltke

kommer.

Min fromme Broder! man har mig fortalt,
 At I var her. Jeg ledt har overalt.
 En Klerk betroede mig det, at I søger
 Blandt Pergamenter og blandt gamle Bøger
 En Bise, som I Dronningen har lovt.
 Men Ondskab gjør det hende nu for grovt.
 Frivillig selv hun Thronen strax forsager,
 Og deler Magten ei med en Bedrager,
 Til Jylland reiser hun, op til mit Slot,
 Og der — der skal hun saae det ganske godt.
 Og Fleer, end hun, skal Viggo Moltke gieste;
 Thi hendes Venner følge. Blandt de bedste
 Hun regner jer. Saa kom! Vil I gaae med?
 Det er min Bøn paa dette øde Sted.
 Vi har ei Tid; hun ager os forud
 Til Bordingborg — og der, ved Sancte Knud!
 Der spøger Baldemar. Han kommer atter;
 Hans Mand skal gaae igien!

Abbeden.

Ja, i hans Datter!

Biggo.

Vil J gaae med?

Abbeden.

Jeg gierne did vil flytte,
J Fald J bygger mig en lille Hytte
Paa Heden.

Biggo.

Hav for Sligt ei mindste Sorg!
J boer hos Biggo paa hans egen Borg.
Jeg skylder eder, Anders! en Erstatning;
Men her i denne Tingenes Forfatning
Vi har ei Tid til strax at drøfte Sligt.
Skynd jer, og søg kun Dronningen sit Digt,
Saa gaae vi. Men J skal dog vide dette:
En Usling Ondt for eder vilde sætte,
At J var Riding, mig bevise strax;
Men Ræven faldt kun i sin egen Sax.

Tager hans Haand, og seer ham venligt i Diet.

Dg du stod reen. Nu skal jeg dig husvare.
Jeg dybt er i din Giæld;

Trykker hans Haand.

jeg skal betale!

Abbeden roer.

O, ædle Ridder!

Biggo.

Men, i Herrens Navn!
Hvad Uheldt er i det? — Dg gjøre Gavn
Du skal hos mig, og ørkesløs ei blive;
Thi du skal lære mig at læse, skrive.
Vel, Anders! er jeg mig en Ridder stolt;
Men at jeg ikke blev til Bogen holdt,

Har mig dog tidt fortrudt. Dog, i min Have
Der har vi Tid hver Dag. Og lære stave —
Troer du, det gaaer endnu, er ei for tungt?
Maaskee er Hovedet end, som Hiertet, ungt.

Abbeden.

Ret snart J læse skal.

Biggo.

Siig mig, hvor mange

Bogstaver er der?

Abbeden smilende.

Sex og tyve.

Biggo.

Bange

Jeg er, at jeg dem ei i Hovedet faaer.
Og troer du vel, sliig barket Næve, haard,
Der førte Sværdet i en Række Krige,
Kan rigtigt skrive Linierne lige?

Abbeden.

Om Linien staaer skævt, hvad siger det,
Naar Tanken kun, naar Meningen er ret?
J skrive skal, hvis det kan eder more,
Saa godt om føie Tid, som Carl den Store.

Biggo.

Nu, hvis det kan gaae an, saa er jeg glad.
Skynd dig at finde nu det gamle Blad!

Abbeden

seer sig om.

Her Nogen været har og rørt i Gruset.
Det ligger jo, som Fiær i Hønsehuset,
Naar Maaren nylig hærget. Kastet ud

Jeg finder Papperne. Ja, gode Gud!
 Hvor skal jeg nu den lille Bise finde?
 Jeg troer, den laae i Kisten giemt derinde.
 Men alle Bundter er paa Gulvet slængt.
 I denne Kielder havde jeg dog tænkt
 At have Fred. Den ellers Ingen søger;
 Det var et Beenhuus fordum, hvor det spøger,
 Fortæller man. Men i Guds Navn jeg gaaer,
 Og Diæblen skal ei frumme mig et Haar.
 Og høit engang hvert andet Aar jeg leder
 I disse Kasser efter Sielsheder,
 Som Ingen bryder sig det mindste om.
 Hvo har forstyrret mig min Helligdom?

Biggo.

Den laae i Kisten, siger I? See efter!
 Maaskee den findes end.

Abbeden

tager Lygten, aabner Laaget, og seer ned i een af Kisterne, men
 lader i det samme Laaget falde igien, og iler skælvende og bleg hen
 i Forgrunden.

Gud! Mine Kræfter

Forlade mig. Jeg svimler —

Biggo.

Broder! sig,

Hvad har du seet i Kisten der?

Abbeden.

Et Liig!

Biggo.

Et Liig?

Abbeden.

Den døde Konge! — Hielp, Marie!
Hielp, Sanct Christopher!

Fatter sig.

Lad ei Natten tie
Med sine skumle Synder! Feige Gys!
Forvind. I Mørket opgaaer mig et Lys.

Biggo

tager Lygten, gaaer hen, og seer i Kisten.

Ja, det er ham! Ja, det er ham, min Broder!

Sætter Lygten ned, og kommer glad tilbage til Abbeden.

Nu Danmark meer ei miste skal sin Moder.

Kom, kys mig, Munk! vær freidig, og vær kæk.

Abbeden.

Til høie Fryd forvandler sig min Skræk.

Biggo

gaaer atter hen, og seer ved Lygten.

Ja, det er ham. Nu, det maa jeg dig sige,

At skønnest Ansigt paa en deilig Pige

Fortrylled Biggo her ei nær saa sødt,

Som dette gustne Billed, blegt og dødt.

Kommer lystig frem igien.

Nu skal Margreta paa sin Throne blive,

Og Biggo hverken læse eller skrive;

Med Sværdet han forsegter hendes Ret.

Abbeden.

At blotte nu Bedrageren, er let.

Biggo.

Der slængte de ham ned, den stakkels Døde,

Fra Marmorlisten.

Abbeden.

Nu skal meer ei bløde
Det største Hierte, som for Danmark slaaer.

Biggo.

Jeg bringer Riddingen sit Banesaar.

De gaae.

Den kongelige Hal.

Rudolf af Skara. Oluf.

Rudolf.

Ei, Eders Raade! nu kun drijsigt Mod.
Margreta flygter alt til Bordingborg,
Derfra til Jylland med en gammel Ridder,
Dg gjør os Seiren let, ja næsten sikker.
Her hyldest I frivilligt af Enhver.
Mit Raad er dog, at ei I lader eder
For meget see, men helst om Aftenen,
Bed Lys og Kerter.

Oluf.

Saadan bliver jeg
En ængstlig Fange paa min egen Throne.
O, det var et fortræffligt Hængedynd,
I bygged denne stolte Throne paa!
Min Ro forsvandt, som munter gif i Badmel,
Dg Purpur hænger du omkring min Angst.

Rudolf.

Hør mig, min Konge! overlad I Sorgen
Til eders kiække Moder og til mig.
Jeg var alt Bisp, jeg styre kan en Stat;

J takker min hengivne Hielp for Alt,
Dg jeg vil worde jer en Absalon.

Dluf.

Tag jer i Agt, at ei, som Absalon,
J hænger eder ved jert eget Haar.

Rudolf.

Det, som forstemmer Kongen, jeg begriber;
Men see — med Lethed jeg kan trøste ham.
Hvis steds J skulde gaae i denne Spænding,
Ei noget Dieblif i Sikkerhed
For hiin Opdagelse, som kunde styrte
Fra Høihed eder i Fordærvelsen,
Ja — da var Misfornøielsen naturlig.
Men det har ingen Fare.

Dluf.

Ingen Fare?

Rudolf.

Nei! Med en lille Flaade, som alt ligger
Seilfærdig, som blev rustet ud mod Sverrig,
Dg som fornemmelig bestaaer af Normænd,
J seile maa til Norge strax i Morgen.
Her hedder det: Nødvendigheden kaldte
Jer did, at hyldes, som J hyldestes her.

Dluf.

Ja, Ridderkabet her og menig Mand
Har hyldet mig, men intet Danehof.

Rudolf.

Det er det samme! J maa reise flug
Til Norge. Der det vorder mere let,
At være Dluf; thi han var der kun
J flygtige Besøg. Dg Bønderne,

Som aldrig lide, Kongerne skal døe,
Troer, at han lever karst endnu. Det samler
J der en Hær, som trodser Margareta.

Sluf.

Dg altid skal jeg vide hemmeligt
Mig dog en ussel Løgner. Thi, Herr Bisp!
Hvis J vil vide det, Abbeden Anders
Har været her, og sagt mig Get og Andet.
Som Ingen før, desværre, mig har sagt.
Han aabnet har mig Dinene for silde.
Jeg ubevæget lod, han gif bedrøvet;
Men hvad mit Hierte folte, veed jeg bedst.

Rudolf.

Den Anders, det er en enfoldig Mand,
En stakkels Klerk, ei uden Lærdom just,
Men han forstaaer sig lidt kun paa en Stat,
Veed ei, at hvad Forbrydelse man kalder
J mindre Forhold, vorder Heltedaad
Tidt i det Store, naar det drives kiæft.
Alt, hvad J gjør, er, som Fru Ragnhild siger:
Et Krigspuds, for at vinde Land og Folk.
Dg har J først en Hær paa Benene,
Fremtræder J en Dag med Mod for Hæren,
Dg siger Alting reent ud. Dg jeg vedder,
At Norges Bønder heller vælge jer,
Kong Sverres Etling, end en fremmed Fyrste,
Som Margareta vælger til sin Stedsøn.

Sluf

afvendende.

Ja, det er ganske godt. Jeg takker eder,
J hjalp mig.

Rudolf.

Det er mit Ønske, Herre!

Dg for at kunne det med større Kraft,
 Var det af Beien ei, for min Skyld ikke,
 Men for jer egen, at I faared mig
 Til Rigets Drost.

Dluf.

Belan, I er min Drost.

Rudolf

kysser hans Haand.

Med Liv og Blod jeg eder er forpligtet
 Nu til min sidste Stund. I Aften slippe
 Vi Konning Albrecht løs af Fængselet.
 Et Fartøi bringer ham til Mecklenborg;
 Dg vist I har i ham en ærlig Ven,
 Som hjælper os til Danemark og Norge,
 I Fald vi atter hielpe ham til Sverrig.
 Thi — alle de tre Kroner faae vi neppe.

Dluf.

Er Ingeborg reist bort med Dronningen?

Rudolf.

Nei, hun er med sin Fader her paa Borgen.
 Han glæder sig til eders Ægteffab.

Dluf.

Jeg ønskede først at tale med hans Datter.

Rudolf.

Godt, Herre! Strax jeg sender hende hid.
 Kun lystig, modig! saa gaaer Alting godt.

Gaaer.

Dluf.

Den gode Bisp, han kunde være Kobler,

I Fald det skulde gielde, troer jeg næsten.
 Han ligner Judas, som paa Altertavlen
 Med Pengepungen sidder sidste Aften
 Iblandt Disciplene. — Dg han skal være
 Min venstre Haand! Min Moder er den høire.
 O, Moder! hvortil har din Hovmod dog
 Forført mig? Men jeg gaaer ei længer frem.
 Naar jeg har vundet Ingeborg, saa har
 Jeg, hvad jeg søgte, saa maa Margareta
 For mig ret gierne vorde Dronning atter.
 En liden Flaade ligger jo bemandet
 Af norske Gutter. Godt! fortræffligt! ha,
 Et herligt Indfald!

Ingeborg kommer.

O luf.

Af, min Ingeborg!

Ingeborg.

Min kiære Fader hidsender mig
 Til Drotten i Kongesale;
 Han beder, at I tilgive vil
 Min før forvovne Tale.
 Dg selv jeg beder, at I mig vil
 Høimodigen tilgive.
 Jeg glemmer ikke min Fistergut,
 Den Stund, jeg er i Live;
 Dg ei formaaede jeg strax, min Drot!
 Naar jeg skal tale Sanden,
 At glemme Fiendene for et Slot,
 Dg Beileren for en Anden.

O luf.

Min Ingeborg! du farer vild,

Ja, du aldeles feiler,
 I Fald du Andet i Duf seer,
 End din trofaste Veiler.
 I Fald jeg Konning i Danmark blev,
 Da Kronen kun jeg skatter,
 Fordi jeg glad den dele kan
 Med Ridder Bengtsens Datter.

Ingeborg.

Af, hvorfor blev I en Fisker ei
 Ved Miosen og paa Fjeldet?

Duf.

Fordi jeg sukked paa eensom Bei,
 Af Elskov overvældet.
 Hvad nytted mig vel min Fiskefangst,
 At Fugle jeg kunde fange?
 Den bedste Fugl, mit Hierte vandt,
 Den fløi til Danavange.

Ingeborg.

Af, Herre! hvor var det muligt dog,
 Jer saadan at forstille?
 Hvor ofte sadde vi Arm i Arm,
 Hvor Miosens Bølger trille;
 Naar Maanen sank i Søen rød,
 Mens Granerne monne helde;
 Naar slukt var Solens sidste Glød
 Bag fierne sorte Fjelde!
 Naturen svandt — I var kun der,
 Saa ærlig og fortrolig.
 Men, af! det var et Gisgleskiær,
 Som spøgte ved min Bolig.
 En Hemmelighed I skiulte mig

Trods al oprigtig Stræben,
 Dg Sandheden blev dækt med Svig,
 Bedrag kun var paa Læben.

Oluf.

Jeg holder det ei længer ud,
 Alt vil jeg dig opdage.
 Troer du, min Ingeborg! min Brud!
 Dig Oluf kan bedrage?
 Nei, ærlig var din Fiskergut.
 Først, da du bort var fløiet,
 Da var det, for at vinde dig,
 For Verden han har løiet.
 Men aldrig hos min Ingeborg
 Jeg Sandhed meer forsager,
 Om end jeg for den hele Jord
 Skal staae som en Bedrager.

Ingeborg.

Hvad siger du?

Oluf.

Hør nu i Løn,
 Hvad jeg betroer dig, Pige!
 Jeg er ei Margaretas Søn,
 Ei Danmark er mit Rige.
 Men Arving er jeg, og med Ret,
 Til Norge, Norges Herre.
 Jeg er af gammel Konning=Æt,
 Dg stammer ned fra Sverre.
 Men da jeg ligner Oluf grandt,
 Ja, meer end Broder Broder,
 Paa denne List min Moder fandt.
 Hvad gjør ei Søn for Moder?

Jeg, som et Barn, kun hende lod,
 Og hendes Ord jeg sanded;
 Den vogne Dreng hun Alting bød -
 Hvad er jeg end vel Andet?
 Margreta tog vor gamle Ret,
 Vi tog igien fra hende
 Misbrugte Magt; retfærdig Vist —
 Det maa Enhver bekiende.
 Men, Ingeborg! — oprigtig talt —
 O, gid jeg kunde flyve
 Til Verdens Ende bort med dig;
 Thi — jeg kan ikke lyve.
 Den fæle Løgn nødvendig blev,
 Paa den jeg ikke tænkte;
 Og knap jeg løi, før strax min Blomst
 Dybt med sit Hoved hængte.
 Min Munterhed mig plat forlod.
 Først det en Spøg mig tyktes;
 Men Alvor kom — og see, min Kraft
 Keent op med Roden ryktes.
 Da saae jeg skumle Rettersted;
 Og — det maa jeg dig sige:
 Paa Ranild Jonson tænkte jeg,
 Og at jeg var hans Lige.
 „De fulgte Ranild af Roskild ud,
 Han vred sine Hænder saa saare.
 Alle de Fruer i Staden var,
 De fældte for hannem Laare.“

Ingeborg.

O, Gud! min Duf dyrebar,
 Og dobbelt nu i Fare,

For min Skyld du dig styrtet har
I denne Dødens Enare?

Duf.

Jeg Retterstedet bag Haven saae,
Bed, Ingeborg! din Have,
Dg tænkte: Naar du did skal gaae,
Mon hun den sidste Gave
Tør skienke dig? Naar hun dig seer
I Døden — uforfærdet —
Mon hun en Rose tør fæste til dig
Paa Veien over Gierdet?

Ingeborg.

O, knus mig ei!

Duf

omfavner hende.

Nei, Ingeborg!

Jeg skal dig ikke knuse.
Forjage vil jeg kæk din Sorg,
Dg nu skal Modet bruse.
Hør mig: i Morgen seile vi
Til Norge med en Flaade.
Men vi forlade vante Sti,
Dg stole paa Guds Naade.
Jeg til Skibsfolket mig betroer,
Som Utling af Kong Sverre.
Vi søge vil en fremmed Jord,
Dg der jeg vorder Herre.
Det fjerne Vinland, som engang
To norske Kæmper funde,
Hvorom man intet mere veed,
Thi Sagnene forsvunde —

Det jeg opdage vil paany;
 For Dren Skoven falder,
 Der bygger jeg en prægtig By,
 Og Ingeborg den kalder.

Ingeborg.

O, Gud! min Ven!

Duf.

Saa giv mig nu

Et Kys til Fæstengave!
 Jeg haaber ikke, jeg trænger til
 Hiin Rose fra din Have.

Ingeborg

kysser ham.

Du elsker mig, og du er tro;
 Din Kiærlighed mig glæder.

Duf.

Ei længe Margareta skal
 Mig kalde meer Forræder!

De gaae.

Graucapellet.

Dufs Marmorliste staaer paa en bred Forhøining med
 Trin til Siderne. Laaget er opstillet til Bæggen. Toar
 Lykke, Viggo Moltke, Drabanter med Hellebarder,
 Svende med Fakler.

Viggo

seer ned i Kisten.

See saa! nu ligger han igien saa rolig

Dg sover i sin skønne Marmorseng,
Som om slet Ingenting var hændet ham.

Ivar.

Jeg kan ei sige dig, min gamle Moltke!
Hvor jeg har ærgret mig. Det er en Skam;
Dg aldrig havde Ivar Lykke tænkt,
Han skulde skamme sig.

Biggo.

Hvorfor ei det?

Det maae vi alle. Vi er Syndere
For Gud tilhobe.

Ivar.

For vor Herre — ja,
Det laer jeg gielde; men for Mennesken!
At jeg, som diærv i Spidsen af en Flok
Forvovne Helte drev en Hær paa Flugt,
At jeg skal lade trække mig ved Næsen
Af en elendig Qvinde, hendes Dreng!
At jeg, som vovet har mit Liv og Blod
For Margareta med den største Fryd,
Skal være den, som først forlader hende,
Dg tvinger hende til at rømme Landet —
O, Biggo Moltke! som de gamle Kæmper,
Jeg kunde styrte mig i eget Sværd.

Biggo.

Saa var du jo en Hedning, ingen Christen.
Nei, Ivar Lykke! lad det være. Gjør
Det godt igien, saa har det ingen Nød.
Dg lad det ei forundre dig, at du,
Som jager let fleer tusind Mand paa Flugt,
Dog kunde fanges i et Qvindegarn.

Jeg kunde give dig Exempler af
 Historien, i Fald jeg huskte dem —
 Det vil da sige: hvis jeg havde læst dem;
 Men det behøves ei. Tro du mit Ord:
 I snedig List ophamler ingen Mand
 Med en forslagen, med en dristig Qvinde.

Svar.

Men hun skal fanges i sit eget Net.
 Jeg har indbudet hende med sin Søn
 Af see den skønne hvide Marmorfiste,
 Som Margareta listigt hugge lod
 Til den fraværende, den karste Drot.
 Fru Ragnhild taled om et Troldehoved
 Til Dronningen; men Dlus's Liig i Kisten,
 Jeg tænker, snart forstener hende meer,
 End Synet af en Gøgler Margareta.

Biggo.

Og var hun villig til at komme strax?
 Tid vil ei floge Fisk paa Krogen bide.

Svar.

Kraft gav mig Breden til Forstillelse.
 Jeg fandt, her var Forstillelse nødvendig.
 Jeg ei paa Skruer satte mine Ord,
 Men spurgte ligefrem, „om hun og Kongen
 Si vilde see den skønne Marmorfeng,
 Hvor han, uden selv at vide det,
 Saa lang Tid havde ligget“. Underløben
 Paa hende dirred ved mit Ord; jeg saae det.
 Hun beed i Læben; men i Diet vendte
 Den Ild tilbage flux, som kort forsvandt.
 Hun følte vel, at Frygt var farlig her;

Desuden er det en dumstridig Qvinde.
 Hun smilte naadigt, hilste mig med Haanden,
 Og sagde: „Gierne! Gaaer kun ned, og lader
 Dem lufte Hvælvingen lidt først! Lad Falker
 Nedbringe did! Jeg kommer med min Søn“.

Biggo.

Men mon han kommer?

Svar.

Ja, den Tossesfugl

Man griber, hvor han sætter sig, med Haanden.

Biggo lytter.

Der er hun alt.

Svar

til Drabanterne.

Nu skitler jer i Krogen,

Og kommer frem, saasnart jeg gier et Vink!

Drabanterne skitule sig.

Ragnhild kommer med sin Søn og følge.

Ragnhild.

Her er det altsaa?

Svar.

Ja, min ædle Frue!

Oluf.

Der Marmorlisten staaer?

Svar.

Hvis tomme Bug

I lang Tid skulde daare Danerfolket.

Oluf

seer sig om.

Hu! her er sørgeligt.

Ivar.

Ja, høie Konge!

Det sidste Sovestue er ei muntert,
 Og Døden gjør ei Forskiel meer paa Kongen
 Og Betleren. En Smule kostbar Pragt
 Kan Levende vel ødsle paa den Døde;
 Men Pragten selv blier næsten til en Spot.
 Snart æde Møl det sorte Fløil til Pialter,
 Og Marmorsnørflen blier bedækt af Støv.
 Forsængelig er Livets korte Høihed.
 „Døer Fæ, døe Frænder,“ siger gammelt Ordsprog,
 „Get veed jeg kun, som aldrig døer, og det
 Er Dommen over hver en Død.“ Hil den,
 Der har en god Samvittighed! Den har J,
 Og saa kan Graven ei forfærde jer.

Ragnhild.

Nei, ingenlunde.

Ivar.

Vil J ikke see

Ned i det tomme Rum, hvor Kongen savnes?

Ragnhild og Oluf stige op, hver til sin Side; den Første fulgt
 af Ivar, den Anden af Biggo Moltke, der holde Fakler
 i Hænderne.

Oluf,

i det han seer ned, og Drabanterne træde frem efter Ivars Bink.
 Jesu Maria!

Han falder besvimet til Jorden.

Ragnhild

efter en heftig indvortes Kamp, med stærk Stolthed.

Styrter du, min Søn?

Jeg staaer.

Biggo.

Loth's Hustru! som en Støtte Galt,
I det du vender dig mod Sodoma.

Svar.

Der ligger virkelig den døde Konge,
Der ligger Margareta's Søn.

Ragnhild
med Følelse.

Min leved,
Derfor jeg vilde hæve ham til Konge.

Svar.

En feig Bedrager!

Ragnhild.
Sverres Uetling!

Svar.

Sverre
Var selv maaskee Bedrager. Al hans Udkomst
Til Riget, var, som denne Eventyrers,
En Moders Ord.

Ragnhild.
Forstaaer du kolde Mand
Dig paa en Moder?

Svar.

Vil du prale med
De Følelser, som Margareta har,
Og som ved Løgn du vilde røve hende?

Ragnhild
gaaer hen til den anden Side, hvor Sluf ligger.
Min Sluf! est du død? Ja, dø, min Søn!

Saa sparer du derved de danske Bødler
Uleiligheden, at henrette dig.

Knæler, og kysser ham.

Farvel, min Duf!

Hun staaer op, og siger stille henrykt:

Jeg en Drøm har havt

I Morges, som jeg ikke sagde dig:

Du sad paa Bænk med mig, paa Kirkegaarden

I Nidaros, ved Trondhiems høie Kirke.

Det var en tidlig Morgen, Stierne

Var endnu ikke ganske slukt paa Himlen,

Og Solen pibled rød i Østen frem;

Da luftes Døren op — den store Fløidør,

Og Hellig Duf, med sin Helgengisel

Om Hovedet og den gamle norske Krone,

Kom ud, og vinkte dig. Du gik med ham.

Jeg ventede dig — men du kom ei tilbage!

Hun stiger ned, og gaaer hen i Forgrunden, fulgt af Ivar

Lykke, Biggo Moltke og Drabanterne; derpaa siger hun

til de Omkringstaaende rolig og med Kraft:

Jeg haaber, han er død. Mig kan I let

Saae Livet af. Saa skynder eder da!

Men skielder ei som Qvinder! Ragnhild Jonsen

Har lært at gaae i Døden som en Mand.

Hun gaaer, de følge hende.

Femte Handling.

Landeveien i Baggrunden, som gaaer forbi Steen Bengtzens Hauge, der ligger til Høire, og er skilt fra en lille grøn Plads udenfor ved et levende Gierde. Ligeover for Gierdet et Træ med en Bænk

Hans og Erik, Drabanter med Hellebarder.

Hans.

Ja, vi os skynde skal, har Drosten sagt,
Med hans Henrettelse. Den være maa
Forbi, før Dronningen tilbagevender,
Og hun er alt paa Veien hjem til Sorø.

Erik.

Herr Ivar Lykke frygter vel, hun skal
Benaade ham.

Hans.

Og det var ogsaa farligt.

Erik.

Men har vi Ret, at dræbe vel vor Næste?

Hans.

Ja, den som drager Sværdet, siger Skriften,
Omkomme skal ved Sværdet.

Erif.

Stakkels Oluf!

Han har jo intet Sværd uddraget end;
Han løi os kun lidt for.

Hans.

Du mener altsaa:

Mordbrænderen, der hængte Luntten tændt,
Bor slippe, dersom Ilden kun blier slukt?

Erif.

Forbrydelsen her gielder meest Margreta.

Hans.

Den gielder hele Danmark, Norge, Sverrig;
Dog, det er sandt: den gielder hende meest.
Og derfor skaaner Drosten hende for
At fælde Dødsdom over egen Fiende.
Ung Oluf er en Majestætsforbryder,
Det kan ei negtes, og han maatte døe,
Om end han havde tusind Liv; men derfor
Kan man som Christen gierne vise ham
Barmhiertighed i Livets sidste Stund.
Urgierrigheden er en farlig Frister,
Den og Letsindigheden rev ham hen,
Og der er ellers intet Ondt i ham.
Han ønsker her ved Ridder Bengtsens Hauge
At staae alene nogle faa Minuter,
At fatte sig, at frydes i Guds Vaar
Endnu et Dieblif blandt Træer og Buske,
Før Marken vinker med den hvide Bunke,
Det Sand, som drikke skal hans unge Blod.
Desuden vilde han vel ogsaa gierne

Befries fra de to strenge, glubste Munke,
 Der tordne ham dybt ned i Helvede;
 Hver mere grim, end selv Skarpretteren,
 Der gaaer bagefter i sin røde Kaabe,
 Dg skjuler for ham gyselige Sværd.

Grik.

Saa hent ham da!

Han gaaer.

Dg under dette Træ
 Skal uden Munke, Bøddel og Drabanter
 Han have Lov til, stakket for sin Død,
 Farvel at sige Livet og Naturen.

Man bringer Duf i Lænker og i sin graa Riortel.

Duf.

Jeg takker eder, gode Danesvende!
 For den Husvælelse, der skienkes mig.

Hans.

Vær kun et Dieblif dig selv, ung Duf!
 For du er Intet meer paa denne Jord.
 Gud være dig i Himlen naadig!

Duf.

Amen!

De gaae.

Duf alene.

Det vil han, i min Frelser's Navn,
 Naar Straf mig har med ham forsonet.
 Da bringer mig i Naadens Favn
 Den, som for mig blev tornekronet.
 Jeg ønsker meer ei noget Døgn;
 Jeg har besmittet Fædres Aske,

Banært mig med en ussel Løgn —
 Mit Blod kun Pletten kan afvaske.
 Letfæindig tog jeg, som i Spøg,
 Forbrydelsen. Nu Dommen lyder.
 Vel, at det blev ved et Forsøg,
 At kun jeg blev en halv Forbryder!
 Min stakkels Moder! Gud, tilgiv!
 Jeg slutter hende varmt i Bønnen.
 Hun synded, vovede sit Liv,
 Og blot af Kiærlighed til Sønnen.
 Mon hun skal slukke Hevnens Tørst
 Og i mit røde Fodspor træde?
 O, Gud skee Lov, at jeg gif først,
 Saa skal jeg Ragnhild ei begræde.
 Hun græder ei; men vel jeg veed,
 Hun elsker mig, og skal hun bløde,
 Vil hidsset hendes Kiærlighed
 I Paradisets Dør mig møde.

Seer sig om.

Naturen munter til mig leer —
 Dog skal det unge Hierte briste.
 Hvor her er smukt! Jeg Siælland seer
 For første Gang, men og for sidste.
 Du stiger af dit grønne Græs,
 Du vevre Lærke! Hvis din Binge
 Har Styrke, flyv til Lindesnæs,
 For Fjeldet mit Farvel at bringe!
 Begræd min Død, du klare Bæk!
 Vel, at jeg skal ei Fossens skue,
 Dens Styrten vilde volde Skræk,
 Der vilde mig i Døden true.

Dg nu, min Engel, Ingeborg!
 Her knæler Duf ved din Have.
 Du sidder hist nedsænkt i Sorg,
 Dg kan ei skienke mig din Gave.
 Din Rose kaster du mig ei
 Til sødt Farvel her over Gierdet;
 Dog, Duf gaaer ad Dødens Bei
 Til sin Forløser uforsærdet.

Rosen bliver kastet over Havehækken.

O, Gud! der er den.

Lager den op.

Elste Mø!

Din Kiærlighed er uforsærdet.

Kysser den.

Ja, nu vil Duf gjerne døe,
 Sam Ingeborg har Rosen skienket.

Hans

kommer, og kalder i Baggrunden:

Kom, Duf! nu.

Duf

raaber hen imod Gierdet:

Vi skilles ad,

Men Modet skal min Skræk betvinge,
 Thi denne Roses røde Blad
 Mig løfter, som en Englevinge.

Gaaer.

Dronningens Hæl.

Margareta. Ivar Lykke.

Ivar.

Min Dronning! see, jeg bringer dig mit Hoved.
 Og uden Blinken, som de gamle Helte,
 Skal Ivar rolig see det Sværd i Møde,
 Som slaaer ham det fra Skuldrene. Men, af!
 Hvad hjælper Døden? Hvis jeg lever hist
 (Hvorom jeg, som en Christen ikke tvivler),
 Da vil jeg pines i en evig Skærsild,
 Fordi jeg kunde plumpt miskiende dig,
 Og vende dig, min ædle Dronning! Ryggen.
 Gud er mit Bidne, du var Ivar fier.
 Jeg lærte Ridderskab ved tyske Hoffer,
 Var ei den Sidste ved Turneringer;
 Men ingen Dame der begeistred mig.
 Du var min Dame. Da jeg drog fra Danmark,
 Bandt du et Baand mig om min høire Arm,
 Og det gav Sicillands Ridder Kraft i Strid.
 Jeg loe ad disse Minnesangres Sværmene,
 Af deres Elskov, hentet tidt af Lusten.
 Mit Bryst var koldt for Elskov, men min Aand
 Erkiendte din; og hvergang Minnesangren
 Besang sin Skat, jeg tænkte: Gid kun Ivar —
 Gid Ivar Lykke kunde siunge Drapa,
 Det skulde lyde høit om Margareta.
 I Slaget, veed dit Folk, jeg stred for dig
 Som ærlig Kæmpe. Men jeg sveg min Dronning,
 Jeg har forbrudt mit Liv, og ønsker det
 Slet ikke frelst; jeg beder ei om Naade.

Den Niding, som bedrog mig, er alt vandret
 Den mørke Bei forud paa Ivars Bud.
 Jeg har gjort Indgreb i din Kongemagt
 Og egenmægtig dømt en Mand til Døde.
 Jeg følger villig efter; men jeg haaber,
 Vi skal ei længe følges ad paa Beien.
 Herr Christus veed at gjøre Forskiel paa
 En ærlig Mand og paa en feig Bedrager.

Kæler.

Jeg prøved tidt at døe for dig, min Dronning!
 Det lyktes Ivar ei ved Fiendehaand,
 Saa lad ham falde for sin egen Dom!

Margareta

reiser ham op.

Stat op, min ædle Drost! Hvad var mit Huus,
 Hvis selv jeg oversauged Stolperne,
 Som bærer det? Det var din Troskab, Ivar!
 Som kun forlede dig til Utroskab dig.
 Du var din Konge tro; han leved atter
 I din Formodning, og du svor igien
 Som ærlig Helt til Danerkongens Fane.
 Fortiener det vel Straf?

Ivar

kysser hendes Haand.

Jeg var en Daare,
 En blind, kortsynet Ugle. Tag til Takke
 Med min Skarpsindighed, saa god den er!
 Send mig i Slaget — og jeg slaaer som Mand;
 Og den Forstand, som man i Kampen bruger
 Til klogt at spille paa det store Skiftavl,
 Den har jeg ogsaa, troer jeg. Men i Fred

Kan Lysten gieffe mig. Jeg kan ei slaaes
 I Mørke. Det er ikke første Gang,
 At Ivar fanget blev af lumiske Rænker.

Margareta

smilende.

Hver Skabning, ædle Ridder! har sin Brøst.

Ivar.

Hvad meest mig ærgrer, er, at Biggo Moltke,
 Der dog vist ei har meer Forstand, end jeg,
 Ei lod sig daare, blev dig tro som Guld.
 Det kommer af, at Gubben har et Hierte,
 Som jeg misunder ham.

Margareta.

Du selv har Hierte.

Ivar.

For koldt, for stolt, for heftigt. Biggo Moltkes
 Er bedre. Men Abbeden Anders siger:
 At Mennesket selv raader for sit Hierte,
 At han kan giøre det saa godt, han vil.
 Belan! det vil vi prøve paa herefter.

Margareta.

Og Mildhed, Ivar! er det første Skridt
 Til Hiertensgodhed. Gid du havde fattet
 Det Forsæt for, saa havde du ei ladet
 Den stakkels Yngling dræbe; Margareta
 Benaadet havde ham.

Ivar.

Det frygted jeg,

Og derfor voved jeg paa egen Haand
 At straffe ham. Nei, tro mig, gode Frue!
 Barmhiertighed kan ogsaa gaae for vidt.

I denne vilde Storm af List og Fiendskab,
 Af Underfundighed og af Bedrag,
 Kan ei Retfærdighed undvære Skræk.
 Den Last, som spotter Gud og Christendom,
 Dog blegner tidt af Angst for Bøddelsværdet.
 Vi kan ei reent undvære det.

Margareta.

Belan!

Det er nu skeet, og den Ulykkelige
 Faldt i den Grav, han havde kastet mig.
 Men Moderen — hun fulgte dog ei Sønnen?

Svar.

Hun lever end. Den stolte, frække Qvinde
 Forlanger før sin Død at tale med dig.
 En Hemmelighed har hun, siger hun,
 At aabenbare dig, saa vil hun døe,
 Og gierne døe; hun følge vil sin Søn,
 Og hun forbander rasende din Raade.

Margareta.

Det er tilgiveligt. Lovinden raser,
 Naar man har røvet den sin Unge; Ragnhild
 Har meget, tykkes mig, af en Lovinde.
 Lad hende komme! Men mit hele Hof,
 Som venter udenfor i Borgens Forsal,
 Tilstede være skal. Jeg Intet har
 I Genrum at afgjøre med Fru Ragnhild.

Hele Hoffet træder ind. Ragnhild bringes af Drabanterne.

Margareta sætter sig paa Thronen.

Ragnhild

er døddleg, men træder stolt hen for Thronen.

Jeg kommer som et Gienfærd, at forfærde dig.

Margareta.

En selvbevidst Uskyldighed forsærdes ei.

Ragnhild.

Alt Morgenrøden saae min Dlusfs unge Blod,
Og Lærken sang paa Marken for Skarpretteren,
Da han et deiligt Hoved hug fra Skuldrene.

Margareta.

Ung Dlusfs Daad, retfærdig Straf har fældet ham,
Før Raadens Due kom med Frelsens Dlieblad.

Ragnhild.

Laf Hevnens Drn, som lynsnar med sit skarpe Raab
Fløi dig forbi, du Raadens alt for sene Fugl!
Nu kan du smukt bagefter hyfle Skaansomhed,
Naar dine Bødler virket har i Løn for dig.

Margareta.

At Margareta skaane kan den Levende,
Det seer du, Ragnhild Jonsen! da du lever end.

Ragnhild.

En Gnist du skaaner, som i Asken ulmer kun.

Margareta.

Jeg agter Moderhietet, naar det sønderknuust
Sig giver Lust; selv om det dybt fornærmer mig.

Ragnhild.

Du agter Moderhietet?

Margareta.

Ragnhild! meer, end du
Har agtet mit, da du mig vilde negte det.

Ragnhild.

Her er ei Tid til lange Taler. Dlusfs Mand
Mig utaalmodig vinker hist; jeg følger ham,
Men kommer før min Død kun at forsvare mig

Mod Riddersangreb paa min Vre. Livet kan
 J røve mig, men Vren ei.

Margareta.

Det troer jeg selv;
 Thi du har ingen, Ragnhild!

Ragnhild.

Du forhaaner mig
 I Dødens Stund?

Margareta.

O, nei! Jeg skienker Livet dig;
 Men vide skal du, at Margreta kiender dig.

Ragnhild.

Ei Livet kan du skienke mig, jeg vil det ei;
 Og ikke dine Bødler skal umage sig.
 Arbeidet har jeg sparet dem. Den Gift, jeg tog,
 Vil isne snart et Hierte — ha — hvis hele Feil,
 Bar den: at det sig folte muligt alt for stort.

Margareta.

Ulykkelige Qvinde! jeg beklager dig.

Til de Omkringstaaende.

Kan hun ei frelses?

Ragnhild

barsk og med Afsky.

Ingen Frelse!

Margareta

stiger ned til hende.

Nu, saa tag

Til et Farvel mit Forsvar med! Det sige dig,
 At der er Noget, Ragnhild! i din Siælekraft

Og vilde Stolthed, som jeg agter, skiondt du ei
 har handlet mod mig som en Christen. Hvad har vel
 Margreta syndet mod din Broder? Mine Mænd
 ham foresloge: skriftligt at frasige sig
 Al Ret til Thronen, eller Norges Land at flye.
 Skal Norden aldrig nyde Fred? Og kan den det,
 Naar daglig andre Arvinger fremstille sig?
 Og myldrer ei i Norge trindt en Kongeslægt,
 Som daglig vilde give Stof til Borgerkrig,
 hvis ei, een Gang for alle, Strømmen standset blev?
 Skal atter Harald Gille som en Kongesøn
 Ved Jernbyrd os bevise vel sit ægte Blod,
 Og blinde Magnus gyseligt lemlæste ham?
 Skal atter Sigurd, naar han først en Konge blev,
 Af andre Kongesønner knuses, hænges, flaaes,
 Og kastes til en Spise saa for Ravnene?
 Nei, det er Tid, at Orden og at Pligtens Bud
 Sig viser — ei ved Jernbyrd, ved Ivekampen ei,
 Men ved Fornuft og Christendom, ved vise Lov.
 Kald os vilkaarligt Herskende! Retfærdighed
 Maa, tænker jeg, dog tage sig sin Ret engang,
 Og kraftig gribe Sceptret, som saa længe var
 En Svøbe blot, en Morddolk for Forbrydelsen.

Ragnhild.

Det Sprog forstaaer jeg ikke, som du taler der.
 Du bruger Ord, som Nordens Tunge kiender ei.
 Men siden Sverres Vtling, siden Ragnhilds Søn
 Du agter ei, og heller ei hans Kongeslægt,
 Saa hør, hvad jeg i Dødens Stund forkynder dig,
 hvad aldrig Duf vidste selv. Jeg kaldte ham
 Kong Hakons Søn — det er han.

Margareta.

Ha!

Ragnhild.

Din Egtemands!

Ei var han Dlus, som i Kisten ligger hist,
Men han var Dlus's Broder.

Margareta.

Nu er Gaaden løst,

Den ubegribelige Liighed.

Ragnhild.

Skamme maa

I Dødens Stund jeg dybt mig for min første Skam.
Jeg elsked Hakon, skøndt jeg var en Andens Biv,
Og Hakon elskte lang Tid Ragnhild, glemte dig.
Ha, Margareta! lad den Tanke pine dig.
Hvad komme Christendommens Sæder Ragnhild ved?
Du kalder dig en Christen — om jeg var det ei?
Troer du, at Hedenskabet reent er ryddet ud
Af hvert et nordiskt Hierte?

Margareta.

Ragnhild! frels din Siæl.

Lad Dævlen ei med Odins Larve friste dig.

Ragnhild stolt.

Til Odin har jeg heller ei stor Kiærlighed;
Til Jetterne, som Odin tvang, men ei betvang,
De mægtige Naturens Kræfter. Kun paa dem
Jeg troer med Haab og Tillid, og jeg gaaer til dem.
I Fossens Skum min Aand skal dandse mangan Nat,
Regnbuen speile tidt sig i min hvide Dunst.

I Nattens Storm jeg hyle skal. Og hører du
 En Nordenvind ved Midnat i din Bøgeskov,
 Som lynsnar kom fra Kattegat og Dovrefjeld —
 Ha, det er Ragnhild Jonsen med sin blege Søn,
 Som frygteligt til Regnskab atter kalder dig!

Hun falder i Drabanternes Arme, døer, og bæres ud.

Margareta,

efter en Tid lang rørt og med dyb Alvor at have grundet
 hen for sig.

Hvor mange Storme truer end at mørkne mig
 Min Livets Dag?

Abbeden træder frem.

Min ædle Dronning! Stormen ei
 Vil skade dig; den renser Luften. Stormen var
 Dig steds en Ven, en Kæmpe tro, som slog for dig.
 Det Stormen var, som Albrecht tvang af Mecklenborg
 (Den Gamle), da med Avindskiold han giested dig,
 Og hjem med knuste Flaade drog flibbrudne Mand.
 Elisabeth af Stormen blev til Danerkøyst
 Henkastet, da hun fra din Brudgom Hafon dig
 Grunt skulde stille. Stormen her har skilt dig ved
 Din værste Fiende. Stormen i en Pøbelsværm
 Har hevet dig paa Skaras Bisp, den tydske Munk,
 Som faldt paa Torvet, truffen af en Svenskes Haand.
 Paa Stormen følger venlig Regn. Tillad endnu
 Til Afsked blot en from, uskyldig Norges Mø
 At lette Hiertet for dig i en Taareflod.
 Hun elsked Duf, som en Gut fra Gudbrandsdal;
 Og Kiærlighed til hende, meer end Kongelyst,
 Drev ham til Danmark, hvor hans Letsind fældte ham.

Margareta.

Ha, Dlusfs Brud?

Abbeden.

Din egen Jomfru!

Ingeborg triner ind i en ubleget Lærredskiortel, med nedhængende Loffer, en Rose i Haand, og neier dybt for Dronningen.

Abbeden.

Ingeborg!

Ingeborg.

Min naadige Dronning! I hoviske Møer!
I ædle Riddere giæve!
Tillader Ingeborg sidste Gang
Sin Stemme her at hæve.

Hun kommer at sige sit Farvel,
Til Norrig drager hun atter.
Hun er ei Dronningens Jomfru meer,
Ei meer sin Faders Datter.

Hun er ei længer ung Dlusfs Brud.
I maae ham ei foragte;
Det Elskov var til Ingeborg,
Som ham i Døden bragte.

Min Eiendom er en Rosenqvist.
En Stilk dog blev den rovet;
Peger paa Blomsten.

Der Blomsten sad, som Dlus fik,
Den faldt til ham i Støvet.

J ædle Riddere, stolte Mænd,
 Som nu af Gien gløde,
 Med kolde Hjerter! der var en Tid,
 Da Hjerterne var bløde.

J ædle Riddere, stolte Mænd,
 Som leer ad Elskovs Bælde!
 Der var en Tid i Ungdoms Vaar,
 Da den jer kunde fælde.

Og den har fældet Duf her.
 Det var ei Danmarks Rige,
 Som lokte ham; men Ingeborg
 Det var, den norske Pige.

Det var ei Had til Dronningen,
 Ei Lyst til Guld og Gien.
 D, lader ei den sorte Stang
 Hans blege Hoved bære!

Træder op for Thronen, og knæler paa Trinet.

Vor Frue, vor Formynderste,
 Som tidt mig Godhed viste!
 Om sidste Naade jeg beder dig:
 Skienk Dufs Liig en Kiste!

Margareta

rørt.

Den skal han faae.

Ingeborg.

Bed Midienat

Lad christeligt ham begrave!
 Han døde som en Christen from.

Margareta

klapper hende paa kinden.

Vel — Graven skal han have.

Ingeborg.

Dg lad den lille Kirkeflokke
 Til Jordefærden klinge!
 Før faaer i Graven han ei No,
 Før faaer hans Aand ei Binge.

Margareta.

En Sælemesse der siunges skal
 Hver Maidag for den Døde.

Ingeborg.

O, Gud skee Lov! Nu smiler mig
 En himmelsk Morgenrøde.

Dronningen kysser hende, hun kysser Dronningens Haand.

Nu drager jeg i min Eensomhed,
 Paa Klippen vil jeg bygge,
 Dg vandrer hist ved Misens Bred
 Hver Aften, som en Skygge.

Stiger ned, og neier dybt for Alle.

Farvel, I Fruer! I ædle Mænd!
 Nu iler jeg saa saare.
 Foragter ikke min Duf meer!
 Dg Tak for eders Taare!

Hun gaaer.

Biggo Moltke

træder frem.

Nu har det regnet — og, min ædle Dronning!
 Paa Regnen følger Solkin. Vel det træffer:

De tre Affendinge fra Nordens Riger,
Den danske Bodebust, samt Fikke Norby
Fra Norge, Algot Magnusen fra Sverrig,
I Landets Farver: rød og hvid og blaa,
Et Brev dig bringe med de trende Kroner
Fra Rigets Raader og fra Nordens Folk.

Hemming Bodebust, fikke Norby og Algot Magnusen komme
under klingende Spil, hver med en Krone paa en Floiels-
pude, og knæle for Thronen. Bodebust rækker hende
et Brev.

Margareta

læser:

„Eder, mægtige og høibaarne Fyrstinde, Dronning
Margareta, ved Guds Naade Danmarks, Sverrigs og
Norriges Dronning, hilse vi ydmygeligen. Vi hylde eder
med al Troskab og Kiærlighed —

Hun holder inde, skjuler sit Ansigt i sin Haand, og søger at
dæmpe sine Tølelser.

Biggo.

Rad hende fatte sig!

De tre Riddere staae op.

Hun er en Qvinde,

Stærk, kraftig; men den qvindlige Natur
Er søm og sølsom, kræver dog sin Ret.

Til en Smaadrenge.

Du Smaadrenge! bring mig hid det danske Vaaben.

Smaadrenge bringer ham et Skjold med de tre danske Løver
i forgyldt Grund.

Biggo

til de Omkringstaaende.

Seer I de trende Løver her i Skjoldet?

De stred, og hentede hende de tre Kroner.
 Tre Angreb skete paa vor Margareta:
 Man vilde røve hende hendes Rige —
 Det hindred Tapperhed, den første Løve.

Beger paa Ivar Lykke.

Man vilde røve hende hendes Ære —
 Men hendes egen Dyd var selv en Løve,
 Som stopped Munden paa Bagtalesen.
 Til sidst man vilde rive hende Hjertet
 Af Livet ud, og gjøre hende til
 En unaturlig Moder.

Beger paa Abbeden.

Da kom Trofskab,

Den tredie Løve; med sin stærke Lab
 Den fradsed Jorden op, fandt Sønnens Liig —
 Og stivt som Liig nu slumre hendes Fiender.

Margareta

reiser sig begejstret.

Tak, mine Mænd, som stod Margreta bi!
 Nu er jeg atter Dronning. Længe nok
 Har Norden spildt sin skionne Kraft i Strid;
 Tid, at den nyder Fred, at Videnskabens,
 At Kunstens Blomst, at Handelsneffens Flag,
 At Plougens Arefrands sig slynger gylden
 Om Heltedaadens drabelige Hielm. —
 Vel muligt, at min Daad kun blier en Skumblomst
 Paa Bølgen, som forsvinder med min Død;
 Jeg haaber dog, at den skal vorde meer.
 Og kommer ei med mig den sande Baar
 Endnu i Nordensrigerne, saa skal
 Dog denne Marts i Tidshistorien

Med nogle blide duftende Violer,
Skøndt afbrudt af en stormfuld, kold April —
Forløber vorde for en Fremtids-Mai.

Biggo.

Gud signe Nordens Engel, Margareta!

De tre Affendte strække Kronerne, og Biggo Moltke det danske
Baaben hen imod hende.

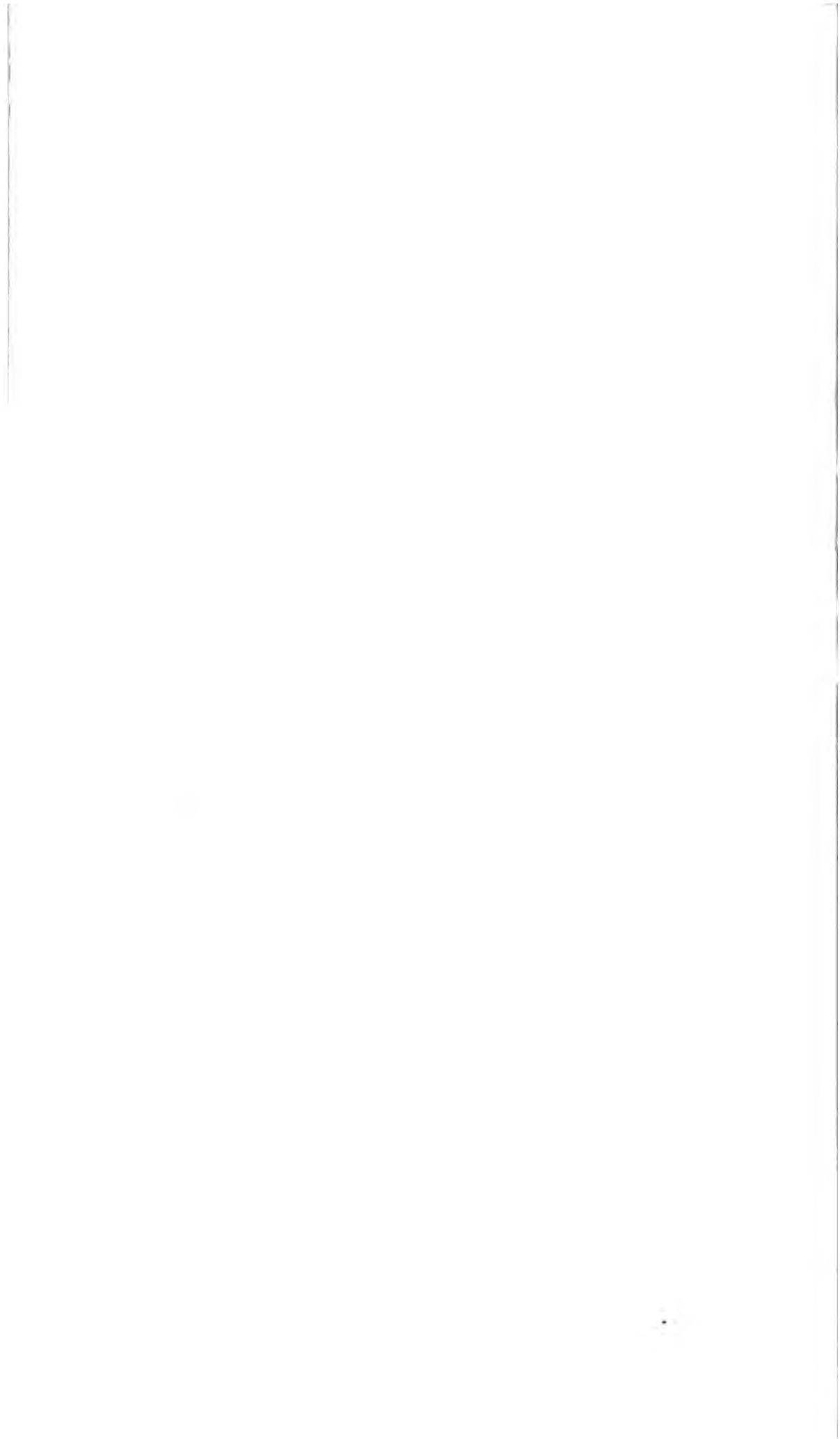
Folket.

Vor store Dronning Margareta leve!

Pauker og Trompeter.

ANMÆRKNINGER.

Side 1: **Tordenskiold** er forfattet i Aaret 1832 (see Kjøbenhavns-Posten for 16de October 1832), og udkom første Gang trykt (A) i April 1833, særskilt under Navn af „tragisk Drama“, og tillige som VI. Deels første Hefte af Oehlenschlägers Tragødier. Anden Gang (B) udgav Digteren dette Stykke i Tragødier, VI, 1842, og tredie Gang (C) i Tragødier, VIII, 1849. Allerede i Aaret 1820 havde Oehl. behandlet det her Side 59, Linie 21-26 omtalte Træk af Tordenskjolds Liv i sit Synge-
spil Tordenskiold, udkommet 1821. Ifølge Etats-
raad Hauchs Meddelelse til nærværende Udgiver skulde det sildigere Arbeide efter den første Plan have været en Trilogie: 1. Tordenskjold som Dreng, hvori han skulde fremstilles som Skrædderdreng osv., og tilsidst gaae ombord som Matros, hvorefter Fama traadte frem og forkyndte hans tilkommende Storhed. Dette Afsnit skulde kun have været i een Act. Derpaa skulde man 2. have seet ham i Midten, og 3. mod Enden af hans Bane.

Oehl.s Prometheus, II, 1833, Side 278-281:

Tordenskiold. Forfatteren har havt stor Marsag til at glæde sig over det Bifald, som Publicum har

skienket dette tragiske Drama, og han skylder vist Skuespillerens fortræffelige Spil meget deraf. Tordenskiold var desuden altid Folkets Yndling, og det gjaldt kun at lade ham fremtræde i sin egen elskværdige Personlighed, for at Stykket kunde vinde Popularitet. Forfatteren har holdt sig saa nær til Historien, som muligt, kun har han ladet Tordenskiold i Hannover virkelig finde den Brud, som Lord Carteret lovede ham, hvis han vilde reise til England. Men skjøndt saa af mine Stykker have vundet et Bifald, som dette, tvivler jeg ikke om, de Kunstdommere, som kun ynde mine Ungdomsarbejder, ogsaa ville finde nok her at dadle. Man har sagt, „at Catastrophen i Tordenskiold var mere ærgerlig, end tragisk“. Ærgerligt er det visseelig altid, at see Ridingsværk seire over ærlig Kraft, og naar det ikke er Andet end denne Seier, saa tilstaaer jeg, at den tragiske Hensigt, at røre og begeistre Sindet med store Ideer, ikke opnaaes. Men jeg vover at mene, at det opnaaes her. Tordenskiold løber ikke i Falden som en Fugl, han falder ikke som et blindt Slagtoffer; han veed, hvad han gjør, og — som en tragisk Helt — har han selv givet Anledning til sin Ulykke, uden at fortjene den. Det er Letsindighed og Stolthed, der faaer ham til at modtage Tilbudet med Duellen paa Raarder, og endnu mere paa saadanne Raarder. Dette Træk er ganske historisk, men ogsaa characteristisk, og indeholder en lærerig Advarsel. Hans Forvovenhed har ofte hjulpet ham — tilsidst fælder den ham. Men hans Fald sønderknuser ikke Tilskuernes Hjærter uden Trøst, som et Indfald af en tyrannisk Skiebne, der pludselig tilintetgjør Menneskets Lykke. Han har levet

et skønt Liv; han har i Krigens Tid gavnnet sit Fædreland og vundet fielden Ære; nu er der Fred — og han har spillet sin store Rolle. Som Høfдеманд, Rigmand og fornem Mand kunde han leve lykkelig i mange Aar, det er sandt, som utallige andre Stormænd, men ikke mere som Tordenstiold. Her har han opnaaet sit Culminationspunkt, som udmærket Krieger vundet Fædrelandets og Europas Høiagtelse; Kierlighed lønner ham, Videnskabernes Dyrkere selv række ham en Krands — nu slukkes den skionne Raket, da den er steget saa høit, den kan komme, uden at dale.

„Ham Dødens Engel vinkte
Paa Livets bedste Dag.
Lyksalig den, som blegner
I Elskovs Favnetag!“

Hans Harriet udbreder selv Dannebrogsslaget over ham; han doer i Favnen af sin Ungdoms trofaste Ven, som udtordner sin knusende Foragt og Forbandelse mod de flygtende Midinger; han doer pludselig, uden Qual, truffet midt i sit tappre Hjerte, som han kort i Forveien i sin Morgenbøn har ønsket det:

Dg slaaer engang min sidste Stund,
Skal dog til sidste Time sund
Min Siæl Guds Godhed love.
Jeg stiger af mit mørke Skiul,
Som af sin Rede kække Fugl,
Høit over alle Skove.

Linie 12-15: „Ham Dødens Engel vinkte osv.] See Oehl.s Romance Jurabierget, første Gang trykt i Digte af Adam Øhleslæger, 1803.

Modigt,
 Frodigt,
 Uden Smerte
 Lad mit Hierte,
 Jesu Christe!

Kraftigt end i Døden, briste.

Saaledes brister det. Jeg troer ikke, at nogen fromt følsende Tilskuer behøver sonderknuust eller ærgret at forlade dette Sørgespil. Ulykken savner hverken Begeistring, Haab eller Trøst.

Oehls Erindringer, IV, 1851, Side 101:

Bed min Hiemkomst [fra en Reise i Tydskland] blev jeg Rector, og var i Aarene 1831, 32 og 33 meget flittig. Jeg skrev og holdt to latinske Taler, udgav Maanedsskriftet Prometheus, hvortil jeg kun havde liden Hielp, og hvori meget var originalt; desuden skrev jeg Tragødiene Tordenskiold og Dronning Margareta, som begge vandt meget Bifald, hvortil Hr. og Mad. Nielsens, Ryges og Mad. Holstis fortræffelige Spil særdeles bidrog.

Bemærkning til Tordenskiold:

Side 111, Linie 12-15:

den gamle Sang, hvor Tronni Hagne,
 Den Niding, lærte lumst den Plet at fiende,
 Hvor Spydet kunde giennemføre Siegfried
 [mellem Skulderbladene.]

See Das Nibelungenlied, Side 145 ff. i Simrocks Oversættelse, sjette Oplag, Stuttg. og Tüb. 1848.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Orig.:

- Side 5, Linie 15: Seent paa den flette Bei, endskiøndt den smøres] = B; A: Saa godt, saa slet som Beien er, og smøres
- 7, — 26: offentlig] = B; A: offentlig
- 8, — 19: Dog] = B; A: Men
- 11, — 7: Leer affides.] = B; A: (Leer).
- 16, — 13: Stahl smiler.] = B; A: Stahl.
- 20, — 14: som eied] = C; A: som havde eied
- —, — 16: dem] = C; A: den
- 21, — 9: vilde] = C; A: vil
- 25, — 9: ædleste] = B; A: ædelste
- —, — 11: dog] = C; A: paa
- 26, — 16: Danemarck] = B; A: Dannemarck (saaledes overalt i Stykket)
- 29, — 11: fjeldue] = B; A: bolde
- 34, — 18: her] = C; A: fun
- 35, — 26; Side 60, Linie 7; Side 61, Linie 23, og Side 115, Linie 22: Marstrand] = C; A: Mastrand
- 37, — 27: Morgnen] = B; A: Morgenen
- 38, — 7: Steengiesten dog vel ei i Don Juan] = C; A: Det er dog ei Steengiesten Don Juan
- 40, — 27: maa] = B; A: fan
- 41, — 4: Lænker] = B; A: Nag
- 45, — 27: saa er jeg fri] = B; A: som jeg er fri
- 50, — 6: ædle] = B; A: gode
- 55, — 24: Søffendbørn] = C; A: Sødskindbørn
- 56, — 22: langt] = B; A: end
- 63, — 5: mig et] = B; A: mig — et
- 83, — 13: virker] = B; A: virke
- 84, — 21: Champagne] = B; A: Champagner

- Side 86, Linie 9: udspænder = C; A: udspreder
 — —, — 25: [aa] = B; A: og
 — 90, — 30: i [Spøg] = B; A: i [Skømt]
 — 93, — 5: [Tordensfiold] = B; A: [Tordenschiold]
 — 97, — 19: først endnu en] = C; A: først endnu
 endnu en
 — 99, — 3: [Engelskdands] = C; A: [Engelsdands]
 — 101, — 17: en [Tredie] = B; A: den [Tredie]
 — 107, — 20: agter værdig til hans] = B; A: agter
 fioldent, som hans
 — 114, — 15: udtrykker] = B; A: antyder
 — 126, — 4: [Sadel] = B; A: [Saddel]
 — —, — 23-24: ham, | Naturligviis du] = B; A:
 ham | Naturligviis, — Du
 — 127, — 2: fiære] = C; A: bolde
 — 128, — 16: [Har] = B; A: [Han]
 — 130, — 23: langt hvidt [Slør] = C; A: langt [Slør]
 — —, — 27: han] = B; A: det
 — 134, — 8: forstaaer at kæmpe blot paa [Skømt]
 = C; A: forstaaer mig paa en Kamp paa [Skømt]
 — 135, — 22: [Tordensfiold med] = B; A: [Tordensfiold
 i en [Dvart, med
 — —, — 23: tilbage.] = B; A: tilbage i en [Tert.]

Side 139: **Dronning Margareta** er forfattet i Aaret 1833, og udkom første Gang trykt (A) i December samme Aar, særskilt, og tillige som 1ste Hefte af Tragødier, VIII. Anden Gang (B) udgav Digteren dette Stykke i Tragødier, VI, 1842, og tredie Gang (C) i Tragødier, VII, 1849. Foruden disse Kilder har nærværende Udgiver benyttet et paa mange

Steder næsten ulæseligt Manuscript, uidentvivi Digterens første Udkast til Stykket, tilhørende det store kongelige Bibliothek.

Oehls Erindringer, IV, 1851, Side 101 (see ovenfor, Side 276).

Samme Bind, Side 296:

Dronning Margareta har man meget godt givet igjen [1849]. Mad. Nielsen og Nielsen (Biggo Moltke) vare fortræffelige, Mad. Winslow heldig, og Mad. Holst spillede sin Ingeborg nydeligt og rørende, uagtet hun gierne kunde faaet en Datter i den Mellemtid fra Stykket sidst blev spillet til nu (14 Aar), som for Alderens Skyld bedre havde passet til Rollen.

Bemærkninger til Dronning Margareta:

Side 202, Linie 19-21:

Tænk paa den fromme Drot,
Der strakte sig i Kors for Alteret
Dg lod saa Morderne ham spalte Ryggen.]

Her maa vel menes Knud den Hellige.

— 241, — 25-28:

„De fulgte Ranild af Roskild ud, osv.]

See Kæmpevisen hos P. Syv, II, 36.

— 247, — 11-13:

„Døer Fæ, døe Frænder,“ siger gammelt Ordsprog,
osv.]

See Trag. Dram. V, Side 348, Bemærkn. til Side 46, Linie 5-6.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Orig.:

- Side 141, Linie 18-19: Drabanter.] = B; A: Drabantere
 — —, — 20-22: Hvenning Pødebusk. | fikke Norby. | Algot
 Magnusen.] = B; A:
 Hvenning Pødebusk }
 fikke Norby }
 Algot Magnusen } Bipersoner.
- 143, — 18: Vandfald] = M, som først har havt
 Høøse (ikke: Fosser); A, B og C: Høøse
- 144, — 30: Danerfysten] = B; A: Dannerfysten
 (saaledes hvergang Sammensætninger med Daner= fore-
 komme i Stykket, undtagen Side 256, Linie 21, og
 Side 263, Linie 19, hvor A allerede har Danerfon-
 genø og Danerfyst)
- 145, — 16: dog dermed ikke medet] = B; A: dog
 ikke dermed medet
- 146, — 28: udsuger] = C; A: udsuer
- —, — 29: Skatter] = C; A: Skatte
- 147, — 1: leve] = M; A, B og C: leue
- —, — 10: hvor] = B; A: hvad
- 152, — 11: Danemarff] = B; A: Dannemarff (saa-
 ledes hvergang dette Ord forekommer i Stykket,
 undtagen Side 237, Linie 16, hvor A allerede har
 Danemarff)
- —, — 29: ivrigst] = M; A, B og C: ivrigt
- 156, — 18: saa let] = B; A: forgyldt
- —, — 19: gyldne] = B; A: rige
- 162, — 6-7: mig | Danemarff] = B (M: mig |
 Dannebrogø); A: mig! | Dannemarff
- —, — 19: egentlig] = C; A: egenlig
- 164, — 3: Fanen] = M; A, B og C: den

- Side 165, Linie 17: kraftigt] = M; A, B og C: kraftig
 — 167, — 28: Rierlingvaaben] = B; A: Riering-
 vaaben
 — 169, — 28: Var J fun Daare] = B; A: Var
 blot J Daare
 — 170, — 8: gode] = B; A: bolde
 — 171, — 7: Unden der, Herr Bisp] = B; A:
 anden, Herre Bisp
 — 173, — 20: blænder] = B (og M); A: blinder
 — 176, — 13: engang vist faaer at] = B; A: engang
 faaer nok at
 — 183, — 20: saa] = B; A: og
 — 185, — 24: gav til] = B (og M); A: gav, til
 — 187, — 4: end, som et Barn] = M; A, B og C:
 endnu som Barn
 — 188, — 8: lystig] = M; A, B og C: liflig
 — 189, — 26: synteø] = B; A: synesø
 — 190, — 22: bleven] = B (og M); A: vorden
 — —, — 31: dem sørger jeg for:] = B; A: dem
 skaffer jeg!
 — 197, — 9: Er ikke jeg din] = B; A: Dg er jeg
 ei din
 — 198, — 23-24: et flygtigt Blund, | Før] = C; A:
 en flygtig Blund, | Da
 — 199, — 5: Dg det med Ret] = B (og M); A:
 Med fulde Ret
 — 200, — 5: Blændværk] = B; A: Blindværk
 — —, — 6-7: Nei, det kan ikke feile: | Derude —
 fiernt paa Marken — staaer —] = M; A, B og C:
 Fiernt — paa den grønne Beile —
 Derude — fort — paa Bakken — staaer —

- Side 204, Linie 19: reise] = B; A: reiser
 — 206, — 20: hun nemlig ikke kunde Andet] = C
 (og M's oprindelige Læsemaade); A: hun ikke kunde,
 nemlig, andet
 — —, — 28: Dren; al] = B; A: Dren; og al
 — 210, — 10: Stridsmænd] = B; A: Kæmper
 — 212, — 3: ærligstore] = B; A: ærligtstore
 — 213, — 24: for prægtigt til en Ridder] = C; A:
 for smukt for blotte Ridder
 — 215, — 5: Nei, nei! det] = B; A: Nei, Sim-
 bef! det
 — 223, — 1: Ragnhild mere modig.] = B; A:
 Ragnhild (modig).
 — 227, — 13: Legemstyrke] = B (og M); A: Legems-
 styrken
 — —, — 17: endnu vil vare saare længe] = B; A:
 endnu maaskee vil vare længe
 — 228, — 5: dens] = B; A: det
 — —, — 9: gustne] = C (og M); A: gunstne
 — —, — 15: ønske] = B; A: ønskte
 — —, — 20: Jo] = B; A: Dog
 — —, — 26: hærged] = B; A: herjed
 — 236, — 18: mindre] = B; A: ringe
 — 237, — 14, og Side 263, Linie 16: Mecklenborg]
 = B; A: Mechelnborg
 — —, — 20: reist bort] = B; A: bortreist
 — 238, — 10: ret] = B; A: strax
 — —, — 11: jo] = B; A: alt
 — 241, — 1-2: Barn, kun hende lod, | Og hendes Ord
 jeg sanded] = C; A: Barn bestandig lod | Min Moder
 iblandt flere

- Side 241, Linie 3: jeg end vel Andet] = C; A: jeg meget mere
- —, — 14: jeg ikke tænkte] = M; A, B og C: jeg strax ei tænkte
- —, — 15: [strax] = M; A, B og C: snart
- —, — 16: Dybt med] = C; A: Dybt ned (M: Ned med)
- 245, — 5-6: J snedig List ophamler ingen Mand | Med en forslagen, med en dristig] = C; A: J List og Rænker tager ingen Mand | Det op med en forslagen, dristig
- —, — 10: hvide] = B; A: fine
- —, — 19: Fiss paa Krogen bide] = B; A: Fisse bide Krogen
- 246, — 16: saasnart jeg gier et Binf] = B; A: saasnart der gives Binf
- 247, — 8: æde] = B; A: æder
- —, — 10: Forsængelig er Livets korte Høihed] A, B og C: Forsængeligt er osv. (M: Forsængeligt er dette Liv)
- —, — 11: døe] A, B og C: døer
- —, — 26: Jesu] = C; A: Jesus
- 248, — 12: feig] = B; A: falsk
- 249, — 11: ganste] = B; A: rigtigt
- —, — 23; Side 259, Linie 17, og Side 263, Linie 4: Ragnbild Jonson] = C; A: Ragnbild Jonson
- 250, — 5: Bænk.] = B; A: Bænk til Benstre.
- —, — 6: Erik, Drabanter] = B (og M); A: Erik, (tvende Drabanter
- 252, — 5: Dg skiuler for ham gyselige Sværd] = B; A: Dg skaaner for et ukiærfomment Syn

- Side 252, Linie 10: Bøddel] = B; A: Bødel
 — 254, — 6: her] = B; A: hen
 — 255, — 21: Luften.] = B; A: Luft.
 — 257, — 3: fanget] = M; A, B og C: fangen
 — —, — 18: sit Hjerte] = B (og M); A: sit eget
 Hjerte
 — 258, — 5: Bøddelsværdet] = M; A: Bødeløgen;
 B og C: Bøddeløgen
 — —, — 6: det] = M; A, B og C: den
 — 259, — 11: Hevnenø] = B; A: Retfærdø
 — 261, — 17: Bud] = B; A: Ret
 — 269, — 10: Trompeter.] = C; A: Trompeter. Teppet
 falder.)
-

11

Oehlenschlägers

Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Tiende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Erkt hos J. S. Schulz.

Oehlenschlägers
Tragiske Dramaer.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Ottende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

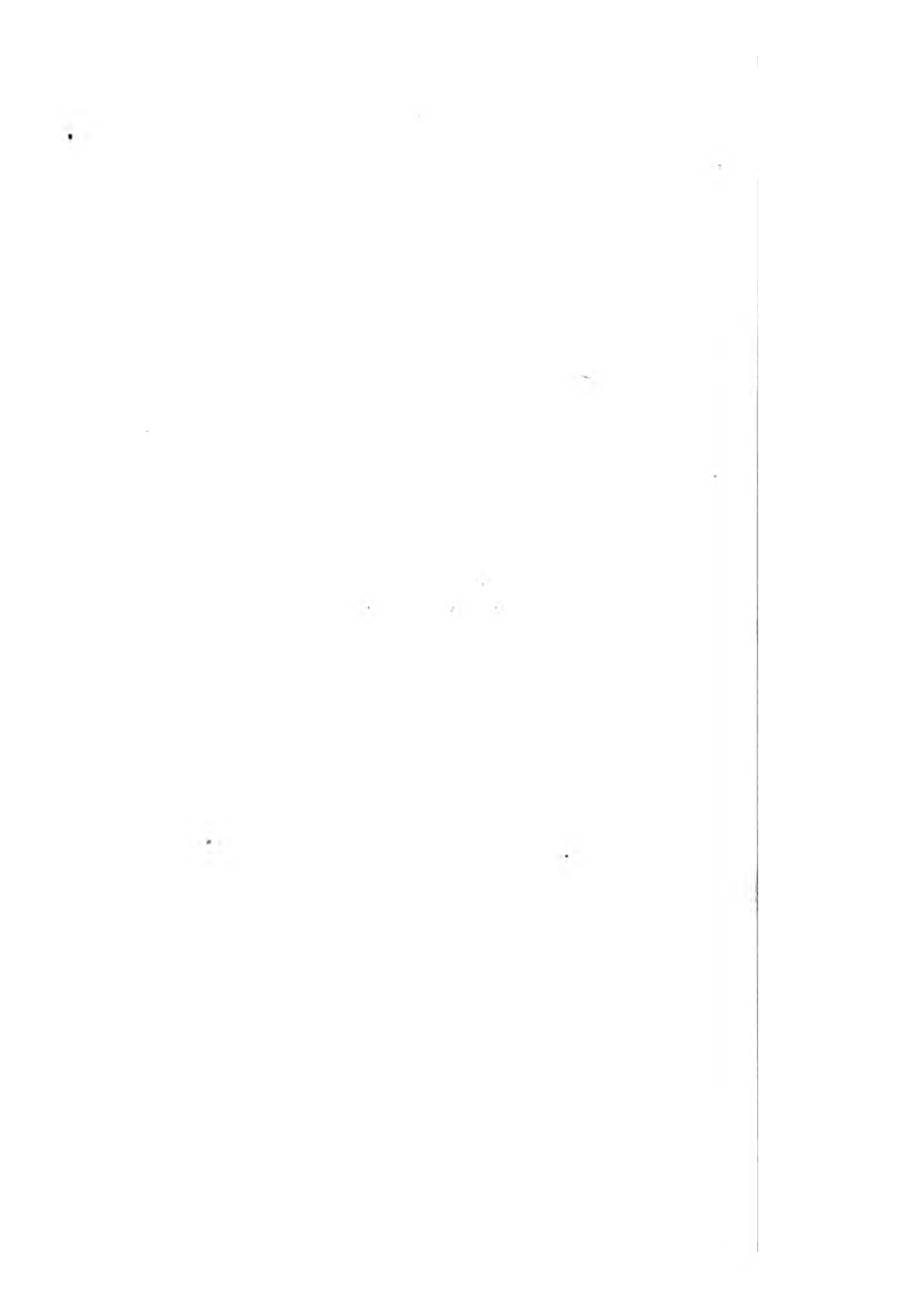
Hovedcommissiönair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Trykt hos J. S. Schult.

Indhold.

De italienske Røvere	Side. 1.
Sokrates	145.

Dramatiske Digte.

Tragiske Dramaer.

Attende Deel.

De italienske Røvere.

Et tragisk Drama.

Personerne.

Treumann, Rector ved et Gymnasium.

Ferdinand, hans Søn.

Richter, Oberst.

Masaroni, Roverhøvding.

Marielisa, hans Kæreste.

Laura, hendes Søster.

Corrigiani,

Lodovico,

Filippo,

Masetto,

Ribaldo,

Carlo og

Flere

} Rovere.

Buttermilch, en gammel tydsk Kjøbmand.

Phosphorus, Poet.

Straufs, Antiquar.

En Vert.

En Vetturin.

Rudolf, Treumanns Tiener.

En Hyrde.

En gammel Bonde.

En ung Bonde.

Mirandosa, en rig Mand.

En Underofficer.

En Soldat.

Pietro, en Uffindig.

Rovere, Piger, Bønder og Soldater.

Handlingen foregaaer i Terracina og i Biergegnen der i Nærheden

Forste Handling.

Et Børelse.

Treumann. Richter.

Richter.

Jeg falder i Forundring. Gamle Treumann,
Min Universitetsven, fiære Broder,
Om hvem jeg Intet hørte mangt et Aar!
Du her i Terracina, du som Rector
Bed dette Seminarium, og du
I Spidsen for et Foretagende —
Vel ædelt — men saa misligt, saa forvovent?
Du stille Grubler vorden til en Helt?
Du tause, læsende Student — en Taler,
Som smelter, som omvender Røvere?
Forklar mig dog og tyd mig denne Gaade!

Treumann.

Det er ei vanskeligt. Hør mig, min Broder!
Det gif din Ven, som Winckelmann; kun modsat,
Aun i en anden Retning. Bed at læse
De Gamle, og gif der et Lys for ham

Om Oldtids Kunst og hvad Italien
 Gi saae i Smagens efterladte Bærker.
 Jeg følte dybt: man leed af andre Mangler
 I dette skønne, aandefulde Land;
 Jeg fandt, at Aanden sværmed uden Hierte,
 Og har oprettet et Gymnasium
 Aldeles efter det nordtydske Snit,
 Hvor grundig Underviisning vi forbinde
 Med Hiertets Dannelse, med gode Sæder.

Richter.

Jeg veed, din Fader var en Catholik,
 Du blev opdragen i den samme Tro,
 Det er dig vel til Gavn?

Treumann.

Ja, ganske vist.

Og du begriber, at som Sachser født,
 Imellem ædle Lutheranere
 Fra lille Dreng opdragen, dannet der,
 Jeg deler ikke Mængdens plumpe Fordom
 I dette Land, men at jeg tværtimod
 Bekæmper den, saavidt det laer sig gjøre,
 Og at det himmelske, det vise Sprog:
 „Viis mig din Tro af dine Gierninger!“
 Mit Motto blev og Indskrift paa min Fane.

Richter.

I Sandhed, din Bestræbelse — den lykkes?

Treumann.

Ja! Gud den skienker sin Belsignelse;
 Og flere Børn af Landets bedste Slægter
 Opdragne blev i dette Institut,

Som vendte hjem med Frugterne beriget.
 Men, kiære Ven! man vover siden meer.
 De Rige, Mægtige — ja, det er skönt,
 At de anvende vel det givne Pund;
 Men Himmeriges Rige bør ei luffes
 For den Forladte, Ringe, Fattige.
 Det tidt har skaaret mig dybt i mit Hierte,
 Naar man fortalte mig om Røvere,
 Om disse Eventyrere, der leved
 Bag Skoven, plyndred Reisende paa Veien,
 Og blandte deres Grumhed med en vis
 Naturlig Høihed, Ynde, med en barnlig
 Naivitet og Munterhed, der vakte
 Beundring, selv i Landet, hvor de myrded.
 Som Klephter paa de græske Bierge, føle
 De ei Barmhiertighed for deres Rov,
 Naar i en dum, en overtroisk Bon
 De har affundet sig med deres Helgen.
 De græde, kyssse Korset, mens de myrde;
 Og man kan sige: Fader! dem forlad,
 Thi selv de ret ei vide, hvad de gjøre. —
 Men de skal vækkes af den fæle Drøm,
 Den vilde Bøffel skal i Naget lægges —

Richter.

Og som en Dyr trække Statens Ploug.
 Troer du, han gjør det?

Treumann.

Ja! Begyndelsen
 Er giort; jeg har det allerbedste Haab.
 En Røverbande her har længe hærjet;

To Uffrum: Massaroni og Mattei,
 Bar Siarlene deri. Men de blev fangne,
 Og Galgen venter dem. Den hele Bande
 Omstreifed modløs uden Hovedsmand.
 Jeg vovede mig ud til dem i Skoven
 Med pavelig Tilladelse. Jeg bragte
 Hans Helligheds Tilgivelse, hvis de
 Fortryde fordums Synder, hvis igien
 De vælge vil en ærlig Næringsvei.
 De modtog med Henrykkelse mit Forslag,
 Og indgif gierne strax Betingelsen,
 At sende to af Bandens unge Knøse
 I Skole her i mit Gymnasium,
 Til egen Tarv og desforuden ogsaa
 Som Gidsler til vor Fremtids Sikkerhed.

Richter.

Min Ven! den Sikkerhed — er ikke sikker.

Treumann.

I Fald jeg modløs var og fuld af Tvivl,
 Saa retted jeg i Fremtid lidet ud.

Richter.

Min Broder! træk dig ud af denne Sag;
 Thi, ved den stærke Mars — for dog at sværge
 Paa hedenski Viis, som det er ofte Brug
 I dette Land — Mildhed, Barmhiertighed
 Er de Gudinder ei, som vække skal
 De samme Følelser i Røverhjerter. —
 Jeg veed nu, efter mangt et Mars Forløb,
 Hvad du dig tager til, og hvad du virker;
 Du spørger ei om mig.

Treu mann

rækker ham Haanden.

Tilgiv! Jeg var
 Fordybet i mit Forsæt, min Idee —
 Richter.

Det var du altid. Man beskyldte dig
 I Skolen for lidt Fusentasteri
 Lagtet dit fortræffelige Hierte,
 Din Aandskraft og din Dygtighed. Jeg frygter,
 At denne Feil imellem mange Fortrin
 Er ei saa ganske røddet ud endnu.
 Du seer mig med en Anebelsbart; nu, veed jeg,
 Gaaer og Studenter, Kunstnere dermed —
 Hos mig betyder det: jeg er Soldat.
 Saa tilgiv, at en gammel Krigsmand ei
 Sympathisere kan med dine Forsæt.
 Med Mildhed lærer du ei Skurker Mores.
 For ti Aar siden, da Napoleons
 Gensdarmmer hyppigt red paa Landeveien,
 Og da man uden Skaansel hængte Tyven
 Og Røveren — var Landeveien sikker;
 Men denne Underhandling, dette Benstab
 Med Mordere, det er en Stat uværdigt.
 Du, som Privatmand, som en ærlig Gubbe,
 Og — tilgiv mig! — en gammel Skolemester,
 Dig bør man ikke dadle, hvis du anseer
 Endnu den hele Verden for en Skole,
 For et Philanthropin, hvor voksne Børn
 Opdrages kan ved Dadel og Formaning;
 Men i den virkelige Verden, Treumann!
 Der gaaer det anderledes. Tag dig Vare!

Treumann omfindtlig.

Frygt ei! Jeg veed ret godt, hvad selv jeg gjør;
En Skolemester er ei selv et Barn.

Richter.

Jeg har, som gammel Kammerat, maaskee
Betient mig lidt for frit af gamle Ret,
At tale med min Ven reent ud af Posen.

En Tiener

kommer og melber:

Herr Oberst! Bognen er alt forspændt.
Treumann forbausset.

Oberst?

Saa fornem — tilgiv mig!

Richter.

Her er jeg Richter,

Slet intet Andet end din gamle Ven.
Jeg gaaer igien til Rom, saa til Neapel.
Naar jeg tilbagekommer, hører jeg
Herind igien. Det skulde glæde mig,
Hvis det bestandig gif dig godt, min Ven!
Forsmaa ei gamle Kammeraters Barsel;
Ansee det ei for en Fornærmelse,
Hvis jeg i Tide strengt advarer dig.
Thi blier du vred, saa seer jeg nok, at Feil
Forbedres ei med Aarene; som Dreng
Beskyldte man mig for lidt Næsviished,
Og dig, med al Elskværdighed og Godhed,
Dig kaldte man jo der et broddent Ug.
Farvel!

Treumann smilende.

Farvel, Herr Oberst!

Richter

omfavner ham.

Gamle Dreng!

Giv mig et Kys — og — Gud velsigne dig!

Gaaer.

Treumann

følger ham til Døren, og kommer tilbage.

Herr Oberst! Altsaa — han er bleven Oberst.

Det er mig kjær. Det er en dygtig Mand,

Og han er uden Tvivl en herlig Oberst.

Men disse Krigsmænd bilde sig nu ind,

At Intet kan udrettes uden dem,

At Alting styres skal af Legemsstyrken.

Men „vi er selv en Magt“, har Fichte sagt.

Betragte vi Historien, saa see vi,

At Mandens og at Tankens Herredom

Var altid det, som styred Folk og Tid,

Som Biisdom snart, og snart som Sværmeri.

Nei, gamle Skolekammerat! du ei

Redslaaer mit Mod; du rokker ei mit Forsæt.

Med al Respect for dig, din Knebelsbart,

Jeg vover, som en dristig Skolemester,

At vide Skolen ud — selv i det Grønne.

Den gamle Tiener Rudolf kommer med en Pakke Løi.

Treumann.

Er Obersten alt kiørt?

Sagte.

Jeg kunde gierne

Følgt ham til Bogns. Det var ei ret, jeg blev.

Dog afbrød selv han Scenen med et Kys,

Dg hvert et Ord, som end var fulgt paa det,
 Det havde været slaut. Thi Høflighed
 Er god; men Venskab, Kiærlighed er bedre.

Goit.

Er Obersten alt kiørt?

Rudolf.

En prægtig Vogn,
 Skion Equipage, Kudst og Tienere,
 Dg en Flok Ryttere desuden til
 Bedækning.

Treumann.

Hvad?

Rudolf.

Til Sikkerhed paa Veien.

Treumann.

Det havde han slet ikke nodig, Rudolf!

Rudolf.

Ja nu, Forsigtighed kan aldrig skade.

Treumann.

Vist kan den det, saasnart den overdrives.

Rudolf.

Jeg bringer Klæderne til Ferdinand.

Treumann glad.

Til min Fernando paa hans Fødselsdag?
 De kom dog!

Gaffer ud.

Herligt! Treie, Pantalons.

Rudolf.

Dg denne Gue til. Nu er han da
 Fuldstændigt udmundeert.

Treumann.

Det er han, Rudolf!

Kom, lad os lægge det paa Bordet der;
Men bred en Serviet først ud paa Bordet,
Og pryd det saa med Blomster og med Frugt.

Rudolf gjør det, og henter to Blomsterpotter og tvende Frugt-
kurve, der staae paa Kaminranden.

Treumann.

Den unge Maler glæder sig maaskee
Bed Synet meer, end ved vor Gave selv.

Rudolf.

Ja, hvad den Knøs har Anlæg til at male!
Man kalder ham alt her i Terracina
Den lille Rafael.

Treumann.

Hvor ufornuftigt!

At du ham kalder saa, min gamle Rudolf,
En ærlig Tiener — nu det kan tilgives;
Men ellers er mig væmmelig den Snak.
Saasnart et Barn gier Prøver paa et Anlæg,
Det blier den anden Michel Angelo,
Den anden Rafael. Af, gode Gud!
Hvi maaler man dem ei i Skieppeviis?

Rudolf.

Og troer De ikke selv, han har Talent?

Treumann.

I Sandhed, Drengen har en fielden Aand,
Jeg tvivler ei, han vil udmærke sig.
Det tør jeg sige, skøndt jeg er hans Fader.

Rudolf.

De elsker ham.

Treumann.

Rudolf! det har jeg Lov til,
Saa meget som jeg vil; dog Kiærligheden
Skal ei mig gjøre blind. Og — til at see,
Tro mig, der hører ogsaa Kiærlighed!

Rudolf.

Han er kun femten Aar; en selsom Dreng!
Lidt snakker han fast, som et Barn paa ti,
Og saa igien han taler saa forstandigt,
Som om det var en Karl paa fir og tyve.

Treumann.

Det er Geniets Kiendemærke, Rudolf!
Men da han alt i Meget er en Karl,
Saa faaer han ogsaa dengang Karlegave.
Han har saalænge ønsket sig et Gulduhr,
Jeg havde Raad ei før at kiøbe det;
Nu faaer han det. Hvor er han? Han sig kieder
I disse Frier. Hans Kammerater
Er bortreist til Forældrene; nu har han
Ei Nogen her at lege med.

Rudolf.

Jo vist!

De unge Røvere.

Treumann.

Ja, det er sandt!

Han skulde lære dem at læse lidt.
Jeg troer, han kommer der. Han leer paa Trappen.

Rudolf.

Der kommer han med disse Ulveunger.
Af, Herre! jeg har ingen Tro til dem.

De vil dressere dem, som Hundehvalpe;
Pas paa: de bide, naar de ret faae Tænder.

Treumann.

Ei, gamle Rudolf! lad de Griller fare.

Fernando kommer leende med Masetto og Ribaldo.

Fernando.

Ak, Fader! det er alt for latterligt:
Masetto veed ei, at der er en Gud til.

Treumann.

Hvordan? umuligt! eders Christendom
Er saa forsømt?

Masetto bukker.

Nei, gunstige Patron!

Vi ere gode Christne; vi har daglig
Læst Paternoster, kysset vores Helgen.

Treumann.

Men kiender ikke Gud?

Masetto bukker.

Nei, Herr Patron!

Ham kiende vi just ikke meget til.

Treumann.

Hvem kiender I da vel af Hellige?

Masetto bukker.

Den hellige Jomfru med sit Jesusbarn,
Og Sanct Georg, den hellige Huberto,
Og Sanct Antonio. Thi jeg skal sige
Min Herr Patron: ved det at vi var før
Kun — Bønderbørn, kun flette Jægerdreng,
Saa dyrked vi just ei saameget, seer I,
De Guder, som der bruges her i Staden;

Men Sanct Huberto, Sanct Antonio,
 Min Herr Patron! de vare Skovens Mænd,
 Som vi. Dg hvergang der blev ringt med Kloffen
 Til Ave Maria, faldt vi ned paa Knæe,
 Dg læste høit andægtigt vore Bønner.

Treumann.

J er forfærdeligt forsømte. Dog
 Kan Alt indhentes let, naar selv J vil;
 Dg Billien kommer fra det gode Hierte.

Masetto.

Min Herr Patron! der mangler os ei Hierte.

Treumann.

Hvad kalder du vel Hierte?

Masetto.

Nu — Courage!

Treumann.

Til at bedrive Synd? Det troer jeg nok!
 Det gielder ikke meer for Hierte her.

Omfavner sin Søn.

Min Ferdinand! det er din Fødselsdag.
 Der staaer et lille dækket Bord derhenne
 Med Frugt og Blomster. Det er meer et Altar
 Til Herrens Priis, fordi han gav mig dig,
 End egenlig et Gavebord, min Søn!
 Du finder Klæder, som du trængte til,
 Dg hvad du længe ønskte dig: et Gulduhr.

Imidlertid har Masetto sneget sig ufornærkt hen til Bordet,
 taget Uhret, og kastet det i en Sprække bag Panelet.

Fernando

kysser sin Faders Haand og Mund.

Min Fader! hvor du dog er god mod mig.

Jeg saaer, hvad jeg har ønsket meest: et Uhr!
 O, man er aldrig ene, naar man har
 Et Uhr. Det banker, som vort eget Hierte,
 Skiondt kun det er en død, mechanisk Ting.
 Det er en Talisman, med Trolddom i.
 Ja, hvad Compasset er for Skipperen,
 Er Uhret for et flittigt Menneske.

Treumann
 sagte til Rudolf.

Hør, hvor veltalende!

Rudolf.
 En Poffers Dreng!

Treumann til Fernando.
 See, her, min Dreng! er Trøie, Pantalons
 Og Hue til. Jeg haaber, det skal passe.

Fernando.
 Men hvor er Uhret? Jeg seer intet Uhr.

Treumann.
 Det ligger der. — Hvor har det skjult sig henne?
 Rudolf! har du seet Uhret?

Rudolf.
 Ja, jeg saaer,
 De lagde det paa Bordet.

Treumann.
 Det er borte.

Stirrer mistænkelig paa de unge Røvere.
 I har dog ikke fulgt den gamle Skif?
 I har dog ikke taget Uhret?

Masetto.
 Vi,

Min Herr Patron? Ha, det er Synd og Skam,
At J vil have stakkels Dreng mistænkt.

Ribaldo.

Nu har J ombendt os, og dog J troer,
Vi skulde falde strax tilbage til
De forrige Laster?

Masetto.

Stiale, Herr Patron?

Fy! aldrig. Røve — ja, det negtes ei,
Vi hjalp iblandt de Eldre, naar de skød;
Men stiale var der ingen Ære ved.

Ribaldo.

Vend dine Lommer strax, Masetto! skynd dig!
See, her er mine!

Masetto.

Her er mine Lommer!

Og hvis J vil, saa klæder jeg mig gierne
Strax splitternøgen af. Jeg gaaer ei bort
Fra dette Sted, før J har frikiendt mig.

De rive Klæderne op, græde og hyle; den Ene forfjilt, den
Anden ærligt.

Fernando.

Græd ei, Ribaldo! Bliv ei vred, Masetto!
Vi troe jer gierne. J har ikke taget
Mit Uhr. Det findes nok.

Sukker, og siger sagte:

Men er det borte,

Saa kommer jeg nok til at græde med.

Treumann med Satning.

Jeg pleier ei at gjøre Noget Uret;
Jeg tyvter Ingen, før det er beviist.

Fernando græbende.

Men Uhret kan dog ikke være reent
Forsvundet her af Bordet.

Treumann.

Siden vil

Vi søge bedre. Gaaer nu Alle ned
I Haugen! Der staaer Frokostbordet dækket.

Fernando.

I Fald jeg ikke faaer mit Uhr igien,
Da kan jeg hverken spise eller drikke.

Masetto sagte.

I Aften kryber jeg ad Vinduet ind,
Og henter det af Sprækken ved Panelet.

De gaae.

Treumann

bliwer tilbage, og siger, efter atter at have søgt forgieves:

De har det. Men jeg vil ei tirre dem.
Umodne, sure Frugt blier strax ei moden
Og sød. Den gamle Bane bider bedst;
Den er ei aflagt strax. Men kommer jeg
I Møde dem med streng Forbittrelse,
Med Haan, Foragt — saa er det Hele tabt.
En fattig Mand, som Intet eier end,
Maa understøttes, gives god Credit,
Hvis han skal styrkes i sin Næringsvei;
Saaledes ogsaa den Forvildede
Maa skienkes Agt og Tillid paa Credit,
Som siden han betaler os med Renter,
Naar han erhvervet har en lille Sum.
O, hvor jeg gierne vilde redde dem!
Og hvorfor ei? Frijsk Mod! Men hvis de Anegte

Berøbe nu min Ferdinand sit Uhr,
 Som han saa længe ønsked sig, som kun
 Med Nød jeg skaffed ham, og ei kan købe
 Saasnart igien, hvis ei han dette faaer!
 Gi, Treumann! sy! hvad skal den Klynken til?
 Et Uhr er kun for Tiden; hvad betyder
 Et Uhr, naar Tingen gielder om at frelse
 To stakkels Siæle for en Evighed?

Gaaer.

Skou og Biergegn.

Røvere. Piger.

Røverne ere alle vel klædte, i blaae Pantalons, Vest af
 samme Loi, prydet med to Rader Sølvknapper; Skorte
 med smuk nedslaaet Halskrave; spids og hoi rund Hat; bredt
 Bælte med Sølvspænder; Patrontaske, Dolk, Sabel, Pistoler;
 Haarene i Net; Helgenbilleder om Halsen.

Torrigiani.

Først et Svingom i Skoven, til Farvel,
 Og saa gaaer lysteligt Vocalen rundt,
 Før vi for stedse skilles ad.

Filippo.

Før stedse?

Det var dog tungt.

Torrigiani.

Nu ingen Grublen meer!

Til Dands!

De danser, medens Enkelte spille; derpaa sætte de sig i en
 Kreds ned paa Græsset, og Vocalen gaaer omkring.

Torrigiani.

Nu synger os Marielisa
En Bise for, ved Siden af Filippo,
Sin nye Kærester.

Lodovico leende.

Du blev ei længe
Din Masfaroni tro.

Marielisa.

Jeg blev ham tro
Saa længe, som han leved; er han hængt,
Hvad nytter ham da vel min Troskab meer?

Torrigiani.

Det var en dygtig Karl. Dg leved han,
Dg stod han her, saa skammed han os ud,
Fordi vi lagde ned vort Røverhaandværk.

Marielisa.

Deri han gjorde vel. Hvad vil I lade
Jer lokke ved den gamle Skolemester
Til tarvelig Haandtering og til Fred?
I har langt bedre det som Røvere.

Torrigiani.

Nei! Paven har benaadet os og givet
Os Generalpardon for alle Synder.
Hver har erhvervet sig en lille Sum,
Hvormed han mageligt kan sætte Bo
I gamle Næringsvei. Syng os en Bise!
Du glæder ikke din Filippo med
Deslige Tanker. See, han tager dig
Til Rom, og gjør dig der til en Madame,
Til Slagterkone.

Marielisa.

Ha, min Massaroni
Forstod at bruge Kniven meget bedre.

Filippo.

Din Massaroni? Han er død og borte;
Nu er Filippo din.

Marielisa.

Det er du; men
Jeg har dog Lov at tænke paa den Døde?

Lodovico.

Hør, Kammerater! før vi skilles ad,
Betænk, hvad I gjør. Er Røverlivet
Dog ei fortryllende? Jeg kan ei tale,
Som Massaroni; dersom han var her,
Jeg vedder ti mod een, hans Ord blev Hægter,
Som holdt jer sammen, ja de blev til Jld,
Som smelted jer til Get.

Marielisa.

Og fik jer til

At blusse selv i Lue.

Filippo.

Du har ham
Endnu saa nær. Jeg kunde blive skinsyg,
Skiondt han er hængt.

Torrigiani.

Tys, tys! Hvo kommer der?

Lodovico.

Hielp, Sanct Antonio! Det er gale Pietro,
Hvem Massaroni for et Par Aar siden
Berovede sin Brud. Han myrded hende,
Fordi der ikke bragtes Løsepenge.

Fra dette Dieblif blev Pietro gal,
 Dg løber nu i Skoven som en Bildmand,
 Halvnøgen med en Kolv og med en Krands
 Af Egeløv i de uredte Haar,
 Dg kan ei sige Andet, end de Ord:
 Angelica og Massaroni.

Filippo.

Ravnet

Paa Pigen, som blev dræbt, og hendes Morder.
 Ja, det var ogsaa grumt af Massaroni;
 Thi det var fattigt stakkels Bønderfolk.

Marielisa.

Den, som ei skaffed Penge, maatte bløde;
 Den Regel var han engang vant at lyde
 For Følgenes Skyld.

Filippo.

Men nu er det forbi,

Nu myrde vi ei meer.

Rodovico.

Han kommer hid.

Bevæbner jer, og sigter paa den Gale
 Med Glimterne; thi man kan aldrig vide,
 Hvad sliq Affindig kunde falde paa.

En Røver.

Skal vi nedskyde ham?

Torrigiani.

For Alting ei!

Han er vanvittig, han er gal; en Gal
 Er hellig. Det var Synd, at dræbe ham.

Røveren.

Men om han myrded os? Han kommer der
 Med Kulle, med en Dolk.

Torrigiani.

Saa fæld Geværret!

De fælde alle Gevær, og sigte paa ham.

Den vanvittige Pietro kommer ind, som han er beskrevet, halv
nogen, med Kolv og Egekrands; han stirrer paa dem,
og raaber:

Angelica! — Massaroni!

Derpaa løber han omkring, og seer paa alle Mændene og
Pigerne; da han ingen kender, ryfter han paa Hovedet,
gaaer igien, og raaber langt borte:

Angelica! — Massaroni!

Torrigiani.

Han søger Massaroni.

Lodovico.

Gaa til Galgen!

Der kan du finde ham.

Filippo.

Om Massaroni

Tilfældt i Bødlens Hænder faldt, saa skete
Ham kun hans Ret; thi han var Bøddelen
Iblandt os Røvere, som Hovedsmand.

Med Bøssen har jeg Mange skudt i Kamp;

Og naar de vilde værge sig fra Bognen,

Da var det Liv mod Liv. Men Ingen var

Saa rede til at slagte siden Folk

Med Dolk, som han, til den bestemte Tid,

Saasnart som Løsesummen udeblev.

Blodtørstig var han.

Marielisa.

Ha, Filippo! jeg

Har efter Massaronis Død dig taget

Til Kiærest, for du er den Smukkeste;
Men hør, hvad jeg alvorligt siger dig:
Hvis du end eengang laster Masfaroni,
Er det forbi med os. Du er ei værd
Hans mindste Finger.

Filippo.

Den har Ravnens gnavet
For flere Dage siden.

Masfaroni

træder pludselig frem imellem dem, og viser Filippo sin lille
Finger.

Nei, den sidder her,

Filippo!

Alle

forundret glade.

Masfaroni!

Filippo.

Ha — du her?

Masfaroni.

Dig at forfærde med min mindste Finger!

Marielisa

vil omfavne ham.

Ha, Masfaroni! jeg er din igien.

Masfaroni

støder hende fra sig.

Du farer som en Bold fra Haand til Haand.

Vi lidt, min Pige! jeg har først et Ord

At tale her med denne Hædersmand.

Winker ad ham.

Filippo! kom; jeg har at tale med dig.

Filippo bange.

Hvad vil du mig? Hvad du vil sige mig,
Det kan du sige her.

Massaroni.

Hvor veed du det?

Man har imellemstunder Hemligheder
Jo at betroe sin Ven.

Lumsksmilende.

Dog, lige meget!

Det haster ei. Jeg skal ei glemme dig.

Torrigiani.

God Morgen, Massaroni! Det os glæder,
At du blev ikke hængt. Men siig, hvorledes
Slap du fra Galgen?

Massaroni.

Ikke pardoneert,

Torrigiani! det kan jeg forsikre.

Den fede Dommer havde vist saa gierne
Seet mig i Galgen, som en lækker Kramsfugl
At sprætte i en Done. Fuglen slap.
Det kneb mig lykkes, som en tydst Bandit
Engang mig havde lært. En Kammerat,
Der sad i Fængslet først for ringe Brøde,
Nedlagde der i Gulvet tre Ducater,
En lille Fiil. Med Guldet jeg bestaf
Min Fangevogter, og med Filen jeg
Afgnaved Lænkerne. Først Dommeren
Mig havde tilladt, i et aabent Brev
At skrive til min Moster om en Skjorte;
Det var da, i Banditersproget, til
Lorenzo om en Stige. Jeg slap ud,

Dg havde først paa Beien dog den Fryd,
 Forflædt i Sværmen mellem Pøbelen
 (Hvoraf de Fleste ret godt kiendte mig),
 At see Mattei hænge, den Forræder,
 Som angav mig. Nu er jeg her igien.
 Jeg sneg mig til jer giennem tusind Farer
 I høit forskiellig Dragt. Hos Gabrieli
 Fik jeg igien en ordentlig Habit,
 Dg staaer nu atter her blandt mine Brødre
 Som Hovedsmand.

Torrigiani.

Ja, det er godt nok; men
 Du har dog hørt, hvad der er skeet imens?

Massaroni leer.

Ja vist! Imens jeg hist studeerte paa
 Min Hovedrolle til Tragødien,
 I spilled lystigt her Comødie
 Med Terracinas gamle Skolemester.
 Det kan jeg lide. Jeg forlanger ingen
 Medlidenhed; jeg har den ei med Andre.
 Dg man maa muntre Sindet op, naar det
 Er nedtrykt. Hvad er Kroppen uden Hoved?
 Det mangled her; og har man Hovedet tabt,
 Saa gaaer man om i Laaget, det forstaaer sig.
 Men nu er Hovedet her igien. Der blev
 Ei noget af Tragødien; jeg haaber,
 Comødien er ogsaa snart forbi.

Torrigiani.

Hør, Massaroni! lad os tale ærligt,
 Som holde Helte. Man kan være Helt,
 Dg derfor stunde til en rolig Fremtid.

Os gaaer det, som Napoleons Generaler:
 De blev af Kampen kiede, længtes efter
 I Magelighed at fortære, hvad
 De havde sammenspart i mangan Krig.
 Hans Hellighed i Rom har aabnet os
 Sin Naades Dør, tilgiver alle Synder.
 De fleste faae anstændige Pensioner,
 Og hver kan i sin Hiemstavn atter drive
 Sin Profession, og har han Intet lært,
 Saa kan han sidde trygt med Haand i Skød,
 Naar kun han lader Bøssen, Dolken hænge.
 Vi alle her har faaet Amnestie;
 Du ei kun, og Mattei. Han er hængt,
 Han bruger Intet meer; og jeg er vis paa,
 At Paven gierne slutter Fred med dig,
 Som før med Diecinove, med Barbone,
 Thi du er meget mere frygtelig.
 Vi skyldte dig, ei at forlade dig,
 Før det er skeet; og fra vor Klippeborg,
 Som før, vi foreskrive Paven Vilkaar.

Massaroni.

Jeg takker dig, min gode Torrigiani!
 Men kan paa ingen Maade billige
 Dit Forslag. Er det muligt, mine Brødre?
 I vil nedværdige saa dybt jer atter!

Til en Røver.

Siig mig, hvad var du, før du blev en Røver?

Røveren.

Jeg? Lysestøber.

Massaroni.

Du?

En Anden.

Barbeer.

Massaroni.

Du?

En Tredie.

Skrædder.

Massaroni.

Dg nu en Helt! Dg J vil atter skræddre,
 Vil holde Lysen, tage Folk ved Næsen,
 Blot — blot for at barbere dem? Per Bacco!
 Jeg blues. Drengene vil pege Finger
 Ud jer og raabe: See, der gaaer den Skrædder,
 Som først blev Røver, og saa atter Skrædder!
 Troer J, at nogen ærbar Borgermand
 Gaaer med den Rirole, som en Røver sjer?
 J støbe Lys? Ja, kun til Sørgestuer,
 At sætte ved Liigkisten hos den Døde;
 Men Kirkelys — bevares! af en Røver!
 Dg hvilken fredelig Gujon, troer J,
 Lær lade sig af eders Haand barbere?
 Mon ei han frygter for, J glemme Snittet,
 At gammel Bane bider bedst, at J
 Gaae dybere — til Halsen?

Røverne lee.

Massaroni!

Du er dog end den gamle Fandens Karl.

Massaroni.

Jeg var ei Skrædder, Lysestøber, Haarstær,
 Ei Borger, Bonde; jeg var Adelsmand,
 Før jeg blev Røver. Aldrig har J hørt
 Mig prale med det. Jeg er meer, end før,

Fattig, foragtet af en opblæst Slægt;
 Og heller aldrig vil jeg Andet være.
 Vil I forlade mig, saa gaaer! Jeg har
 Begyndt med Lidt, og kan igien begynde.
 Min lille Sneeboldt triller ned fra Bierget,
 Og bliver til en frygtelig Lavin.
 Men hvo, som ei har ganske tabt Forstanden,
 Han følge mig! Jeg løser eder ei
 Fra eders Ed. I mindes dog, I svor
 Ved Sanct Antonio? — Du har forløst mig,
 Han tager et Helgenbilled af sit Bryst, og kysser det tre Gange.
 Jeg takker dig, min Helgen! og jeg svigter
 Dig aldrig. Og vil disse gaae til Helved
 Som skændige Meenedere — de gaae!
 Men komme vil forvist den Tid og Stund,
 At de fortvivlet vride deres Hænder.

En Røver.

Nei, nei! jeg svigter ei min Ed.

Alle.

Vi følge

Dig, Massaroni! ærlige, som før.

Massaroni.

Nu, saa er Alting glemt.

Marielisa

nærmer sig frygtfom.

Og du tilgiver

Marielisa?

Massaroni

støder hende fra sig.

Bort, du falske Qvinde!

Gun græder.

Lodovico.

Tilgiv den Staffel! Hun har altid elsket
Dig tro; og skøndt hun vilde lade fiæf,
Var hun dog dybt bedrøvet ved din Død.

Massaroni til hende.

Hvi valgte du den nedrige Filippo?

Marielisa.

Du selv har tidt mig sagt: I Fald jeg dør,
Da skal du tage dig en anden Kæreft;
Den Sorg, den Veemod kan jeg ikke lide.

Massaroni.

Hvi valgte du dig ei en tapper Mand?
Han var den Smukkefte! Ha, feige Kion!
I løbe dog bestandig kun som Børn
Dg griber efter Flitter.

Lodovico.

Tilgiv hende!

Massaroni.

Ei af Barmhiertighed; ved denne Dolk!
Thi var jeg ei forelskt i dig endnu,
Saa fulgte snart du den Forræder der
Paa mørken Sti. Men — lad det være glemt!
Giv mig et Kys!

Hun kysser ham.

Dg ræk mig saa Pocalen!

Jeg haaber, der er dog en Taar til mig.

En Røver bringer den.

Saameget, som du vil.

Massaroni.

Den tommer jeg

Til hilsen og til Pant paa nye Forbund.

Drifter, og kaster Bægeret over Hovedet.

Dg nu — nu er vi atter Røvere!
 Den første, fri, den ægte Heltestand,
 Som Kain og som Nimrod stiftede,
 Som Tubalkain smedded Baaben til.
 Nu er J ikke Jaar paa Marken meer,
 Men Ulve, røde, hungrige paa Bierget;
 Ei Stude meer for Ploug, men vilde Bøfler;
 Ei Katte, som i Huset fange Muus,
 Men Løver, Tigre paa et blodigt Rov.
 Hør, hvor i Træet Fuglene de siunge!
 De quiddre saa fornøiet, springe lystigt
 Fra Green til Green, fordi de har os atter.
 Ja — længe skal vi høre deres Sang,
 Dg hevne Kammeraterne, der døde
 Paa Marken hist, hvor Bindingsværket staaer
 J Trekant til Retfærdighedens Tempel,
 Der aldrig bliver færdigt. —
 Ei sandt, Kammerater! vi er Romere?
 Men hvad var Romerne? hvad Romulus?
 Kun Røvere, som vi. Belan, vi slægte
 Endnu de store Stammefædre paa,
 Dg tilberede snart en Fest, hvori
 Sabiner, Vølfer skal betale Gildet.

De gaae.

Anden Handling.

Et Bertshuus.

Berten. Marielisa.

Berten.

Marielisa! naa, saa du vil tiene
Mig nu som Koffepige, siden Banden
Er opløst, og din Massaroni hængt?

Marielisa.

Ja! Synes dig ei godt om det, Aniello?
Du veed, jeg laver prægtigt Macaroni
Og god Frittata.

Berten.

Det er sandt; du laver
Fortræffligt Mad: Stufato, Broccoli,
Tagliarini. Det var, iblandt Andet,
Vel ogsaa en af Grundene, hvorfor
Din Massaroni holdt saa meget af dig.

Marielisa.

Jeg takker.

Berten.

Misforstaa mig ei! Du har
Desuden flere gode Egenskaber,
Hvorfor man kunde elske dig.

Marielisa.

Rad det

Nu være godt, og sig mig blot, Aniello!
Om du vil her beholde mig?

Berten.

Ja nok!

Og jeg kan ikke sige dig, hvor glad
Jeg er, at Røverbanden reent er ophørt.
Hvor det fornøier mig, at Røverne
Er blevne skikkelige Mennesker!

Marielisa.

Saa vil du ogsaa vel omvende dig?

Berten.

Af, det er snart giort. Jeg har ikke røvet,
Har ei begaaet Mord. Jeg er en Bert
Paa Landeveien, som modtager Gæster,
I Nærheden af Skoven. Jeg var nødt til
At holde gode Miner med din Kærest;
Men Sanct Uberto veed, hvor ondt det gjorde
Mig tidt, naar dem jeg maatte herbergere,
Som expederes skulde næste Nat.

Marielisa.

Gi, ei! hvor du er omvendt.

Berten.

Jeg behøver

Endnu at skrifte kun, og at forære
Uberto i det lille Skovcapel
En Palmegreen af Solv —

Marielisa.

Saa staaer du selv
Med Palmegrene vel i Hænderne?

Nei, det forslaaer kun lidt. Har du forglemt,
Du takker Massaroni for din Velstand?
Vil du omvende dig, saa maa du skienke
Din hele Rigdom til de Fattige.

Berten leer.

Saa vidt gaaer ikke min Gudsfrugtighed.
Det maatte Fanden gjøre!

Marielisa.

Gamle Skielm!

Berten.

J Fald du være vil min Koffepige,
Maa du beslitte dig herefterdags
Paa meer Uerbødighed. Nu blæser Vinden
Af andet Hjørne; nu behøver jeg
Ei meer at fire her og stryge Seil.

Marielisa.

Saa virkelig du elsker Massaroni
Saa høit —

Berten.

Som Galgen, man har hængt ham i.
Min Siæl til hans var knyttet med en Strikke,
Som den, der snørede ham Halsen til.

Marielisa.

Ha, hvor det vil fornøie ham at høre,
Du er ham end saa tro. Bliv ikke bange!
Der kommer han.

Massaroni

træder ind.

God Morgen, Aniello!

Marielisa leer.

God Nat, Aniello!

Berten

sagte til hende.

Ha, forraad mig ei!

Massaroni.

Hvi skælver du? Hvi est du bleg?

Marielisa.

Han blegner

Af glad Bestyrtelse, fordi du lever.

Han tænkte, du var død; og du kan troe,

Han talte Godt om dig.

Berten.

Det var min Pligt;

Thi man skal altid tale vel om Døde.

Marielisa.

Men hvis han havde vidst, at end du leved,

Saa havde han talt i en anden Tone.

Berten.

Man skal ei rose Folk i Dinene.

Massaroni.

Skælv ei, Aniello! Viid, jeg kiender dig:

En Riding og en egennyttig Skielm.

Det er naturligt, du fornegted mig;

Men da vi staae nu i det gamle Forhold,

Saa falder gamle Pligt vel af sig selv.

Ei sandt?

Berten.

Jo, det forstaaer sig.

Massaroni.

Egennytten

Og Frygten binder atter dig til mig.

Jeg veed, du har bagtalt, forhaanet mig;
Men det kom af en Misforstaaelse,
Du troede, jeg var hængt.

Berten.

Nu, Gud skee Lov!

Nu seer jeg, at jeg denne Gang tog feil.

Massaroni

leger med sin Dolk.

Jeg burde dræbe dig.

Berten

Ihstig skælvende.

Åh, det var let;

Men slikt et Mord sig sommer ei for dig,
Paa slikt en Stakkel. Og hvem havde du
Saa siden vel til Hæler her i Skoven?

Massaroni.

Det er det just; der kommer Intet ud af
At stifte Tienere for tidt.

Berten.

Nei, nei!

Og jeg er heller ingen daarlig Bert,
Har du mig ofte sagt.

Massaroni

støder Dolken i Skeden.

Saa lev da fort!

Jeg trykker denne Gang et Die til
For Uforskammenheden. Tag min Haand
Til et Forsoningstegn! Jeg haaber, du
Er overtydet klart om -- min Foragt;
Thi den alene redder Livet dig.

Berten.

Den, som ei siger, du er ædelmodig;
Skal faae med mig at giøre. Maa jeg lave
Dig nogle Macaroni? Jeg har faaet
Fortræfflig Parmasan=Ost.

Macaroni.

Ja, det kan du.

Men der maa tænkes her paa flere Netter;
Thi om et Qvarteers Tid faaer du i Huset
Fornemt Besøg.

Berten.

Hvem da?

Macaroni.

Det kommer ikke

Dig ved. Gaa kun i Kiøkkenet, og sørg
For Maden!

Berten.

Ha, Vittoria! nu er

Her atter Liv i Huset og i Skoven.
Før Alting var saa dødt. Du er som Solen;
Thi hvor den kommer —

Macaroni.

Ja, der lever atter

De døde Fluer op i Bindveskarmen.
Afsted med dig!

Berten

peger paa Marielisa.

Og hun?

Macaroni.

Hun skal ei være

Din Koffepige, men din Frue, Karl!
 Hun Fruen er i Huset.

Berten.

J mit Huus?

Massaroni.

Dg har du glemt, du boer til Leie hos
 Min Dverbærelse, Barmhiertighed?
 At egentlig jeg skylder dig i Livet
 Et Dolkestik?

Berten.

Ha, Massaroni leve!

Ihi godt han Spøg forstaaer, og spøger selv.

Han gjør Complimenter for Marielisa, og lader hende gaae
 først ud af Døren.

Jeg beer, min naadig Frue! vær saa artig!

De gaae.

Lodovico kommer.

Massaroni

gaaer ham i Møde.

Nu, Lodovico?

Lodovico.

Betturinen kommer

Fra Rom med fulde Læs, hvoraf den Gne
 Blier os en læcker Steg. Det er en tyk,
 Forædt Ultramontan, en gammel Tydsker,
 En Riobmand, der har Penge, siger Kudsten,
 Som Græs. Han ager med en gal Poet,
 Som han har taget gratis med paa Reisen,
 Dg saa en selsom Antiquarius,
 Som han har taget gratis med i Bognen,
 Ihi ellers Staffelen kun gaaer til Fods.

Massaroni.

Rig, siger du? Godt, godt! vi fange strax
Dem alle Tre, og han, den Rige, skal
Betale Løsepenge for dem alle.

Lodovico leer.

For alle Tre? Det er ei meer, end billigt.

Massaroni.

Men har du fuldført strax, hvad jeg befol
Angaaende den Skolemesterdreng,
Den gamle Fiantes Søn? Den Nar, den Rector,
Som undergraved mig min stolte Plan,
Dg bygged paa min Død, min Undergang!
Jeg hevner mig.

Lodovico.

Du pleier ei til Sligt
At lade gaae en Leilighed forbi.

Massaroni.

Ja, han skal tugtes paa det samme Sted.
Let var det mig at fange Herren selv;
En ussel Hevn! Nei, jeg vil dræbe ham
Med Frygt og Angst. Man siger, at han elsker
Den Søn, han har, meer end sit eget Liv.
Ham fanger jeg, og kræver Løsepenge,
Som Betleren ei mægter at betale;
Saa sender jeg til Spot ham Drengens Liig.
Hvorledes faae vi ham?

Lodovico.

Jeg sendte Carlo
Til Terracina, for at faae Masetto
I Tale først. Du veed, vi maatte bringe
Ribaldo med Masetto did som Gidsler

I Huset til den latterlige Rector.
Han vil opdrage dem.

Massaroni.
Jndbildske Gief!

Han gaaer i Barndom.

Lodovico.
Carlo overtaler

Masetto til at lokke Drengen ud
I Skoven. Der vi gribe ham. — Det trækker
Kof ellers op til Torden.

Massaroni.
Desto bedre!

I Regn og Torden Eggen sikkest er
For Ryttere. Saae vi ei fat paa Drengen
I Dag, saae vi ham i Morgen. Først
Vi fange Tydskeren, den tykke Riobmand,
Med samt hans Kammerherrer, Herr Poeten
Og Antiquaren.

De gaae.

Cremanns Hønge.

Masetto. En Røver.

Røveren.

Saa det nu er vist:

Du skaffer os Fernando hen i Skoven?

Masetto.

Hils Massaroni fra Masetto, siig,
At det skal sikkert skee, hvis kun Ribaldo
Vil staae mig bi. Mig synes, han er bleven

Drømstuffedet lidt af Skolemestrens Fagter;
 At han har faaet Lyst til Noget, som
 De kalde Dyden her i Huset.

Røveren.

Bogt dig
 For at betroe dig til ham, før du veed,
 At du er sikker.

Masetto.

Vær du ganske rolig!

Røveren.

Jeg springer over Gierdet, som jeg kom.
 Glem ei: ved Egetræet hist paa Høien.

Masetto.

Hæng mig deri, hvis ei jeg bringer ham!

Røveren gaaer.

Masetto.

Der kommer min Ribaldo. Hvor alvorlig!
 Nu maa jeg først udforske ham.

Ribaldo kommer fra en anden Side.

Masetto.

Ribaldo!

Hvad fattes dig? Mig synes, at du seer saa
 Bedrøvet ud.

Ribaldo.

Det er jeg; men jeg haaber,
 At jeg skal blive mere glad herefter.

Masetto.

Hvorfor?

Ribaldo.

Fordi hver Dag jeg bliver bedre.

Masetto.

Gud bedre mig! vil du nu være bedre?
Hvad er dog det for Hovmod og for Griller?
Mig synes, du er god nok, som du er.

Ribaldo.

Jeg ranet blev som Barn fra Huus og Hiem,
Dg lærte kun en daarlig Christendom
Blandt disse Røvere. Den gamle Rector
Har aabnet mine Dine; meer, end han,
Den venlige Fernando.

Masetto.

Tag dig Vare!

Det er dog lutter fremmed Kicatteri.
Troer du, Alexio vor egen Munk
Bifalde vilde slige Meninger?
De agte jo ei Helgene.

Ribaldo.

De agte

Gud meer; er det at laste?

Masetto fatter sig.

Du har Ret;

Dg næsten troer jeg selv, jeg kunde røres
Til Dyden. Hør nu, veed du hvad, Ribaldo?
Jeg halvt fortryder — eller egentlig
Jeg heelt fortryder, at jeg stjal det Uhr
Fra Skolekammeraten. Hvis du vil,
Som jeg, saa siger jeg Herr Rector Alting
Keent ud, og bringer Uhret ham igien.

Ribaldo.

Det var just det, jeg vilde foreslaae.
Hvis du ei gjorde det, saa gjorde jeg det;

Det stændigt er, at lønne Godt med Ondt,
 Og jeg vil ingen Kieltring være meer.

Masetto.

Nu, det var smukt af dig. Der kommer Rector.
 Lad mig først tale med ham, ti du stille!

Treumann kommer.

Masetto

med paataget ndmng Angerfuldhed.

Herr Rector! De maa ikke være vred.
 Det er ei let, at vænnes i en Hast
 Fra slemme Baner. Det er gaaet os,
 Som Hunde, der dresseredes til Jagt:
 Vi seer ei Byttet, før vi gribe det,
 Men ikke for at eie Rovet selv,
 Vi slæbe det kun hen til vore Herrer.
 Før Massaroni var vor Herre; nu
 Er De vor Herre. Da jeg saae i Morges
 Fernandos Uhr, da gif det mig, som Ratten,
 Naar den seer Muus: jeg maatte gribe det.
 Jeg tog det. Det var ei af Egennytte,
 Men for at have den Fornøielse
 Ret snildt at vise min Behændighed.
 Den Glæde har jeg havt —

Gaaer hen, og tager Uhret ud af et huult Træ.

og der er Uhret.

Og saadan handler jeg herefter altid,
 Hvergang den gamle Bane frister mig.

Kysser hans Haand.

Treumann.

Det glæder mig, min ærlige Masetto!
 At selv du føler, at du dybt fortryder

Den stygge Last.

Sagte.

Var det nu ikke godt,
At jeg foer lempeligt? Thi Haan og Brede
Det havde kun forhærdet ham.

Hoit.

Nu vil

Min Ferdinand først blive glad igien.
Han havde sat sig hen i mørke Tanker.

Masetto.

Ei, det var slemt, hvis paa hans Fødselsdag
Han ingen rigtig Glæde havde nydt.
Det er et nydeligt Spadsereveir,
Thi Himlen er bedækt.

Treumann.

Men det er lummert.

Masetto.

I Skoven er der svalt. Tillader De,
Vi gaae en lille Tour med Deres Søn
I Egelunden?

Treumann.

Ja, hvorfor ei det?

Der pleier altid han en Times Tid
At sidde paa sin Fødselsdag; der sad
Som lille Dreng han med sin salig Moder.
Hvis der kun intet Uveir trækker op;
Mig synes, der staae Tordenskyer henne.

Masetto smilende.

Nei, det er ingen Tordenskyer, Herr Rector!

Treumann.

Nu, det kan være. Det forstaaer du bedre.

Ribaldo.

Maa jeg gaae med?

Treumann.

Ja vist, mit kiære Barn!

Ribaldo.

Og — det var ikke mig, som ranned Uhret.

Masetto.

Ribaldo! Selbroes stinker. Hold din Mund!

Treumann.

Med dig, Ribaldo! er jeg bedst tilfreds.

Jeg haaber, jeg opleve skal den Dag,

At see jer begge to som brave Mænd.

Gaaer.

Ribaldo.

Hvor kan du sige, det ei trækker op

Til Torden? Om en Times Tid, og før,

Faae vi et Uveir.

Masetto.

Det er Spøgen just.

I Skoven er der Hytter nok og Grotter.

Jeg troer, du bliver snart saa sædelig,

At du dig frygter for en dyppet Trøie?

Ribaldo.

Nei, det just ikke —

Masetto.

Nu, saa gjør ei Knuder,

Og spild os Regen ei med dine Fagter!

De gaae.

Bertshuset.

Buttermilch, en tyk, skaldet gammelagtig Mand, kommer næsten aflædt ind, i en hvid tynd Nattrøje; de korte Nankins Beenklæder ere opknappede ved Knæene; han har Tøfler paa, og en Nathue i Haanden, hvormed han vifter sig. Uerten følger ham.

Buttermilch.

Hvad skal jeg her — jeg spør hver Christensjæl,
hvad skal jeg her i det fordømte Land?

Uerten.

Bevares! Herren ei maa tale saa!
Bort Land er ei fordømt; nei, tværtimod,
Her blier vi allesammen salige.

Buttermilch.

Alting er overdrevet her og smagløst.
Er det en Hede? Det er ikke til
At holde ud. Ha, det er gaaet mig,
Som Skipperen i Havsnød: jeg har fastet
Det ene Klædningsstykke med det andet
Fortvivlet over Bord; saa at tilsidst
Jeg staaer in puris naturalibus.
Det hjælper ei, jeg bliver ikke flot.
Dog jo, desværre! alt for — alt for flot.

Torrer Panden med Nathuen.

Jeg smelter fast, som Smør. — Hvordan bevarer
I eders Smør i denne Hundehede?

Uerten.

Man sælger det i Alenviis, i Larme,
Naar det er blevet alt for flydende.

Buttermilch.

Men jeg vil ikke flyde. Jeg er ikke
Redkommen til Italien for at flyde.
J bruger Olie, hører jeg, til Maden?
Det bruge vi i Rostock til at smøre
De tørre Kofke med.

Berten.

Nu skal jeg bringe
Et godt Fad Macaroni.

Buttermilch.

Jeg er fied
Af disse Macaroni, kan ei meer
Fortære dem. Kan J ei lave mig
En Hønsfriassee? Har J ei Fiacrkræe?

Berten.

Jo, et Par Stykker.

Buttermilch.

Er de ogsaa friske?

Berten.

Ja, ganske friske. Hør kun, hvor de kagle!

Buttermilch.

Åh, åh! Gud bedre mig, mig arme Mand!
De gaae i Gaarden. De er alt for seige.
Jeg kan ei spise Kiød, som ei har hængt.

Berten sagte.

Saa vil jeg skære ham en Tyv fra Galgen.

Buttermilch.

Dg jeg maa have Kiød; thi Mennesket
Det er et Rovdyr, er en Carnifex,
Dg man kan see ham strax paa Tænderne,
At ei han blot skal æde Macaroni.

Berten.

Taalmodighed! De skal faae Kød, min Herre!

Buttermilch.

Tag mig en Stol!

Berten.

Ja, gierne. Vær saa god!

Buttermilch sætter sig.

Du milde Fredsens Gud, hvad det er Meubler!

Hvad det er Stole her i dette Land!

Den har jo intet Sæde, ingen Dybde,

Og Ryggen staaer til Beirs saa steil og høi,

Saa man kan ikke læne sig tilbage.

Berten.

Jeg har en Seng med herlige Madrasser;

Der kan De sove Dem en Middagsføvn.

Buttermilch.

Jeg Middagsføvn har sovet hele Dagen,

Imens vi sad og stødtes i Karetten.

Jeg kan ei sove meer.

Berten.

Ei, det var slemt;

Har Herren sovet bort den smukke Udsigt?

Buttermilch.

Jeg vaagned kun engang, da noget Qvæg

Kom os forbi. Men Alt er overdrevet

Og smagløst her i det fordømte Land;

Om det er Hornene paa eders Stude.

Berten.

Er Herrens Kammerater end derude?

Buttermilch stolt.

Hvad, mine Kammerater? Kammerater!

De to naragtige Caricaturer

Er ikke mine Kammerater, Kiære!

Den ene — det er en absurd Poet,

Jeg traf i Wien, og som forførte mig

At drage med ham til Italien,

Paa Condition: jeg skal betale Gildet.

Jeg-traf ham i et Marionetttheater,

Hvor begge vi os næsten loe fordærvet

Af Een, som hedder Harlekin. Jeg veed

Ei, om I kiender ham?

Berten.

Jo, jeg har giort

For ganske kort Tid siden hans Bekiendtskab.

Buttermilch.

Han hedder ogsaa Casperle.

Berten.

Kiært Barn

Har mange Navne. Maa jeg spørge om

Min Herres Navn?

Buttermilch.

Jeg hedder Buttermilch.

Det var en prægtig Karl, den samme Casper.

Og da vi havde dog en fælles Smag

For Harlekin, saa haabed jeg, vi skulde

Sympathisere meer; men det blev Bind,

Ihi min Poet er ligesaa forgabet

I Alting her, som jeg foragter det.

Berten.

Men nu den Tredie?

Buttermilch.

Ja, han passer, som

Det femte Hiul til Bognen. Det er, troer jeg,
 En Antiquar, som reent har tabt Forstanden.
 Vi traf paa Veien ham, udmattet, hungrig;
 Jeg, som en venlig Mand, en kjærlig Siæl,
 Rørt til Barmhiertighed, tog ham i Bognen;
 Men det gif mig, som Bonden, der en stiv,
 Forfrossen Snog opvarmed i sin Barm:
 Den staf ham, da den kom til Liv og Kræfter;
 Og saadan gif det mig med denne Strauß.
 Han hedder Strauß, og flyver, som en Struds,
 Paa sine Been den hele Verden rundt.
 Og næsten troer jeg, han fordsier ogsaa,
 Som Strudsen, Jern og Steen, saa at hans Mave
 Er vel indrettet for jert Risikken her.

Phosphorus kommer, gammeltydsk Klædt, med Snebelsbarter og
 med en Albrecht-Dürersk Klaphue paa Hovedet. Han har
 Marielisa ved Haanden.

Phosphorus.

Ja ja, i Sandhed! nu kan man først mærke,
 At man er kommen til Italien.
 Thi Mailand, Florents er endnu ei ret
 Italien; det tydske Naboskab
 Har blandet Blodet. Milaneferen
 Og Florentineren er ikke fuldblods;
 Der findes ei de regelmæssige Træk,
 Som i Campagnen.

Beger paa Marielisa.

See paa denne Pige!

Den skønne, kraftige Physiognomie,

Slet intet blond Sentimentalt, slet intet
 Af vore Damers dydige Enerperi.
 Og Mændene — med dem er det det Samme.
 Her findes næsten lutter smukke Mandfolk;
 Som for Exempel — hvor er Berten henne?
 Berten bukker.

Her.

Phosphorus

stodser over hans Hæslighed.

Nei, min Ven! jer kan jeg ikke bruge.
 I er ei noget heldigt argumentum
 Ad hominem.

Berten

sagte leende.

Det er ei første Gang,
 At jeg har aflagt falske Vidnesbyrd.

Phosphorus

til Buttermilch.

Nu glæd Dem, Ven! vi er paa classisk Grund.

Marielisa hjælper Berten at dække Bord.

Buttermilch.

Jo, jeg har Aarsag til at glæde mig!
 En Hede, saa man kunde stege Æbler
 I Bindverne!

Phosphorus.

Er det dog ikke bedre,

End al den Glud og Kuld, hvori vi leved,
 Som Frøer og Tudsler i et Gadeficar?
 Hvor man saa fielden skued Sol og Maane
 Paa klaren Himmel, som et Mesterværk
 Af Calderon paa noget tydsk Theater?

Buttermilch.

Og hvilke Bærelser! slet ingen Meubler!

Phosphorus.

Det kan jeg lide just. Den Modeluxus,
Der bragtes os af hine kolde Briter,
Der ei fortiene, de en Digter eie
Som Shakespeare — støder ei mit Die her.
Hvert Bærelse staaer tomt, en gammel Hal
Fra Benvenuto's, fra Cellini's Tid,
Som om den mindte sig med stille Beemod.
Den Kraft, her blomstred for tre hundred Aar.
Men see, der hænger jo et prægtigt Billed!

Beger paa et Helgenbilled, der hænger paa Væggen.

Hvor herlig malt er den Zinnoberfiortel!
Det er fra Kunstens from-ensfoldige Barndom,
Da man endnu ei havde lært at tegne,
Og da man ei forstod coquet at blænde
Med Farverne. Men hvilken Zunderlighed,
Men hvilken Dybde, hvilken hellig Kraft!
Jeg vedder, denne Kunstner leved længe
Før Rafael. Thi Rafael var stor,
Men dog den Første, der fordærved Kunsten.
Han gjorde fine Friller til Madonner;
Men denne Helgeninde —

Berten.

Det er sandt:

Hun havde neppe fristet Rafael.
Undskyld, min gode Herre! dette Billed
Er slet; jeg veed det nok. I spotter det.
Det har min Fætter smurt. Det morer ham,
At male Billeder, naar han er fri

For Tienesten. Men han har aldrig lært
At tegne.

Phosphorus

lægger hoitidelig sin Haand paa Bertens Skulder.

Lad ham aldrig lære det!

Det kun fordærver ham. Lad det Genie
Gaae fremt sin egen Vej, saa skal I see,
Hvor vidt han driver det.

Buttermilch.

Jeg er ei Kiender,
Men kan dog see, at det er Fuskari.

Phosphorus.

Min ædle Ven! det gjør mig ondt, at De
Kun famler udenfor i Kunstens Forhal,
Dg har ei drevet det saa vidt i Smag
For Maleriet, som for Poesien.

Jeg glemmer ei den Aften, da vi sad
I Marionetttheateret i Wien;
Hvor mægtigt Deres barnligfriske Sands
Husvaled mig. Ja, hvergang Harlekin
Fik Deres runde Mave til at dingle,
Jeg tænkte: Der er dog en Mand med Aand
For Fædrelandets ægte Poesie.

De havde sneget Dem fra Borgtheatret,
Fordi det dumme Løi der kieded Dem.

Buttermilch.

Ja, hør nu, Phosphorus! det er ret godt —
De snaffer smukt, De smigrer mig, De siger,
At jeg forstaaer mig meer paa Poesien,
End mange Folk, der kalde sig Poeter;
Det er ret godt. Men jeg er ei hovmodig,

Dg jeg vil ikke gielde for Poet;
 Men jeg vil leve godt, fornøie mig,
 Dg hvordan kan jeg det i dette Land?
 Hvi drog De mig bort fra mit fiære Wien,
 Hvor dog jeg havde min indbagte Høne,
 Meelspisen delicat — og Harlekin?
 Hvad har jeg her?

Phosphorus.

Vi, til vi komme til

Neapel, Kiære! der skal Pulcinel
 Erstatte rigeligt den tabte Casperl.
 Dg kan ei nu de clasfiske Macaroni
 Erstatte Dem Meelspisen, flau modern,
 Opfunden i en uromantisk Tid?

Buttermilch.

Jeg lider ei den Mad, som koges her
 I Olie.

Phosphorus.

Gode Gud! er Olien ei

Langt meer poetisk, end det dumme Smør?
 Hiin presses af en Frugt; men Smør og Melt
 Udmalkes fælt af Hvret paa en Ko.
 Det er jo næsten Blod. Men Olien er
 Et ædelt, skjønt Vegetabil, som nærer
 Os fint og idealt.

Buttermilch.

Ik, gaae De Fanden

I Bold med Deres Idealiteter,
 Dg gid jeg sad igien fornøiet midt
 I mit reelle Wien!

Phosphorus.

Snart kommer Maden,
 Det Grundreelste paa hele Jorden;
 Saa hold De nu Critiken smukt tilbage,
 Den skader Nydelsen. Men tag til Takke
 Med Ug, med Macaroni, med Salat;
 Thi det er Fastedag. Vi Catholiker
 Lør ikke spise Kiød; thi det er Fredag.

Buttermilch truer med Fingeren.

Ja, det var ogsaa smukt, det gjør Dem Ære,
 At, mir nichts dir nichts, De omskifted Deres
 Religion, og fra en Lutheraner
 Blev til en Catholik. Fy, skamme Dem!
 Hvad vil nu Deres Slægt og Benner sige,
 Naar som en Renegat De vender hjem?

Phosphorus.

Hvad spørger jeg om Slægt og Benner, naar
 Det gielder Saligheden? Jeg mig folte
 Paa een Gang overtydet. Disse Boglys —
 Den fine Røgelse — den skønne Sang
 Af Munkene — de maleriske Qvinder
 Og Piger, som omringed mig paa Knæ —
 De fromme Billeder — og Kirken bygt
 I ædel Stiil. Hvor var det muligt mig
 At protestere længer? Jeg gav efter,
 Og blev rettroende. Hvorledes kan
 En Digter ogsaa være Protestant,
 Og leve kun af fastende Begreber?

Buttermilch.

O, Gud forlade Dem!

Phosphorus.

Men hvor er Straufs?

Buttermilch.

Han lever, troer jeg, af slet ingen Ting;
Han har engang ei fastende Begreber.

Vetturinen kommer med Verten.

Verten.

Strax, mine Herrer! kan De spise magro
Bed dette Bord, og grasso, som De vil.
Jeg selv og Vetturinen, vi har faaet
Dispensation fra Paven; vi er svage,
Vi taaler ei at faste. Herren der
Vil ikke faste. Lad nu Hver indrette
Sit Maaltid efter sin Samvittighed.

Phosphorus.

Hvad? kan man faae Dispensation for Faste,
Dg være dog en ægte Catholik?

Verten.

Ja, det forstaaer sig.

Phosphorus.

Nu, saa søger jeg
Om slig Tilladelse, saa snart jeg kommer
Til Rom igien. Dg troer De ei, jeg nok
Lor provisorisk spise Kød imens?

Verten.

Synd er det, det forstaaer sig; men De kan
Jo skrifte siden, gjøre Bod og Bedring,
Betale Afsladsbøder —

Phosphorus.

Det er sandt,

Det kan jeg.

Til Buttermilch.

Dg det gaaer paa fælles Regning,
Af fælles Kasse.

Buttermilch.

Hvad for noget, Herre?

Skal jeg endnu betale Afsladspenge
 For hvad De synder her som Catholik?
 Log jeg Dem ikke med som Lutheraner?
 Hvi blev De smukt ei, hvad De var? Skal jeg
 To Gange nu betale Deres Mad,
 Til Berten første Gang, og saa til Paven?

Berten.

Men der er jo endnu en Reifende;
 Vil han ei spise med? Hvor er han henne?

Betturinen.

Tag jer i Agt, han eier ei en Hvid.
 Veed I, hvordan han fik sit sidste Maaltid?
 Han spurgte Berten, hvad Salaten kosted,
 Som stod paa Bordet. Berten meente da
 Naturligviis, han spurgte kun for Spøg,
 Og vilde spise sin Salat til Maden,
 Som andre Menneſter; han ſagde: „To
 Bajof“. — „Og Brødet? Olie?“ — „En Bajof.“ —
 Nu laved han ſig en Salatragout
 Af al den Olie, ſom ſtod paa Bordet,
 Med Eddike, og ſpiste Brødet op,
 Som ſtod i Kurven. Alt for tre Bajof!

Berten leer.

Hvad gjør han nu?

Betturinen.

Han ſtaaer og ſeer paa Karlen,
 Som kliner Grøſten op; og hvergang hiin
 Et Been, en Knoffel kaſter ud paa Beien,
 Saa griber han det graadig, ſom en Hund.

Buttermilch.

Han vil dog ikke æde Been?

Berten.

Det lad ham;

Saa skaaner han min Olie, min Salat.

Buttermilch.

Det arme Dyr! jeg ynkes over ham.

Giv ham en Plads, jeg skal betale for ham.

Straufs kommer ind med Kioler og Frakke paa, med Lommerne fruttende fulde af Manuscripter; han har en daarlig Hat paa Hovedet, og de lange Haar stoppede ned mellem Kiolen og Frakken. I hver Haand har han et Stykke Pandeskæl.

Straufs.

See der, der har vi Syn for Sagn! Nu negt

Mig Nogen meer, at Gimbren og Teutonen

Ei overgif i Styrke Romeren!

Jeg veed det vist, at her — her stod et Slag

I gamle Dage mellem begge Folk.

To Pandeskæller fandt jeg selv i Jorden;

Nu beder jeg ethvert uvilligt Bidne

At føle kun.

Han gaaer først til Buttermilch, som afflaaer det med Bæmmelse, derpaa til Phosphorus, som gjør det med megen Vigtighed.

Kan man nu ikke strax

Opdage, hvo af disse faldne Helte

Der var en Romer, og hvo var en Gimbren?

Berten.

Det er jo Pandeskæller af en Dyr,

Et Faar.

Strauß opbragt.

Hold Mund! Han er en Ignorant,
Er selv et Faar, en Dyr.

Biser igjen.

Denne her

Tilkiendegiver med sin stærke Skal,
Han var en Cimbrer. Men den fiælne Romer,
Han giver sig i Døden end tilkiende.
Føl kun hans Bænde! Man kan smuldne den.

Han lægger Knoklerne paa Bordet.

Buttermilch.

Jy, læg dog ei det Snavs paa Spisebordet!

Berten lægger det hen paa et andet Bord.

Strauß.

Det bliver mig dog alt for lummervarmt.
Jeg troer, jeg trækker Dverfiolen af,
At jeg kan røre Armene til Maden.

Til Berten.

Min Frak er vel i Sikkerhed for Tyve?

Berten.

Her Ingen er, som stæle vil fra jer.

Kom, skal jeg hielp?

Strauß

støder ham fra sig.

Karl! bliv mig fra Livet.

Troer J, jeg er en fiælen Sybarit,
Som ikke selv kan trække Frakken af?
Troer J, at jeg behøver Kammertiener?
En Slange slyder Ham foruden Hielp,
Og det kan Strauss saa godt, som nogen Slange.

Han trækker Dverfiolen af, og lægger den hen. De lange gule
Haar styrte ham urebte ned ad Rækken.

Berten.

Ei, hvilket deiligt Haar!

Buttermilch.

Min gode Strauß!

Den Manke ſkulde De dog lade flippe,
Dg arte Dem ſom andre Menneſker.

Strauß

tager en Kam op af Lommen, og reder ſine Haar.

Var ei Haarſager, var den norſke Harald

Ei Menneſke? Var Merovingerne

Ei Menneſker, de gamle Frankerſonger,

Der gif, ſom Nordens Helte, med et Haar,

Der flød dem ned til Hælen? Var ei Cæſar

Et Menneſke? og hvad betyder Cæſar?

Cæſaries; og er Cæſaries

Haarſager ei? Dg var det ikke Tegn

Paa Trældom hos de græſke Terner, at

De gif med korte Haar? Reſpect for Haaret!

Glem ei, det var den franſke Guillotine

Paa Grevepladsen, der har lært Paris

Den nye Mode med de bare Nakker.

Ja, det er dumt af mig, at ikke ogsaa

Jeg lader Eftægget voxe. Hvi barbere

Vi os, vi Mænd? Kun for i Anſigtet

Ret at ſee ud, ſom gamle Kiærlinger.

Berten.

Bil Herren ikke tomme ſine Lommer?

De ſtrutter ud, ſom Pocher paa min Moer,

Naar hun i gamle Dage var til Stads.

Strauß.

Jeg mine Manuscripter ei betroer

Til noget Menneske, til noget Huus.
 Europa — det er mit Studerekammer,
 Dg selv jeg lever kun i Hedenold;
 Jeg ignorerer Alt, hvad der er skeet
 I disse sidste usle tusind Aar,
 Dg jeg erkiender ingen Stater, Stæder.
 Jeg søger efter gamle Mindesmærker,
 Indskrifter, hugne dybt i Malm og Steen.
 Naar Kiolen, Dverkiolen blier for fuld
 Af sieldne Sager, læsfer jeg det af.
 Som Egernet, som Ræven, har jeg Huler,
 Snart i Stændyøsser, snart i gamle Mure;
 Men Ingen kiender mine Giemmesteder,
 Dg naar jeg døer, saa døer min Skat med mig,
 Thi vort Aarhundred er den ikke værd. —
 Jeg var i Lapland, for at giøre mig
 En Tegning af en Runesteen; da faldt det
 Mig ind, at vandre til Constantinopel.
 Paa Hyppodromen nemlig, hørte jeg,
 Der være skal en Indskrift i en Støtte
 Af norske Børinger. For at faae Bished
 I Sagen, gif jeg først lidt til Paris,
 For at benytte der Bibliotheket;
 Men som jeg stod ved Porten Saint Martin,
 Dg tog i Kommerne, opdaged jeg,
 Jeg havde glemt et vigtigt Manuscript
 Bed Lübeck i et gammelt Kampegierde.
 Det hentede jeg da først. Nu kommer jeg
 Fra Rom, jeg har benyttet Vaticanet,
 Dg vandrer lige til Constantinopel.

Phosphorus.

Den Bei dog falder ikke just saa lige,
hvis ei De gaaer til Søes.

Strauß.

Jeg reiser aldrig
til Søes, hvor jeg kan komme frem til Fods.

Marielisa bringer Maden med Verten.

Buttermilch.

Herr Strauss! kom, vær saa god og vær min Giest.

Strauß.

Det havde jeg i Sinde.

Buttermilch.

Før jeg bød Dem?

Vil De betale?

Strauß.

Nei, De skal betale.

Buttermilch.

Jeg skal?

Strauß.

Naturligviis! Af tvende Grunde.

Buttermilch.

Den første?

Strauß.

Jeg har ingen Penge selv.

Phosphorus.

Den er antagelig.

Buttermilch.

Den anden Grund?

Strauss.

Er den: det billigt er, at dovne Rige
Betale for den lærde Fattige.
Saaledes har jeg altid drevet det;
Thi hvor jeg kom, var Præsteboligen,
Var Herregaarden mit Giestgiveri,
Og jeg fik stedse der, hvad jeg behøved.

Phosphorus.

Men naar De stundom var for grov og studs,
Fik De vel ogsaa meer, end De behøved?

Strauss.

Ja, stundom kasted man mig glubst paa Døren,
Og gav mig Næsestyvne, Brygl. Det brød jeg
Mig intet om, det offred jeg Minerva.
Jeg har ei Tid, at giøre Complimenter.
Og jeg modtager ei Belgierninger,
Dertil er jeg for stolt.

Buttermilch.

Hvad kalder De
Da det, at man tracterer Dem for Intet?

Strauss.

Pligt, Skyldighed imod en fielden Lærd,
Som sig opoffrer for sin Videnskab.

Buttermilch

sagte til Phosphorus.

Jeg kan dog lide ham. Han morer mig
S'gu næsten lig'saa godt, som Harlekin.

Phosphorus.

En jammerlig, elendig Glosebog,
Berøvet alt Genie og Phantafie.

Berten.

Nu sætter jer til Bords, I gode Herrer!

I det de sætte sig, bliver det mørkt i Værelset, det lyner stærkt,
et forfærdeligt Tordenkrald høres.

Buttermilch

taber sin Skee.

Jh, Gud bevares! Hvad var det?

Strauss

bliver rolig siddende.

Det lyner

Dg tordner. Hvad er det saa meer? Herr Bert!

Giv mig min Suppe, før den bliver kold.

Phosphorus

urolig.

Et deiligt Veir, poetisk! men jeg lider
Gi disse lumste Lyn, thi de kan træffe,
Naar mindst man venter det.

Buttermilch.

Nu skyller Regnen

I Spande ned. Alting er overdrevet

Dg smagløst her i det fordømte Land.

I Fald man havde dog en Tordenleder

Paa Huset; men hvor træffer man vel her

Slig Industrie?

Marielisa.

Hvad er en Tordenleder?

Buttermilch.

Et Stykke Staal, som løber i en Spids,

Som peger altid hen i samme Retning,

Dg viser Lynilden, hvor den skal ramme.

Marielisa.

Dem har vi nok af. See kun bare der:
En Række Tordenledere, som alle
Henpege kun paa jer.

Røverne ere imidlertid traadte sagte ind, have opstillet sig langs
med Væggen, og sigte paa Selskabet med deres Bøsser.

Buttermilch.

Nu hjælp os Gud!

Han og de andre Gæster reise sig forfærdede.

Masfaroni

træder hen til Bordet.

Alt er smagløst her og overdrevet
I det fordømte Land. Ei sandt, min Herre?
Dog ikke Alt; thi Røverne — dem vil
De finde meget artige, belevne.
Herr Bert! fyld Glasene.

Berten gjør saa. Masfaroni tager et Glas.

Og det skal være

De fiære Gæsters Skaal! Vi slæbe dem
Lidt op i Biergene, naar de har spiiist.
Motion paa Maden — den er meget sund.
Men der befries de strax igien, saasnart
De skaffe de forlangte Løsepenge.

Med tordnende Stemme:

Selskabets Skaal!

Alle de Andre

bange.

Vi takke.

Buttermilch.
Taffe skyldigt.

De klinker med ham. Massaroni giver Roverne et Bink, nogle af dem skyde deres Geværer af over Hovederne paa Giefterne. Phosphorus falder paa Gulvet. Buttermilch synker paa en Stol. Strauß staaer forstenet med opspilede Dine.

Massaroni leer.

I Herrer! reiser jer. Det var løst Krudt.
Der bliver jo kun saluteert til Skaalen.

Tredie Handling.

Egelunden paa Høien.

Det har regnet.

Fernando. Masetto. Ribaldo.

De tvende Sidste hver med en Flaske i Haand, Fernando har et Bæger.

Fernando.

Hvor det var morsomt i den mørke Grotte,
Imens det skylled ned paa Blomsterne
Derude. Stakkels Blomster! Men de have
Da ingen Rød, det var en Fæst for dem.
Kom, vil I bare see, hvor nu Naturen
Staaer frisk og grøn! Den været har til Gilde,
Den druffet har vor Herres Skaal. Der er
Dog ingen større Rød, end lide Tørst.

Masetto.

Det har vi ofte følt, men du vel neppe.

Fernando.

Jo, sommetider, naar jeg med min Fader
Gik lange Vandringer. Da jeg begreb
Den osterlandske Tørst i Drknerne,

Der tales om i deres Eventyr.

Men var det nu ei godt, at jeg tog Flasken
Med Viin herud? Og Tak, min Ven Ribaldo!

Fordi du hentede Vand ved Kilden. See,

Det smukke Bæger fik jeg af min Moder

For tre Aar siden paa min Fødselsdag.

Da sad hun med mig under dette Træ.

Og derfor jeg betragter Vandringen

Til Egetræet her den tolvte Mai

Som Pilgrimsgang til hendes hellige Grav.

Masetto sagte.

Betragt det som en Vandring til din egen!

Fernando.

Nu vil jeg drikke hendes Minde. Hist

Fra Himlen seer hun kjærlik til sin Søn,

Og vogter, som en Engel, ham hans Bei.

Han lader dem skienke Viin og Vand i Bægeret, og drikker.

Drif med!

Ribaldo drikker ogsaa Viin og Vand.

Masetto.

Nei, maa jeg bede om bare Viin!

Der kommer en Regnbue frem paa Himlen.

Fernando

flapper i Hænderne.

O, kjære Brødre! nei, det var da herligt.

Bed denne stærke Regn udspringe blot

Gi Blomsterne paa Jorden; selv paa Himlen.

Ribaldo.

Det er et prægtigt Syn, og jeg har tidt

Forundret mig derover. Siig, Fernando!

Svorledes bliver dog Regnbuen til?

Fernando.

Gud satte den paa Himlen til et Tegn,
 At der skal ingen Syndsflod komme tiere;
 Men den er meer, den er et Tegn, Ribaldo!
 For hvert et ærligt, hvert et trofast Bryst,
 At Gud i Nødens Tid staaer Siælen bi.
 Det er en Væreport for Skaberen,
 En Raadesdør paa Himlen for den Skabte.

Masetto.

Fernando! seer du i det Grønne der
 Tre, fire Jægere? Jeg kiender dem,
 De vare mine Kammerater før,
 Nu er de blevne skikkelige Folk,
 Som jeg. Skal vi gaae hen og hilse paa dem?
 Det vil fornøie dem, at gratulere
 Dig paa din Fødselsdag.

Han giver dem Tegn.

Ribaldo

griber Masetto i Brystet.

Du er en Tiger,

En lumsk Høne! Du forraader ham.

Kaster sin Dolk til Fernando.

Fernando! tag min Dolk, forsvar dit Liv.
 Jeg er uskyldig og bag Lyset ført,
 Som du. Men jeg vil døe, hvis ikke jeg
 Kan leve som en ærlig Dreng herefter.

Masetto og Ribaldo brydes, og forlade Skuepladsen.

Masetto udenfor.

Hielp, hielp! han kvæler mig.

Lodovico udenfor.
Mord? Overfald?

Fjortæder! dø.

Fernando.
O, Gud!

Lodovico kommer med tre Røvere.

Lodovico.
Vær du kun rolig,
Følg os til Høvdingen, til Massaroni!

Fernando.
O, J har dræbt Ribaldo!

Lodovico.
Belfortient!
Du skal ei døe, i Fald din Fader sender
Os Løsepengene til rette Tid.

Fernando
vrider sine Hænder.
Min stakkels Ven, min arme Kammerat!
See, hvor han bløder! Han var ærlig, tro.
Han meente mig det godt; han vared mig,
Dg maatte bøde med sit unge Liv.

Kaster Dolken.
Nu kan J føre mig, hvorhen J vil;
Thi hvor han bæres hen, der gaaer jeg med
Som Sørgefølge. — Regnbuen forsvandt!
Han er alt luffet ind ad Raadens Port,
Dg den vil ogsaa aabne sig for mig.

De gaae.

Fjeldkløft i Skoven.

Masfaroni. Torrigiani. En Hyrde.

Masfaroni.

Hvor gaaer det Fangerne?

Torrigiani.

Den Gamle sover.

Masfaroni.

Da havde han just ei Anledning til
At blive træt, thi Gslet slæbte ham,
Imens vi andre gif. Hvad vil den Mand?

Torrigiani.

Det er den Hyrde, der paa din Befaling
Har slagtet Geden af sin Husbonds Hiord,
Og bringer den.

Masfaroni.

Godt, godt! saa lad den stege.

De Fange trænge vel til en Forfriskning,
Saavel som vi. Hvorledes gaaer det ellers
De Andre: Herr Poeten, Antiquaren?

Torrigiani.

Dem gaaer det hoist forskielligt. Herr Poeten
Han gisper, som en Muus, der sættes under
Luftpumpe. Han forlanger Hovedvand,
Endskiøndt, jeg troer, han har alt Vand i Hovedet.
Han er saa mat, som han var kommen af
En Barselseng med en dødsødt Sonet,
Og skælver, naar han seer en Dolk i Skeden.

Masfaroni leer.

Og Antiquaren?

Torrigiani.

Kiender ingen Frygt

Og ingen Træthed.

Massaroni.

Nei, det maa man sige,

Den Karl kan gaae, skøndt han har Kommen fuld.

Torrigiani.

Ja, han har Kommen fuld af Jngenting.

Massaroni.

Vi maae dog eftersee Papirerne;

Maaskee han giemmer gode Banconoter.

Torrigiani.

Saa maae vi først slaae ham ihjel; thi hans

Papirer høre til hans Legeme,

Som Hjerte, Lever, Nyre, Tarm og Lunge,

Og dersom vi vil have fat paa dem,

Saa maae vi først anatomere ham.

Massaroni.

Den Rige skal betale for dem alle.

Kald ham herhid, hvis han har sovet ud.

Torrigiani gaaer.

Massaroni til Hyrden.

Hvor boer du?

Hyrden.

Her paa Bierget.

Massaroni.

Og din Husbond?

Hyrden.

I Huset hist i Dalen.

Massaroni.

Godt! Du bliver

Hos mig nu for det første. Har du mærket
Til Speidere, til Ryttere, Soldater?

Hyrden.

Slet ingen.

Massaroni.

Her du kiender jo hvert Smuthul?

Hyrden.

De fleste.

Massaroni.

Godt! dem skal du vise mig.

Din Trostak skal jeg rigeligt belønne,
Den mindste Svig vil koste dig dit Liv.
Lad Geden stege!

Hyrden gaaer.

Buttermilch kommer, og gnider sine Dine; han bukler dybt for
Massaroni.

Massaroni.

Tiener, Herr Patron!

Velkommen i det Grønne. I er Riobmand?

Buttermilch.

Med Gud og Gren; ja, min Herr — Captain!

Massaroni.

Det er jeg med.

Buttermilch.

De Riobmand? De en Riobmand?

Jeg troede, De var — Militair.

Massaroni.

Ja, rigtig!

Jeg er Fregat og Riobmandsskib tillige.
Vi sigte begge til den samme Skive.

Buttermilch.

Dg den er?

Massaroni.

Penge.

Buttermilch.

Ja — paa den Maneer
Blier der nok mange Kiøbmænd her i Verden.

Massaroni.

Naturligviis; som alle snyde vil
Sinanden, og berige sig paa Andres
Bekostning. Nogle gjør det delicat,
Forblommet, bruge smukke Talemaader:
Om Statens Nytte, Fædrelandets Tarv.
Jeg kunde bruge samme Talemaade.
Bed min Haandtering vinder Kirkestaten,
Det er især de Fremmede, jeg presser;
Paa denne Viis beriger jeg mig selv
Og Fædrelandet. Derfor skal J ogsaa
Betale mig sex tusind Scudi for
Jert eget Liv, og fire tusind for
De andre To. Saa kan J reise vid're.

Buttermilch.

De sætter megen Priis —

Massaroni.

Paa eders Liv?

Det kommer af, jeg elsker jer saa høit.

Buttermilch.

Der er ei Andet for: jeg skal betale —
For mig.

Massaroni.

Dg for Poeten.

Buttermilch.

Jeg har taget
Ham med, og lovt at holde ham imens
Med Alting frit paa Reisen.

Maßfaroni.

Ganske rigtig!

At give ham at leve af, saalænge
Han er med jer.

Buttermilch.

Ja, det er sandt, det har jeg.

Maßfaroni.

Saa maa J ogsaa løse ham fra Døden;
Thi ellers bryder J Contracten, og
Han lever ikke meer paa eders Regning.

Buttermilch.

Jeg vil betale for ham — Noget for ham.
Men, bedste Herr Captain! to tusind Scudi
Er meer, end denne hele Karl er værd.
Tillad, jeg gaaer lidt paa Accord med Dem!
Fem hundred Scudi.

Maßfaroni forbittret.

Gi en Skilling mindre!

Hvis ikke, bløder han.

Buttermilch forskræffet.

Ja, ja! Gud bedre!

Jeg ruinerer mig — det faaer saa være;
Jeg vil ei være Skyld i Nogens Død.
J Fald han ei er død af Skrækken alt;
Thi er han det, indseer Captainen selv,
At disse Penge var unyttigt spildt.

Massaroni.

Paa ingen Maade! Dersom han er død,
Jeg sørge skal for hans Begravelse,
Og da den skeer med megen Pomp og Pragt,
Saa koster den omtrent — to tusind Scudi.

Buttermilch.

Belan! jeg skal betale — skal betale —
For ham; men Antiquaren — Antiquaren
Mig kommer intet ved. Det er en Dye,
En utaknemlig Knegt. Jeg vedder, han
Ei takked mig engang, i Fald jeg ogsaa
Betalte for hans Liv.

Massaroni.

Der kommer han.
Nu vil vi høre dog hans egne Tanker.

Straufs kommer.

Nu dreie de alt Geden hist paa Spid.
Men bare de ei brænde den! Forstaaer
Den Røver, I har sat dertil, sin Gierning?
Hvis ikke skal jeg gierne dryppe Stegen,
Thi jeg har lært at lave selv min Mad.

Massaroni.

Vær I kun rolig! Stegen blier ei brændt.
Men er I ogsaa vis derpaa, at I
Blier en af Giesterne?

Straufs.

I vil dog ei
Forlange, man skal rende sliig en Bei
Med tørre Munde?

Maſſaroni.

Troer J, jeg har læbt
Jer hid, for at tractere jer?

Strauſs.

Hvorfor

J gjorde det, det maa J vide bedſt.
Jeg Intet har, ſom friſte kan til Rov.
J Fald jeg endelig ſkal underſøges,
Belan!

Tommer ſine Lommer, og lægger Sagerne omkring paa Træſtubber.

See, her er mine Manuſcripter.

Men J vil gloe derpaa, ſom Roen paa
Beirmøllen. Intet J forſtaaer deraf.
See denne Pakke — det er Ungellaxiſt.
Dg her er Celtiſt. Her er Gammel-Iſlandſt.
Dg her er Sanskrit, hvis J heller ønſker
Lidt Øſterlandſt maaskee, til en Forandring.

Maſſaroni.

Hvad ſkal jeg med det Snavs?

Strauſs ſtolt.

Det bliver Snavs forſt

J eders Mund.

Butter det i Lommerne igien.

Maſſaroni

griber efter Dolken.

Tag dig i Agt, din Prakter!

Hvis ei du ſkaffer Penge, maa du døe.

Strauſs.

Døe maae vi alle; hiin lidt før, og hiin
Lidt ſenere, det er den hele Forſkiel.

Troer I at skræmme mig med Døden? Jeg
 har lært af Skandinaviens gamle Helte,
 Af Eydøes Cannibalen og af Tyrken,
 At døe med Latter og at døe med Mod.
 Og jeg er mere fiæk, end alle hine,
 Thi jeg troer ei paa Paradiis, paa Balhal,
 Mig vinker ikke Odin med sit Flesk,
 Og ei Gudsengelen med sin Basun.
 Men jeg er Stoiker — det er mig nok.

Massaroni affides.

Det er en lystig Regle, han er fiæk.
 Dog, nei! det er ei menneskeligt Mod —
 Kun lærd Affindighed. Det er jo heller
 Ei noget rigtigt christent Menneske,
 Det er en Lydsker.

Phosphorus kommer.

Af! den Opium,

Den hialp. Jeg havde glemt de Draaber, som
 Jeg bærer hos mig i en lille Flaske.

Buttermilch.

Har De nu atter taget Opium?

Phosphorus.

Fortyndet, paa et Stykke Raffinade.

Buttermilch.

Af, Verden bliver alt for raffineert.

Hvad siger De dertil, min Herr Captain?

Skal jeg betale Dem to tusind Scudi

Før et affindigt Menneske, som dræber

Sig selv med Gift?

Massaroni.

I Fald han døer, velan!

Saa skal han blive hæderlig begravet,
Som vi har aftalt.

Buttermilch.

Spise sig en Nuus,
Aldeles uden Venfælsharmonie,
Aldeles uden Selskab og Commerts,
Sang og Musik — tal! er det christeligt?

Strauss.

Nei, det er tyrkisk; men det Gne tykkes
Mig ligesaa fornuftigt, som det Andet.

Phosphorus galant.

Tillad mig, Herr Captain! at gjøre Deres
Bekjendtskab. — Na, Herr Buttermilch! vil De
Gi præsentere mig for Herr Captainen?

Masfaroni.

Behøves ei; jeg kiender Herren alt.

Phosphorus.

Saa veed De, at en Digter — jeg er Digter —
Har stor Respect for Røvere. Vi kan
Aldeles ei undvære dem i vore
Romaner, Sørgespil og Operetter.
Den store Schiller skrev som Ungling alt
Et Stykke kaldet Røverne, som tidt
Begeistret har Studenter og Skolarer
Til — af, disvær! — mislykkede Forsøg,
At bringe denne primitive Tilstand
Tilbage til det borgerlige Liv.
Thi man maa sige, hvad man vil, saa er
Dog Røvelivet det naturligste;
Hvad selv det ædle Røddyr lærer os.

Dg vi behøve blot at gaae i Lovens
 Dg Tigris Skole, for at væmmes ved
 Den ælle Skolemester-Sædelære.
 Dog — det forstaaer sig — Røveren kan ogsaa
 Forbinde Fromhed, Poesie og Gratie
 Med sin Haandtering. Dg det lærte vi,
 Da Calderons Andægtighed for Korsset
 Blev os tilgængelig. Jeg vedder, Herr
 Captain! De ligner hiin Eusebio:
 At aldrig noget Kors De seer paa Beien,
 Som De tilbeder ei og knæler for.

Massaroni.

Nei, det er sandt, det gjør jeg heller aldrig —
 Naar jeg har Tid.

Phosphorus.

Ja, seer man, seer man vel?
 Saa er vi her jo i det bedste Selskab.

Corrigiani kommer.

Captain! vi er i Fare. Højt i Dalen
 En Flok bevæbnede Soldater nærme
 Sig Bierget.

Massaroni.

Kalder Hyrden! Han maa vise
 Smuthullerne til Flugt. Dg dersom Skaren
 Gjør Flugten vanskelig, og dersom vi
 For Hurtighedens Skyld maae give Slip
 Paa Byttet — nu, saa skyder disse Fanger
 Ihiel paa Stedet!

Phosphorus falder om, Buttermilch paa Knæ; Strauß bliver
 staaende med stive Dine, og gjør Grimasser.

Torrigiani.

Rolig! End behøves

Det ei.

Massaroni.

Jeg giver heller ikke gierne
Slip paa ti tusind Scudi. Hurtig, hurtig!
En Lap Papir! Hvo har en Lap Papir?

Strauss.

Den?

Tager i Lommen.

Den har jeg.

Massaroni til Buttermilch.

J strax maa skrive, Herre!

Til Eders Banquier — til hvem J vil —
Den Nærmeste — at han i Morgen sender
Ti tusind Scudi; ellers mister J
Dg eders Følge Livet.

Til en Røver.

Spids en Pind,

Ryft Band af Træets Blade, bland det med
Lidt Krudt, saa har vi Blæk.

Strauss stolt.

Behøves ei!

Giem J jert Krudthorn. See, der er et Blækhorn.

Tager Alting frem.

Og der en Pen. Troer J, jeg reiser uden
De høist nødvendige Fornødenheder
Til Reisen?

Massaroni til Buttermilch.

Skriv, hvad jeg har sagt!

Buttermilch.

Hvad skal

Jeg skrive paa? Her er jo ingen Pult.

Strauss

laaner ham sin Nøg.

Kom I kun hid; jeg tiener jer til Pult.

I være kan jer egen Skrivertafel.

Buttermilch.

Der kan De see, min Herr Captain! det er
Min Tak, fordi jeg redder Livet ham.

Massaroni til Torrigiani.

Er ellers intet Nyt?

Torrighiani.

Jo, man har taget

I Østeriet Berten fangen.

Massaroni.

Lad

Dem hænge ham, det har den Skurk fortient.

Torrighiani.

Men man har taget med Marielisa,

Og hun, den Staffel, maa gaae samme Vej.

Massaroni forskrækket.

Hvordan? Marielisa?

Torrighiani.

Ja, hun sidder

I Fængsel, ikke langt herfra, ved Bierget.

Men det faaer være, som det er; det var

Umulighed at redde hendes Liv.

Det vrimler overalt med Folk paa Veien,

Og alle længes efter, Massaroni!

At fange dig og faae dig hængt med hende.

En Priis er sat af flere tusind Scudi
For den, som bringer dig.

Maßaroni.

Det er det Samme.

Marielisa! du skal ikke hænges;
Dg skal det skee — saa vil jeg hænges med.

Torrigiani.

Hvordan?

Maßaroni.

Jeg klæder mig som lurvet Betler,
Dg taer endnu en Dragt paa Ryggen med;
Jeg sniger mig igiennem hele Flokken
Til hendes Buur.

Torrigiani.

En sliq —

Maßaroni.

Dumdristighed

Formoder Ingen, derfor gaaer jeg fri.
Hvo vil gaae med?

Masetto kommer.

Jeg! Dg vi bringe dig

Fernando.

Maßaroni vilb.

Lige meget, hvad J bringe!
Dg dybt i Helvede fordømt jeg bander
Den hele Jord med Alt, hvad den kan bringe,
Hvis hun ei bringes. Men jeg bringer hende,
Om end Retfærdighedens Dyr, Stude
Besatte Veien. Som en Slange bugter
Jeg mig forbi, og bruger List, saalænge
Den bruges kan; men kan ei List forslaae,

Saa reiser jeg som Drage mig fra Støvet,
Dg spruder Ild — og da Gud naade jer!

De gaae.

Fængsel.

Et Billed hænger høit paa den nøgne Væg.

Marielisa. Laura, hendes Søster, med en Guitar.

Laura.

Min stakkels Søster! sidder du i Fængsel,
Dg skal du alt i Morgen miste Livet?
Åh, hvor jeg er bedrøvet! Arme Pige!
Man gav mig Lov til at besøge dig,
Endskjøndt du strengt bevogtes af en Flok
Bevæbnede. Dg jeg fik Lov, at tage
Guitarren med. Saa kan vi synge lidt
Til Afsted, hvis du ei har Lyst at tale.

Marielisa

sidder henseunken i en skummel Bedøvelse.

Nu har jeg Lyst til Sang! — Er Galgen reist?

Laura.

Den staaer paa Marken, hvor jeg gik forbi.
Åh, Søster! Søster! hvorfor valgte du
Dog ei en ærlig Bondefnøs, som jeg,
Til Ricarest? Massaroni har forført dig
Til alle dine Laster. Dg nu er han
I Sikkerhed, og lader dig i Stikken.

Marielisa.

Det gjør han kun, hvis han er nødt dertil.

Laura.

Umuligt var det ham at redde dig;
 Thi Bagten vaager uden for dit Fængsel
 Den hele Nat, og Muren er saa tyk.

Marielisa staaer op.

Dg dog — dog føler jeg mig ikke saa
 Urolig nu, da han er frelst, som sidst,
 Da jeg letsindig havde mig forlovet
 Med den blodhiertede Filippo, da
 Jeg troede Masfaroni hængt.

Laura.

Du elsker

Ham høit.

Marielisa.

Rom ikke med den søde Snak!
 Han tidt har pryglet mig og truet mig
 Med Døden; var vi sammen, skiendtes vi
 Den meste Tid. Dog slog han ikke haardt;
 Jeg vidste nok, han tog ei Livet af mig.
 Han er en Helt, en dristig Eventyrer,
 Dg fiælen kunde han vel ogsaa være.
 Dg — fort og godt — jeg agted hele Verden
 Gi for en Hvid, naar han var rovet mig.

Stirrer paa Billedet.

Fordømte Billed! Det er ogsaa, troer jeg,
 En Streg af Satan, for at drille mig.

Laura.

Hvo hænger der?

Marielisa.

Angelica.

Laura.

Den Pige,

Som Massaroni myrded; hun, hvis Beiler
Nu løber om i Skoven som en Gal,
Dg skriger kun paa Massaroni, paa
Angelica?

Marielisa.

Just hende. Hendes Fader
Blev Fangevogter her, han boede her.
Han døde, Billedet blev hængende.
Nu har det Bønderpaf indspærret mig
I samme Hul af lutter Ondskab, for
At jeg skal see det Billed sidste Nat.
I Fald det ikke hang saa høit paa Væggen,
Rev jeg det ned, og stamped det med Fodder.

Laura.

Af, lad det hænge, bryd dig ei om det!

Marielisa.

Nei, jeg vil være fiæk, som Massaroni,
Dg ikke bryde mig om Døden, thi
Den kom jo dog engang. Saa lad os synge!

Laura.

Hvad skal vi synge?

Marielisa.

Husker du den Vise,
Jeg sang med dig, da første Gang jeg blev
Bekjendt med Massaroni?

Laura.

Den er smuk.

Marielisa.

Ja, lad os synge den, og modigt glemme

Bekymringen! Den skønneste Bekymring
Er dog Forelskelsens og Kærlighedens.

De synge, Laura spiller Guitarren.

Jeg føler dig, mit Hierte!
Uroligt bange slaae.
Draf i din skjulte Braa
Den Elsktes Blikke?
Af ti, mit Hierte! ti!
En lystig Sang stem i! —
Sværmerste Melodie!
Forraad mig ikke.

Marielisa mørk.

Den smager ikke meer. Den vamlser mig;
Der er for meget Sukker i.

Galder i Tanker, og siger fortvivlet:

Skal jeg

I Morgen virkelig da miste Livet?
Er Haabet slukt?

Laura sukker.

Desværre!

Marielisa med Kraft igien.

Først med Livet!

Mit Hierte svæver mellem Frygt og Haab.
Stem i, stem i, den lille Sang om Haabet!

De synge:

Haabet smiler, Haabet frister,
Siger: „stol paa mig kun trygt!“
Af — men „Haabets Boble brister!“
Siger atter mig min Frygt.

Marielisa.

Det er det just. Den smukke Sæbehoble,
Den er saa skør, saa tynd — og bare Skum.

Grublende.

Han kan ei bryde giennem denne Muur,
Han kan ei med sin tappre Flok sig snige
Forbi Soldaterne paa Landeveien,
Han kan ei bryde giennem Bagten her.
Fortvielse! fy, fy, hvor er du sort.
Saa skal jeg drikke da den bedste Skaal,
Naar Morgenhanen galer? Søster, Søster!
Ha, mindes du den Vise, som Barbone
Selv digted, satte selv i Melodie,
Da sidste Nat han gøs i Fængselskioldren?

Laura.

Den er saa fæl.

Marielisa.

Den passer just paa mig.

Der kommer Intet ud af, at jeg dækker
Mig Galgebælkens med en Rosenkræde.
Ja — var det Blod! Men intet Blod skal flyde,
Jeg svaiet bleg og stiv for Bind og Ravn.
Nei, nei! en Vise til Fortvielsen;
Ihi, Søster! Søster! det er min Gudinde.

De synge:

Lystige Jordens Glæder!
Aldrig mig meer I møde.
Flygter du fra den Døde,
Du falske Livets Tant?
Skraek, som mit Sind betager!
Farver du bleg mig Rinden?

Uf! som en Drøm, som Binden,
Min korte Lykke svandt.

Redning mig Ingen bringer,
Verden mig Ryggen vender.
Død med de kolde Hænder!
Ha, greb du alt mig fat?
Sol! naar igien du rødmer
Indigt fra Biergetinden —
Uf! som en Drøm, som Binden,
Har Haabet mig forladt.

Natten mit Hierte ryster,
Skæk er i Morgenlue,
Thi jeg ved den skal skue,
Mit Liig! din aabne Grav.
Liv, som saa kort mig daared!
Hurtig var din Forsvinden.
Uf! som en Drøm, som Binden,
Var al den Fryd, du gav.

Laura.

Tys, tys! Hvad pusler i Kaminen der?

Marielisa glad.

Kaminen? Pusler Rogen i Kaminen?

Laura.

Der stiger ned en fulsort Skorsteensfeier.

Marielisa.

Ha, han vil feie Soden af mit Hierte.

Laura.

Uf, hellige Jomfru! det er Dævlen selv
Skinbarlig. See, der staaer han fort med Horn,
At hente dig!

Marielisa

klapper i Hænderne.

Ja ja! han henter mig.

Victoria!

Masfaroni,

der er fremtraadt i Djevlesfikkelse af Kamillen, tager Masken af,
og siger leende:

Du fiender mig?

Marielisa omfavner ham.

Naar du

Af mig vil ufiendt være, maa du ei
Maskere dig som Fanden, Masfaroni!
Ihi det er jo at komme som dig selv.

Masfaroni kysser hende.

Du stakkels Løs! hvorledes har du det?

Marielisa.

Du er min Doctor, bringer Medicin,
Lidt Styrkende for Hjertet. Men hvorledes
Vil du dog redde mig? Jeg har ei lært,
Som du, at krybe giennem Skorsteenspiber.

Masfaroni.

Det skal du heller ikke; du skal gaae
Her ganske mageligt igiennem Døren.

Marielisa.

Men Bagten!

Masfaroni.

Dumme Bønder, som er bange
For Fanden, skrækkes let. Og derfor tog jeg
Den Larve paa, som sidste Carneval
Jeg havde havt i Sinde midt i Rom
At more mig lidt i, hvis ikke du

Dg flere Feige havde hindret det.
 Min Dreng, den smaa Masetto, en forslagen
 Dg prægtig Gavtyv, sidder udenfor
 Som gammel Kiærling mellem Bønderne.
 Han fylder dem med fæle Eventyr,
 Fortæller dem: du har forskrevet dig
 Til Satan, at han henter dig i Nat.
 Du altsaa seer, at jeg har ladt mig melde.
 Marielisa.

Ha, det var dristigt!

Masfaroni.

Har du mærket Andet

End Dristighed af mig?

Marielisa.

Gaae de dig fat,

Saa hænge de dig med.

Masfaroni leer.

Saa vier Bødlen

Ds mere kraftigt sammen, end en Præst.

Marielisa kysser ham.

Jeg mærker dog, du holder noget af mig.

Masfaroni.

Ja, jeg er skinsyg, veed du. Troer du, jeg
 Tillader Markens Ravn og Engens Krager
 At kysse disse Læber, og at møttes
 Af dette smukke Legem? Troer du, jeg
 Tillader frække Spurv at bygge Neder
 Af disse lange Haar, og Kindens Roser
 At vige for en kunstig Binterfuld
 Paa Retterstedet? Dersom du skal myrdes,
 Saa myrder jeg dig selv; dertil behøver

Jeg ingen Bøddel. Men vær altid tro!
 Saa har det ingen Nød. See, her er Nøglen;
 Den stial Masetto til dit Fangebuur.

Lukker op.

Jeg har alt aabnet her den første Dør,
 Og dvæle kan vi nu i lille Forhal.
 Og høre, hvad der tales udenfor.
 Saa bryder jeg med dig af Fængselsmuren
 I rette Tid.

Seer paa Billedet, og siger alvorlig:
 Hvo hænger der?

Laura.

Den stakkels

Angelica.

Masfaroni fatter sig.

Ja saa! Lad hende hænge.

Hun saae vel ogsaa gierne, jeg blev hængt.
 Hun vilde gierne skræmme mig med Miner
 Og Truselsoine. Men det lykkes ei;
 Thi den, som ikke frygter Ganden, frygter
 Gi heller Spøgelsler. Mig gaaer det, som
 Antonio, min Helgen: han blev fristet
 Af fæle Syner i sin Orkenhule,
 Men Bonnen frelste ham. Min Bøn til ham
 Skal ogsaa frelse mig.

Kyser Helgenbilledet, han har paa Brystet, og korsfer sig.

Og jeg skal gjøre

I Morgen tidlig ham igien et Offer.
 Den ene Godhed er den anden værd.

De gaae.

Aden for Fængslet.

Bønder, bevæbnede med Stænger og Stoffe. **Masetto**
som gammel Røverling imellem dem.

Masetto,

Tvivlen er ei meer behov;
Benner! Sagen staaer sin Prøve.
Glubende, ret som en Love,
Satan lister sig paa Rov.
Brøgende han kommer brat,
Naar han Helvedhungren føler;
Men ei altid just han brøler,
Tidt han sniger sig, som Kat.
Snart i dette Fangehuus
Bil sig Helvedfatten vise,
Sluger op Marielise,
Staffels Pige, som en Muus.
Kommer! gaaer fra denne Dør!
Sætter eder ved min Side,
Saa skal Alle faae at vide,
Hvad ei Noget vidste før.

Han tager en Skammel, som stod ved Fængseldøren, og flytter midt ud paa Pladsen, sætter sig derpaa, og Bønderne forsamlende sig omkring ham.

En Bønde.

Saa fortæl da, gamle Moer!

Masetto.

Det er ikke længe siden,
Ikke ret jeg husker Tiden,
Men jeg troer, det var i Fior,
At hun sig til ham forskrev.

Ei jeg veed, hvor hun fik Modet;
 Af sin egen Krop hun Blodet
 Tog til dette Syndebrev.

Bonden.

Saae I det?

Masetto.

Jeg har jo sagt,
 Jeg var Nabomoer til hende.
 Godt jeg kunde Fanden kiende,
 Thi han kom i egen Dragt,
 Som en Morjan, som en Tyr,
 Fulgt af Lygtemandens Lue;
 Som en Hanrei, fæl at skue,
 Med et græsfeligt Postyr
 Midt i Panden.

Bonden.

Mon man veed,
 Hvi hun sig forskrev til Fanden?

Masetto.

Hun var plaget af den Anden —
 Af, hvad er det nu, han hed? —
 Af Cupido, stakkels Mø!
 Massaroni til at elske
 Tvinge maatte den Rebelske,
 Hvis ei Slutten skulde døe.

Bonden.

Men i Morgen Aften kan
 Han jo død alt hende hente.

Masetto.

Troer I, Fanden da kan vente?
 Nei, det er en hidsig Mand.

Han paa Bødlen er jaloux,
 Han ei miste vil den Ære,
 Hendes Morder selv at være;
 Derfor selv han kommer nu.

En ung Bonde kommer.

Mine Venner! lader ei
 Jer af denne Dreng forføre.
 Paa hans Løgn J ikke høre!
 Bider korteligt, at jeg
 Skielmen selv i Busken saae
 Som en Diævel sig forklæde,
 Saae ham op i Træet træde,
 Saae ham i Skorstenen staae,
 Hvor han smutted ind, som sagt,
 Til den indelufte Fange.
 Derfor modigt! ikke bange!
 Griber Kniplen, giver Agt!
 Satan hist — det er en Skurk,
 Det har aldrig været Fanden,
 Og den gamle Moer, den Anden,
 Rikærlingen — det er en Purk.

Han river Hovedtsiet af Masetto.

En Bonde.

Tro du mig, du skal faae Dæng!

En anden.

Altsaa Løgn var din Fortælling?

En tredie.

Altsaa var du ingen Rikælling?

Masetto

paa Knæe med foldede Hænder.

Tag til Takke med en Dreng!

Massaroni, som har afkastet Dævelsarven, træder ind med to ladte Pistoler i hver Haand og flere i Bæltet, fulgt af Marielisa og Laura. Den Sidste løber sin Vej.

Massaroni

til den unge Bonde.

Det var Ret, min unge Ven!
 Du forjager Døvtroen,
 Men afkaster ikke Broen
 For den Mand, som staaer igien.
 Fanden seer du vel ei meer,
 Han forsvandt, den gamle Herre;
 Men en Dævel, meget værre,
 Du i Massaroni seer.
 Dog skal ingen Bonde døe.
 Her jeg vil ei stæle, røve;
 Kun min Trostaaer staaer sin Prøve,
 Thi jeg redder denne Mø.
 Frister ikke da mit Mod!
 Saa skal ei Pistolen knalde,
 Ingen Landsmand her skal falde,
 Jeg udgyder Ingens Blod.

En Bonde.

Massaroni!

Den Unge.
 Griber ham!

Massaroni

skyder ham ned paa Stedet.

See, der ligger alt den Ene.
 Jeg gientager denne Scene,
 Til jeg har giort Skaren tam.

Sex Pistoler endnu jeg
 Har i Bæltet. Uforfærdet
 Derpaa jeg med Dolk og Sværdet
 Baner mig en Heltevei.

En Bonde.

Lad ham gaae!

Massaroni.

Tryk Diet til,
 Bonde! skjul dig i din Hytte!
 Urligt skal jeg dig beskytte.
 Agt ei mine Skuespil!
 Dog jeg veed, du har mig fiær;
 Dog jeg veed, du Intet heller
 Gjør, end dine Børn fortæller
 Om den Helt, som er dig nær.
 See! det skionne Romerland
 Ligger nat i Præstedvale;
 Hvad kan Sygdommen forhale?
 Hvad vel Kræfter skaffe kan?
 Kun den raske Kæmpeslof
 I Campagnen, Fondis Bierge,
 Der forstrækker disse Dverge
 Uden Mod, med Penge nok,
 Som fra Nordens tykke Dunst
 Over Alperne nedkommer,
 For at soles i vor Sommer,
 For at varmes af vor Kunst.

Bønderne.

Massaroni leve!

Massaroni.

Godt!

Gaaer med Fred, og lad mig vandre
Dristig, hurtig til de Andre
Paa mit steile Klippeslot.

En Bonde.

Jil kun til din Helteleir!
Nu vi kiende dig fra Grunden.

Massaroni

sagte til Marielisa.

Bønder maa man slaae med Munden.
See, det var en Bondeseir!

De gaae hver til Sit.

Fjerde Handling.

Røverne i Skoven.

Massaroni ligger til venstre Side og sover i Græsset, med Hovedet støttet til Roden af et Træ. Ved Siden af ham sidder Strauss overende og skriver, med Papiret paa sit Knæ. I Midten er et Feltbord og nogle Feltstole. Fernando tegner Marielisa, som sidder for ham, og endeel Røvere staae opmærksomme omkring Bordet, og tilkiendegive deres glade Forundring over Tegninger, som de vise hinanden. Ligeover for Massaroni sidder Buttermilch, med Ryggen støttet til et Træ.

Buttermilch

vaagner op, og taler sagte med sig selv:

Det er dog underligt: nu er jeg fangen,
 Nu er jeg iblandt Røvere, jeg skal
 Betale tyve tusind Daler for
 Mit Liv i Morgen tidlig, eller døde;
 Og dog — dog er det allerførste Gang,
 At jeg kan sige, jeg har havt det godt
 Fra den Tid, jeg kom over Alperne,
 Og første Gang, at jeg har havt det svalt.
 Og den forcerede Motion paa Gæset
 Var Uarsag i, at Geden smagte mig

Saa lækker, som den bedste Dyrerug
 I Klostok — skøndt den var elendig stegt.
 Jeg mister tyve tusind Daler, det
 Er sandt; men jeg kan taale dette Tab,
 Jeg kan indbilde mig, der er forliist
 Et Skib med Ladning fra Vestindien.
 Det kan endnu ei ruinere mig.
 Jeg frelste dog mit Liv, det var dog godt.
 Captainen har mig lovet, at jeg faaer
 En Seddel med hans egen Underskrift,
 Og jeg behøver blot at vise den,
 Saa fanger mig ei nogen Røver meer.
 Men det skal heller ikke gøres nødigt;
 Jeg reiser lige hjem igien til Søes,
 Og vender ei til Rom tilbage. Det er
 En Lykke, som jeg sætter megen Priis paa.
 Thi hvad skal jeg i Rom? At see dem smøre
 Det Lærred over med den Oliefarve;
 At see Steenhuggerne, der nu forgudes
 Saa høit, som man i gamle Dage tilbad
 De Afgudsbilleder, de meisle frem;
 At gaae i Kirke kun som paa Concert,
 Ei for at høre Præster, men Castrater —
 Nei, mange Tak! nei, mange Tak for mig!
 Poeten bliver jeg nu ogsaa af med.
 Det er den største Binding, at jeg slipper
 Det Kors.

Gaber.

Paa den Maneer, naar Alting kommer
 Til Alt, har jeg jo næsten vundet meer,
 End tabt, ved denne Hændelse.

Sover ind igien.

Phosphorus kommer med et Papir i Haanden, fulgt af en Røver.

Phosphorus.

Nu skal jeg

Med Selskabets Tilladelse dem læse
Sonetten for, som jeg har digtet.

Lodovico.

Stille!

Phosphorus.

Sublim! en Dde, kaldet „Røvelivet“,
Hvori jeg hæver dets Fortræfflighed
Til Skyerne.

Lodovico.

Hold Mund!

Phosphorus.

Hvorfor, min Herre?

Forsmaaer vel Helten Skjaldens Priis?

Marielisa.

Vi vil

Gi prises af en Skjald, som falder om
Paa Timen, naar han seer en ladt Pistol.

Phosphorus.

Lad mig dog forelæse Dem Sonetten!

Jeg maa nødvendig forelæse den,

Ihi ellers blier jeg syg.

Marielisa.

Af Uergrelse?

Phosphorus.

Nei! men min Aand, opfyldt af store Tanker,
Maa yttre sig; min Musa tage maa
Sit Blad fra Munden, ellers qvæles hun.

Flere Røvere.

Lad hende quæles! Vi vil ikke høre.

Phosphorus.

Jeg beder Dem ved Alt, hvad helligt er,
At skienke mig Opmærksomhed. Naar jeg
Et Digt har skrevet, maa det forelæses.
Det ligger eengang i Poetnaturen.

Torrigiani.

Væk ei Captainen, gaa, forstyr ei her
Den unge Maler!

Marielisa.

Gaa din Vej, Poet!

Røverne.

Gaa med dit Vers! Vi vil ei høre det.

Phosphorus affides, grædefærdig.

Det er den største Grusomhed, som de
Endnu har øvet. Skændige Barbarer!

Han gaaer.

Lodovico

hvisker til den Røver, der skal følge Phosphorus, og siger derpaa høit:
Forstaaer du mig? Det koster dig dit Liv.

Røveren nikker, og gaaer.

Masfaroni vaagner.

Hvad er det for en Larm?

Lodovico.

Det er Poeten,

Som gjør sig desperat, fordi vi ei
Vil høre paa hans Vers.

Masfaroni seer paa Straufs.

Hvad gjør I der?

Straußs rolig.

Studerer, skriver reent.

Massaroni.

Der staaer jo Noget

Med røde Bogstaver.

Straußs.

Ja, Niimbogstaver

I Gammel=Islandsk.

Massaroni

leger med sin Dolk.

Denne Pen, den skriver

Beständig ogsaa med det røde Blæk.

Det er dog underligt med denne Blodrust

Af Mennesker; den gaaer ei rigtigt af.

Hvorledes bærer eders Folk sig ad,

At holde Jern og Staal bestandig blankt?

Straußs rolig.

Vi bruge Trippelse.

Massaroni.

Hvad — Trippelse?

Straußs.

Ja, det er Muursteen, knuset ganske fin,

Med Eddike.

Massaroni.

Det skal jeg huske mig.

Beständig ondskabsfuldt legende med Dolken.

Ha, hvor den ligger godt i Haanden! Ha,

Den skionne Kniv! den stikker aldrig fejl,

Og Mangen alt har jeg gjort bleg med den.

Han gjør en Bevægelse, som om han vilde støde Straußs op i
Underlivet.

Strauß bestandig rolig.

J stode da fra neden opad? Hvi
Fra oven ikke ned?

Masfaroni.

Det er ei sikkert;

Der kunde Stødet svigte, kunde Kniven
Tilsideglide. Men fra neden op,
Der slaaer det aldrig feil, thi der maa Spidsen
Nødvendig trænge sig heelt op i Hjertet.

Manoevrerer igien.

Strauß.

Ja, ja! hvert Haandværk har sit eget Haandgreb.

Staaer op.

Masfaroni sagte.

Jeg fik dog Knekten til at reise sig.

Stirrer nidkær paa Fernando, som tegner Marielisa.

Men hvad er det dog for en Høitid der?
De staae jo saa andægtigt om den Dreng,
Som om han var en Helgen.

Masetto

nærmer sig fortrolig Masfaroni.

Ja, han tegner.

Masfaroni.

Den Knekt! han stirrer paa Marielisa,
Og hun paa ham, som om de vilde sluge
Hinanden.

Gaaer hen til Bordet.

Med Forlov, hvad gaaer her for sig?

Torrigiani.

Han tegner hende. Han har ridset os
Af allesammen.

Masetto næsvis.

Dgsaa dig, Captain!

Viser ham et Blad Papir.

Der ligger du og sover under Træet,
Dg vender Næsen martialsk i Veiret.

Massaroni

giver ham et dygtigt Orfigen.

Hvem driller du, din Hvalp? Troer du, at alt
Jeg er din Kammerat, fordi jeg gjorde
Den Vre dig i Nat at tage dig
Fra Bierget med paa mine Eventyr?

Masetto trækker sig tilbage, og sniger sig ud.

Torrigiani

viser Massaroni et Billede.

See, her er jeg!

Rodovico ligesaa.

Dg her er jeg.

Massaroni fatter sig.

Det ligner.

Marielisa med flere Blade.

Dg her er Antiquaren og Poeten,
Dg her den gamle Tyksak. Her er jeg.
Det ligner herligt; ikke, Massaroni?

Massaroni.

Ha, du er stærkt indtaget af hans Kunst!

En Røver.

Men nei, Fernando! mit er ikke liigt;
En anden Gang maa du det gjøre bedre.

Fernando.

Det skal jeg nok.

Marielisa

bestandig betragtende sit Billede.

Af, hvor det er fortræffligt!

Maasfaroni mørk.

Du er en Tegner, mærker jeg, Fernando!

Fernando.

Ja, Herr Captain! det er min Kunst; dertil
Min Fader har opdraget mig.

Maasfaroni.

Du troer

Maaskee at drive det til noget Stort?

Fernando.

Af, nei! Jeg veed det nok, jeg staaer paa Bredden
Af Afgrunden. I Morgen alt maaskee
Sig hvirvle disse lette Tegneblade,
Som vissent Lov, omkring min egen Grav.

Maasfaroni.

Saa fremt din Fader sender tusind Scudi
I Morgen med mit Bud før Solens Dpgang,
Saa slipper du.

Fernando.

Det kan han ei, Captain!

Maasfaroni.

En saa udmærket Mand og af saa stor
Fortieneste? Han finder sagtens Venner,
Som hielpe ham.

Fernando.

Maaskee. Jeg vil ei heller
Fortvivle, jeg vil stole paa Guds Forsyn.
Han ei forlader mig — hvordan det gaaer.

Maſſaroni.

Jeg maa beundre dig: du ſidder her
 Saa rolig, tegner Billeder, der ligne,
 Uagtet Faren truer dig ſaa ſtærkt.
 Dog — det er ſandt, du er et Barn; et Barn
 Beed ikke ret endnu, hvad Faren er.

Fernando.

Hviſ jeg ſkal døe, da er det meer end tidſnok,
 Naar ſelve Døden kommer. Angſten dræber
 Os mange Gange, men kun Døden een Gang.
 Hvad gjør man bedre vel end glemme den?
 Desuden elsker jeg min ſkønne Kunſt,
 Ja, næſt min Fader, meer end Alt paa Jorden.

Græder.

Ham ſeer jeg aldrig meer maafkee; min Kunſt
 Har fulgt mig ſom en Ven til Gravens Bred,
 Der har den ærligt ſøgt at trøſte mig,
 Og fik mig til at glemme Diebliffet.

Alle Røverne og Marieliſa ere rorte.

Maſſaroni ſagte, affides.

Den Dreng gjør alle mine Mænd til Qvinder.
 Marieliſa ſelv, der næſten er
 Den bedſte Helt i hele Flokken, har
 Han ogſaa rørt. Jeg troer, hun er forelſket.
 Ha, falſke Qvinde! Vi, forvovne Dreng!
 Jeg maa adſprede dem, hviſ ikke ſmelter
 I denne Lø mig Iſen reent til Vand.

Goit.

Op, alle Mand! Her er ei godt at dvæle;
 Snart kommer Eſtermiddagsſolen med
 Sin lumre Straale. Vi vil ſlaae vor Leir

Lidt meer til Høire hist ved Klippevæggen;
Der er det mere svalt.

Bord og Stole tages bort, og alle Røverne reise sig.

Strauß,

der atter har siddet og skrevet, staaer op, og siger fornemt bifaldende:

Ja, det er bedre.

Gaaer hen og ruffer i Buttermilch.

Herr Kjøbmand! vaagn.

Buttermilch vaagner.

Åh, Gud forlade dem!

Jeg drømte juſt en Drøm — en deilig Drøm.

Strauß.

Hvad var det for en deilig Drøm, De drømte?

Fortæl os den! Var De i Paradiis?

Buttermilch.

Ja, juſt i Paradiis — vil ſige da:

I Koſtock. Det var Vinter, Sneen fæg
Derude stærkt, Iſtappen hang paa Taget,
Og Spurven hopped hen i Slædesporet.

Strauß.

Det blier jo en Idyl af Heinrich Voſſ.

Den burde være ſat i Hexameter.

Buttermilch.

Men Ilden brændte varmt i muntre Bindovn,

Og Pigen ſatte Riſengrøden ind

Med Gaaſtegen og de varme Baſler

Paa Julebordet. — Nu er Alt forsvundet!

Strauß.

Ei Alting! Grøden vel og Gaaſtegen;

Men varme Baſler kan De ſaae endnu,

hvis ei De ſkynder Dem.

Buttermilch.

Hvor skal vi hen?

Straufs.

Og veed De ei, at Fienden er i Leiren?

Buttermilch

seer paa sin Omgivning.

Ja, det er vist!

Straufs.

Nei, ikke Røverne,

Dem har De broderligt jo sluttet Fred med.

Men Solen kommer; vil skal hen i Skyggen.

Buttermilch springer glad op.

Hvad? skal vi hen i Skyggen? Nu, det lader

To Gange jeg mig ikke sige, Ricere!

Ja, seer man vel, der kommer den, den Strik,

Som gjør Folk tosfede, og Hunde gale!

Straufs.

Jeg frygter ikke for at blive tosfet;

Men hvis De frygter for at blive gal,

Saa skynd Dem noget.

Buttermilch.

De behøver ei

At frygte for at blive, hvad De er.

De gaae.

Phosphorus kommer med den ham bevogtende Røver.

Røveren.

Afsted! nu skal vi hen bag Klippen der.

Phosphorus.

Min unge, smukke, haabefulde Ven!

Tillad mig — lad mig læse Dem Sonetten

Til Røvelivets Priis og Glorie.

Røveren barst.

Nei!

Phosphorus.

Dg hvorfor?

Røveren.

Det har min Lieutenant
Forbudt mig under Livsstraf.

Phosphorus vrider sine Hænder,
Gode Gud!

Min fiære Ven! jeg har en Louisd'or —
Min hele Eiendom — her i min Halsklud.

Tager den ud, og viser ham den.

Den skienkes Dem, i Fald De ret opmærksom
Vil høre min Sonet.

Røveren.

Giv mig den Guldmynt!

Phosphorus giver ham den.

Her er den.

Røveren.

Godt! Dg nu afsted! Sonetten
Vil jeg dog ikke høre.

Phosphorus fortvivlet.

Nei, det er

Umenneskeligt! Hvilken udtænkt Marter!

De gaae.

Masetto kommer.

Det Drfign, Massaroni! det skal komme
Dig dyrt at staae. Det brænder paa min Kind
Som Helvedlue. Jeg den koler ei,
Før i dit Blod. Jeg stod dig trolig bi;
Jeg narrede den gamle Skolemester,

Dg loffede Fernando. Mig alene
 Du takke kan for ham. Jeg fulgte dig
 I Døden, for at redde dig din Kæreſt,
 Endſkiøndt du ogsaa dengang beed mig af.
 Dg nu behandler du mig ſom en Hund,
 Dg foſer mig tilſide, naar jeg kommer
 Dg taler ganſke venligt, ydmygt med dig?
 Er jeg en Hund, ſaa duer jeg til Jagt;
 Jeg er dog ingen Kiøter, men en Støver.
 Jeg har opſtøvet dig; jeg ſkynder mig
 Til Jægerne — og jeg forraader dig.
 Jeg bringer hele Skaren til dit Smuthul,
 Den griber dig — og ſaa — ſaa leer Maſetto
 Saa høit, at Haaret ſig ſkal reise paa
 Dit ſtolte Hoved, og du ſkal forbande
 Det Dieblif, da du fornærmed mig.

Gaaer.

Kertorens Huns.

Treumann

ene, med en Seddel i Haand.

O, jeg er i den dødeligſte Qual!
 Jeg læſer, og jeg læſer denne Seddel
 Hvert Dieblif, og troer ei mine Dine.
 Gud hielp mig, det er kun alt for ſandt.

Læſer:

„Vær rolig for min Skiebne, Kære Fader!
 Jeg mig befinder vel. De tappre Folk,
 Hos hvem jeg lever, læer mig Intet mangle.

Men send for Himlens Skyld et tusind Scudi
 I Morgen tidlig inden Solens Dpgang,
 Thi ellers myrder man din Ferdinand."

Min Ferdinand! du kunde lig'saa gjerne
 Som Aand fra Graven komme, mig at melde
 Det alt fuldbragte Mord. Thi jeg har Intet,
 Slet Intet; kun den Siæl, som elsker dig,
 Og som med dig bedrøvet er til Døden.
 Til Paven skrive? Ak, det er for silde;
 Gi Massaroni tøver over Tiden.
 Og her i denne By er Ingen, Ingen,
 Som kunde hielpe mig. Iffun den rige
 Mirandola — men han er jo i Rom.
 Desuden er hans Gierrighed saa stor,
 At han uagtet Alt, hvad jeg har gjort
 For ham, vist Intet offrede for mig.

Rudolf kommer.

Min gode Herre! ak, det gamle Ordsprog
 Har Ret: Er Nøden størst, er Hielpen nærmest.
 Mirandola — De nævnte ham —

Treumann.

Nu? han?

Rudolf.

Er kommen hjem i dette Dieblif
 Fra Rom; han vil besøge Dem og takke
 For al den Godhed, De har viist hans Søn
 I Seminariet.

Treumann.

Beed han min Nød?

Rudolf.

Slet Intet veed han.

Treumann.

Ak, der svandt mit Haab!

Rudolf.

Rør nu hans Hierte med Betsalenhed!

Han kan, og han bør hielpe Dem.

Treumann.

Ak, Rudolf!

Betsalenheden her maa reent forstumme.

Ulykken, Nøden staaer med Lueskrift

I Mørket; der behøves kun et Hierte,

Før grandt at læse den.

Rudolf.

Der kommer han.

Mirandola

kommer. Han omfavner Treumann meget kjærligt.

Min ædle Ven! lad mig omfavne Dem,

Og tag en Faders Tak, Betsignelse —

Som skylder Dem saameget. See, min Søn,

Han var forført — man veed, hvordan det gaaer

Med Børn, som troe at have rige Fædre;

Han havde Intet lært, han var forfalden.

De fik ham fra Letsindigheden, fik

Hans Dovenskab fordrevet; han blev vænt

Til Flid, blev ordenlig, han lærte Noget.

Jeg er Dem evig — inderlig forbunden,

Min ypperlige Ven, uegennyttig

Som brav! Jeg veed, det hielper Ingenting,

I Fald jeg vilde plump paanøde Dem

Foræringer, som ei De trænger til;
 Thi skøndt ei nogen sær Diogenes,
 Kan De foragte dog hver Alexander,
 Naar De kun sidder i det skønne Solskin
 Af Deres egne Dyder. Midlertid —
 Jeg veed, De ynder smukke Blomster. Her —

Han vinker en Diener, som sætter en Blomsterpotte paa Bordet,
 og gaaer igien.

Medbringer jeg en fielden Hyacinth,
 Ankommen med en Skipper nys fra Holland,
 Som jeg dog haaber De vil ei forsmaae.

Treumann.

Min Herre —

Mirandola.

Jeg skal hilse Dem fra Paven;
 Det glæder ham, at De vil ogsaa lære
 Campagnens Røvere lidt Skik og Sæder.
 I Fald det bare lykkes! siger han.
 Han var særdeles naadig. Han har taget
 Min Søn til Secretair i Propaganden.
 Og da jeg har haft vigtige Affairer
 For ham, har han mig skienket denne Ring,
 Som sikkert er fem tusind Scudi værd.

Viser ham den.

Hvad synes Dem om den?

Treumann

tager den i Haanden.

Særdeles godt!

En Slange med Demanter — Evigheden —
 Og dog en kraftig Talisman for Tiden.

Mirandola

tager den tilbage, og sætter den paa sin Finger igien.

Ja, det er godt, at eie slikt et Stykke,
 Thi man kan aldrig vide, hvortil det
 Kan bruges; man kan komme let i Trang,
 Især en Kiøbmand, som er altid udsat
 For store Tab.

Treumann.

De kiender intet Tab,

De har kun vundet, hørte jeg bestandig.

Mirandola.

Hidtil har Himlen hiulpet. Ja, Gud give,
 Det maa fremdeles gaae saaledes fort,
 Saa slaaer man sig igiennem, som man kan.
 Man bruger meget. Det er ingen Sag
 For Dem, min vise Ven! som Philosoph;
 De sætter ingen Priis paa tusind Ting,
 Som vi og vore Lige vænnes til
 Saa længe, til det blier Fornødenheder.

Treumann.

Vel sandt, vel sandt, jeg bruger ikke meget
 Af denne Verdens Herlighed; men der
 Er Noget dog, som ei man kan undvære.

Mirandola bange.

Med deres Orden og Oeconomie —

Treumann.

Jeg altid satte Tæring efter Næring,
 Og jeg er ei i nogen Skilling's Gield.

Mirandola lettet.

Ha, det var herligt! Ja, De er et Mønster
 For hele Egnen.

Treumann.

Men dog har jeg lidt
Et Tab, som knuser og som dræber mig,
Hvis ikke Benskab kommer mig til Hielp.

Mirandola.

Et sympathetisk Tab — for Affectionen?
Hvortil behøves om Deeltagelse?
Af, tal, min Ven! mit Hierte bløder alt.
Den lille Ferdinand er dog ei syg?

Treumann.

Nei, han er frisk og sund. Dog maa ham rækkes
Et Lægemiddel, inden Morgen gryer,
Hvis ikke døer han.

Mirandola.

Bludselig forfølet?

Tal, Ven! Jeg eier selv et Apothek —
Huusapothek — Alt staaer til Tieneste.

Treumann.

Jeg har jo sagt Dem: han er frisk og karst,
Men dog bestedt nu i den største Nød.
De tilstaaer, at jeg redded Deres Søn —
Mirandola! ha, vil De redde min?

Mirandola.

Jeg redde Deres Søn? Han er dog ei
Forsørt, forfalden, utaknemlig, doven?
Skal jeg formane ham?

Treumann.

Af, nei! han er
En Engel, fast for god for denne Jord.

Mirandola.

Forklar Dem!

Treumann.

Ha, jeg frygter for et Afflag,
 Og vil forhale Slaget, som mig dræber
 Med ham. Thi — kort og godt — min Søn er ranet
 Af Røverne. Den frække Massaroni
 Tilbagekom. Jeg skal betale ham
 Et tusind Scudi, ellers døer Fernando
 I Morgen tidlig.

Mirandola forskrækket.
 Det er aldrig muligt!

Treumann.

Gud hielp mig, det er kun alt for vist.

Mirandola

slaaer Hænderne sammen.

Th, Gud bevare mig! hvad har De dog
 Indviklet her Dem i? De har forbittet
 En Magt, som ikke De kan overvælde,
 Og hele Terracina staaer i Fare.
 Ei Dem alene træffer denne Hevn,
 Det er jeg vis paa; nei, den træffer Alle.
 Jeg er maaskee aldeles ruineert,
 Den røde Hane galer paa mit Tag,
 Før selv jeg veed det. Gud forlade Dem!
 De bringer alle Byens Borgere
 Til Bettelstaven. Jeg maa hjem at redde
 Med største Hast den Emule, som jeg har.

Gaaer.

Rudolf.

Den Kieltring! Som han ikke vidste godt,
 At han er uden Fare.

Treumann omfavner Rudolf.

Åh, min Ven!

Min prøvede, min sande Ven! hvad gjør jeg?

Rudolf

viser ham en Skindpung.

Her er en lille Sum, som jeg har spart
I flere Aar — dog et Par hundred Scudi.
De skriver en Collect, vi gaae fra Huus
Til Huus og betle sammen.

Treumann fortvivlet.

O, min Son!

Min Ferdinand! hvi kan jeg ikke døe
For dig, mit Barn? Ulykkelige Fader!

Han vrider sine Hænder, og gaaer med Rudolf.

I en Bondehytte nær ved Bierget.

Richter

i Uniform, bevæbnet.

Jeg er i den besynderligste Stilling;
Og skiondt med Fuldmagt og Tilladelse
Fra Paven og Toscana, Høvding for
En Flok, der brænder af Begierlighed
At faae den lumpne Masfaroni fangen,
Staaer jeg dog her, som for en fiendtlig Stad,
Den Bomberne kan lægge let i Aske,
Men hvor min Slægt og mine Venner boe.
Jeg troede mindst, da jeg hos gamle Treumann
For Spøgs Skyld ikke vilde strax betroe ham
Mit Hverv (for siden ham at overraske,

Naar jeg med Magten havde virket, hvad
 Blot med det Gode blev Umulighed
 For ham) — jeg troede mindst: hans egen Søn
 Mig skulde vorden her en Anstødssteen.
 Hvad hjælper det, at jeg omringer Bierget,
 Og gaaer paa Klapjagt efter Morderen?
 Hvad hjælper det mig, at jeg fanger ham,
 Naar først den Riding, for at hevne sig,
 Har dræbt, min gamle Ven! dit elskte Barn?
 Ja, ja! det gjør han sikkert, naar han mærker,
 At der er intet Smuthul meer for ham,
 Og at jeg vil udhungre ham paa Bierget.
 Ha, jeg er meget, meget at beklage,
 Og staaer, uagtet Tapperhed og Kraft,
 Af Venskab og af Medynk lænkebunden.

En Underofficeer bringer Masetto bagbunden.

Underofficeren.

Herr Oberst! vi har gjort en herlig Fangst.
 En Røver hist fra Bierget kommer selv,
 At vise Veien os til Massaroni.
 Frivillig har han budet Hænderne
 Til vore Strikker; og han byder Hjerttet
 Til vore Rugler ved det første Skridt,
 Som kunde gjøre ham mistænkelig.

Richter.

Du — du os bringe vil til Massaroni?

Masetto.

Ja, Herr Captain! thi jeg er fied af hans
 Utroskab og hans Nederdrægtighed.

Richter.

Og tør vi troe dig?

Masetto.

De maa vide bedst,
 hvad De tør troe, og hvad De ei tør troe;
 Men det er vist, i Fald jeg ikke bringer
 Dem op til ham, saa finder De ham aldrig.

Richter.

Der er et Barn hos ham: Fernando Treumann;
 Troer du, at jeg kan redde Drengen?

Masetto.

Ja!

Thi han skal myrdes først i Morgen tidlig,
 hvis ei hans Fader sender Løsepenge;
 Men jeg skal bringe Dem til Masfaroni,
 før Dagen gryer.

En Soldat kommer.

Herr Oberst! tag Dem Vare:
 Den Knecht er en Forræder, det var ham,
 som stjal Fernando bort fra Faderen.

Richter.

Du stjal ham selv?

Masetto.

Nu ja, jeg stjal ham selv,
 Og nu — nu bringer jeg ham selv igien.

Soldaten.

Han flere Dage var i Treumanns Huus,
 Og det var denne lumske Røverdrenge,
 som lønnet den uendelige Godhed
 Med Ondskab og med Utaknemlighed.

Richter.

Og du forlanger nu, vi skulde troe

J Stand dig til en dydig Handling — du,
Som nys begik saa sort et Riddingsværk?

Masetto.

Hvem siger, J skal troe en dydig Handling?
Dg hvo har sagt jer, Handlingen er dydig?
Jeg handler ei af Dyden, men af Hevn.

Richter.

Af Hevn?

Masetto

rasende forbitret.

Ja! han har slaaet mig paa Dret.
Det er min Tak for al min Trostid til ham.
Nu er jeg ikke rolig, før jeg seer
Hans Hjerteblod.

Græder.

Nei, nei, ved Sanct Antonio!
Den Hund maa bløde, dersom jeg skal leve.

Richter

forfærdet og forundret, affides.

Italiener! — Forsyn! sender du
Mig Ariadnes Traad i Labyrinthen?
Hvad har jeg Andet, om den ogsaa brister?

Soit.

Velan! jeg hevner dig.

Masetto.

Tak, Herr Captain!

J har alt bundet mig; jeg gaaer foran,
Hold mig en Dolk, et ladet Gevær i Ryggen,
Dg skyd mig ned, saasnart J mærker Uraad.

Richter.

Det gjør jeg.

Masetto.

Godt! og jeg vil gierne døe,
Naar bare jeg faaer Massaroni med.

Med vilb Haanlatter.

Ha ha! det bliver Løier. Aldrig har
Jeg nydt en større Glæde. Jeg skal liste
Mig til ham, som en Ben; og naar han tænker:
Den dumme Dreng kan jeg behandle som
En Støverhund — saa springer Hunden op,
Forbittret, fiæk, og bider ham i Struben.

De gaae.

Crenmanus Huns.

Crenmann

fortvivlet og halv forvirret.

Den kolde Røver venter kun paa Benge,
Dg jeg skal bringe dem. Ja, jeg vil sticæle —
Mirandola! jeg sticæle vil din Ring
Dg bringe Røveren. — Jeg veed jo nok,
Det er en stor Forbrydelse. Jeg var
En ærlig Mand til denne Dag; det veed
Den Gud, som skuer ned i Hierterne.
Men Ferdinand maa reddes, han maa reddes!
Saa gaaer jeg hen og giver selv mig an,
Dg laer mig smedde til Galeierne;
Saa boer min Ferdinand mig nær ved Stranden,
Dg bringer mig lidt Mad imellemstunder,
Som styrke kan mit gamle Skrog. Saa slaaer
Jeg Tidens bittre, salte Bølge bort

Med Aaren; og naar Gubben da skal døe,
 Saa løse de hans Lænker, og tillade,
 At han maa døe i sin Fernandos Arm.
 Jeg offerer ham det Bedste, som jeg har:
 Mit gode Navn og min Retskaffenhed.

Han kaster sig fortvivlet hen, og græder; derpaa staaer han op
 igien, og siger:

Nei, nei, min Ferdinand! det kan jeg ikke,
 Det kan jeg ikke. Og du vilde døe
 Af Sorg, i Fald du hørte, hvordan dig
 Din Fader havde frelst. Uskyldigheden
 Ei reddes kan ved en Forbrydelse. —
 Saa far da vel, min gode, fiære Dreng!
 Tak for hver Glæde, som vi deelte sammen!
 Tak for dit Venkab, din Fortrolighed,
 For din Opmærksomhed, naar jeg dig lærte,
 For dine Følelser, naar jeg dig rørte!
 Tak for det søde Smil paa dine Læber,
 Og for dit Dyes Jld og Tankeblif,
 Som vidned om, at du var langt alt over
 Din egen Alder. Ha! nu skred din Aand
 Med større Ræmpestridt hen over Tiden
 I Evigheden. Naar i Dødens Kamp
 Mod Himlen jeg udstrækker mine Arme,
 Da kommer du som Engel, Ferdinand!
 Og kaster dig i dem.

Efter et kort Ophold.

Glendige!

Og saadan du opoffre vil dit Barn
 I feige Raadvildhed, med Haand i Skjødets?
 Gif du ei ud til Røveren i Skoven,

Da Menneſkelighed blot kaldte dig;
Dg ſkulde Faderkiærligheden være
Nu mindre ſtærk? Nei, nei, ved Gud! Afſted,
Til Tigeren, den Blodige, bag Buſken.
Jeg gaaer i Skoven ud til Maſſaroni,
Jeg kommer tidsnok, jeg anvender al
Beltalenhed. Dg kan jeg ikke tale,
Saa ſkal min Graad — ſaa ſkal mit Faderblif —
Dg virker ikke det, ſaa ſkal mit Blod
I Græsſet flyde, hvor mit Barns er flydt.
Afſted, afſted! en hellig Pilgrimsgang.
Jeg vinder ſikkert — ja, paa begge Maader:
Med dig, min Elſkte! Livet eller Døden.

Gaaer.

Femte Handling.

Morgendæmring i Skoven. Nogle Røvere ligge og sove i Baggrunden, andre holde Vagt over **Buttermilch**, **Phosphorus** og **Strauß**, som ere bundne sammen ved Armene.

Buttermilch.

Jeg er aldeles sikker paa, at Berlen
Er bleven honoreret, at endnu
I denne Morgenstund man bringer Penge.
Hvi binder man os da som Slagteqvæg?

Torrigiani.

Det saa er Skif og Brug. Frygt ei! Om Budet
En Smule dvæler over Tiden, vil
Dog Massaroni vente lidt. Han holder
Af Penge.

Phosphorus græder.

Pengene kan han jo faae
Alligevel, naar Budet kommer med dem,
Og naar vi alt er dræbte.

Strauß vred.

Nei, den Tuden

Jeg holder ikke ud. Vær rolig, eller
Jeg rusker jer!

Han rykker i Touget.

Phosphorus.

Au, au!

Buttermilch.

Lad være, Strauß!

Naar ham J rustes, rustes ogsaa jeg.
J skulde dog ei reent forglemme, Strauß!
At jeg er eders Redningsmand.

Strauß.

Det er J

Aldeles ikke. Bild jer aldrig det ind!
Captainen spaser med jer. Han forlanger
Ti tusind Scudi for jert eget Liv;
Nu har han skrevet mig og Phosphorus
Hver for to tusind, og vurderer jer
Kun for sex tusind, da den hele Sum
Ham tykkes alt for høi for sliq en Karl.
Men Phosphorus og jeg er Betlere.

Phosphorus.

Hvad? Betlere?

Strauß.

Ja, ja! Den smukke Kiøle
J der har paa, har Buttermilch betalt.
Ei sandt?

Buttermilch.

Jo, ganske vist! J Mailand gav jeg
Fem Scudi selv for Allen af det Løi,
Han har i Kiøle. Og det havde faaet
At være, hvad det var, i Fald han havde
Den ladet sje paa christelig Maneer,
Som andre Mennesker nu bruge den;

Men see kun: den er syet paa Albrecht=Dürersk.
Jo, jo! den Karl, han kom mig dyrt at staae.

Strauss.

Nu altsaa, vi er begge Betlere;
Dø havde man ei ranet, hvis den Tykkert,
Den Kiøbmand ikke havde været med.
Han Skyld er kun i vor Ueilighed,
Dg dog han vil, at man skal takke ham?
Nei, vil I takkes og fortjene Tak,
Betal da for den stakkels Rectorson,
Som sidder alt halvdød ved Helgengrotten
Derhenne. Thi han kan dog ei betale;
Captainen er forbittret paa hans Fader,
Dg det tilsidst gaaer ud kun over ham.

Buttermilch.

I vil dog ei, at jeg forløse skal
Hvert Menneske, som bliver fanget her?
Jeg næsten er en ruineret Mand,
Dg skynder mig jo før jo heller hjem,
At redde Elumpen af min Fattigdom.

Phosphorus.

Skal vi til Rom igien?

Buttermilch.

Vil I til Rom

Igien, saa gaa som Pilegrim til Fods,
Dg tig jer frem, og afbeed eders Synder!

Lorrigiani leer.

Et deiligt Kløverblad!

Strauss.

Ja, tria juncta

In uno. Stundom fødes Tvillinger,

Som tæt er vogne sammen fast i Ryggen,
 Af høist forskjellig Character, Natur;
 Den Ene lystig, og den Anden tvær,
 Den Ene fløgtig, og den Anden dum.
 De maae paa een Gang spise, drikke, sove,
 Og Blodet circulerer giennem dem;
 Dog flaaes de tidt, og lives. Saa gjør vi,
 Som sammenvogne Trillinger.

Rykker i Snoren.

Phosphorus.

Au!

Buttermilch.

Au!

Strauss leer skadesro.

See, hvilken Sympathie! Ha ha ha ha!

Masfaroni kommer.

Skær Strikken løs for Fangerne!

Phosphorus.

Af, Himmel!

Skal vi nu miste Livet?

Masfaroni.

J er frie.

Et Par Røvere komme med Pengeposer.

See, her er Pengene! Jeg har alt talt dem.

Nu gaaer med Gud, I Herrer! Og jeg haaber,

At I os rose vil, hvorhen I komme.

J havde det saa godt, som Een af os.

Buttermilch peger paa Strikken.

Paa Bindingsværket nær.

Massaroni.

Det er en Orden,
Som jeg laer stundom mine Fanger bære.

Der bringes Viin i Bægere.

Tillad mig nu at drikke jeres Skaal! —
En Hyrde viser jer den sikke Bei
Til næste By.

Buttermilch tager et Bæger.

Saa takker jeg da aller-
Urbødigst, Herr Captain! for min Person.
Dg kan jeg vise Dem en Artighed,
En Tjeneste igien — saa kom til Rostock!

Massaroni leer.

Rostock! ja, hvad er det, og hvor er det?

Buttermilch.

J reiser over Bierg og Dal, saa langt
Som J kan komme, til det salte Hav;
Der staaer J stille først — og der er Rostock.

Massaroni.

Godt, godt! Nu kan jeg aldrig jo gaae feil.

Buttermilch.

Der boer jeg, og der boer min meste Slægt.
Min Fætter er Borgmester, og min Broder
Er Chef for Politiet, og min Svoger
Har bygget os et deiligt, nyt Arresthuus.
Det vilde glæde dem at vise jer
Den Giestfrihed igien, som jeg har nydt.

Bukker, og gaaer.

Massaroni.

Nu, Herr Poet! hvad har J end at sige?

Phosphorus glad.

At sige? Saa tillader De mig altsaa
At sige Noget?

Massaroni.

Ja, hvorfor ei det?

Jeg taaler noget for ti tusind Scudi.

Phosphorus.

Fortræfflige, høist liberale Mand!
Med Noes vil jeg kun eder overdyngge.
Tillad mig da til Slutning, ædle Røver!
At forelæse Dem Sonetten.

Massaroni.

Nu,

Det er kun fiorten Linier; dem kan
Jeg døie vel for de to tusind Scudi.

Phosphorus.

Jeg kan den udenad.

Massaroni.

Desbedre. Tal!

Phosphorus.

Den første Stand paa Jord er Røverstanden.
Mon at bevise det jeg strengt behøver?
Alt Barnet fra sin Moder Melken røver,
Og Adam Eblet tog, forført af Fanden.

Kain sin Broder Abel slog for Panden.
Med Diets Glavind Pigen Hiertet klover
Paa Beileren, og grusomt ham bedrøver;
I Kiærlighed Gen røver fra den Anden.

Soldaten plyndrer, det er Krigereskiffen;
 En Lommetyv er altid Politiken,
 Ja, selv man siger, at Poeter stiale.

Men helst dog vil jeg med Banditen hælde.
 Han røver aabentlyst, skøndt han sig skjuler,
 Og gjør af Hjertet ingen Røverkuler.

Buffet.

Masfaroni.

Nu, den var ei saa gal!

Vinker ad en af de Røvere, som staae med Pengene, tager
 nogle Scudi ud, og giver ham.

Kom hid, see der,

Der har J lidt til Rejsepenge for
 Det smukke Bers til vor Berømmelse.

Phosphorus.

Hil, Hil det Land, der har en sliq Mæcen,
 Der understøtter Kunst og Videnskab!
 Farvel! Jeg gaaer med Hjertet fuldt af Tak.

Gaaer.

Masfaroni til Straufs.

Nu, Antiquar! hvad siger J til Afsted?

Straufs

gaaer hen imod ham, stirrer paa ham, bevæger Læberne, som han
 vilde tale, men tier af Indignation, vender ham Ryggen, og gaaer
 hurtig bort.

Masfaroni.

Den Bortgang var den brillanteste. —
 Men nu til det Alvorlige! See, Solen
 Alt farver Biergetoppene, dog kommer
 Endnu ei Løsepenge for Fernando.

Torrigiani.

Hans Fader er en stakkels fattig Mand,
Kan ei betale for ham.

Massaroni.

Ja, det gjør

Mig ondt for ham, thi saa maa Sønnen døe.

Torrigiani.

Hør, Massaroni! jeg er ingen Riarling;
Men ogsaa Mænd kan stundom worde bløde.
Lad Naade gaae for Ret, slip Drengen løs!
Det er en elskelig, velsignet Gut,
Og han har vundet alle Hjerter her
Undtagen dit.

Massaroni.

Saa har han ogsaa vundet
Marielisas?

Torrigiani.

Himmel! kan et Barn
Dig gjøre nidfiær?

Massaroni.

Barn? han er ei Barn,
En listig Knøs, og fast en Yngling alt.

Torrigiani.

Lad Naade gaae for Ret!

Massaroni.

Det kan jeg ikke;
Derved vor hele Velstand gif til Grunde.
Vi fange Mennesker, for at man strax
Betale Summen skal for deres Liv;
Bestemt og vis maa denne Handel være.
Betalerne bevæges kun af Skræk,

Dg mærker man først, at vi røres ømt,
Saa kan vi tage Løn af egne Lærere,
Dg af de Andres Spot og Latter siden.

Torrighiani.

Du har ei fanget dette Barn for Andet,
End for at hevne dig paa Faderen.
Du veed, det er en fattig Mand.

Massaroni.

En Skryder!

Høist moderat er Summen, som jeg fordrer:
Et tusind Scudi. Er han virkelig
Saa elsket, har han gjort den Nytte, som
Han troer, er det jo let, at skaffe dem.

Torrighiani.

Jeg beder dig —

Massaroni.

Ti! Jeg har alt for længe
Taalt din Modsigelse. Er jeg endnu
En Hovding her, som lydes, eller ei?
Hvis du dit eget Liv har kjær, saa ti!
Dpirr mig ikke!

Torrighiani sagte, bedrovet.

Der er ingen Redning.

Nogle Røvere bringe Fernando, men ikke bunden. Han er
dobbelt. Alle Røverne samle sig stille omkring ham.
Han græder.

Massaroni.

Græd ei, Fernando! nu dit Fangenskab
Sig nærmer snart sin Ende. Kom, og hold os
En Præk over Døden!

Fernando.

Over min Død!

Massaroni.

Kom! Det er Søndag Morgen, og vi pleie
Paa den at holde vor Gudstieneste
Saa godt, vi kan.

Fernando fatter sig.

Velan da! jeg skal tale.

Massaroni.

Nedsætter eder om ham i en Kreds!

De sætte sig omkring ham foran paa Skuepladsen, og han staaer
midt imellem dem; de høre alle med stor Opmærksomhed,
nogle med Andagt.

Fernando.

Du stiger, skionne Sol! fra Bierg og Hav,
Dg kalder Alnaturen varm til Live;
Men snart du skinner paa min kolde Grav,
Mig skal du Intet meer af Kraften give.
Kort var min Vandring paa den skionne Jord,
Hvor lifligt gaae med Solvhaar mange Gubber.
Men aarligt blegner jo saamangt et Noer,
Af Træet falde jo saamange Knopper.
Alt skal ei trives. Jeg var slikt et Skud,
Som ei til Modenhed det maatte bringe.
Men Siælen trøster sig, den gaaer til Gud,
Det faldne Blad forvandler sig til Binge.
Døe skal vi Alle. Livet er kun kort,
Om ogsaa silde først Gravkloffen kimer.
O, Menneſke! naar du engang maa bort,
Hvad var dit længste Liv? Blot nogle Timer.
Men naar du da ved Dødens Afgrund staaer,

Dg naar sin Lee han mod dit Hoved retter —
 For silde reiser sig dit Hovedhaar,
 Naar fuldt du Hiertet seer af sorte Pletter.
 Som Hevnens Engle vil da fæle Skrig
 Forsærde din Samvittighed, bebyrdet;
 Af Graven reise sig Uskyldiges Liig,
 Dg kræve Hevn paa den, som dem har myrdet.
 Dog, dræber J den stakkels Ferdinand —
 Jeg lover, han skal ingen Hevner blive;
 Thi Kristus lærte mig: „Paa Gravens Rand
 Du skal din Fiende broderligt tilgive“.
 O, kiære Fader! i din bittre Nød
 Lad ei fortvivlet dine Taarer rinde;
 Din Søn har overstaaet snart sin Død,
 Dg i dit Hierte lever jo hans Minde.

Han kaster sig paa Knæe med foldede Hænder, og nedboier sit Hoved.

Massaroni

springer op, og siger:

Kom nu, Fernando! følg mig hen bag Klippen.

Alle Røverne folde deres Hænder mod Massaroni, for at bede ham om Raade for Fernando, uden at denne skal mærke det. Massaroni truer dem forbitret.

Fernando! kom; det er den høie Tid.

Fernando

paa Knæe, i Dødsangsten.

O, for den hellige Antonios Skyld,
 Spar, spar mit Liv!

Massaroni

slipper ham, og siger studsende til Torrigiani:
 Hvem nævnte han?

Torrigiani.

Antonio.

Sagte.

Det hjælp!

Fernando

med Hænderne mod Himlen.

O, red mig, hellige Antonio!

Massaroni.

Min Helgen raaber du til Hielp i Nøden?

Antonio skal redde dig fra Døden —

Antonio, som stod mig trolig bi?

Seer til Himlen.

Jeg skylder ham en Gave —

Til Fernando.

Du er fri.

Røverne glade.

Victoria!

Fernando

springer op, og vil kysse hans Haand.

Tak, ædle Mand, som sparte

Ufskyldigt Blod!

Massaroni

drager sin Haand kold tilbage.

Min Helgen dig bevarte,

Ham maa du takke. Mig du ei behov

At takke har. Jeg skienkte ham mit Røv,

Han reddet har dit Liv. Gaf bort i Freden!

Bender ham mørk Ryggen.

Jeg kiender intet til Medlidenheden.

Røverne.

Victoria! Fernando! du er fri.

Torrigiani.

Jeg skal ledsage dig ad sikker Sti.

En Anden.

Lad mig en Øvst dig sætte paa din Hæue!

Sætter ham Lov i Huen.

Torrigiani.

Lad mig endnu engang dit Ansigt skue!

En Tredie.

Tak, for du tegnede mig!

En Fjerde.

Gaa kun din Vej,

Endskøndt dit Billed af mig ligner ei.

Torrigiani.

Du stakkels Dreng! din Nød er overstaaet.

Tag dette Brød; du har ei Frokost faaet.

Alle.

Victoria, Fernando!

Massaroni vred.

Det er nok!

Torrigiani.

Vi følge dig et Stykke.

Massaroni

seer foragteligt paa dem, og gaaer ud.

Feige Folk!

Fernando

folder sine Hænder.

O, gode Gud! jeg takker dig,

I største Nød sig Bladet vendte.

Et Ord, et Navn har reddet mig,

En Helgen du til Frelse sendte.

Da Stormen Skibet sønder slog,

Dg da sig aabned Afgrundsranden,
 Min Arm omkring en Biælke tog,
 Dg den har skyllet mig til Stranden.
 Min Fader og min bedste Ven!
 Nu skal du ikke længer græde;
 Du faaer dit Barn, din Søn igien,
 Din Sorg forvandler sig til Glæde.

Han vil gaae; Treumann styrter ind.

Treumann.

Min Søn! min Ferdinand! her er din Fader.

Fernando omfavner ham.

Min Fader! — Din Fernando har Gud reddet.

Din er jeg atter.

Massaroni

kommer tilbage, og siger til Fernando, pegende paa Treumann:

Men han er ei din!

Til Treumann.

Er du den gamle Skolemester, du,
 Som skilte mig ved mine Kammerater?
 Som med din dumme, latterlige Snaf
 Opløse vilde mig min hele Bande?

Treumann.

Jeg kom og taled Dydens Ord til dem,
 Det virkede. Gud være lovet, Ven!
 Jeg seer, det virker ogsaa nu paa dig;
 Dit Hjerte rørtes, du aflægger fromt
 Din forrige Grumhed, du er Menneſke,
 Dg Himlens Engle smile ned af Glæde.

Massaroni.

Du feiler. Sanct Antonio redded Drengen,
 Men Sanct Antonio redder ikke dig.

Om Drengens Liv var det mig lidt at gjøre,
 Jeg vilde køle Hevnen i dit Blod,
 Om ei i dit, dog i dit eget Barns.
 Min Helgen fandt, den Hevn var utilstrækkelig,
 Og sendte mig dig selv, du gamle Synder!
 At bløde for min Dolk. Og kom nu end
 Sanct Michael, Erkeengelen, fra Himlen
 Og tigged om dit Liv, det hjalp ham ei.

Richter træder ind med en flok Bevæbnede. De skyde,
 og Røverne flye, paa Masfaroni nær.

Richter

raaber til ham med sigtende Bøsse:

Giv dig til Fange! Du er i min Bold,
 Dit Liv aldeles er i mine Hænder.

Masfaroni

efter en kort Betænkning, hvori han fatter sig af sin Forundring.
 Belan! jeg giver mig, hvis I mig skaane,
 Og hvis I love mig Pardon fra Paven
 For Dødsstraf.

Richter.

Det er latterligt, at du
 I denne Tilstand foreskriver Vilkaar.
 Jeg lovet Intet.

Treumann

til Masfaroni, omfavnende Fernando.

Men da dog du over
 Mit Barn dig har forbarmet, saa skal jeg
 Fortælle Paven dette sidste Glimt
 Af Uedelmod. Jeg lover dig, jeg skal
 Fortie Grumheden, du viste mig,

Hvortil dig Hevnen drev. Og det maaskee
Vil redde Livet dig.

Masfaroni sagte.

Er jeg i Fængsel
Kun først, saa skaffer jeg mig let min Frihed.

Goit.

See, der er mine Hænder; binder dem!

Han bagbindes. Man hører et Menneske raabe noget borte:

„Angelica! Masfaroni!“

Richter.

Ha, hvo er det?

En Soldat.

Det er den gale Pietro.

Richter.

Jeg har alt hørt om ham.

Soldaten.

Han søger sikkert

Sin Piges Morder.

Masfaroni urolig.

Redder mig for ham!

Pietro kommer med en Dolk; i det han opdager Masfaroni, løber han ham lige ind paa Livet, og støder ham Dolken i Brystet. Han betragter den Blodende med et bittert foragteligt Smil, og siger haanligt: „Masfaroni!“ Derpaa hæver han glad triumpherende Vinene mod Himlen, raaber: „Angelica!“ og iler bort.

Masfaroni falder.

Der traf mig, Hevn! engang tilsidst din deus
Ex machina. — Hielp, Sanct Antonio!

Han døer.

Marielisa kommer.

Richter.

Hvad vil den Pige? Hun seer ogsaa vild,
 Affindig ud, og var hun ei saa smuk,
 Jeg ligned hende ved en Rattens Fugl,
 Som Larmen havde skræmmet frem for Lyset
 Fra Klosternerne.

Underofficeren.

Det er den Drabtes Brud.

Marielisa

gaaer rolig frem paa Skuepladsen, og standser ved Masfaronis Bænk.
 Hvis han er død, saa er det mig det samme;
 Det er mig ligegyldigt, thi nu er
 Den hele Verden mig høist ligegyldig.
 Jeg haaber dog, at han har faaet Stødet
 Strax ind i Hjertet. — Jo, det lader til
 At være sigtet rigtigt. Det var godt;
 Saa er han død i Hast og uden Qual.
 Thi Smerten er det Slemmeste ved Døden,
 Den selv en Børneleg og blot en Søvn.
 Og Sanct Antonio kommer nok i Nat
 Med Palmegreen, i Haarsærk, Faarepels,
 Og henter ham. — Jeg gierne gaaer i Fængsel;
 Thi hvad er Verden Andet nu for mig?
 Det forekom mig skummelt før i Fængsel —
 Han leved udenfor. Nu er han død;
 Nu sidder gierne jeg i mørken Braa,
 Og grubler fort i mine stille Tanker.
 Men jeg vil ikke see min Søster meer,
 Og hun maa ikke bringe mig Guitarren;

Ihi jeg kan ikke synge.

Smilende.

Hm! man siger

Om Fugle: Hannen synger kun for Hunnen;
Jeg derimod — jeg sang for Masfaroni.
Nu er han død, og kan ei høre mig.

Rører ved ham.

Nu kan han ikke vende fiæf tilbage
Fra dunkle Sti, som giennem sorte Skorsteen.
Nu leer han ikke, naar han henter mig.

Reiser sig fra Liget, og siger til Soldaterne:

Saa kom og bring mig til Angelica;
Ihi stirrer hun paa mig med hule Dine,
Saa kan jeg gjøre hende samme Skiel.
Vi Intet har at lade hinanden høre. —
Men een Ting maae I love mig; hvis ikke,
Da dræber jeg mig selv med denne Dolk:
Benaades vil jeg ikke, vil ei leve;
I intet Tugthuus lader jeg mig spærre,
Vil ikke spinde, øve Trællegierving.
I Galgen kan I hænge mig; saa kommer
Nok Masfaroni næste Nat i Stormen,
Og henter mig.

Hun griber Dolken.

Tal! lover I, at ei

I vil benaade mig?

Richter.

Jeg lover dig,

At dig skal skee din Ret.

Marielisa kaster Dolken.

Nu, det var godt;

Saa blier jeg hængt. Thi jeg har taget Deel
 I alle hans Forbrydelser, og jeg
 Er ei en Haandbred bedre, jeg, end han.
 See, hvor han stirrer stivt. Men troer I, jeg
 Er derfor bange for at kysse ham?

Hun kysser ham.

Dg nu jeg kommer med min sidste Bøn:
 Tillader mig at tage denne Fiær,
 Den røde, lette Fiærbusk af hans Hat —
 Den klædte ham saa godt — at stikke den
 I min.

Hun stikker Fiæren i sin Hat, sætter den paa igjen, og reiser sig.

Ei sandt, den klæder ogsaa mig?

Dg nu afsted! Ret, som en blodig Fiær,
 Dg uden Frygt, til min Bestemmelse!
 Thi den undgaaer dog ingen Dødelig.

Hun gaaer som Fange, fulgt af Bevæbnede.

Richter

tager venlig Treumanns Haand.

Nu, fiære Broder? havde jeg dog Ret?
 Ei sandt, nu er du ikke længer vred,
 Fordi jeg troer, „man lærer Skurker Mores
 Ei med det Gode“?

Treumann.

Richter! er det muligt?

Du redded mig? Du traf den vilde Morder?

Richter.

Nei, nei! hans egen Daad har fældet ham.
 Maaskee du atter med for megen Godhed
 Ham havde reddet. Men den gamle Pan

Lilod ei længer Skændslen i sin Skov,
Dg sendte denne Bildmand, som en Bøddel.

Treumann

tankefuld, rystende paa Hovedet.

Jeg i Forundring falde maa.

Beskynderlige Røverskale!

Hvorledes kan en Rose staae

Midt i en Sump, hvor Lidzler quæle?

Den Pige mangler ikke Kraft,

Nei, tværtimod! og hun har Ynde;

Men Hierte den har aldrig havt,

Som sætter Stolthed i at synde. —

Dg han — ham mangled ikke Mod;

Dog ussel var hans Helteprøve.

Et Menneske, som drikker Blod,

Er — netop derfor — ingen Løve.

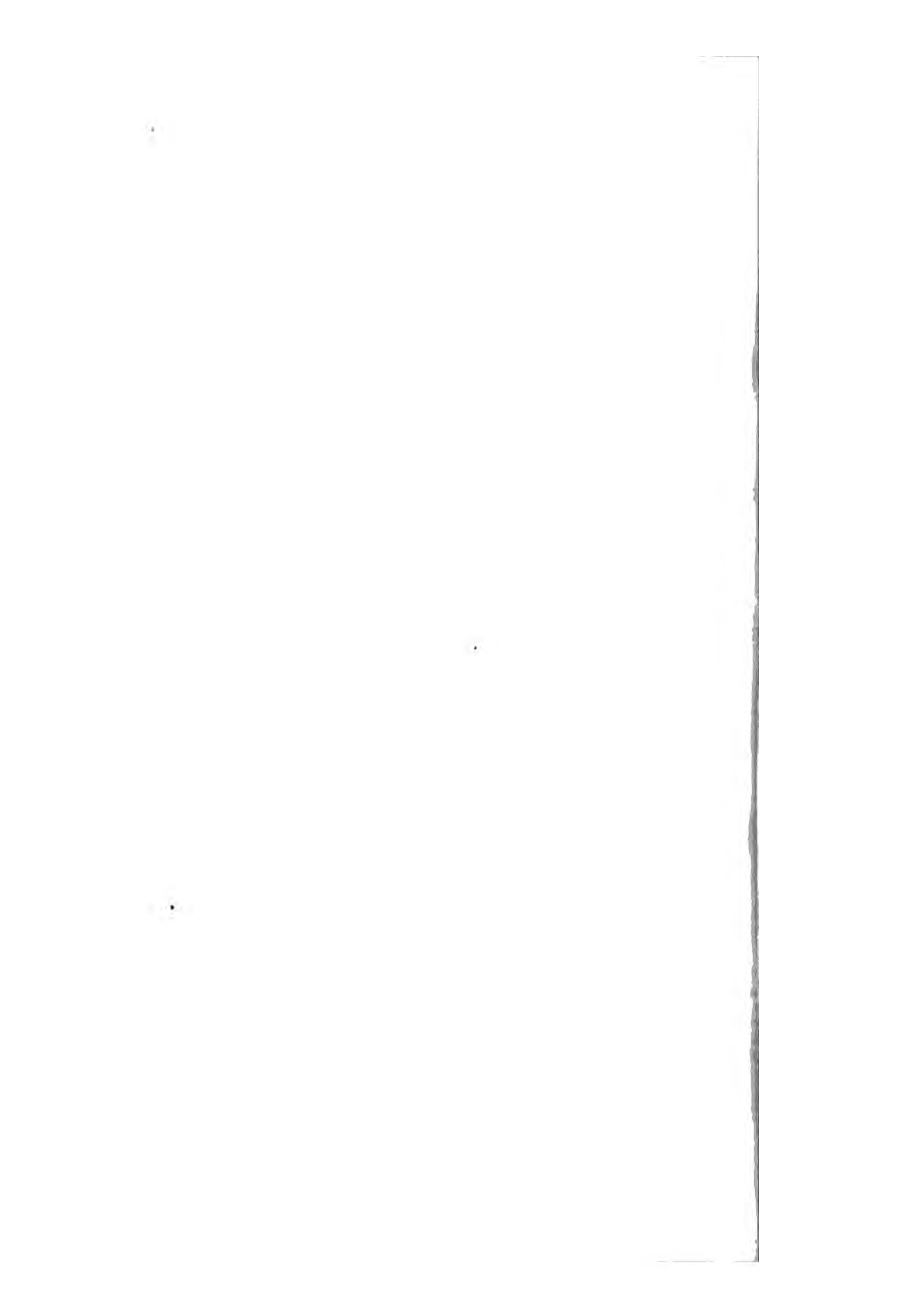
Richter.

Ja, Ben! hvad kunde Jorden havt

For Kæmper paa sin skionne Klode,

Hvis den til Ondt anvendte Kraft

Steds havde virket for det Gode.

Socrates.

Tragodie.

Personerne.

Sokrates.

Xanthippe, hans Hustru.

Daphne,
Lamprokles, } hans Børn.
Kriton, }

Plato,
Æschines, } hans Lærlinge.
Phædon, }
Epigenes, }

Kritobulos, }
Melitos, } hans Fiender.
Lykon, }
Anktos, }

Aristophanes, } Digttere og Skuespillere.
Eupolis, }

Damon, } Fiskere.
Menalkas, }

Tvende Bevæbnede.

Prodikos, Archont.

Apollons Præst.

En Rhapsode.

Jon, en Skipper.

En Fangefoged.

Ellevemænd, Borgere, Vagt, Sangere og Dansere.

Sokrates's Dæmon, et Phantasiebilled.

Handlingen foregaaer i Athen og ved Kysten i Nærheden.

Første Handling.

Propylærne i Athen.

Melitos. Lykon. Anytos.

Sokrates gaaer i dybe Tanker forbi.

Melitos.

Der gif Vidunderet. Saae I ham der?

Lykon.

I pialtet Raabe. Kongelige Betler!
Men stærkt fordybet i sin egen Viisdom.

Anytos.

Hvor gaaer han nu vel hen?

Melitos.

Til Kilderne,

Til Bældene, hvoraf hans Viisdom flød:
At høre Lærdom hos en Skrædder, Bødker,
For siden Verdens Kreds at sammenligne
Med Tøndebaand, og dens Forsænglighed
Med bræmmet Toga. Hos en Hestepranger
Han seer maaskee, hvordan man strigler Heste —
Og det anvender han paa Mennesker.

Lykon.

Ja, den sublime Trivialitet
 Er hans Gudinde; det er just den Dæmon,
 Som hvisker ham i Dret, faaer ham til
 At glemme baade Zeus og Aphrodite.
 Han er forladt af alle Huldgudinder.

Melitos.

Det er naturligt; thi han har fornærmet
 Dem uforstammet. Veed I ikke nok:
 Hans Fader, selv en ussel Kunstner, vilde
 Til Billedhugger danne ham, endskiøndt
 Der ingen Keithaand findes i Athen,
 Som overgaaer vor vise Sokrates.
 Tre Uglebilleder hugged han i Steen —
 I veed, vi føre Uglen i vort Mærke —
 Det skulde være da Chariterne.
 De staae til Spot og Skam for hele Byen
 Endnu ved Porten til Akropolis,
 Drapperede. Det er endda det Bedste;
 Thi havde han dem hugget ganske nøgne,
 Da var det gaaet vore Qvinder ilde,
 Og lidet havde da hans egen Moder
 Bist faaet at fortiene.

Lykon.

Spot ei hende!

En af hans bedste Vignelser var den:
 At ligesom hans Moder — Jordemodren —
 Forløste fra de legemlige Fostre,
 Saa gjør han det fra Siælens aandelige.

Anytos.

Tys, tys! der kommer Utsines, hans Yndling.

Melitos.

Ha, Spot og Skam, at han fordærver os
Saa mange smukke, floge Ungersvende!
God Morgen, Aeschines!

Aeschines kommer.

God Dag, Melitos!

Hvi staaer du der og spotter Sokrates?
Jeg saae din Mine, da han gik forbi.
Hvi vil du det? Bestig din Pegasus!
Jeg veed, du har tilstræffligt vandet Dget;
Dg det maa døe, hvoraf det ellers vil,
Saa veed jeg vist, det ikke skeer af Tørst.
Du kommer ingen Sump og Bøl forbi,
Hvor ei du standser strax og laer det drikke.

Melitos.

Dit Had til mig kun kommer fra din Lærer,
Det veed jeg.

Aeschines.

Du taer feil; jeg hader Ingen,
Dg Sokrates ei lærer Folk at hade.

Melitos.

Du skulde dog engang anmode ham,
At gaae i mere menneskelig Dragt.
Her i Athen veed du at Folk har Smag;
Det støder Diet, ham saadan at see
I denne lurvede, luslidte Raabe.

Aeschines.

Han støder eders Dine; men hvor Mange
Blandt eder støder ikke Hiertet ham?
Den gamle Raabe driller dig? Hav Agt
For denne Raabe! den er skaaret efter

Det gamle Snit, liig den, han bar som Kriger
 I Thracien, hvor han udmærked sig
 Ved Tapperhed og Mod, Udholdenhed,
 Saa overordentligt, at Helteprisen
 I Hæren blev af Raadet tilkiendt ham.
 Men han — høimodig, som han altid var —
 Afstod sin Krands til Alkibiades,
 Hvis Sind, forgieves desto værre, han
 Til Dyden spored. Mens paa Bierget hele
 Athenen frøs, barbenet Sokrates
 Gik varm og rolig munter — som i Fred
 Sophisten her i Propylæerne.

Anytos.

Til Glud og Kulde kan man vænne sig.

Utsines.

Ja, ganske vist; men ei til Skam og Skændsel.
 Det var i sliig en Raabe — agter den! —
 Han sad i Folkemødet, just som Formand,
 Da man de ti Skibshøvdinge anklaged,
 Fordi de strax ei, efter vundet Slag,
 I Nattestormen havde fiske op
 De døde Legemer af nogle Landsmænd,
 Som var umuligt. Man henretted dem,
 Fordi de Dødes Liig ei blev begravne.
 Han mægted ei at redde Heltene,
 Som Døden fik til Løn for Heltemødet;
 Dog underskrev han ikke deres Dødsdom,
 Undskyldte sig med: han ei kunde skrive.

Melitos.

Det kan han sikkert heller ei.

Utsines.

Du Daare!

Gid du ei kunde skrive, saa fornærmed
Du Phantasiën ei og Muserne.

Gaaer.

Melitos

seer til den anden Side.

Tys, tys! der kommer han igien, den Bise.

Lykon.

O, lad os give os i Kæst med ham!

Anytos.

Og lad os drille ham! Jeg under ham det.

Melitos.

Men han er snedig, som en Kæb, i Tælen,
Og naar man ikke vogter sig, saa kommer
Man let til fort.

Lykon.

Lad mig først tale med ham!

Melitos.

Ja, Lykon er Sophist og Philosoph.

Jeg tænker nok, du stopper Munden paa ham.

Anytos.

Vi er desuden tre.

Melitos.

Ja, til at prygle

ham er vi nok; men naar det slaaes med Ord,
Saa viger Sokrates tidt ei en Hær.

Sokrates kommer.

Lykon.

God Morgen, Sokrates! Tilgiv, at vi
forstyrre dig. Du vil maaskee spadserere
fra Byen ud til Kilden ved Platanen,
hvor jeg med Phædros dig forleden Dag

Traf i en vigtig Undersøgelse,
 Som Ingen voved at forstyrre. Køl
 Der Luften er, og suser sommerligt
 I Choret af de lystige Cicader.

Sokrates.

Nei, Lykon! hvis jeg her kan lære Noget,
 Saa blier jeg heller her; thi Mark og Blomster
 Kan Intet lære mig, og derfor dvæler
 Jeg helst blandt Mennesker i Hovedstaden.
 Jeg seer, du har en Rulle Papyros
 I Haanden der. Det er den rette Madding
 At angle mig med; thi som Dvæget loffes
 Med Hø og tørre Løv, som holdes det
 For Munden, saadan kan du med et Skrift
 Mig trække giennem hele Attika.

Lykon.

Min gode Sokrates! sig, snakker du
 Endnu bestandig om de gamle Ting,
 Om din Retfærdighed, hvormed du aldrig
 Kan blive færdig?

Sokrates.

Der er visse Ting,
 Hvormed man aldrig bliver færdig, Lykon!

Lykon.

Da vil jeg tværtimod beslitte mig
 Paa splinternye Ting, som Philosoph,
 Og ikke bringe seige Meninger
 Til Torvs, som gamle Køer, der sælges os —

Sokrates.

For unge, møre Stude? Det er velgiort.
 Men Noget er der dog, du aldrig kan
 Forandre, naar du tale vil derom:

Hvor mange Bogstaver der for Exempel
 Optælles kan i Navnet Sokrates —
 Det bliver aldrig mere dog, end otte.
 Og naar der spørges om et Tal, som Fem,
 Om det er Fem og ikke Ti — ei sandt:
 Saa lader du det blive ved det Gamle?

Lykon.

O, ja! I Sligt skeer ei Forandringer.

Sokrates.

Men da jeg talte sidste Gang med Phædros
 Hvit ved Platanen og den friske Kilde,
 Hvi skyndte du dig bort igien saa brat,
 Som om Tarantlen havde stukket dig?

Lykon.

Dyrigtig talt, jeg higer ivrigt efter
 At vorde ganske ny, original.
 Jeg tænker selv, jeg lærer ei af Andre.

Sokrates.

Men naar en Haandværksmand skal vorde dygtig,
 Staaer han dog først som Dreng, som Svend i Lære,
 Begynder strax ei med at være Mester.

Lykon.

Med Mandens Værk er det en anden Sag.

Sokrates.

Ja, jeg forstaaer dig nok, min gode Lykon!
 Og jeg kan alt den Tale udenad,
 Som du vil holde for Athenerne,
 Naar første Gang du pryder Talestolen.

Lykon.

Aa, lad os høre den!

Sokrates.

Athenere!

Du vil da sige, aldrig har jeg lært
 Den mindste Ting af noget Menneske;
 Og skøndt man siger, flere vise Mænd
 Udmærke sig ved Kløgt og Talegaver,
 Saa søgte jeg dog aldrig deres Dmgang;
 I midlertid opkaster jeg mig her
 Til eders Lærer, Dommer, og vil sige
 Og raade jer — hvad der mig falder ind.

Melitos.

Men, Sokrates! fortæl os dog engang —
 At du er viis, derom er ingen Tvivl;
 Men er det sandt, at virkelig Drafllet
 I Delphi dig har kaldt den viseste
 Athener? Var det Alvor, eller Spøg?
 Blot Ironie, hvoraf du veed det ofte
 Betiener sig? Det gad jeg gierne vidst;
 Og Lykon, Anytos, de dele min
 Nysgierriighed. Jeg er en Digter, veed du;
 Lykon Sophist og Taler, Philosoph,
 Men Anytos en Statsmand —

Sokrates.

Og en Garver.

Melitos.

Det borgerlige Haandværk driver han
 Med Gren.

Sokrates.

Ganske vist; og kan han garve
 Saa heldigt Statens stive Lær, som Drengs,
 Da vorder Staten snart en smidig Fodsaal,
 Hvert Been kan træde paa.

Melitos.

Aristokrat!

Foragter du en Borger?

Sokrates.

Nei, ved Hunden!

Jeg hader ei mit eget Riød og Blod.
 Og da de tredive Tyranner hersked,
 Jeg voved tidt at tale diærve Ord,
 Imens I andre var forfølede
 Og taug, fordi det trykked jer for Brystet.
 Jeg spøgte tidt med Kritias, Charikles,
 Endskjøndt, I veed, det var en farlig Spøg;
 Jeg sagde dem imod, endskjøndt jeg vidste,
 Modsigelser blev straffet tidt med Døden.
 Og jeg har end saa reent ei Modet tabt,
 At jeg ei spøge tør med Anytos.

Melitos.

Min gode Sokrates! du vilde gierne
 Ved slibrig Tale, paa din gamle Viis,
 Som Aalen, smutte nu os ud af Haanden.
 Du er i Knibe. Svar mig paa mit Spørgsmaal:
 Har dig Draklet kaldt den Viseste?

Sokrates.

I veed, at Chærephon, min Ven, er ivrig
 I hvad han foretager. Han var just
 Engang tilfældigviis i Delphi; der
 Faldt det ham ind Drakelet at spørge,
 Om nogen Mand var mere viis, end jeg?
 Det negted Pythia. Da jeg det hørte,
 Jeg tænkte: Hvad kan Guden mene dermed?
 Selv er jeg mig bevidst, at hverken jeg

Veed Meget eller Lidt; og lyve kan
Draklet ei, det har det ikke Lov til.

Anytos.

Hvad gjorde du da, for at faae det ret
At vide, Sokrates?

Sokrates.

Jeg gif til Gen,
Som gialdt især for viis i denne By;
Blot for Drakelet at overtyde
Om sin Bildfarelse. Det var en Statsmand;
Jeg nævner Ingen, det behøves ei.
Den Mand holdt selv sig for den Bifeste,
Men gav derpaa kun maadelige Prøver.
Nu søgte jeg at overtyde ham
Om hans Bildfarelse; da blev han vred,
Og mange fleer Tilstedeværende.
Da tænkte jeg, i det jeg vandred hiem:
Meer viis, end denne Mand, er du dog altid;
Han bilder selv sig ind at være viis,
Du derimod — du veed, du er det ikke.

Melitos.

Og, Sokrates! hvor gif du fiden hen
For at opdage dine egne Gaver?

Sokrates.

Til Digterne, saavel de tragiske,
Som dithyrambiske; og der erfoer jeg:
De digted ei af Viisdom; deres Bærker
Var Frugten af Begeistring og Natur.
Vel fandt jeg nogle, som i andre Ting
Indbildte sig at være saare vise,
Men var det ei, Melitos! Og det var
Dog gode, virkelige Digtere.

Lykon.

Dg derpaa gif du?

Sokrates.

Til Sophisterne;

Thi dette Navn betyder jo de Vise.
 De noies ikke med at være blot
 Viisdommens Elskere, blot Philosopher;
 Nei, de har fundet Stenen — Diamanten.
 Men om det gaaer nu dem, som andre Rige,
 Der fielden skienke Fattigdom en Skierv,
 Dg jage den med Skiildsord bort fra Døren,
 Som andre Gniere — det veed jeg ikke;
 Men dette veed jeg: jeg fandt Døren luft,
 Hvor jeg forgieves stod og banked paa.
 En kunstig dreiet Labyrinth af Ord
 Bar al den Gave, som der skienktes mig.

Lykon.

Dg nu?

Sokrates alvorlig.

Indsaae jeg først Apollons Mening.

Han vilde med Drafllet sige mig:
 Kun lidet værd er menneskelig Viisdom.
 Dg han betiente sig blot af mit Navn,
 For dermed at forkynde: Sokrates
 Er blandt Uvise dog den Vifeste,
 Fordi han indseer klart: han er ei viis.
 See, Lykon! see, Melitos! Anytos!
 Deri bestaaer den hele Stolthed, som
 J hade, hvorfor J forfølge mig.
 Men J har Uret; thi det Hverv, som Guden
 Har paalagt mig — udrette maa jeg det.
 Indbildte Viisdoms Damp maa jeg forjage,

Om end den hele Stad fortørnedes.
 Med Aandens Lygte, med min Tankes Lys
 Maa jeg opklare Mørket, og bevise:
 Skatfielderen, hvor Guldet skulde glemmes,
 Er oftest blot en Tumbleplads for Muus,
 Der slaaes i Mørket om en Spindevæv.

Gaaer.

Melitos.

Ha, hvor jeg hader dette Menneske!
 Han tykkes mig, i gamle brune Hylster,
 En Larve, der til Bladene sig flæber
 Paa Hellas' Blomstertræ, for det at skille
 Lidt efter lidt ved hver en deilig Knop.

Anytos.

Han har fordærvet Alkibiades;
 Dg Kritias, en af de tredive
 Tyranner, og maaskee den Allerværste,
 Gik ogsaa, som en Ungling, i hans Skole.

Lykon.

Alting foragter han, med denne falske
 Bessedenhed, med dette Drilleri,
 Der skal betyde Retfærd, Maadehold.
 Han dadler Alt, hvad der er Stort og Skiont,
 Fordi det kommer ei fra ham. Det gamle
 Tomhoved lider af en hemmelig
 Misundelse, der fiender ingen Grændser.
 Med platte, flauue Menneskeforstand,
 Som skiller os paa første Trin fra Dyret,
 Troer han at gaae til Bunds i Biisdoms Dyb;
 Dg Biisdomsmændene, Sophisterne,
 Dybsindighedens Virtuoser, spotter
 Det svage Hoved. Ja, det Ord Sophist

I denne Gubbes Mund blier til et Skieldsbord.
 Moralen er ham Alt; dum Sædelære.
 Det Riis, som holder Skolebørn i Ave,
 For Mænd, for Stater gielde skal som Scepter.
 Hans Flauehed ei begriber, at det Maal,
 Med Character, Genie at yttre Kraft
 I høist forskjellig Glands, i modsat Retning,
 Er mere værd, end blød Gensformighed,
 End Jagttagelsen af feige Regler,
 Hvortil den Aand ei finder sig forpligtet,
 Som er guddommelig. Det Timelige
 Har Pligter; Guder kiender ingen Pligt —
 Og det er stort, at efterligne Guder.

Melitos.

Det var fortræffligt sagt!

Anytos.

Ja, ypperligt!

Lykon.

Det lærte Gorgias, Protagoras,
 Og Hippias, og Prodikos. Jeg har
 Ei hørt dem selv, men veed: det er omtrent
 En Quintessents af deres hele Viisdom.

Anytos.

En Mand, som mig, foragter Sokrates,
 En af den Rigeste, der bidrog til
 At jage bort de tredive Tyranner.
 Ei ved min egen Haand — jeg fegter ikke,
 Jeg er en Fredens Borger; men for Guld
 Kan man sig fiobe mange Kæmpehænder.
 Det kostede mig ingen ringe Sum,
 Det kan I troe. Det svier til min Lomme.
 Men lige meget! Det er gierne steet.

Det lagde Grunden til mit Fædrelands
 Frihed og Fremtids Lykke. Nu kan selv
 Den Fattigste, den usle Almuesmand,
 Som Intet veed, og heller Intet har,
 Sin Stemme give med i Folkemødet.
 Er det ei billigt? Det er ægte Frihed.
 Jeg er en simpel Borger; jeg har svunget
 Mig op ved Flid, Bindskibelihood. Jeg
 Har heller Intet lært — som Lykon der;
 Dg er for gammel til at gaae i Skole.
 Min Søn er ung, men han skal gaae den Vej,
 Hans Fader gif, og heller Intet lære.
 See, det forbittrer Sokrates, at jeg
 Min Søn opdrager ei til Videnskaber;
 Dg derfor kaster han mig Garveriet
 I Næsen. Ha, men jeg skal garve ham!

Melitos.

Medborgere! vel, har I Mod, saa kommer
 Dg træder flux i Forbund med en Ven.
 Naar Legemet er sygt, og skades af
 En usund Føde, som ei kan fordøies,
 Da maa det skilles ved den, som en Gift;
 Dg det kan skee blot ved en kraftig Modgift.
 Den gamle Sokrates er mere farlig
 I vort Athen, end Mange troe; thi her
 Vil man kun Nytt, og det Urimeligste
 Jo finder her Tilhængere. — Han troer ei
 Paa Guderne. Han spotted med Draklet.
 Har I ei hørt det?

Lykon.

Ja, det gjør han altid.

Melitos.

Dg han forfører Ungdommen. — Skal vi
Anklage ham for Raadet, og paa Livet,
Som Gudsbespotter, Ungdommens Forfører?

Lykon.

Han har fortient det.

Anytos.

Meer, end mangen Anden,
Som dræbtes her i en urolig Tid.
Men dersom Raadet nu frikiender ham?

Melitos.

Ei stævnes han for Areopagos;
De gamle Herrer deelte let hans Blødhed,
Dg gif en Middelvei, som havde Intet,
Slet Intet at betyde. Lever han,
Saa skader han. Nei — han maa døe.

Anytos.

Han er

En gammel Mand, halvfierdsindstyve Aar;
Ret kommer Døden selv i slig en Alder.
Var det ei nok, ret at beskæmme ham —
Med Pengestraf — Landsflygtighed —

Melitos.

Nei, nei!

Han har en Sundhed, som kan kappes med
Den Sundestes, og der er mangen Yngling,
Som ønske maatte denne Gubbes Helbred.
Der bider Intet paa ham, uden Døden.

Anytos.

Saa lad den bide ham! For mig ret gierne.
Vi vil forklage ham for Heliaia
Paa Folkethinget. Jeg har Benner nok,

Dg Sokrates har gjort sig nys af Folket
 Forhadt, fordi han heftigt ivred mod
 Ochlokratie og vilde Bøvelherskab.

Melitos.

Godt! Folder eders Hænder da i min,
 Dg lad os sværge Fienden Undergang!
 Saa gaae vi hjem til Mit. Jeg skriver Klagen.

De gaae.

Æschines

kommer tilbage, og seer foragteligt efter dem.

Tre Ridinger hinanden række Hænder?
 Ha, det betyder sikkert intet Godt.
 Hvad giftig Dgle ruges nu vel ud
 Af plumpe Dumbhed, uforstammet Had?
 Det aner mig, det gielder Sokrates.
 Herakles! ha, det er den høie Tid,
 At du engang igien tilbagevender,
 At rense Stalden for Athenerne.
 De trange meer til Røgt i deres Baas,
 End hos Augias de tre tusind Dyer.

Gaaer.

Bærelse hos Sokrates.

Sokrates. Xanthippe.

Xanthippe.

Du troer maaskee, naar du har været ude
 Dg kvævlet først med alle Borgerne,
 At i dit eget Huus du skal faae No?

Sokrates.

Al nei, min Hustru! det jeg venter ei.
 Dg Mennesket har heller ikke godt

Af alt for megen Ro; saa dovner han.
 For Kraft at styrke, trænge vi til Kamp.
 Og skiondt du veed, jeg skiendes ei med Nogen,
 Saa er dog alt den indre Kamp i Sindet,
 For Videnskaben, for Bredagtigheden
 At hemme, naar den vilde bryde løs
 Og hevne frænklet stolt Dmsfindtlighed,
 En høist fortræfflig og høist nyttig Ting.
 Saaledes bliver du min Lærerinde
 Maaskee tidt, uden at du veed det selv.

Kanthippe.

Ja, drille kan du godt!

Sokrates.

Jeg vil ei drille;
 Men ærligt maa jeg tale nu, som altid.
 Det er min Hiertensmening.

Kanthippe.

Altsaa ønsker

Du ingen Ro?

Sokrates.

Den finder jeg først hist
 Hos de udødelige Guder. Her
 Er Livet stedse Kamp. Hvor Mennesker
 Sig tumle, der er Strid. Dog er Naturen
 Et Billed af en haabet Salighed.
 Og, tro du mig, jeg skionner ret derpaa,
 Naar uden Porten jeg ved min Platan
 I Fred kan sidde ved min blide Kilde,
 Som mumler kun, som skiender ikke paa mig;
 Imellem Blomsterne, der fredeligt,
 Som gode Genier med lette Binger,
 Staae ved hinandens Side; medens Fuglen

En Dde synger, mig langt mere værd,
 End den pindariske ved Beddeførslen.
 Jeg sagde før til Lykon, at ei Blomsten
 Mig lærte Noget; men det var mit Spøg,
 Thi hvad jeg veed, det veed jeg af Naturen
 Meer, end af Mennesker.

Kanthippe.

Ja, hvad du siger,
 Det er jo altid tornet og forblommet.
 Ha, hvor fordømmer jeg det Dieblif,
 Da jeg dig tog til Gætte! Du er hæsliq.

Sokrates.

Jeg veed det; men jeg har dog ingen Maske
 For Ansigtet, dengang du valgte mig.
 Held den, som eier Skionhed! Det er Præget,
 Som alt Naturen ham ved Fødselen
 Gav, til at vorde god. Vil han det ei,
 Er det hans egen Skyld. Det saae vi jo
 Med Alkibiades; hans onde Hierte
 Fordreied fælt tilsidst de ædleste,
 De bedste Træk. Jeg haaber, ærlig Stræben
 Har lagt sit Udtryk i mit Satyransigt,
 Og viist, at Siælen var et bedre værd.

Kanthippe.

Selvroes, som ogsaa dengang mig forførte!
 Nu lever jeg i Armod med en Tigger.

Sokrates.

En Tigger? tigger jeg? — Dog, du har Ret,
 Om vise Tanker tigger jeg Enhver.

Kanthippe.

En Drømmer, der ei sørger for sit Huus;

Som saa hovmodig er, at ei engang
Han taer Betaling for sin Underviisning.

Sokrates.

Jeg underviser ei; jeg taler gierne
Med gode Ynglinger, som mig betale
Med Agtelse, Tillid, Opmarksomhed.

Xanthippe.

Ja, naar du snakke kan, saa er du glad.

Sokrates.

Du veed, Xanthippe! jeg kan ogsaa tie.
Den Kunst har du mig lært, og tog dog ingen
Betaling; hvorfor skulde jeg da vel betales?

Xanthippe.

Nu kommer han igien med denne flaaue,
Smagløse Spøg, og med sin Ironie!

Sokrates.

Du kunde faaet dig en bedre Mand,
Det vil jeg gierne tilstaae; tilstaaer ogsaa,
Det var en Svaghed af mig, at jeg lod
I ældre Aar mig daare, til at offre
Mit Duepar paa Aphrodites Alter.
Og derfor har du Ret, at være vred.
Det gjør mig ondt for dig; men det er skeet.
For Gen, som elsker Pragt og Overflod,
Er dette tomme Huus et Sorgens Huus.
Men, fiære Hustru! heller ikke skylder
Jeg mindste Hvid til noget Menneske,
Og det Rødtørstige har aldrig manglet.

Xanthippe.

Et Dyr blot nøies med Rødtørstigheder.

Sokrates.

De gode Guder gav os vakkre Børn.
Du elsker dog din Daphne, lille Kriton
Og din Lamprokles.

Lamprokles kommer.

Kanthippe.

Min Lamprokles! jo,

Det er den rette Karl.

Lamprokles.

Hvad har jeg gjort?

Kanthippe.

Han spørger om, hvad han har gjort, det Ufftum!
Du Tolper! slog du ei min Skaal itu
I Morges, da du vilde drikke Vand?

Lamprokles.

Bed Zeus! det gør mig ondt. Den faldt af Haanden,
Jeg bad dig om Forladelse — jeg beder
Derom endnu. Men vær dog ei saa arrig,
Og skield mig ikke ud hvert Dieblif!

Kanthippe.

Det maa jeg høre af mit eget Barn!
Og hvis er Skylden? Gamle Taabenaffe!
Slet Jungs, uden din. Thi Ublet falder
Ei langt fra Stammen; du forkiæler dem.
I Guder! jeg ulykkelige Kone!

Brider sine Hænder, og gaaer.

Sokrates.

Min Søn! sig, kiender du vel Mennesker,
Som kaldes Utafnemlige?

Lamprokles.

Ja, Fader!

De kaldes Utafnemlige, der nyde
Belgierninger af Andre, men som dog
Gi vise sig erkiendtlige derfor.

Sokrates.

Saa er en Utafnemlig uretfærdig?

Lamprokles.

Tilviisfe.

Sokrates.

Dg vel altid meer, jo større
Belgierningerne var, som vistes ham?

Lamprokles.

Da meer, end ellers.

Sokrates.

Men hvo har os viist
Belgierninger saa store, som Forældre?
Dem takke vi for Livet, alt det Gode,
Som skienktes Menneſker af Guderne.
Iſær fortienet Moderen, ſom fødte
Sit Barn med Smerten, og ſom gav det Døden,
Som pleied det ſaa mangen ſøvnløs Nat,
Stor Tak — og juſt fordi hun ædelmodig
Slet ikke gjorde det for Takkens Skyld.

Lamprokles.

Men om hun end beviist mig havde den
Dg mange fleer Belgierninger, ſaa kan jeg
Gi meer udholde hendes Arrighed.

Sokrates.

Men da du ſidſt var med mig i Theatret,
Dg ſaae Tragødien — ſig mig, Lamprokles!
Troer du, at Skueſpillerne blev vrede
Da paa hinanden for de Bitterheder,
Den Ene ſagde der den Anden?

Lamprokles.

Nei,

Det er en anden Sag; de sagde det
Ei i den onde Hensigt at fornærme,
Ei for at skade.

Sokrates.

Troer du da, din Moder
Vil skade dig? Mon hun ei mener dig
Det vel saa godt, som nogen fremmed Kvinde?
Og dog gjør du dig vred derover! Troer du,
Din Moder hader dig?

Lamprokles.

Det gjør hun ei.

Sokrates.

Og dog — dog er hun dig utaalelig!
Siig mig, mit Barn! er der vel Folk i Verden,
Som du maa søie, lempes efter? Eller
Har du besluttet, ei at estergive
For Nogen, ei at gjøre dig til Ben
Af noget Menneske?

Lamprokles.

Det vil jeg nok.

Sokrates.

Du ønsker altsaa dog at leve smukt
I Fred steds med din Nabo, at han dig
Kan laane Gld og Lys og være dig
Til Tieneste ved mange Leiligheder?

Lamprokles.

Ja, det forstaaer sig.

Sokrates.

Reiser du i Selskab,

Til Vands og Bands, saa ønsker du at vinde
Dens Yndest, som du reiser med?

Lamprokles.

Det gjør jeg.

Sokrates.

Men hende, som dig elsker meer, end Alle,
Med hvem du gjør den store Livets Reise,
Kun hendes Yndest vil du ikke vinde?
Dg veed du ei, at selve Staten straffer
Børns Utaknemlighed? at den foragter
En utaknemlig Søn? at den forlanger
Ei Duelighed blot og Kløgt og Kundskab
Til sine høie Poster, men et Hierte,
Der fyldes af Høimodighed? at den,
Som smykker ei sin Faders, Moders Grav,
Ei vorde kan Archont? — Gaa, fiære Søn!
Dg anraab de ydødelige Guder
Først om Tilgivelsen; at ei de holde
Dig for et utaknemligt Menneske.
Naar det er skeet — forlig dig med din Moder!

Lamprokles kysser hans Haand, og gaaer.

Daphne kommer ind ad den anden Dør.

Sokrates.

Der er min lille Daphne. Kom, mit Barn!
Der er min halve Siæl, min egen Psyche.

Omfavnner hende.

Du veed vel, jeg har mange Kiærestes
Dg Elskovshandler, som jeg kalder dem;
Thi hvor min Tanke finder Sympathie,
Der er et Stævnemøde for min Aand,
Dg der er Gros med i Spillet, nemlig
Den rette Gros.

Daphne.

Jeg forstaaer dig nok;
 Ei Barnet, Drengen ei med Bingerne,
 Hephæstos', Aphrodites Søn, der løber
 Omkring med Pilekoggret. Nei, den Rette!
 Den Store — Ynglingen — den skønne Gud,
 Som var for Tidens Fødsel — iblandt Guder
 Den Allercældste, og dog ligesuldt
 Den Yngste, Skønneste.

Sokrates.

Ham mener jeg.

Daphne.

Dg naar du nævner Aphrodite, mener
 Du ei dermed den jordiske Gudinde,
 Zeus' Datter og Diones, hun som boled
 Med Ares — nei, den himmelske du mener,
 Keen, som det hvide Skum paa Havets Barm,
 Hvoraf hun fremsteg, at beherske Jorden.

Sokrates.

Min lille Daphne! har du nylig talt
 Med Platon? Som det synes, sadler du,
 Som han, en dithyrambisk Pegasus,
 Dg rider dermed gennem Tankens Rige.

Daphne.

Nei, jeg har ikke nylig talt med Platon.

Sokrates.

Hvad er det for et fiint og gennemsigtigt
 Smukt Taagesløv, som hænger for dit Die?
 Mig synes, du er ei saa munter, som
 Du pleier være. Dg skøndt jeg maa tilstaae,
 Du taler som en Bog, saa tykkes mig,

At der er noget Mystisk i din Tale,
 Dit hele Væsen — og du ligner næsten
 Præstinden Pythia i Delfhi, naar
 Hun sidder paa sin Trefod, og begeistres
 Af den guddommelige Røg fra Hulen.

Daphne.

Af, Fader! det, som staaer mig nu for Hovedet,
 Det er den Tanke: Skiondt det vist var bedst,
 At hylde den guddommelige Gros,
 Den ældre, himmelske — saa er der dog
 Desværre mange Piger i Athen,
 Som foretrække Drengen.

Sokrates.

Du er dog

Ei alt af deres Tal?

Daphne.

Man siger, at

Han skyder med forskiellig Pil. * Den ene,
 Som vækker Ricerlighed, den er af Guld;
 Den anden er slet ikke skarp, den er
 I Røret fyldt med Bly.

Sokrates.

Den flyver langsomt,

Men træffer ogsaa.

Daphne.

Ikke altid, Fader!

Den vækker tidt Koldsindighed mod den,
 Som elsker os. Saa gif det jo min Navne,
 Den alt for knibske Daphne, som foragted
 Apollon selv, der elsked hende høit.
 Hun flyede fra hans Barm, og lod sig heller

Forvandle til et Laurbærtræ, end blev
 Hans Fæstemø. Den taabelige Pige!
 Jeg kunde græde, naar jeg tænker derpaa.
 Den stakkels Gud! hvad hjalp ham nu hans Guddom?
 Han blev forsmaaet, foragtet af sin Elskte.
 For silde først fortrod det hendes Hovmod;
 Det stolte Hierte banked under Barken,
 Da slog det ømt, for silde, for Apol.
 Hun blev hans Laurbærtræ, og hendes Krands
 Blev hans; og hun, som ikke favned ham
 Med Elskovsvarme, vandt sig nu som Løv
 Omkring hans skionne Hoved, gav ham Kren,
 Men Lykken svigted ham. Jeg kunde græde,
 Hvergang jeg tænker derpaa.

Sokrates.

Daphne! Daphne!

Betro dig til din Fader; thi du elsker.

Daphne.

Nei, kære Fader! det bedrøver mig,
 Oprigtig talt, at jeg er ei forelsket.

Sokrates.

Fortæl mig Alting!

Daphne.

Du har jo tilladt mig
 At gaae imellem ud af Byen, Fader!
 Til Fiskerleiet ved den skionne Lund,
 Til Damon og Menalkas, til de gamle
 Ærværdige Fiskere, der leve med
 Hinanden i den lykkeligste Armod.

Sokrates.

Det maa du gierne; du kan trænge til
 Lidt Munterhed, Udspredelse, du har

Det ei saa godt her hjemme. Gaa du kun!
 Du har i Haugen pyntet dig med Blomster.
 Ja, seer man vel! Hvortil behøves nu
 De rige Damer's Pragt og Edelstene?
 Foraaaret selv, det er en Juveleer,
 Som sælger os Rubiner og Smaragder
 For Jngenting.

Daphne.

Naar du er hjemme, savner
 Jeg Intet, Fader! Og det veed jeg vist:
 I Fald engang jeg faaer en Mand, da vil
 Jeg aldrig elske ham saa høit, som dig.

Ænsker ham.

Sokrates.

Det skal du ikke sige. Dog — man elsker
 Paa høist forskjellig Viis; den Kiærlighed,
 Du finder hos en Fader, kan en Elsker
 Ei skienke dig.

Daphne.

Nei sikkert, sikkert ei!

Sokrates smiler.

Saa sig mig da: hvo er den Mand, som ei
 Du elsker, og som gjør dig saa bedrøvet,
 Fordi du ikke elsker ham?

Daphne.

Det er,

Som sagt, en overmaade deilig Mand.
 Og selv du sætter jo stor Priis paa Skønhed.
 Det er just ingen Yngling, men en Mand
 I sine bedste Aar; det er en Landmand
 I Nærhed af Athen. En vittig Mand

Med megen Vland; at sige, før han blev
Forelsket i mig, thi nu sukker han,
Og bliver næsten stum, naar vi er sammen.
Det er forskrækkeligt, som Kiærlighed
Kan gjøre Folk enfoldige.

Sokrates.

Hvor sees I?

Daphne.

Han tidt besøger mine Fiskere,
Og der — der har vi da vort Stævnemøde,
Thi ene har jeg aldrig talt med ham.

Sokrates.

Og har han beilet til dig?

Daphne.

Ja, det har han.

Og Fiskerne forsikre, han er god.

Sokrates.

Saa har du jo to Vidner; det er nok
For at bevise det lovformeligt.

Daphne.

Men jeg har ei ham givet mindste Haab,
Nei, tværtimod forstilt mig, som om jeg
Slet ikke brød mig om ham. Jeg har været
Koldsindig, spodsk imod ham; jeg har seet ham
Fortvivle fast — og det bedrøver mig.

Sokrates.

Det burde vist bedrøve dig, om end
Han var dig aldrig saa modbydelig.
Thi kan du ei ham gjøre lykkelig,
Saa bør du dog ei krænke, skade ham.

Daphne.

Ja — er det ikke sandt?

Sokrates.

Men deler du
 hans Følelser, da er det daarligt handlet,
 At lyve først for dig, og saa for ham;
 At slagre som en Lokkedue, Daphne!
 Med snedig Flugt, for desto sikkrere
 At bringe ham i Falden.

Daphne.

Men, min Fader!

Naar Duen selv, et saa uskyldigt Dyr,
 Kan Sligt, hvad maa da ikke Mennesket,
 Som dog langt mere fristet er til Synd?
 Man kalder Duen Aphrodites Fugl,
 Den trækker hendes Bogn; og tro du mig,
 Den Dreng med Røggeret er dog en Gud,
 Og i den stielmske, lunefulde Leg
 Bestaaer maaskee hans største Herredømme.

Sokrates.

Spøg ei med Ilden, Barn! den kunde brænde.
 Besøg igien kun dine Fiskere;
 Jeg kiender dem, og det er vakkre Folk,
 Skiondt lidt enfoldige. Hvad hedder Manden,
 Som elsker dig?

Daphne.

Han kalder sig Patroklos.

Sokrates.

Bring ham til mig, lad først mig tale med ham,
 I Fald du ei forsmaaer en Faders Raad.

Daphne.

Har jeg forsyndet mig saa haardt, min Fader!
At du mig straffer med et saadant Spørgsmaal?

Sokrates smilende.

Jeg vil ei straffe dig; men ofte vøge
Jo Børnene fra Riset, før vi veed det.

Daphne.

Uf, du har aldrig revset mig med Riis,
Og jeg skal aldrig frænke dig med Slethed.

Kysser ham, og gaaer.

Anden Handling.

Landslig Egn med en Fiskerhytte. Havet i Baggrunden.

Damon, Menalkas, to gamle Fiskere.

Damon.

Man siger, Sommernatten er kun kort;
Men, Broer Menalkas! den kan være lang nok,
Naar Drømmen gieffer os. Og jeg har havt
En selsom Drøm, som ængster mig endnu.

Menalkas.

Skænd ikke paa den skønne Sommertid!
Den efter eget Lykke vexler ei.
Men tidt forstyrre Sorgerne var Søvn,
Da synes Natten uden Ende fast.

Damon.

Min Broder! kan du tyde mig min Drøm?
I Aftes sov jeg ind, i Tanker om
Vor Fiskefangst; vi havde, veed du, ei
Giort os til Gode, og min sære Drøm
Var Frugt ei af et overdrevet Maaltid.
Nu tyktes mig, jeg sad paa Klippen hist
Med Angelen, og lurede paa Fisk.
Da kom en grumme stor, og beed paa Krogen.

Du veed nok, Hunden drømmer kun om Brød,
 Og Fiskeren om Fisk. Jeg trak i Snoren
 Med begge Hænder, og forsøgte paa
 At drage den uhyre Fisk i Land.

Dog var jeg ængstelig derved, og tænkte:
 „Bil den ei bide dig?“ Dog lod den sig
 Laalmodig fange. Broder! og det var
 En deilig stor Delfhin af pure Guld.

Da gøs jeg, og jeg sagde ved mig selv:
 „Mon ei det er Poseidons Yndlingsfisk,
 Den vandblaa Amphitrites bedste Skat?“

Jeg løste den omhyggeligt fra Krogen,
 At ei det mindste Gran af Guldet skulde
 Med Hagen slides af; jeg trak den op
 I Strikker bundet. At, da gjorde jeg
 En Ed: at aldrig meer jeg vilde vade
 I Vandet paa min nøgne Fod, men leve
 Paa Landet mageligt kun af mit Guld.

Brat vaagned jeg — og borte var min Fisk,
 Men ei min Ed. Den ængster mig endnu.

Menalkas.

Din Ed var jo, som Fisken, kun en Drøm,
 Et Blændværk, der forsvandt med samt dit Guld.

Lad det ei ængste dig, min gamle Broder!

Bad du kun ud paa dine nøgne Been

Og søg i Havet dig det tørre Brød!

Ihi meget mere faae viielden, veed du.

Men ingen Gud vil straffe dig for Meened.

Peger hen i en Krog.

See der! der har jeg samlet, mens du sov,

Endnu i Morges tvende Ballier fulde

Af sort' og hvide Steen, som sendes skal

Til Heliasterne, til næste Thing
 I Hovedstaden. Hvergang der skal vælges,
 Og der skal dømmes, skeer det jo ved Steen.
 Nu har de Noget for igien. Zeus veed,
 Hvad det kan være.

Damon.

Ja, vi samle Stene
 Med Ligegyldighed; de hvide, sorte,
 De er os lige fiære. For en Skieppe
 Gaae vi et Par Doler — det er nok.
 Men hist paa Folkemødet gielder det
 Dog mangen Borgers Liv, og derfor gyser
 Det i mig, naar jeg taer den sorte Steen.

Menalkas.

Du har en alt for om Samvittighed.
 Nu veed jeg, hvad din Drom betyder.

Damon.

Nu?

Menalkas.

Patroklos, som besøger os, den Rige,
 Som boer ei langt fra dette Fiskerleie,
 Han er den Guldfisk, som beriger os.

Damon.

Men du vil dog ei føre dig en svag,
 En uerfaren Møes Hengivenhed
 Til Nytte?

Menalkas.

Kiender du mig ikke bedre?
 Han elsker hende, han vil ægte hende.
 Han er Athener, han har Borgerret.
 Den stakkels Sokrates er yderst fattig,
 Med sine Tanker fanger han ei Guldfisk,

Saa lidt som du i Drømme med din Angel;
Men dette Giftermaal vil gjøre ham
Og Datteren saa lykkelig, som hiin.

Damon.

Ja, det var herligt, hvis det kunde skee.
Men hvordan vil du vende hendes Sind
Til Kiærlighed?

Menalkas.

Derpaa jeg pønset har,
Imens du drømte kun, den hele Nat;
Og det kan skee —

Aristophanes kommer som Patroklos.

Aristophanes.

God Aften, Damon og Menalkas! Kommer
Hun her i Aften? Ikke sandt, hun kommer?

Damon.

Det kunde være vel, hun kom; i Fald
Hun faaer den lille Nabodatter med.

Aristophanes.

Jeg er ei heller kommen ene. Seer I
Den Mand, som sidder der paa Stenen ude,
Som seer paa Bølgerne ved Brændingen?
Han fulgte mig.

Menalkas.

Saa er det da dit Alvor,
At ægte Pigen?

Aristophanes.

Sikkert; hvis hun vil.

Menalkas.

Man maa ei tabe Modet. Da din Hensigt
Er ærlig, vil jeg give dig et Raad.

Aristophanes.

Et godt Raad tidt opveies ei med Guld.

Menalkas.

Mit faaer du for en Smule Sølv; jeg tager
Til Takke selv med Kobber.

Aristophanes.

Nu, saa sig det!

Menalkas.

Du veed, at man tillaver Elskovsdrifke.

Aristophanes.

Hy, hy!

Menalkas.

Jeg mener ei de fæle, stærke,
Som kun gjør Pigerne forrykt i Hovedet;
Men der er visse Kunster, som ei skade,
Dg som man kunde dog forsøge paa.

Aristophanes.

Saa sig mig een!

Menalkas.

Du er jo ei Kyklop
Med langt og laadent Diebryn i Panden,
Som fra eet Dre gaaer hen til det andet.
Din Næse bøier sig ei tyk og bred
Ud over Læberne. Hvis hun er smuk,
Saa er du med.

Aristophanes.

Er Smiger da saa stor
I det forfængelige Land, at den
Forsølger os reent ud til Havets Bredder?

Menalkas.

Naar her hun kommer, pleier hun at drikke
Lidt Vand af vores Bæger.

At du er en Ven af det ærlige Slags, som hjælper din
 Broder i Nøden.
 Vel ofte misundte du mig min Krands.

Eupolis.

Ja, Laurbærkrandsen er Andet;
 Men Penge, paa dem er jeg ikke saa gridst. Jeg deler
 Talenterne med dig.

Aristophanes.

Selv har jeg Talenter, Eupolis! har kjøbt en Gaard, som
 er kostbar.

Eupolis.

Saa har du maaskee dig slemt forkjøbt, og nu, da Gielder
 skal klares —

Aristophanes.

Jeg siger dig: nei! thi Godset er mit. Der mangler Intet
 paa Gaarden,
 Undtagen en Frue, til Hustru mig, og Arbeidsfolket en
 Madmoer.

Eupolis.

Du spøger da blot efter gammel Viis?

Aristophanes.

Nei! jeg vil længer ei spøge;
 Thi Spøgen med Krukken gif her til Bands saa længe, til
 den blev Alvor,
 Og lystig jeg kom til denne Kyst, for hjem at vandre
 bedrøvet.

Eupolis.

Forelsket maaskee?

Aristophanes.

Der Gaaden er løst. Du finder Beien i Morke.

Dog det var just heller saa bælmørkt ei, at Næsen du
 derfor behøved
 Paa Døren at støde til Blods.

Eupolis.

Fortæl, fortæl!

Aristophanes.

Hvad skal jeg fortælle?

Er jeg en Epiker, kæreste Ven! som ud kan spinde Bedriften
 I mange Sange? Hvor snart fortalt! Jeg elsker en smuk
 lille Pige;

Men Gros, som til min Manddoms Aar jeg hylde ei,
 hevner sig paa mig,

Thi Pigen er knibst. Men, oprigtig talt, jeg troer, hun
 Comødie spiller,

Og det kan jeg ogsaa, som vel du veed.

Eupolis.

Hvad vil da Fortvivlelsen sige?

Hvem er det?

Aristophanes.

Der har vi Spørgsmaalet ret; der ligger
 Hunden begravet!

Hvem er det? Broder! jeg varer dig, naar du vil
 Comødier skrive,

Da spørg dig altid først for, om den, som du med Svøben
 vil snerte,

Ei har en deilig Datter maaskee, i hvilken du bliver
 forelsket.

Eupolis.

Hvo er da Manden?

Aristophanes.

Jeg var en Knøs i Ungdomsaarene faade.

Jeg kiendte ham ei. I Bad han ei gif, og slet var hans
 lurvede Kappe.
 Han stod paa Gaden i Tanker tidt, var sær, og hadede
 Lyftspil,
 Forbød Tilhørerne did at gaae. Euripides var ham
 blandt alle
 Den færeste Tragiker, for han var rig paa Tankesprog
 og paa Gloser.
 Man sagde — thi aldrig havde jeg selv et Ord end talet
 med Manden —
 At Guderne han foragted, og dem dybt under Begreberne
 satte.

Eupolis.

Du mener Sokrates.

Aristophanes.

Nu jeg det veed: jeg gjorde ham høiligen Uret.
 Ved Agathons Gæstebud jeg ham saae; hans Viisdom der
 jeg beundred.
 Ja, det er en klog og en ædel Mand; lidt sær — hvad
 siger det mere?
 Men ingen Sophist. Jeg selv kan ei meer, end Sokrates,
 hade Sophister.

Eupolis.

Hans Datter elsker du?

Aristophanes.

Eupolis, ja! den skønne, den yndige Daphne.
 Men ei hun veed, hun en Beiler har, som hendes herlige
 Fader
 For hele Folket engang har forhaant — og det dybt
 gnaver mit Hierte.

Eupolis.

Naar fiærlig du fortryder din Synd, saa vil Forladelsen følge.

Aristophanes.

Hos Faderen vel, men hos Datteren ei. Og vil han
 Samtykke give
 Til Giftermaal med saa letfindig en Svend? Thi at jeg
 reent nu er omfåbt,
 Det veed han ikke.

Eupolis lær.

Det veed ikke jeg, som lever dog dagligen med dig.

Aristophanes.

Og, Eupolis! dog, dog er det saa. Jeg viger gierne dig
 Pladsen.

Jeg af Theaterlivet er mæt, jeg higer efter Naturens.
 Jeg overlader dig uden Sorg de brogetmalede Skierme,
 Samt Mændenes Flok, og Unglingers Flok med deilige
 Pigemaster,
 Og Fløitespillet, og talrige Sværm, Tilskuersflokken paa
 Banken,
 De hurtige, letforsvindende Klap. Naar nu et Klap jeg
 paa Rinden
 Saaer af min Daphnes sneehvide Haand, da glemmer jeg
 Klapperne hisset.
 Vel har jeg med en forvoven Spot tidt lagt mig ud med
 Athene,
 Men altid har jeg en evig Natur holdt høit, som billigt,
 i Ære.
 Og Skyerne, Fuglene, Besperne har ei Marsag til mig
 at drille;
 Thi jeg ærbødigt har hylde dem — de aldrig udtømmede
 Skyer,
 Som af en bevægelig Dug=Natur fra Fader Okeanos stige
 Til Biergenes Aas med Skove bedækt, hvor sig fiernt=
 lysende strække

De gamle fiskere komme ud af Hytten igien.

Menalkas seer ud af Scenen.

Der er hun alt. Han hende gaaer i Møde,
Den lille Tvedragt svinder af sig selv.
Vi ere Gubber, Damon! men vi glemte
Dog ei den søde Spøg, som Gros skienker.
Det ligger nu engang i Møens Bæsen,
At hun maa pine lidt den Mand, hun ynder.
Kom, lad os gaae tilside, lad dem tale!

De gaae.

Aristophanes kommer med Daphne.

Daphne.

Jeg træffer dig igien ved Fiskerhytten?
Er du ei fied endnu af denne Kyst?

Affides.

Besyderligt! min Fader har forbudt mig
At drille ham, og dog kan jeg endnu
Ei lade være.

Aristophanes sagte.

Aristophanes!

Beviis nu, at du est en Skuespiller,
Vær ikke længer øm, vær ikke stum,
Suk ei, vær fiæk. Den Sulkende foragtes,
Men den Fortørnede forsoner man.

Goit.

Min smukke Daphne! jeg er ikke kommen
Herhid for din Skyld, det kan jeg forsikke.
Du mødte kun min Elskov med Foragt,
Jeg sætter ingen Stolthed i at haanes.
Jeg gif just fra min Gaard en Aftenvandring,
Og grubled over Kiærlighedens Bæsen;

Da fandt jeg: Havets Kyster ligner det.
 Thi Søen tyder Mandens Kiærlighed,
 Alvorlig, stærk og af en dyb Natur,
 Skøn lidenskabelig; men Pigenes Elskov
 Er kold og flad, som Jordens Blomsterkyst.
 De runde Lilier bag Sivets Blade
 Forførisk lokke Boven hid; den kommer,
 Den vover sig mildtrielende paa Smaasteen,
 Som stærer den, skiondt den er blød og venlig.
 I høie Dyrger bruste den derude,
 Paa Klippen knuust, forhaant af Nattens Blæst.
 Hvad vandt den ved at snige sig til Stranden,
 Til Blomsterkysten med den faste Barm?
 Maaskee et flygtigt Kys — saa stodes den
 Tilbage stolt. Og hvad var Trostabs Løn?
 Et smukt, et løst, et øieblikligt — Skum!

Daphne.

Den Flygtige sig tænker Elskov flygtig,
 Men ikke hver en Beiler tænkte saa.
 Ei for Leandros var det hvide Skum
 Paa Bølgerne kun snelle Stierneflud
 I Elskovs Luft, som daled, og forsvandt.
 De vaade Nymphes vinkte ham til Sestos
 Fra sit Abydos; og det Hav, som skilte
 To store Verdensdele fra hinanden,
 Forbandt to Elskende, thi Helespont
 Blev ham en sikker Bei til Kiærlighed.

Aristophanes.

Det var en anden Sag. Den skionne Hero
 Forsmaaede haanligt ei hans Elskov, Daphne!
 Hun lyste ham med Falken fra sit Taarn,
 Da slog han Bølgen med en kraftig Arm;

Dg da den slugte ham, da styrted Hero
 Sig ned fra Taarnet til det elste Liig.
 Da var ei Kiærligheden Skum; nei, Skummet
 Blev Kiærlighed — som i det Dieblif
 Da Aphrodite steg af Bolgerne.

Daphne

rækker ham rørt sin Haand.

Dg har du mig i Sandhed da saa kjær?

Aristophanes.

Forsør mig ei til Svaghed, for at haane
 Mig atter.

Daphne.

Dg du kalder Elskov Svaghed?

Aristophanes.

Ja, den fortvivlede — som ei giengieldes.
 Den sømmer sig ei nogen Mand. Lad Jorden,
 Lad Elementerne bekæmpe den —
 Det siger Jntet, naar den finder Gienklang
 I Elskerindens Hierte. Men hvis Hiertet
 Er koldt og luft, og dog han staaer og banker,
 Som en elendig Betler om en Skierv;
 Da havde han fortient at hidses bort
 Med Cerberus, med Helveds værste Hund,
 Fra Hiertedøren.

Daphne.

Hør mig dog, Patroklos!

Jeg kiender dig jo ikke ret endnu.
 Man siger, du var Digter, Skuespiller.
 Det var jo Sophokles, som med Perikles
 Feltherre blev, og Aeschylos, den Helt,
 Som slog ved Marathon og Salamis.
 O, det er skönt at dyrke Muserne!

Kun fielden vel har jeg seet Skuespil,
Men lader mig dog tidt derom fortælle.
Hvi har du da forladt din skionne Kunst?

Aristophanes.

Det Chor, jeg hørte Baarens Roser synge,
Drog mig fra Phobos mægtigt hen til Gros.

Daphne

rækker ham sin Haand.

Jeg kan ei længer modstaae, jeg er din!

Aristophanes omfavner hende.

Det er du! Ha, jeg vidste det, du er det —
Ak, i det mindste for et Dieblif!

Det Dieblif jeg skynder mig at nyde,
Thi jeg er bange for at miste dig.

Daphne.

Følg til den ædle Sokrates, min Fader.
Han bød mig bringe dig; han vil ei negte
Sit Ja, naar du ham hilser som min Veiler.

Aristophanes.

Det troer jeg ogsaa; men jeg frygter for,
At den, som ønsker det, vil negte mig det.

Daphne.

Tal tydeligt! Har du bedraget mig,
Og er du ikke den, du kalder dig?

Aristophanes.

Jo, Daphne! jeg er Digter, Skuespiller,
Er agtet, yndet af Athenerne,
Har kjøbt en Gaard herude, har Formue,
Jeg elsker dig. Det synes være nok —
Det Vigtigste. Patroklos er et Navn,
Dig ligegyldigt, om jeg hedder saa,

Hvad eller anderledes, naar jeg er
Godseier, Elsker, Digter, Skuespiller.

Daphne.

Ja, det er ogsaa ganske mig det Samme,
Min kiære Ven! lad det ei ængste dig.
Patrofløs er et vakkert Navn, han var
Achilles' Ven, en giæd og trofast Helt;
Men han blev dræbt, han faldt, før Ilion
Indtaget blev —

Smilende.

Du, derimod, du har
Jo vundet Borgen.

Aristophanes.

Elskelige Daphne!

Du er en Pige med Forstand, du vil
Gi harmes paa en ufornuftig Viis,
Naar jeg betroer dig — af, en Ungdomsdaarskab.
Jeg spilled eengang med — var nødt dertil —
I dette Lystspil kaldet Skyerne —
Som Aristophanes —

Daphne forfærdet.

O, alle Guder!

Nu falder det fra Diet mig, som Laage —
Du — du er Aristophanes!

Aristophanes forvirret.

Hans Ven!

Tilgiv ham, Huldeste! Han har fortrudt
Sit Misgreb mange Gange. Han var ung,
Letfindig — af! — ei kiendte han din Fader.

Daphne.

Og stilled ham til Spot dog for Athen,
Den ædleste, den bedste Mand! og hængte

Som Gief ham op i Skyen i en Kurv,
 Dg lod ham lære Børn at slaae Forældre,
 At spotte Guderne. Jeg seer det, Synder!
 Jeg læser i dit Blik — det er dig selv.
 Dg brat forsvinder nu min Kiærlighed,
 Som Nattens Mosedamp for Dagens Straale.

Aristophanes.

Jeg har dig sagt: ei kiendte jeg din Fader.
 Jeg har misbrugt hans ædle Navn. Det passer
 Glendigt paa den Last, jeg vilde revse,
 Som jeg har revset, til Athenes Lyst.
 Sophister hader Sokrates, som jeg.
 Lad Skyerne bedække da mit Misgreb
 Med evig Laage. Stjerner kan ei slukkes.
 Mit Bærk fordærver ei din Faders Ære,
 Den daarligvalgte Titel ei mit Bærk.
 Jeg har i lang Tid agtet Sokrates,
 Som han fortjener.

Daphne.

Ha, det kan du ei!

Har du et Hierte til at fatte ham?
 Dg kunde du i al din Levetid
 Vel gjøre sliq en Dndskab god igien?
 Min dyrebare Fader! tilgiv mig,
 At jeg et Dieblik mig daare lod
 Af denne Slanges Hvislen. Nu tyer Daphne
 Tilbage til dit faderlige Bryst.
 Hun deler ei sin Kiærlighed til dig
 Med nogen Fremmed meer; hun fatter flart,
 Hvad Skat hun var paa Veie til at tabe.
 Antigone forlod ei Odipus,
 En blind, vildfaret, hidsig, syndig Gubbe;

Dg skulde jeg forlade dig, som seer
 Meer skarpt og klart, end hele Attika?
 Hvis Siæl er luttret alt i Jordens Modgang,
 Som Guld i Ilden; som en salig Aand
 Befriet fra Støvet i Elysion?
 Nei, Fader! opluf mig din lave Gavl,
 Dg tag igien mod en forvildet Due.

Hun flyer fra Aristophanes, og vil ile ind i Høsterhytten.

Aristophanes fortoivlet.

Zeus! har dit Lyn med svovlblaa Flamme styrtet
 Mig fra Olympen ned i Tartarus?
 Dg møder mig Empusa der, som skrækker
 Sit Bytte med forfærdelig Forvandling,
 For hun fortærer det?

Menon og Antisthenes, tvende Bevæbnede, komme.

Da Daphne seer dem, bliver hun staaende i Hyttedøren.

Menon.

Der staaer han, det er Aristophanes.

Jeg sagde dig det nok. Jo, han er her.

Griber ham i Brystet, og drager sit Sværd.

Du kommer ikke levende fra Stedet!

Aristophanes kold.

Er J Herolder fra det mørke Rige?

Bil J afhente mig i Charons Baad?

Jeg frygter ei for at bestige den,

Skiondt den er løs i Fugerne — skiondt den

Bil briste med mig. Jeg er ingen Skygge,

Men mindre selv end den — jeg er et Intet!

Menon.

Tre Ridinger har stævnet Sokrates

For Raadet og anlagt ham paa Livet

For Gudsbespottelse, Ungdomsforsforen.
 Vi er den Bises Benner, vi vil hevne
 Misgierningen her allerførst paa dig,
 Som i et nederdrægtigt Skuespil
 Har gjort ham latterlig i Folkets Dine,
 Og været første Aarsag i hans Fald.

Aristophanes.

Her er mit Bryst! Jeg stotter ei om Livet.
 Jeg takker dig. Stod til! Hvad nøler du?

Menon.

Det er mit Alvor, Ridning! tro du mig,
 Du har i Dag seet Lyset sidste Gang.
 Han vil giennembores ham.

Daphne

styrter hen imellem Aristophanes og den Bevæbnede.
 Ha, vil du dræbe den Uskyldige?
 Stands, Morder!

Menon.

Daphne! — Ha, jeg fiender hende,
 Det er den Bises Datter. Jeg vil tugte
 Din Faders Fiende, Daphne! hold mig ei!

Daphne.

Forbandet være sliq en Hevn — et Mord!
 Troer du med Mord at tiene Sokrates?

Menon.

Ha, du forsvarer Aristophanes?

Daphne

omfavner Aristophanes.

Det Sværd, som ham vil dræbe, først maa bore
 Sig giennem dette Bryst. Han er min Brudgom.

Menon

træder forundret tilbage.

Din Brudgom, Daphne?

Daphne i Angst.

Ja, han er min Brudgom,

Forsonet med min Fader. Sokrates

Tilgiver ham.

Menon.

Nu, dersom det er saa,

Saa frumme vi et Haar ei paa hans Hoved.

Aristophanes

henrykt, med Daphne i sine Arme.

O, Kiærlighed, som gav Naturen Livet,

Hvor sødt gienføder du mig her paa ny!

Tredie Handling.

Det heliastiske Thing.

En Sal med Buegange til begge Sider. Man seer de første Bænkerader i Coulisserne besatte af atheniensiske Borgere. Foran dem, paa selve Skuepladsen, sidde sex Archonter, tre paa hver Side. Melitos, som har talet, gaaer hen, og sætter sig paa Bænken bag Archonterne.

Sokrates

midt foran paa Skuepladsen.

Hvad Indtryk Klagerne paa jer har gjort,
 Athenere! det veed jeg ei; men hvad
 Mig selv angaaer, var det ei meget langt fra,
 De havde bragt mig til mig selv at glemme,
 Saa overtalende har Alle talt.
 Skiondt — Sandhed — den har Ingen af dem talt;
 Og den af deres Løgne maatte jeg
 Beundre meest, da de advared jer
 For min Beltalenhed. Det tyktes mig
 Den næsten største Uforskammenhed.
 Thi naar jeg taler, vil I snart erfare,
 Hvor slet og ret mit Ord, min Talen er.
 Og hæsligt vilde det mig ogsaa klæde
 I sliq en Alder, som en Dreng, at komme

Med prægtig Snak og med høitragende Floskler.
 Jeg beder eder, tager da til Takke,
 Naar I mig høre tale ligefrem,
 Som I paa Torvet og ved Bægelboden
 Er vant at høre mig; og larmer ei!

Først altsaa maa jeg da forsvare mig
 Mod mere farlige Modstandere,
 End disse sidste; skøndt vel ogsaa de
 Er farlige. For lang Tid siden har
 Man sagt: der var en Sokrates, en Biis,
 Som grubled over Himlens skjulte Ting
 Og Underjordens; og hvad der var Uret,
 Fordreied han til Ret. See, det var farligt;
 Thi sliq en Mand er en Ugudelig.
 Og de, som vidned Sliqt om mig dengang,
 Var Mænd med Aand, med Fædrelandets Agt.
 Værst er det, at det er saa længe siden,
 At ei jeg kiender dem, og blandt dem alle
 Jer nævne kan høist en Comødieskriver.

Aristophanes træder frem.

Og her — her staaer han — Aristophanes.
 Og som jeg offentlig dig har forhaant,
 Saa skylder jeg dig offentlig en Afbigt.
 Og see, den gjør jeg villig, uden Skam.
 Thi, tværtimod, det vilde være Skam,
 Hvis jeg som moden Mand ei skammed mig
 Ved Ungdomsubesindigheden. Navnet,
 Jeg gav mit Lystspil og dets Hovedmand,
 Var usfelt valgt, og mere — det var dumt.
 Den Bittigste kan stundom være dum,
 Saagodt som Dumheden kan være vittig.

Drakelet i Delphi vide maa,
 Hvorfor jeg valgte, Sokrates! dit Navn
 I denne store By, saa rig paa Narre.
 Zeus veed, at der var nok at vælge blandt.

Der hysjes af Forsamlingen.

Aristophanes.

Saa sagte! Vi er ikke paa Theatret.
 Her er vi Heliaster, Borgere.
 Jeg har den samme Ret, som I. Og jeg
 Udraaber høit paa Thinge: Sokrates
 Er en uskyldig, viis, en ædel Gubbe.

Han gaaer hen paa sin Plads igien.

Sokrates.

I Nøden skal man kiende sande Venner.
 Mig glæder høit, min Ven! hvad du har talt.
 Dit Lystspil, fuldt af Vid og sund Forstand,
 Har altid moret mig. Jeg saae det selv
 Med stor Fornøielse, naar det blev opført,
 Og vidste nok, det var en Misforstand,
 At Navnet Sokrates du havde brugt.
 Mod gamle Anfald har jeg for det første
 Da Intet meer at giøre. Altsaa til
 De nye! Dplæser mig endnu engang,
 Hvis I vil tiene mig, Melitos' Klage.

En Archont

staaer op, og læser af en Tavle:

Melitos, Melitos's Søn, anklager Sokrates, Sophroniskos' Søn af den alopekiske Demos, som Forbryder, skyldig til at miste Livet, fordi han fordærver Ungdommen, og dyrker ei de Guder, Staten dyrker, men kun noget Dæmonisk.

Han sætter sig.

Sokrates.

Forbryder kaldes jeg, Ungdomsfordærver.
 Athenere! men jeg paastaer: Melitos
 Er en Forbryder, der kun driver Spot
 Med vigtige, med høist ærverdige Ting,
 Med hvilke aldrig han alvorligt har
 Befattet sig. Kom hen til mig, Melitos!
 Og tal.

En Archont vinker ham, han kommer.

Sokrates.

Ei sandt, du ønsker, Ungdommen
 Skal trives vel?

Melitos.

Jeg ønsker det.

Sokrates.

Saa sig:

Hvo gjør den bedre? — Hvo der den fordærver,
 Har du alt sagt; men sig os ogsaa: hvo
 Forbedrer den? — Du tier? Seer du vel,
 Hvor lidt du dig bekymret har om Sigt?
 Og tykkes det dig ikke skændigt dog?
 Og er det ikke nok Beviis mod dig?
 Tal dog, du Gode! hvo forbedrer den?

Melitos.

Nu — Lovene.

Sokrates.

Derom jeg spørger ei,
 Min Bedste! Hvilke Mennesker, jeg mener,
 Som kiende Lovene, naturligviis.

Melitos.

Her — disse Dommere.

Sokrates.

Hvad siger du,
Melitos? Disse her opdrage, de
Forbedre Ungdommen?

Melitos.

Tilvisse, ja!

Sokrates.

Dg — Allesammen, eller nogle Faa?

Melitos.

Nei, Alle.

Sokrates.

Ha, ved Hera, herlig talt!
En fielden Rigdom til at fremme Godt.
Dg hine Raadmænd ligesaa?

Melitos.

De med.

Sokrates.

Men Fogderne, Melitos! mon de dog
I Sognet ikke stundom dem fordærve?
Gjør de dem ogsaa bedre?

Melitos.

Ogsaa de.

Sokrates.

Tilhørerskarerne, som sidde her
Til begge Sider?

Melitos.

Iberegnet.

Sokrates smiler.

Alle

Athenerne forbedre Ungdommen —
Det er din Mening da — undtagen jeg.

Melitos.

Det er min Mening.

Sokrates.

Jeg Usalige!

Men svar mig: Dersom Talen var om Heste —
Troer du, at Alle kan tilride dem,
At Een dem kun fordærver? Eller omvendt,
At Enfelte — Beriderne — dem ave,
At Uerfarne kun skamride dem? —
Du kan ei negte det, Melitos! om
Du ogsaa gierne vilde. Lykkelig
Var Ungdommen, hvis Een den kun fordærved.
Men jeg vil gjøre dig endnu et Spørgsmaal:
Hvad er det Bedste, mener du, at leve
Blandt gode Borgere, hvad eller slette?
Vil man vel heller hielpes, eller skades? —
Svar mig, du Gode! Loven byder dig
At svare mig. Vil Noget gierne skades?

Melitos.

Bist ikke.

Sokrates.

Og naar nu du kalder mig
Ungdomsforsfører, mener du dermed
Forsætlig, eller uforsætlig?

Melitos.

Ganske

Forsætlig, mener jeg.

Sokrates.

Hvordan, Melitos?

Du troer mig i min Alderdom saa dum,
Forsætlig at forføre Næsten til
At skade mig? — Det troer du ei, Melitos!

Det faaer du heller Ingen til at troe.
 Altsaa fordarver jeg den enten ei,
 Hvad eller skeer det uforsætligt; hvilket
 Gi kræver Lovens Straf. I hvert Tilfælde
 Har du jo løiet. Skeer det uforsætligt,
 Da trænger jeg til Bærsel, Underviisning;
 Straffskyldig er jeg ikke. — Nu til Dadlen
 Om Guderne! Her maa du give mig
 Lidt noiere Forflaring om din Mening.
 Er det din Mening, at jeg dyrker ei
 De Guder, Staten dyrker; eller troer du,
 At jeg er reent ugudelig, og ingen,
 Slet ingen Guder dyrker?

Melitos.

Ja, det er
 Min Mening just: du dyrker ingen Guder.

Sokrates.

Du selsomme Melitos! hvordan kom
 Du dog til denne Mening? Sol og Maane,
 Dem holder altsaa jeg for Guder ei,
 Som andre Mennesker?

Melitos.

Nei, nei, ved Zeus,
 I Dommere! Han troer, at Solen er
 En Steen, og Maanen, troer han, er af Jord.

Sokrates.

Der tog du mig for Anaxagoras;
 Ham maa du stævne hid for slige Tanker.
 Altsaa — ved Zeus — jeg troer paa ingen Gud?

Melitos.

Nei, nei, ved Zeus, Athener! han troer ingen.

Sokrates.

Det er en Ungdomsstreg, Athenere!
 Melitos her opfundet har en Gaade,
 Dg prøver, om den vise Sokrates
 (Som Folk mig kalde, mener han, til Spot)
 Kan løse den. Den er ei vanskelig.
 Tillader mig blot paa min vante Viis
 At svare ham, og gjører ingen Larm!
 Siig mig, Melitos! gives der vel Ting,
 Som angaae Mennesker, men derfor dog
 Ei Mennesker? — I Mænd! han skal mig svare,
 Dg I bør rolige forholde jer.
 Svar! gives der vel Ting, som angaae Heste,
 Men ingen Heste? Ingen Fløitespiller,
 Men dog vel Ting, som angaae Fløitespillet?
 Nei, bedste Mand! der gives intet Sligt,
 Du maa nu svare dertil, eller ei.
 Endnu et Spørgsmaal: gives der vel Folk,
 Som troe paa det Dæmoniske, men som
 Ei paa Dæmoner troe?

Melitos.

De gives ei.

Sokrates.

Jeg takker dig, at du engang vil svare.
 Men naar jeg altsaa paa Dæmoner troer,
 Er de ei Guder, eller Gudesønner?
 Dg hvordan kan jeg troe paa Sønnerne,
 Men ikke paa Forældrene? Nedstamme
 De ei fra de udødelige Guder,
 Bed Nympfer, eller Andre? — Altsaa seer man:
 Melitos var i stor Forlegenhed
 For at paadigte mig en virkelig

Forbrydelse; men da han ingen fandt,
 Saa digted han — som han sædvanlig pleier —
 Os noget Slet.

Melitos gaaer forbittret hen, og sætter sig.

Sokrates.

Men det er ikke ham,

Det veed jeg meget vel, som styrter mig;
 Jeg underligger ikke Anytos' og hans
 Og Lykons Had, men Mængdens, hvis jeg falder.
 Dog — hvis det skeer — troer I, jeg frygter Døden?
 Nei, nei! da dyrked jeg i Sandhed ei
 De høie Guder, hvis jeg frygted den.
 At frygte Døden, I Athenere!
 Det er at være indbildt viis, og bilde
 Sig ind at vide, hvad man ikke veed.
 Thi Ingen veed, hvad Døden er. Maaskee
 Den er det ypperste, det bedste Gode;
 Og dog man frygter den, som om den var
 Det største Onde. Hvis maaskee jeg troer mig
 Lidt mere viis, end Mange, da bestaaer det
 Blot i, at jeg mig ikke bilder ind
 At vide, hvad ei Menneker kan vide.
 At synde derimod mod Lov og Sæder
 Og mod Retskaffenhed, det veed jeg at
 Jeg ikke bør. — Og nu opfordrer jeg
 Enhver, som kan bevise mig, at jeg
 Var Ungdommens Forfører! — Alle tie?
 Saa træder frem, I Mænd, som vidne kan,
 At jeg var dens Forbedrer! Kriton, du
 Min Ven, og Fader til Kritobulos!
 Lysanias, du Sphettier, og Fader
 Til Geschines! Antiphon, kom! du Fader

Til min Epigenes — og Andre fleer!
 Jeg seer, jeg har ei nødig jer at kalde,
 I trænge jer frivilligt giennem Mængden
 Til gamle Sokrates.

Fædrene.

Vi takke dig,

Du ædle Mand! Du opdrog vore Sønner
 Til Dyd og Viisdom. — Leve Sokrates,
 Den viseste Athener! Guderne
 Beskytte ham!

Sokrates.

Tak, tak, I gode Venner!

Dg gaaer nu hen paa eders Plads igien,
 Dg lader mig et Ord først tale her
 Med mine Dommere, før de mig dømme.

Til Folket.

Maaskee vil det fortørne Fleer blandt eder,
 At ei jeg prøver paa at røre Hjertet.
 Thi Mange tog i mindre farlig Sag
 Hustru og Børn fra Hjemmet med, og søgte
 Med Taarer at formilde Dommerne
 Til Skaansomhed og til Forbarmelse.
 Maaskee det frænke vil Forfængligheden,
 At ei jeg griber til det sidste Middel,
 Hvad let jeg kunde, thi jeg stammer — som
 Homeros siger — heller ei fra Egen
 Dg Fiendene, men kun fra Mennesker.
 Jeg efterlader Hustru, fiære Børn,
 Som vist sig vil bedrøve ved min Død.
 Men ei jeg rokke vil Retfærdigheden;
 Meensvorne gjør jer ikke Mines Taarer.
 Jeg kræver intet Andet, end min Ret.

Dg derfor beder jeg, Athenere:
 Ei kalder det Indbildskab, Ringagt,
 I Fald jeg uden flige Sørgescener
 Gaaer bort herfra, og venter paa min Dom.
 Det skylder jeg Retfærdighedens Mand,
 Det skylder jeg min Alder og mit Rygte,
 Som — være det nu grundet, eller ei —
 Hos Sokrates udmærket Noget finder,
 Ei ganske hverdags, der har bragt ham til
 Ei at foragte — ei at frygte Døden.

Han gaaer.

Archonterne reise sig.

En Archont.

Først skal der stemmes nu, om Sokrates
 Er skyldig, eller om han er uskyldig.
 Man bringe Kruffer, sorte, hvide Stene
 Omkring til Folket! Men for Sindet fromt
 At stemme til Retfærdighed ved denne
 Høist vigtige Handling — luffer Choret ind,
 At siunge Hymnen, medens Folket stemmer,
 Til Adrasteia Nemesis, Athene;
 At de bevæge Hierterne til Retfærd,
 Dg true den, der handler af en lumsk,
 Forblommet Hevnlyst, med Giengieldelsen.

Bagdorene aabnes, og Choret, som bestaaer af **hvidklædte** Yng-
 linge og Dreng, træder ind.

Chor.

O, Adrasteia, hellige Nemesis,
 Du Rattens Datter, som med dit Fakkelflue
 Opflarer Mørkets Muln, og rammer
 Snart eller silde hver fræk Forbryder!

Straal ned, som Stjerne giennem den sorte Nat,
 Bor Aand opklar, som hildes i Skumringen,
 Din Bægtfskaal viis, som Retfærd veier,
 Træf med dit Epyd den Brødefulde.

Og du, Athene, der, som en Tanke, sprang
 Af Gudens Hoved — Mandens og Qvindens Aand
 Forener du, blaaøiede Jomfru!
 Theseus at bygge sin Stad du lærte.

I faldne Muur af gamle Kekropia
 Kun tuded Uglen — ei du forsmaaede den,
 Den blev din Fugl, den saae i Mørke.
 Lær dit Athen nu i Mørket skue!

Imidlertid er Stemningen skeet. Archonterne mødes med Tavler
 fra de modsatte Sider, og meddele hinanden Udsaldet.
 Choret træder tilbage, og gaaer. Sokrates indbringes igjen.

Archonten.

To hundrede ott' og halvfierdsindstyve
 Frikende dig, o Sokrates! men du
 Fordømmes af — to hundred een og firis.

Melitos kommer glad.

Tre meer? Saa maa han døe.

Archonten.

Da ifkun Tre

Har Dørvægten i at domme skyldig,
 Saa kan Archonterne tillade dig
 Din Straf at vælge selv. — Hvis Pengebøder,
 Maa Summen være stor; men kan du ei
 Udrede den, velan, saa vælg imellem
 Landsflygtigheden eller evigt Fængsel!

Sokrates.

At jeg er ikke vred paa eder, I
Athenere! for I fordømme mig,
Dertil bidrager meget.

Archonterne sætte sig.

Deels er det

Ei kommet mig uventet; tværtimod,
Jeg havde troet, at mange flere Stemmer
Mig skulde fælde. Nu er Dørvægten
Saa liden, saa høist ubetydelig,
At hvis Melitos ikke havde brugt
Den her nødvendige Forsigtighed
I sit Navn blot at underskrive Klagen,
Saa havde Lykon, Anytos ei her
Havt Lov at stemme med, og jeg var fældet
Da blot af Een imellem flere Hundred.
Ja, hvis de To ei havde hvervet for ham,
Saa havde han ei vundet Femtedelen
Af Stemmerne mod mig, og tusind Drachmer
Han havde maattet bøde for sin Frækhed.
Men — lige meget! Manden vil min Død.
I derimod tillade mig at vælge,
Hvad jeg fortjener. Nu er altsaa Spørgsmaal:
Hvad Sokrates af eder har fortient.
Jeg aldrig brød mig om at vorde rig,
Og Folketaler og Krigshøvding vilde
Jeg heller ikke være; ærlig sagt:
Fordi jeg fandt mig kaldt til noget Bedre.
Bilægge den udvortes Tvist med Vaaben,
Kan Mange lære jer; men stifte Fred
I Siælen, vorde noget Dygtigt der,
For I forlange Pligter kun af Andre —

Dertil var ikke mange Læremestre.
 Jeg troer at have været jer en flig.
 Er altsaa Spørgsmaal om Fortieneste,
 Da maa den være god, og ikke slet.
 Og har en Fædrelands-Belgiører da
 Bespiisning ei fortient i Prytaneion,
 Langt meer end den, som i olympisk Leg
 Med Tospand, Fiirspand først til Maalet kom?
 Thi hiin forsøger ifkun Statens Glands,
 Og trænger ikke til et saadant Maaltid;
 Jeg derimod — jeg kan behøve det.
 Skal altsaa jeg tilkiende selv mig Ret:
 Bespiisning vorder det i Høitidshallen
 Paa Statens, paa mit Fædrelands Befostning.

Der hyskes og trampes i Forsamlingen; Nogle af dem, man seer
 paa Bænkene, staae op, og trække sig tilbage.

Melitos kommer.

Du hører Folkets Bifald, Sokrates!
 Oprørende Forbryder! Bragt til Tærsklen
 Af Dodens Port, og neppe viist et Smuthul
 Til Redning, fordrer du en Hæder, som
 Kun Staten viser sine største Mænd.

Sokrates.

Der gives Dieblif i Livet, hvor
 Fortienesten, som taler men ei høres,
 Opfordrer Mennesket til Selvforsvar,
 Hvor det var Feighed, Hyfleri at tie.
 Den Ugtelse, jeg skylder Folk og Stat
 Og egen Urlighed, skal ei fornærmes
 Af flige Kunstner. Dersom ei den Lov
 Var indført her, at man paa een Dag kan

Dødsdommen over den Indstævnte fælde,
 Da vilde selv J overtendes snart
 Om min Uskyldighed. Melitos fordrer
 Min Død, om hvilken selv jeg yttred nys,
 At det var uvist, om den kunde kaldes
 Et Onde. Dog J vil, at jeg skal vælge,
 Hvad klarligt jeg erkiender for et sligt,
 Som evigt Fængsel. Hvad er Livet vel
 J Trællekæmper? Eller Pengebøder.
 Jeg er en fattig Mand, og har ei Penge.
 Saa staaer Landsflygtigheden da tilbage.
 Men alt for kært mig maatte Livet være,
 Hvis ikke jeg begreb, at den, som ei
 Kan trives i sit eget Fædreland,
 Han trives slettere blandt Fremmede.
 J sliq en Alder skulde jeg mit Liv
 Begynde forfra, gaae fra By til By,
 For atter der at vorde landsforviist?
 Thi hvor jeg kom, der maatte jeg dog tale,
 Og siqe, hvad jeg tænkte; uden Grandstien
 J Mandens Dyb var Livet mig et Intet.
 Sig flokked Ungdommen at høre mig,
 Og trued ikke da den samme Skiebne?
 Og naar jeg siger eder, at min Dæmon,
 Som tidt i Gensomhed mig giver Vink,
 Advaret har for Eligt — saa troe J mig
 Vel heller ikke. Hvis jeg havde Penge,
 Saa vilde jeg betale Bøderne,
 Som J paalægge mig. Men Alt, hvad jeg
 Kan give jer, det er en Mine høist.
 Dog Platon, Kriton, og Kritobulos,
 Apollodoros have tilbudt mig,

Hvis det behøves skulde, tredve Miner.
Saa meget vil jeg da betale jer,
Dg disse Mænd vil gaae i Borgen for mig.

Aristophanes træder frem.

Jeg byder meer, jeg byder, hvad forlanges.
Tag, hvad jeg har, tag hele min Formue!

Melitos kommer.

For silde! Han har opbragt Folket med
Sin Indbildskhed, sin Eerhed og sin Dæmon.
Dg mens han stod og roste høit sig selv,
Er firfjindstyve Stemmer gaaet over
Til Modpartiet, som fordømmer ham.

Archonten

kommer, og siger bedrovet:

Tre hundred een og tredfjindstyve Stemmer
Mod hundrede ott' og halvfemfjindstyve
Har dømt dig — til at tømme Giftens Bæger.

Der opstaaer en dyb Taushed.

Sokrates bryder den.

Athenere! det vil ei vare længe,
Før strengt man dadler jer, for I fordømte
Den vise Sokrates til Døden; thi
At jeg var viis, det vil man paastaae dog,
Om det med Rette skeer nu, eller ei.
Dg havde blot I lidet givet Tid,
Saa havde reent I kunnet spare jer
Uleiligheden og Henrettelsen,
Thi da var Døden kommen af sig selv.
Dg træffer ei min Dadel eder alle,
Kun dem, der fældte mig. Nu staaer tilbage
Da blot, at gaae i Døden som en Mand.

Thi skammeligt det var, saavel i Retten,
 Som naar man gaaer i Krig, at kaste Vaaben
 Og tigge sin Forfølger om sin Frelse.
 Men hvad nu følge vil, det spaaer jeg eder.
 Man siger jo, at Mennesker, der snart
 Skal døe, besidde hellig Spaadomskraft.
 Naar jeg er død, da vil snart Straffen følge.
 J troe at stoppe nu den Dadlermund,
 Som kalder jer til Regnskab for jer Bandel;
 Men mange Stemmer høiere vil raabe.
 Og troe J med Henrettelser at standse
 Den Dom, der træffer eders slette Handling,
 Da feiler J. Athenes Ugle snart
 Vil atter slagre til Ruinerne
 Og hyle frygtelige Barselslyd.
 Jeg træder hist for andre Dommere,
 For Minos, Rhadamanthys, Karkos og
 Triptolemos — de vil mig ei fordømme.
 Jeg træffer Palamedes hist og Nias,
 Og mange fleer Uskyldigtmyrdede.
 Ricært vil det være mig, med dem at tale.
 Der kan man tale frit; thi der henrettes
 Man ei, fordi man taler Sandheds Ord.
 Kun een Ting beder her jeg eder om:
 Hvis mine Sønner, naar de voxe til,
 Om Rigdom sig bekymre, hvis de stræbe
 Til andet Maal end Dydens — straffer dem
 Med Dadel, som jeg her har straffet jer!
 Og bilde de sig ind at være Noget,
 Og er dog Intet — revser dem, som jeg
 Har revset jer! Og det vil glæde mig,
 Naar hist — hvad vist jeg troer — jeg det erfarer.

Men det er Tid nu, at vi skilles ad —
 Jeg for at døe, I Andre for at leve.
 Hvad der er bedst — det veed kun Guden hist.

Han gaaer.

Sokrates's Huns.

Xanthippe. Daphne. Lamprokles. Den lille Kriton.

Xanthippe.

Saadan behandle disse Uslinger
 Den største Mand, Athen end har besiddet,
 En Mand, hvis Aand og Hierte rev mig hen
 I Ungdomsaar saa stærkt, at reent jeg glemte
 Hans Hæslighed og ringe Herkomst, da
 Jeg i min Frændes, i Perikles' Huus
 Sam kiende lærte, hvor Aspasia
 Gav ham den første Smag paa Videnskaber.
 Og jeg har ogsaa altid holdt af dem.
 Saa unge Moer havde vel, som jeg,
 Glemte alt det Dvrige, glemte Rang og Velstand,
 Og sig forelsket i den blotte Viisdom.
 Desværre, jeg var fattig, som han selv.
 Er Krybben tom, da bides Hestene.
 Det er et lavt, et pøbelagtigt Ordspøg,
 Men er dog sandt. — Dog maa jeg give ham
 Den Roes: det var ei ham; det kom fra mig,
 Naar Børnene først havde gjort mig vred,
 Naar Naboerne havde ærgret mig,
 Naar Næringsforger havde ængstet mig,
 Og naar hans sære Bæsen drilled mig.
 Men det er glemt, det er tilgivet Alt;

Thi han er god, hans Hierte — det er Guld.
 Dg han vil nok forsvare sig saaledes,
 At Fienderne skal alle staae til Skamme.
 Han vender hiem med Seir, det veed jeg vist.
 Desværre venter ham kun atter Sorg
 Dg Uregreiser, thi Datteren gaaer hen
 Dg sig forlover med hans værste Fiende.
 Det var da Taffen for den megen Godhed,
 Hvormed han overdynged dig, du Slette,
 Du Utaknemlige! paa min Beføstning?
 Men nu — nu er jeg mere tro, end du. .

Daphne.

Nei, fiære Moder! Daphne blev sin Fader
 Saa tro, som du din Husbond. Han har givet
 Sit Ja til dette Egteskab, før han
 Gik hen paa Thinget at forsvare sig.

Xanthippe.

Den Stakkell! af, han siger Ja til Alt;
 Naar blot man ikke disputerer med ham,
 Dg han beholder sine Meninger,
 Saa faaer man ham til Alt. Dg derfor var
 Jeg ogsaa nødt, at tage mig af Huset.
 Dg hvis jeg stundom syntes lidt for mandig,
 Saa var jeg nødt dertil; thi Sokrates
 Er vel en Biis for hele Grækenland,
 Men ingen Husbond i sit eget Huus.

Daphne.

Troft dig, min Moder! Aristophanes
 Vil redde ham, hvis han til Boder dømmes,
 Om saa det var med hele sin Formue.

Kanthippe.

Nu, det er ædelt, det er vel gjort, godt gjort.
Saa vil jeg ogsaa da tilgive ham.
Der er han.

Aristophanes kommer.

Daphne iler ham glad i Møde.
Aristophanes!

Aristophanes bedrøvet.
Min Daphne!

Ulykkelige Hustru! Arme Smaae!

Kanthippe.

Hvad er der skeet? Du tier. Tal! Din Taushed
Mig skriger værst.

Aristophanes.

Man gav ham Balget frit
Imellem Bøder, Fængsel, Landsforviisning.
Han afflog Alt. Jeg vilde bøde for ham
Med Penge — men for silde! Sokrates
Forbittred Hierterne, fordi han følte
Sin Bærdighed, og taled, som han følte.
Da dømte Folket ham til Døde — til
At tømme Giftens Bæger.

Børnene græbe.

Kanthippe.

Drikke Gift?

Saa vil jeg drikke med dig, Sokrates!
Saa vil vi dele Bægret. Du har deelt
Den bittere Livets Kalk med mig; nu er
Det billigt, at jeg deler din igien.
Uhyrerne har dømt den viseste,
Den bedste Mand til Døden!

Bludselig greben af en stærk fortvivlet Angers Følelse.

Men jeg vil

Ei kaste Skylden meer paa Fremmede.
 Hans Død opdirker Laasen for min Siæl,
 Dg sprænger den forfængelige Dør,
 Hvor Selvroes sidder, Egentiærlighed,
 Dg sminker sig. Nei, nu skal Sandhed strige!
 Jeg, jeg har dræbt ham. Jeg har gjort ham Livet
 Utaaleligt. Jeg, jeg har gjort ham Døden
 Tillokkende. Han vil ei vende meer
 Tilbage til den Hule, hvor ham Avind,
 Medusa med de fæle Slangehaar,
 Forstener til den græsselige Laashed.
 Som et fortvivlet Bildt, der grumt forfølges
 Af glubste Blodhund ud til Søens Kyst,
 Han styrter sig i Havet, drukner der,
 For ei at faae sit Hierte sønderrevet.
 Bort, Maste! bort, Undskyldning! bort, hver Løgn,
 Som vil forfegte Synd og Skamløshed!
 Med revne Klæder og med Flaggerhaar
 Vil jeg Athenens Gader giennemhyle,
 Vil kaste mig paa Tærsklen til hans Fængsel —
 Dg haaber, at der Nemesiis mig træffer,
 For Folkegiften isner Hiertet ham.

Vil bort.

Daphne

kaster sig for hendes Fodder.

O, Moder! bliv! Bedrøv vor Fader ei
 Med sliig en Handling, som du veed han hader.

Kanthippe mat.

Nu vel, saa slutter jeg mig i min Braa,
 Dg venter der, til Solen synker, Daphne!

Saa drifter han sin Kalk, og jeg med ham.
 Thi der er Gift i flere Bægre, Daphne!
 End det, som Bødlen rækker Sokrates.

Hun gaaer ind i Sideværelset.

Daphne.

Den arme Moder! Hellig Beemod kan
 Gi lindre Sorgens Qual i hendes Hierte.
 Forbittrelsen ophidses hendes Blod;
 Og nu — af Kiærlighed og Trostak til
 Vor arme Fader, som uagtet al
 Jilfindethed hun elsker meer end Livet —
 Maa Braadden saare hendes eget Bryst.

Aristophanes.

I arme Smaae! aftørrer eders Taarer.
 Min Daphne! Haabet er ei ganske slukt.
 Alt vil jeg vove, for at redde ham.
 Jeg staaer jer nu i Husbonds, Faders Sted.
 Det Skib, som aarlig gaaer til Den Delos,
 Med Krandsse smykt, med Bræster, Sangere,
 At helligholde Festen for Apol,
 Det hellige Skib ei kommet er tilbage.
 Mens det er borte, maa der ingen Domsældt
 Henrettes i Athen. Hvor længe det
 Kan vare, veed man ei; maaskee det kommer
 I Morgen alt, maaskee om nogle Dage.
 Men Tid til Redning er der, som I see.
 Jeg Alt bereder til den Bises Flugt;
 Og kommer Skibet, blier det mere let
 I Glædestummelen, naar Ingen tænker
 Paa skumle Fængsel, at bortføre ham.
 Vel afflog han i Dag Landsflygtigheden,
 Da den blev budt ham; men der er stor Forskiel

Paa selv at dømme skyldig sig for Brøde,
Paa Thing høitideligt at giøre Løfter
Om evig Fiernen fra sit Fædreland;
Og paa at vige for en opbragt Pøbel
En Maanedstid, til den faaer Diet op,
Og falder selv med Hæder ham tilbage.
Fat Mod, min Daphne! Græder ikke, Børn!

De Smaae tørre Taarerne af Dinene, og see glade paa ham.

Jeg skylder eders Fader en Erstatning.
Jeg hængte ham engang i Ekhyerne;
Nu standser jeg ham paa hans Flugt i Sky
Til de udødelige Guder. Der
Han kommer tidsnok; men vi Mennesker
Behøve lidt Guddommeligt paa Jorden.

Fjerde Handling.

En Hal.

Æschines. Platon. Epigenes. Kritobulos.

Æschines.

I denne Hal, saa nær ved Borten, samles
 Vi bedst; og jeg har hidbestilt en Skipper,
 Der boer i Nærheden, hvis Fartøi ligger
 Seilfærdigt i Piræus. Han kun venter,
 At Skibet, som nu kommer hjem fra Delos,
 Indlægge skal i Havnen, og at Festen
 Skal være feiret, for at lette Anker.
 Jeg haaber vist, vi overtale ham
 Til at bortføre Sokrates.

Platon.

I Fald

Kun Sokrates sig lader overtale.

Æschines.

Naar alle vore Penge sammenlægges,
 Da vil den Sum ei mangle, som behøves
 Til at bestikke Fangevogteren
 Og Skipperen, til at betale Fragten.
 Hvad kun mig ærgrer, er, at denne Gøgler
 Deeltager i vort Anslag.

Kritobulos.

Ja, det er
Ret ærgerligt. Jeg lider heller ei
Den falske Karl.

Platon.

Hvem?

Ueschines.

Aristophanes.

Som overalt, jeg ynder ei Poeter;
De efterligne kun det Synlige,
De hildes i det Sandseliges Lag.
En Tragiker — det faaer endnu saa være;
Men denne plumpe Siogler —

Platon venlig.

Ueschines!

Tillad mig, at jeg her modsiger dig.

Ueschines.

Siig du mig kun imod! Jeg hører gierne
Vor vise Lærers kæreste Discipel.
Ak! naar vor gamle Sokrates er borte,
Maae Zeus vi takke for vor unge Platon.
Du sætter selv jo Digtekunsten dybt
I Rangen i din Phadros?

Platon.

Saa har du

Mig ei forstaaet ret. I første Rang
Jeg sætter dem, som dyrke Rærligheden,
Det Skønne, Wiisdommen og Muserne.
Er Sangen Birkning af en Skaberaand,
Som danner Idealer for det Skønne,
Da er den ingen smaalig Efterligning,
Ei slaviskt Billed af Naturen blot,

Ei Smigreri, der pirrer Aandens Gane,
 Som Kogekunstens pirrer Legemet's;
 Og da tilhører den det Ypperste.
 Thi det Guddommelige, *Æschines!*
 Er jo det Skønne, Vise, Gode selv.

Æschines.

Til sig en idealt Poet vil du
 Dog ikke stemple Aristophanes,
 Som søler sig kun i et comist Dynd,
 Bestryger end, som *Thespis*, Ansigtet
 Med Bærmen af den lave *Pøbels* Fagter,
 Og søger Løn i denne *Pøbels* Latter.

Platon.

Det gjør han vel — tilsyneladende;
 Jeg ogsaa nok vil tilstaae dig, at han
 Tidt alt for længe vælted sig — og ei
 Ironisk blot — i dette *Pøbeldynd*.
 Dog gif det ham, som *Evanen*, *Æschines!*
 Thi den blier ikke vaad i Vandet, veed du,
 Og *Draaben* triller af de hvide *Fær*,
 Der ikke plettes. *Overgiveness*
 Har tidt vel plettet *Aristophanes*,
 Men kraftig *Lud* har vasket *Pletten* bort.
 Nu luttres han i *Kærlighedens* Ild;
 Og aldrig var han blot en udsel *Giøgler*.
 Hans *Skjemtestykker* er politiske,
 De angaae hele *Folket*, *Grækenland*.
 Og i hans *Pølsehandlere*, hans *Narre*
 Saae *Hellas* sine vidtberømte *Mænd*
 Paa *Brangen* tidt, men ogsaa tidt i *Hiertet*.
 Og hvad der adler *Aristophanes*,
 Det er den skønne, yndige *Natur*,

Der, som en Foraarskrands af bedste Blomster,
 Maa tiene Spottebilledet til Ramme.
 Jeg statter Rammen meer, end Billedet.
 Hans Chor er idealste; naar han lader
 Et Element, Naturen, Dyret tale
 Da, paa sin Maade stor som Æschylos,
 Han hæver sig ei over Tidens Sæder
 Alene — nei, høit over Tiden selv.
 Og dog maaskee blier hans det bedste Billed
 Af vort Athen om nogle tusind Aar.
 Thi al den Gude, som Chariterne
 Gav Græfersproget — den udtrykker han.
 Stor er vist Æschylos og Sophokles;
 Men Grækenland er mere skönt, end stort.
 Den muntre Skønhed, dette Skielmeri,
 Den genialste Dørgivenhed
 Udtrykker han. Og derfor kalder jeg ham
 Chariternes og Græfersprogets Indling.

Æschines.

Jeg troer, min Ven! at du omvender mig.
 Jeg stifter Fred med Aristophanes.

Platon.

Og hvad maaskee som Digter før han savned,
 Det vil han finde nu som Menneske,
 Naar Kirrlighedens hulde Banvid har
 Giort ham til trofast Elsker af det Skønne.
 Da voxer Bingen paa hans gode Ganger.
 Som alle Andre, har han tvende Heste:
 Den ene, fort, uædel, tøileløs,
 Har giort ham selv og Mange meget af det;
 Den anden, viis og god og ædel, vil
 Nu hæve sig til Himlens høie Hvælving.

Til det i Sandhed Værende, og den
 Vil ikke styrte med ham.

Utschines.

Godt! jeg troer dig.

See, der er Manden, som jeg hid har støvnet —

Jon, en Skipper, træder ind. Utschines gaaer ham i Møde,
 og trykker hans Haand.

Utschines.

Og som jeg fort og godt nu gjøre vil
 Bort Forslag.

Jon.

Hvorned kan jeg tiene dig?

Utschines.

Du heiser Seil endnu i Aften, Jon?

Ei sandt, du drager til Sicilien?

Jon.

Jo, dersom Kolos kun og Poseidon
 Tillade det, og Zeus. Det blæste stærkt
 I Nat, og Regnen mægted ei at slukke
 De røde Lyn. Nu lader det dog til
 At blive klart igien til Folkefesten.

Utschines.

De mægtige Guder vil ledsage dig,
 I Fald du øver først en ædel Handling.

Jon.

Jeg har alt offret Dvæg paa deres Alter.

Utschines.

De vil ei Dvæg — de fordre Mennesker.

Jon.

Der tog du feil, min unge Philosoph!
 I gamle Dage, veed jeg, det var Skik
 At offre Mennesker, men nu ei meer;

Dg den, som vilde prøve nu paa Sigt,
Han fik at giøre med Archonterne.

Urchines.

Du misforstaaer! Jeg mener, den maa være
Et dydigt Menneſke, som hielpes vil
Til lykkelige Skibsfart af Poseidon.

Jon leer.

I Fald ſaa var, da frygter jeg, at Riølen
Kun ſielden vilde ploie Bølgens Ryg.
De fleſte bedste Søfolk, jeg har kiendt,
De vare nogle ryggeſløſe Knegte.

Urchines.

Men Mordere dog, Jon! var de neppe.
Grindrer du dig Sagnet om Arion,
Som ogsaa reiſte til Sicilien,
Dg ſom de grumme Skibſfolk vilde myrde?
Delphinen redded ham, og Morderne
Leed Korſets Død.

Jon.

Jeg agter ei at myrde.

Urchines.

Men hvo ei redder den Uſkyldige,
Naar let han kan, den myrder middelbart.

Jon.

Hvem ſkal jeg redde?

Urchines.

Sokrates, den bedste,

Den viſeſte Athener, ſom et daarligt,
Et uretſærdigt Folk har dømt til Døde.
I Aften ſkal han tomme Giſtens Bæger,
Naar Solen ſynker. Du kan redde ham.
Dillad os, hans Disciple, dig at bringe

Paa Skibet Gubben ud i Mørkningen.
 Vel kan vi ikke byde dig ret meget,
 Thi vi er fattige; men tredve Miner
 Saaer du dog strax, og siden saaer du fleer.
 Der er ei Tvivl om, Folket vil fortryde
 Sin Synd, og Staten vil belønne dig.
 Du redder den, at ikke den begif
 En Brøde, som i mange hundred Aar
 Grindringen os vilde skændigt plette.

Jon.

Jeg færdig er at tabe Sands og Mæle.
 Du vil mig her bestikke, til at vorde
 Oprører mod mit Fædreland, dets Lov —
 Og mener, Staten skal belønne mig
 For mit Forræderi? — Det er dog vist,
 At disse Philosopher alle have
 En Skrue løs. Dog, du er ung endnu;
 Med dig maa man see lidt igiennem Fingre.
 Men denne gamle Skalk, som jer fordærver,
 Han sidder som en Rotte nu i Fælden,
 Med samt sin brune Kappe; og ham, troer du,
 Jeg skulde laane Skibet til hans Flugt?
 Nei, nei! saa fiender du ei Jon ret.
 Den Sokrates en Viis med stor Forstand?
 Bed Bacchus! han har ikke meer, end jeg.
 Alt, hvad han siger — har jeg ofte hørt —
 Er ligefrem, hvad alle Mennesker
 Begribe kan. Er det en Philosoph?
 Ja, var det Gorgias og Hippias!
 De tale lærd, og de gaae prægtigt klædt,
 Og deres Viisdom maa man dyrt betale;
 Men denne Sokrates jo takker Gud,

Naar man for Ingenting vil høre ham.
 Han har fordærvet jer, det er en Skam;
 Og han troer ei paa Guderne. Dog mener
 Du unge Daare, Guderne mig skulde
 Forunde gunstig Fart, naar han var med?
 Nei, nei! da vilde Kolos begynde
 Net opbragt først at spile sine Ræver;
 Og ei Poseidon synke lod sin Fork,
 Før han os alle havde stødt til Bunds.
 Der bliver Intet af! Dog i Betragtning
 Af eders Ungdom og den gamle Rævs
 Snakksomme List, hvormed han fanged jer,
 Vil jeg for denne Gang ei røbe dig,
 Og ei forklage jer for Dyrigheden.
 Men kommer mig kun ikke saadan tiere!

Aristophanes har sneget sig i Hælene paa Jon, og hørt hans
 Samtale med Ushines, uden at sees af ham eller denne.
 I Slutningen af Scenen taler han et Par Ord hemmeligt
 med de Andre, og faaer dem til at gaae; kun Platon
 er bleven tilbage, som nu tager Ushines ved Haanden,
 og drager ham bort med sig.

Jon

leer, i det han opdager Aristophanes.

Hvad seer jeg der?

Aristophanes.

Du mærker, Scenen har
 Forandret sig. Der er dog intet Folk
 Saa stolt og indbildsk, som de Philosopher.
 En stakkels Digter oversee de reent.
 Men jeg fortjener ikke bedre Medfart,
 Thi hvorfor gav jeg mig i Kæst med dem?
 De troe, der gives ingen Kunst i Verden,

Som ikke de kan lære Kunstneren.
 Jeg tænkte ret at høre meget her;
 Men det blev Bind. Den kan du bruge, Skipper!
 Men Digteren er ikke tient med den.

Jon.

Hvi vil du give dig i Kæft med dem?
 De lære dig jo blot Bedanterie.
 Du veed, jeg er en stærk Comodiegænger.
 Jeg morer mig i alle dine Stykker;
 At sige, hvor det Løierlige kommer,
 Hvor de hinanden prygle, hvor de sfiendes
 Og sige Grovheder, hvor ubarmhiertig
 Den ene Bladsmand du til Kagen pidsker
 Strax oven paa den anden. Det er herligt!
 Men lad kun være med de Anapæster,
 Med de ravgale Chor, som ingen Siæl
 Forstaaer. Jeg i det mindste, jeg forstaaer
 Dem ei.

Aristophanes.

Og er dog Siæl, saagodt som Nogen.
 Godt, Jon! godt! Jeg tager mig dit Bink
 Til Nytte. Du forstaaer det bedre vist,
 End disse Philosopher; revser mig
 Med større Ret, end de.

Jon.

Jeg revser ikke,
 Jeg siger kun min Mening.

Aristophanes.

Jeg skal rette
 Mig efter den. Det er en Skuespillers,
 En Digters Pligt at vinde Folkets Bifald;

Dg det kan ubetinget ske blot, naar
Han smukt sig retter efter Alles Mening.

Jon.

Hvor kan du rettes efter Alles Mening?
Det var at seile jo med alle Vinde.

Aristophanes.

Man maa lavere, Ven! man maa lavere.
Men, hør! een Godhed er den anden værd;
Dg naar jeg efter Meningen mig retter,
Saa gjør du mig igien en Tieneste.

Jon.

Ret gierne, hvis jeg kan. Hvad ønsker du?

Aristophanes.

Jeg maatte see, da jeg tilfældigviis
Kom ind, og hørte Philosopherne
Her handle med dig om at føre bort
Den gale Sokrates, som selv engang,
Du veed, jeg har hængt op i Skyerne.

Jon.

Ja, det var skionne Spas. Jeg loe mig halv
Fordærvet, da jeg saae ham hange der,
Dg da Disciplene — erebuseerte,
Vil sig: vendte Bagen op mod Himlen,
Bed alt for dybt at stirre ned i Jorden.

Aristophanes.

Her saae jeg dem igien fordybede
Saa stærkt, at ei de vogted sig for Vidner.
Dog — det er sandt — nu er jeg Ven af Huset.
Dg jeg skal ikke røbe dem, saa lidt
Som du det har i Sinde. Men, som sagt,
Jeg kunde fast ei bare mig for Latter;

Ihi — skulde du vel troe det, fiære Ben?
Jeg søgte dig — omtrent i samme Grind.

Jon forundret.

I samme Grind, Aristophanes?

Aristophanes leer.

Ja, det vil sige da — forstaa mig ret —
Jeg er forelsket ei i Sokrates;
Det er ei ham, som jeg vil føre bort.
Men — sværg ved Zeus og ved Poseidon, at
Du ei forraader mig!

Jon ryster trohærtigt hans Haand.

Du tager her

Din Tilflugt til min Vennehjælp; saa maa
Du ogsaa troe mig paa et ærligt Ansigt.

Aristophanes.

Jeg skammer mig, jeg er ei længer Knøs;
For gammel finder du mig vel til Eligt.
Dog — Gros spørger ei om Alderen,
Solviseren for ham er Sundhedsrosen
Paa fiske Kinder; hvor han finder den,
Han spørger ikke smaaligt meer om Tiden.

Jon.

Ja, du faaer Alle til at glemme Tiden,
Og Amor med; men han ei glemmer dig,
Saavidt jeg mærker. Traf han dig igjen?

Aristophanes.

Glykera elsker jeg, den søde Slut,
Hipparchos' Kiæreste, den deilige
Hetære. Har du seet det skionne Barn?

Jon.

Nei, aldrig!

Aristophanes.

Godt! Saa faaer du hende heller
 Ei nogentid at see; thi jeg er nidkær,
 Og Ingen paa den hele Reise skal
 Min Elste see, mens jeg bortfører hende
 Fra den forhadte Mand, med hendes Billie.
 Men dersom du vil skienke mig i Aften
 En Tilflugt paa dit Skib med min Glykera,
 Betaler jeg dig fyrgetyve Miner.

Jon.

Det er særdeles godt betalt. Du tager
 Getæren fra sin Kiæreste?

Aristophanes.

Aldeles

Med hendes Minde. Hun er ikke bundet
 Til ham ved nogen Lov; men han er hidsig.
 Vi flygte bort, til Breden sætter sig,
 Og ei mig truer meer hans Morderkniv.

Jon.

Den Billighed vil jeg nok vise dig.

Aristophanes.

I Sandhed?

Jon.

See, der er min Haand derpaa!
 Dit Liv skal trues ei af nogen Kniv,
 Du ei for Pigen sukke skal forgieves.
 Synd var det, hvis Athen dig skulde miste
 Bed Dolkestif, og, hvad som værre var,
 Bed Smægten, Sukken efter negtet Elskov,
 Hvad vingestække kan den bedste Fugl.
 Desuden er det ikke første Gang,
 At jeg har hjulpet Elstere.

Aristophanes.

Det veed jeg;
Det gav mig Mod til at betro mig dig.

Jon.

Saa bring du kun Glykera ud til mig,
Indhyllt i en Kappe med en Hætte,
I Skumringen.

Aristophanes.

Og selv jeg følger med.

Jon.

Heel vel!

Gaaer til Døren, men vender tilbage igien, nærmer sig Aristophanes, stirrer ham i Sinene, og siger ganske rolig:

Men det er sandt, endnu et Ord!

I Fald du narrer mig, saa kan du ei
Fortryde paa, at jeg betaler dig
Med samme Mynt. Det er just ei saa let,
At give Slip paa gammel Bane; hvis
Du spiller her Comodie med mig,
Saa driver du jo blot et lovligt Haandværk,
Dg over smukt dig i din egen Kunst.
Men find dig ogsaa i, at jeg gjør Siengield!
Thi jeg maa sige dig dog, før jeg gaaer:
Jeg veed, at du forlovet er med Daphne,
Med Dattren af den gale Sokrates,
Som Talen nys var om; jeg veed, at du
Har budt i Raadet hele din Formue
For ham at redde. See, nu byder du
Mig fyrgetyve Miner, for at bringe
Glykera bort! Hvad siger Daphne dertil?
Mon ei hun blier fortvilet, naar hun hører
Din Troløshed? Dg hvis hun kommer nu

Paa Skibet, at faae Hevn paa Hæleren,
 Og river Hatten af den smukke Frille,
 Og finder kun — den stygge Sokrates,
 Saa staaer jeg jo til Latter for mit Mandskab.
 Nei, fiære Giøgler! lad de Jagter fare.
 I Skielmeri du fundet har din Mester.
 Men vær kun rolig! Jeg har ikke glemt
 Den Morstab, som du tidt forskaffed mig;
 Jeg lover, jeg skal ei forraade dig.

Gaaer.

Æschines, Platon, Kritobulos, Epigenes komme tilbage ind ad
 den modsatte Dør.

Æschines.

Fik du ham overtalt?

Aristophanes.

Jeg tænkte, List

Der skulde hjælpe, hvor ei Sandhed hjalp;
 Men hverken Listen eller Sandhed bide
 Paa dette Sælhundsstind.

Platon seer ud.

Hvo kommer der?

Aristophanes ligesaa.

Xanthippe, den Ulykkelige's Hustru,
 Og meer ulykkelig, end hendes Husbond.
 Vel dog, at hende her jeg seer igien!
 Hun løbet er i Aftes bort fra Huset,
 Hun har ei været hjemme hele Natten.
 Vi frygted for, hun havde taget sig
 Fortvivlet selv af Dage. Børnene
 Har tilbragt Morgenens forfærdeligt.

Æschines.

Hvad vil den galne Qvinde her hos mig?

Jeg kan ei taale hende; hun har gjort
Min ædle Lærer Livet suurt. Vil nu
Hun fylde Huset op med sine Skrig?

Platon.

Hav Agtelse for den Ulykkelige!
Gå du en Mand, saa flygt ei for en Kvinde!

Kanthippe

kommer med udslagne Haar, bleg og høist uordenlig i sin
Paaflædning.

Nu — finder jeg jer her forsamlede?
Zeus være lovet! — Lad mig sætte mig
Et Dieblis og hvile først; jeg er
Saa træt, asmægtig.

Sætter sig, men springer strax op igien.

Nei — det er det samme;

Jeg hviler ei, før han er ganske frelst.
Dg kan jeg ikke frelse ham, saa vil
Jeg hvile med ham i den sorte Seng.

Nu hører mig, min Husbonds Lærlinge!
J vilde gierne redde ham, ei sandt?
Men vide dog, med samt jer Viisdom, ei,
Hvad J skal gribe til; og derfor staae J
Raadvilde her, nedslagne, uden Haab.

Ufchines.

Veed du da Noget?

Kanthippe.

Stod jeg ellers her
Hos dig? tomhændet? Mener du, jeg kom
For at besøge dig, at klynke med dig?
Jeg veed ret godt, du kan ei lide mig;

Og jeg kan heller ikke udstaae dig.
 Saa gaaer det op. Men vi kan begge lide,
 Vi ærligt elske begge Sokrates,
 Og det forener os i Nødens Time.
 Saa hører mig! I Aftes, da jeg fik
 Den græbskelige Tidende, da blev
 Jeg fast forrykt. I Phantasien gjorde
 Jeg mig de hæsligste Bebreidelser,
 Og jeg beslutted, ei at leve længer.
 See, Børnene — de græd; og da de havde
 Sig træt grædt, saa faldt de dybt i Sovn,
 Som Børn sædvanligt pleie; Daphne med
 Tilfjød. Jeg som et Gienfærd sad ved Leiet,
 Bleg i min Qual og søvnløs. Stormen tuded,
 Og Regnen pidsked ned, og Lynet blaaned,
 Og Tordenen skraldede. Da brat en Tanke
 Nedsendte Zeus med sine stærke Lyn,
 Og den opklarede min mørke Siæl.
 Jeg fatted den Beslutning strax at gaae
 I Ratten ud, i Storm og Regn og Torden,
 Til Fiskerleiet, til de stærke Gubber,
 Om hvilke Daphne havde mig fortalt,
 De elsked Sokrates. Jeg vidste sikkert,
 Der laae et Skib i Nærheden derude,
 Som vented nogle Baade blot med Fragt,
 For strax at lette Anker, seile bort.
 Og Skipperen, min Fætter Pythias,
 En ærlig Siæl, og ingen feig Athener,
 Er Sokrates hengiven i sit Hierte.
 Det vidste jeg. Saaledes gif jeg da
 Fra Staden ud til Fiskerleiet.

Aristophanes.

I

Den græsfelige Storm?

Xanthippe.

Det stormed meer,

Det tordned mere vildt i dette Bryst.

Jeg mærked Intet; tværtimod, det Veir

Var mig tilpas, thi det var kølt at gaae,

Og hverken Lummerheden eller Folf

Opholdt mig. Saadan kom jeg ud til Hytten.

Jeg aabned den, og fandt — som Børnene

Derhjemme — de to gamle Gubber sove

Sødt, Arm i Arm. Jeg vækked dem, og bad dem

At lægge Baaden ud i Natten flux,

At roe mig hen til Skibet, for at tale

Med Skipperen. De studsed lidt, men smilte

Dog strax derpaa. Menalkas sagde: „Skal

En Kvinde, Broder Damon! os beskæmme

I Tapperhed og Mod? Hun vover Livet

For Manden; vi har Ingenting at vove,

I Fald i Nat vi miſte, hvad i Morgen

Maaskee den sidste, blege Færgemand

Alt kommer for at hente. Kom! vi vil

Beskæmme Charon; han kun henter Liig,

Men vi vil hente Levende. Vi redde

Den gode Sokrates“. Saa talt, var snart

De færdige. I Regn og Blæst og Lyn

Vi kom derud. Jeg hjalp dem med at roe

Og med at spænde Seilet, med at styre.

Det kan I see paa de hudløse Hænder.

Hun viser dem sine Hænder.

Poseidon hjalp os, vi kom lykkeligt

Til Skibet ud. Det lyktes mig at røre
 Min Fætters Hjerte. Godt! i Aften kommer
 Han selv med Baaden, for at hente Fragt.
 Saaledes let vi bære Sokrates
 Indsvøbt paa Skibet ud — og han er frelst.
 Hun falder i Asmagt.

Ufchines.

Hjælp! hun besvimer.

Han hæver hende halv overende.

Platon.

Hvilken ærlig Siæl!

Alt, hvad med Videnskab der kan udrettes,
 Udretter hun; men vil Naturen No,
 Da maa den tvinge hende med en Asmagt.

Ufchines.

Vi hende bære vil ind paa mit Leie.

Aristophanes.

Hun aander alt, hun slaaer alt Diet op.

Reiser hende i Veiret.

Ufchines.

Kanthippe! denne Dag forsoner dig
 Med Ufchines. Nu kiender jeg din Kiærne.
 De gaae med hende.

Coru; i Baggrunden Apollons Tempel.

Prodikos, Archont. Eustachios, en Kriger. I Baggrunden
 Bevæbnede.

Eustachios melder.

En Skipper ønsker strax at tale med dig,
 Han siger, han har Ting af Bigtighed
 At aabenbare dig.

Prodikos.

Saa bring ham hid!

Her midt paa Torvet kan jeg tale med ham,
 Skiondt i en Kreds af Kæmper, uden Vidner;
 Thiungen hører os, Eustachios!
 Men fiern dig ei for langt herfra. Maaskee
 Jeg kan behøve dig.

Eustachios bringer Jon, og træder tilbage.

Prodikos.

Ei, er det dig,

Min gode Skipper? Siig, hvad vil du mig?
 Du seer, jeg er beskæftiget, jeg har
 Kun liden Tid; thi hvert et Dieblif
 Kan Choret ventes, kommen hiem fra Delos,
 Som her paa Torvet for Apollons Tempel
 Skal feire Festen, før det skilles ad.

Jon.

Est du ei en af Ellevemændene,
 Som vaager over Byens Laro og Orden,
 Og sørger for, at Dommen, Folket fælder,
 Fuldbyrdes ordenligt i Fængslerne?

Prodikos.

Nei, Ven! jeg er Archont.

Jon.

Nu, desto bedre!

Saa har du jo desmere Myndighed.

Prodikos.

Men jeg har ikke Tid at tale med dig.

Jon.

Jeg kiender ingen af de Elleve;
 Og dersom du ei vil, at Sokrates
 Skal løbe bort, saa maa du høre mig.

Prodikos.

Hvorledes? Tal!

Son.

Man sammenrotter sig,
 Man vil bestikke mig til ham at bringe
 Paa Skibet ud i Uften, naar jeg seiler;
 Men jeg er Staten tro, det lykkes ei.
 Dog muligt findes der vel andre Narre
 Og Sværmere, som lade sig forføre;
 Og derfor, Prodikos! jeg varer dig,
 Benyt mit Vink.

Prodikos.

Godt! jeg benytter det.
 Naar Festen er til Ende, skal jeg tale
 Med dig i Genrum. Lov mig, midlertid
 Ei at betro den Sag til nogen Anden!

Son.

Jeg lover det.

Prodikos.

Besøg mig i mit Huus!

Son gaaer.

Prodikos vinker Eustachios.

Hold Die med ham, medens Festen varer!
 Han aabenbared mig, at man har vendt sig
 Til ham om at bortføre Sokrates.
 Du veed, at Raadet — det vil sige da
 De Fleste, navnlig Archonterne —
 Ei ønske Noget meer, end denne Flugt;
 Thi ene den os redder for en Brøde,
 Der, som en Skamplet paa Athenes Skjold,
 Banære Folket vilde for hver Fremtid,
 Saalænge Verden stod. Ei mægte vi

Selvraadigt at omstøde Folkets Dom;
 Men derfor glædes vi saa meget meer,
 Hvis milde Guder skienke Sokrates
 En Bei til Frelse. Denne Bei har ei
 Den hierteløse Skipper spærret ham.
 Thi Speiderne har alt berettet mig:
 Kanthippe selv i Nat har været hos
 Sin Fætter Pythias; han bringer Baaden
 I Mørkningen, at hente Sokrates.
 Vi Fangefogden gav Befaling til
 At bie nogle Timer med at bringe
 Giftbageret i Fængslet til den Dømte;
 Dg dersom man bestikker Fangefogden
 Dg Bagten — vove de ei meget ved det.
 Gaf nu med Guderne! Der kommer Toget.

Under en Marsch kommer Sanger- og Dandsorchorene, fulgte
 af Folket.

Strophe, medens der dandses.

Hil, Hil dig, Moder! hellige Leto!
 Skionne Børn Kronion
 Skienkte du; Phobos Apollon takker
 Dig for Guddomslivet.
 Dig Here forfulgte med nidfiær Harm,
 Dg forbød hvert Land, som med faste Støtter
 Bar til Jorden grundet, at modtage dig;
 Da fløi du, som hiin frygtsomme Due
 Bed Deukalions Vandflod;
 Gi en Plet du fandt, som den Trætte modtog.

Antistrophe.

Men Den Delos svømmed i Havet,
 Gi til Jorden grundet;
 Blomstrende strakte sin Favn den mod dig,

Mens du fløi fortvivlet.
 Da daled du ned ved Klippens Hang,
 Og bag Palmeskuggen, ved yndige Bredder
 Af den forbi dig ilende Strøm,
 Let da fødte du Phobos Apollon.
 Og Gudinder ham dypped
 I den Flod, hvor Iris sin Regnbue slog.

Sangen tier, Dandsen standser.

En Rhapsode

træder frem, og taler:

Men da Phobos Apollon var født af Leto paa Delos,
 Raabte han strax: Min Haand skal tvinge Lyren og Buen.
 Klinge skal hiin livsaligt i Hal, men denne paa Balen
 Bække forfærdelig Skræk med sin Klang blandt blødende
 Fiender.

Phobos, Langtfratræffer! det takkede Rynthos besteg du;
 Ofte til Der du gif, hvor dig reistes de skønneste Templer.
 Men af Verne glæder dog ingen dit Hierte, som Delos.
 Der du bygte dig selv af Horn, som du vristed af Panden
 Paa Steengeder, dem Artemis traf, din jagende Søster,
 Kunstigt et Alter, af Hornene snoet. Ei Kalk eller Leer du
 Brugte dertil. Der gav du Grækerfolket Drakler,
 Mere forstaaelige tidt, end Pythias Gaader i Delphi.
 Didhen sender Athen hver Sommer et Offer og Sangchor,
 Bragt paa det selvsamme Skib, som Theseus bygte, den-
 gang han
 Spurgte dig første Gang. Thi raadner i Skibet en Plante,
 Flug indkiles paa Stedet en ny. Saaledes fornyer sig
 Ewig den hellige Snekke, med Laurbær smykt og med
 Blomster.

Modtag, Guldhårfagre! vor Tak, fordi du bevared
 Theseus, vor Stamfader, da fromt han bad dig om Bistand
 Paa hiint hellige Delos, ved Altret bygget af Krumborn.
 Minotaur han betvang; Labyrinthen ei længer med hæsligt
 Echo de Myrdedes Skrig gientog, de deilige Drenges,
 Yndige Pigers, som sendtes til Straf fra sorgende Hiemstavn.
 Ingen Sommer skal falde med liflige Straaler i Hellas
 Blomster, Druer og Myrter frem, din hellige Laurbær
 Skal ei grønnes, og savne vor Fest paa Klippen i Havet.

Slynger, I Dandsere! nu labyrinthiske Bugter til Ære
 For Stamfaderen. Flygter, I lystige Piger og Knøse!
 Spøgende for Minotaur, og forener jer atter i Klynger.

Choret synger de sidste tre Linier, medens Dandsen udføres.

Archonten vinker.

Nu standser brat med Sangen og med Dandsen!
 Apollons Præst af Tempelet udtræder,
 Forkynder os det hellige Drakel,
 Som Skibet denne Gang har bragt fra Delos.

Basuntoner.

Ypperstepræsten

træder ud af Tempelet, og siger, naar han staaer midt i Kredsen:
 Draklet lyder denne Gang, Athener!
 Som det i Oldtidsdage lod for Theseus:

„Da vil I vorde lykkelige, naar
 I lade jer af Kierligheden lede.“

Basuntoner; Ypperstepræsten gaaer ind i Templet igjen.

Der hersker et Dieblig en dyb Taushed.

Platon træder frem.

Tillader mig, Athener! som en fri,
 En dristig Borger, og som Philosoph,
 Hvis Hverv og Kald det er, at pønse paa

Forborgne Ting, og at forklare de
 Forblommede — jer at meddele her
 De Tanker, Følelser, som mægtigt fyldte
 Mig Aand og Siæl, da Præsten os forkyndte
 Drakelordet. Hvad i Oldtids Dage
 Tildrog sig som Bedrift blandt Guder og
 Heroer — det tildrager sig endnu,
 Kun paa langt mere svag, forblommet Viis,
 Som Drift, som Videnskab i Mandens Barm;
 Dog vigtigt nok for os i dette Liv.
 Og hist, naar Adrasteia veier Daad
 Paa Evighedens Vægtstkaal, vil hver Handling
 Tilregnes os, saa liden den end tyktes.
 Ja, ofte vorder da det Lille stort,
 Det Store smaat; thi Støvet's Kraft mod Guders
 Er saare ringe, men den gode Villie,
 Den agter Guden selv hos Mennesket.
 End raser Minotaur i Labyrinthen,
 Som daarlig Videnskab, som ond Bedrift;
 End er det Theseus' Hverv, med Kiærlighed
 Til Ariadne, til det Eviskionne
 (Som Bacchus, som Begeistringens har faaret
 Til Himmeldronning) at forløse kiækt
 En Efterslægt af hulde Møer og Evende.
 Ja, Theseus Væ! du staaer i Labyrinthen.
 Grib Kiærlighedens, grib Fornuftens Traad!
 Thi Minotauros sluger blot ei Børn;
 I Dag Uhyret sluge vil en Gubbe,
 Uskyldig som et Barn, vor Sokrates.
 O, redder ham fra grusom Minotaur!
 Da vorder hver en Borger atter Theseus.
 Frikiender den Uskyldige, som sidder

J Fængslet, for at drikke vamlé Gift,
 Naar Solen synker, mens J fryde jer
 Bed Epil og Dands. Bee jer, hvis J foragte
 Mit Barsel, da vil Lykken svigte jer.
 Ham, hvem Drakelet i Delphi kaldte
 Den Bifeste, ham vil i Delos Phobos
 Apollon redde — for at redde jer;
 Thi let er Død for den Uskyldige,
 Men fort Fortvivlelse vil ramme Brøden.

Gaaer.

Archonten.

Undskylder en bedrøbet Ynglings Tale!
 Medlidenheden med en gammel Lærer
 Aftvang ham Ubefindighedens Ord.
 Gi Folkets Sværm omstøder Folkets Dom.
 Nu iler med Musik og Sang til Templet
 For Artemis, og der fortsætter Fæsten!
 Under Musik gaaer Sværmen bort.

Fængsel.

Sokrates i Lænker. Ellevemændene. Æschines.
 Fangefogden.

En af Ellevemændene.

Det hellige Skib er kommen hjem fra Delos,
 Og, Sokrates! du lide maa din Straf
 Endnu i Dag, naar Aftensolen daler.
 Thi løse vi dig her af Lænkerne,

Det skeer.

At uden Tvang du dine sidste Timer
 Tilbringe kan med from Betragtning. Fogden

Vil bringe Bægret dig, naar det er Tid.
Dg nu — Farvel!

Alle Ellevemændene
alvorlige og bevægede, med sagte Røst.
Farvel! Farvel! Farvel!

De gaae med Fangesfogden.

Æschines

griber Sokrates' Haand.

Min Lærer! du er fri. Selv har de løst dig
Fra Lænkerne. Naar Blomsterkalkene
Sig lukke, aabnes dig dit Fængselsbuur.
Du skal ei tomme Giftens Kalk, din Hustru
Har brygget dig en Drik af Ægtetroskab,
Langt mere sød. Der mangler Intet, uden
Din egen Billie.

Venlig.

Bær nu ikke sær,
Dg gjør ei med en overdreven Stivfind
Din Biv's og dine Benner's Hielp til Intet.
I Fald du ikke flygter, vil man troe,
At det er Dines Skyld, som ikke hialp,
Dg dybt vi synke vil i Folkets Mening.

Sokrates mild.

Nei, Æschines! jeg er ei stiv og sær;
Saaledes har du hidtil ikke kiendt mig.

Æschines.

Tilgiv mig, Fader! Kiærlighed til dig
Mig kun forledte til at ivre mod dig.

Sokrates.

Saa vented du dog her Modsigelse?

Ufchines.

Jeg er, som Lærling, vant at høre dig,
Dg du har ofte modsagt mig.

Sokrates.

I Fald

Det skeer i Dag, da er det ikke mig,
Det er Retfærdigheden, det er Sandhed,
Som siger dig imod. Dem vil vi høre;
Du veed, jeg gjør i Livet intet Skridt,
Hvor ikke først jeg spørger dem til Raads,
Dg kun af dem jeg lader mig befale.
Hvad nu Folks Mening angaaer, fiære Søn!
Da skal du ikke bryde dig for meget
Om den; den har ei meget at betyde.
Men lad os høre, hvad Fornuften byder!
Siig, Ufchines! vi talet har om Retfærd
Saa tidt; var det for Spøg, kun Barneleg,
Kun et Mundsvæir, phantastisk Tidsfordriv,
Naar ei vi havde Andet at bestille?
Hvad eller var det Alvor? Mene vi
Endnu, at Uret bør man aldrig gjøre;
Hvad eller har vi skiftet ganske Tro,
Dg mene nu: ei altid, men dog stundom,
Naar det kan være Meneren til Nytte?

Ufchines.

Dg kalder du det Uret, at du flygter?

Sokrates.

Bør man sit Løfte holde, eller kan
Man bryde det, naar der er Fordeel ved?

Ufchines.

Ha, hvem gav du dit Løfte?

Sokrates.

Lovene.

Dem har jeg villig underkastet mig,
 Som Statens Borger. Hvis jeg havde været
 Med Loven utilfreds, da kunde jeg
 Jo reist min Bei og søgt en fremmed Stat.
 Men aldrig dog forlod jeg dette Land,
 Som mig har født og baaret og opdraget;
 Saa fiært det var mig. Een Gang kun til Isthmos
 Jeg drog, tre Gange drog jeg bort med Hæren.
 Og, Xschines! hvis jeg nu fulgte dig,
 Og Lovene saa traadte frem og talte:
 „Du kalder dig en Biis, og veed end ei,
 At Fædrelandet kræver større Pligt
 Af sine Børn, end selv Forældrene,
 Urværdigt, helligt hist for Guderne,
 Som for hvert Menneske, der har Fornuft?
 Beed ei, at det opbragte Fædreland
 Maa lydes meer, end den opbragte Fader,
 Hvem enten du bevise maa din Ret,
 Hvad eller ydmyg taale Røvselsen.
 Thi bruge Bold mod det, det er langt meer
 Ugudeligt, end slaae sin egen Fader.
 Nu nys for Retten stævnet yttred du,
 At du slet ikke frygtede for Doden;
 Du Doden foretrak for Landsforviisning.
 Nu skammer du dig ikke ved at løbe
 Som Slave bort fra sønderfilet Rænke;
 Nu gjør du dig foragtet, latterlig,
 Mens daarlig du formummer dig til Flugt;
 Og dine Dommere, som fældte dig,
 Du giver Palmer selv i Hænderne.

Du dine Børn berøver Borgerretten,
I Fald de følge dig; og blive de,
Da er du barnløs, og de faderløse,
Og stande brændemærkt af deres Fader.
Og Bennerne, som hialp den feige Gubbe
Til nedrig Flugt, har opbragt Fædrelandet,
Og spærret sig hver Bei til Fremtids Held,
Hvis ei de straffes som Forbrydere". —
Nei, Utsines! hils mine Benner, hils
Min Hustru, tak dem for den Kiærlighed,
De viste mig; men — Sokrates maa døe,
I Fald hans gode Navn skal ærligt leve.

Særdeles venlig og rovt.

Og lad mig nu omfavne dig, min tappre,
Min unge Ven! og bliv ei vred, fordi
Din gamle Fader siger dig imod.
Der komme vil engang den Tid og Stund,
At du mig giver Ret, naar jeg er borte.

Femte Handling.

Et skyggefuldt Sted uden for Athen, ved Kilden under en Platan.

Platon ene.

Det hjalp mig intet! Som Barbarerne,
 Der dandse vildt og slagte Mennesker
 Til deres Fest, saaledes sprang paa Torvet
 Athenerne. Fornuftens, Tankens Ord
 Var Hagl paa Ubarmhiertighedens Skjold;
 Samvittighed i Hjertet ikke vaktet,
 Thi der var intet. Egenkiærlighed
 Sad i det tomme Bryst, og kroede sig,
 Mens Hiernen drak Letfindighedens Ruus. —
 Saa dø da, Sokrates! for evig siden
 At leve. Jeg begræder ei din Død.
 Men her paa dette Sted, hvor du saa tidt
 Mig underviste, græde vil din Kilde,
 Og kalde med sit veemodsfulde Kluf
 Din Aand, til den paa Zephyrvinge kommer,
 Og vifter venligt i Platanens Blad.
 Her skal Erindringen om dig befrugte
 Min Tanke. Daglig skal din gode Dæmon
 Besøge mig, og hvifte mig i Dret,
 Hvad og med hvilke Ord min Pen skal skrive.

Men hvad er det? Det rasler hist i Busten —
 Jeg seer en Flok Bevæbnede. De standse;
 Men Høvidsmanden kommer, hilser mig.
 Jeg skulde kiende ham, hvis ikke Hielmen
 Og Pandsret gjorde ham ufiendelig.
 Men — nei, ved Zeus! jeg tager ikke feil,
 Det er min Æschines.

Æschines kommer bevæbnet.

Det er ham selv.

Og nu, min Platon! føler jeg mig først,
 Som Fisken, i mit eget Element.
 I havde fanget mig i en Spand Vand,
 Og lærte mig i Bandet flere Kunster,
 Som jeg fortræffeligt kan gjøre Brug af,
 Naar atter frit jeg svømmer i min Sø.
 Det skader ei, at Krigeren kan tænke,
 Det skader ei, at Krigeren er god;
 Men jeg kan ikke slaaes med Syllogismer,
 Jeg tænker meer med Hiertet, end med Hovedet,
 Og det er ei saa galt, som Mange troe.
 Naar Hiertet kun er sundt og stærkt og reent,
 Saa vogter det sig nok for Sværmeri,
 Og falder ikke til Epidisfindigheder.
 Og nu begynder jeg min første Daad
 Med hvad vist Xenophon strax havde giort,
 Hvis ei han var i Æien hos Kyros.
 Jeg redder Sokrates med Vaabenmagt.
 Naar Folket ei vil skienke Livet ham,
 Og naar han ei sig selv vil skienke Livet,
 Saa maae de begge tvinges. Seer du hist
 Den Sværm af Unglinger? Det er kun lidet.

Aristos og Melampos hielp mig;
 Der hverves overalt — og det er let.
 Et Oprør skal forløse Sokrates.
 Før Solen synker, skal jeg sørge for,
 At ei det bliver evig mørkt for Hellas.

Platon.

Et Oprør?

Ukshines.

Som bestaaer kun i, at vi
 Med stærke Landser sprænge Fængslets Dør,
 Borthente Sokrates fra Dødens Hal,
 Og bringe ham, bevæbnede, til Ekibet.
 Saa kan han siden, bragt i Sikkerhed,
 Bevise mig, at jeg har handlet galt.
 Saa maa han frit mig sliende Huden fuld
 Saa meget, som han vil. Han er uskyldig,
 Det er mig nok; og kan jeg redde ham,
 Saa vil jeg gierne strax begaae en Synd.

Platon.

Besynderlige Ukshines! jeg veed
 Ei, hvad jeg her skal svare dig.

Ukshines.

Saa ti,

Ei stille, Platon! det er bedre. Følg!
 Ord er der vexlet nok, som ikke hielp;
 Hvor Ord ei hielp, maa der Andet hielp.
 Men ved den evige Zeus og ved hans Lyn,
 Jeg sidder ei med Hænder kun i Ekibod,
 Mens man i Mortren støder ham Skarthyden.
 Et Bæger paa hans Sundhed vil jeg tomme,
 Naar hist han tumler paa den aabne Sø.

De gaae.

Fængselet.

Aristophanes. Daphne. Fangefogden.

Fangefogden.

Her er hans Fængsel; vil I dvæle her,
 Saa kommer han vist strax og taler med jer.
 Han er i Badet tæt herved; der nyder
 Han Bederqvægelsen for sidste Gang.

Gaaer.

Daphne seer sig om.

Her altsaa, Fader! er dit Sovestue?
 Det forrige var ikke meget bedre,
 Det vordende blier ikke slettere.

Seer paa en Lænke, som hænger paa Væggen.

Jernlænken har man taget af din Fod;
 Jordlænken vil nu ogsaa bryde snart,
 Da binder intet Baand dig Siælen meer.

Aristophanes.

Min Daphne!

Daphne.

Aristophanes! her tvinger

Mig Etedet til at tale Alvorsord
 Og ærlig Sandhed: jeg er ikke din.
 Jeg vil ei daare dig med Følelser,
 Som dette Hierte kan ei længer dele.
 Flau forekommer mig og saare mat
 Den hele Dreungeleg, som Gros over.
 Hvad vil det sige? Unglingen og Pigen
 See pludselig hinanden, og forgabes;
 Den ydre, legemlige Skønhed feirer,
 Og der er intet Spørgsmaal meer om Siælen,
 Og der er intet Spørgsmaal meer om Bennen,

Til hvem os Troskab med en Riæde bandt,
 Som Livets bedste Timer sammensmedded.
 Og dog med denne løse Rosenranke
 Du troer at kunne drage mig fra ham,
 Som jeg har elsket, fra jeg kunde føle?

Aristophanes.

Jeg river dig ei fra din Fader, Daphne!
 Dig skiller Døden ved ham.

Daphne.

Nei, ved Styx! —

Den Gd var ikke stærk; thi Styx maa være
 Saa sort og bred, den vil, saa kan min Siæl
 Riækt overslyve den til Sokrates,
 Saa tidt den vil. — Ja, hvis han leved med mig,
 Da kunde jeg vel, Aristophanes!
 For Resten leve lykkelig med dig,
 Naar hist jeg daglig i hans lille Kammer
 Først havde siddet med ham paa hans Træbænk,
 Og suget Honningviisdom af hans Læber,
 Og seet ham i et venligt, himmelskt Ansyn —
 Saa venligt og saa himmelskt, at det kunde
 Forsmaae, hvad Sandsen, hvad et jordiskt Die
 Kun kalde Skiont; fordi det overgif
 Hvad Sandsen fatter, og hvad Diet seer.
 Men nu — nu kan ei Gros med sin Fakkell
 Antænde meer mit Hierte; det er dødt
 For denne Verdens Lyst. Nu staaer jeg selv
 Som Dødens Dæmon med nedvendte Blus,
 Der sluktes; stirrer i den sorte Jord,
 Som sluger Sokrates — og al min Trøst
 Er op at løfte Blikket mod hans Himmel.

Aristophanes.

O, Daphne! jeg fortvivler ei, fordi
 Du nu forlader mig. Forlad mig kun
 I sødt, livsaligt Pigesvarmeri.
 Paa Sorgens Midnat følger dog en Morgen.
 Den Mø, der elske kan saa datterligt,
 Vil ogsaa skienke Manden Kiærlighed.

Daphne.

Af, jeg har Intet meer at skienke dig,
 Thi Alt jeg misted, da min Fader døde.
 For mig har Gros ingen Roser fleer.
 Men i vor lille Hauge staaer et Bed
 Violer ved den Bænk, hvor med min Fader
 Saa tidt jeg sad, og lytted til hans Ord;
 Tidt saae jeg ned paa dem, naar der var Noget,
 Han sagde, som jeg ikke ret forstod;
 Og det var ligesom Violerne
 Mig hialp til at forstaae de skionne Tanker.
 Dem vil jeg plukke; det er sidste Gave
 Jeg bringer ham, før Dødens Kalk han tømmer.
 Tal du nu først med ham, siig ham Farvel,
 Og forbered ham paa hans Datters Komme!

Sun gaaer.

Sokrates kommer fra Badet.

Nu har jeg sparet Qvinderne det Arbeid,
 At bade Liget; jeg har aldrig ønsket
 En Andens Hielp for hvad jeg selv kan giøre.
 Bliwer Aristophanes vaer, og siger muntert smilende, i det han
 rækker ham Haand.

Ei, Aristophanes! Det glæder mig
 At hilse dig som Svigersøn, min Ven!

Den Seier fik jeg over dig, til Straf
 For Spotten over Gros — husker du? —
 Hos Agathons. Hvorledes var det nu,
 Du maled ham, da Raden kom til dig;
 Da Druesaften havde muntret os,
 Og da din Læge Grymakhos
 Først maatte give dig et Raad mod Hifken,
 Som vilde standse din Beltalenhed.

Aristophanes alvorlig deeltagende.
 Endnu du spørger, Sokrates?

Sokrates.

Hvi skulde

Jeg ikke spørge, Aristophanes?
 Hvorledes var det, Mennesket var skabt
 I Tidens første Dage? Som en Kugle,
 Med fire Hænder, fire Been, ei sandt?
 Og hvor han gik, man saae ham vende Mølle.
 Men for at straffe denne vilde Raadhed,
 Skar Zeus ham over, som man med et Haar
 Igiennemskærer Ug. Da smægted Hælvten
 Beständig efter anden fiære Halvdeel.
 Og deraf du forklared Kiærligheden
 Platonisk — men dog paa din egen Viis.

Aristophanes.

O, ædle Sokrates! jeg klart erkiender
 Din Hiertensgodhed selv i denne Spøg.
 Du vil mig skaane for Forlegenheden,
 I det jeg første Gang i dette Liv
 Og — sidste Gang kan tale med dig ene.
 Jeg kommer ei med matte Talemaader
 At trøste dig. Jeg veed, at du stadfæster

Dit Heltelevnet med en Heltedød.
 Jeg kommer meer ei for at redde dig,
 Jeg kommer ei for at beklage dig.
 Din Giegodhed fik jeg Prøver paa;
 Men, Sokrates! den er mig ikke nok.
 Du roligt doer, jeg lever ikke roligt,
 Hvis ikke for din Død du skienker mig
 Langt meer endnu.

Sokrates.

Dg hvad?

Aristophanes.

Din Agtelse.

Sokrates smilende.

Du underlige Aristophanes!
 Hvor falder du paa Eligt? Dg troer du da,
 Jeg skienkte dig det Bedste, som jeg eied
 I dette Liv — min Daphne — hvis af Hiertet
 Jeg ei dig agted?

Aristophanes.

Du har viist mig Høimod;
 Bid, Menneſteforſtand tiltroer du mig;
 Du har tilgivet mig en Ungdomſkaadhed;
 Du skienker mig din Datter, da du mener,
 Jeg er for Reſten et godt, ærligt Ekind,
 Com, hende tro, vel kan forſørge hende —
 Det er ret godt, men mig dog ikke nok.
 Det piner mig, at du ei ret forſtaaer mig.
 Com Ungling, Udele! jeg miſkiendte dig,
 Men du miſkiender mig endnu ſom Gubbe.

Sokrates.

Eiig mig, hvad jeg har miſkiendt.

Aristophanes.

Sokrates!

Vi leve blot ei for at handle dydigt;
 Vi handle dydigt for at leve skønt.
 Skønhed og Dyd er begge To Gudinder;
 Jeg var den Førstes, du den Sidstes Præst,
 Og Aristophanes fik ogsaa Noget,
 Der seent vil gaae i Arv fra Slægt til Slægt,
 Skøndt paa aldeles modsat Viis. Jeg var
 I Et og Alt forskiellig fra dit Bæsen,
 Som Morgenen fra Aftnen, Sokrates!
 Men ei som Nat fra Dagen.

Sokrates.

Gode Ven!

Aristophanes.

Som Morgenen fra Aftnen, Sokrates!
 Thi hiin er munter, Aftnen er alvorlig.
 I Morgenrøden aabnes alle Blomster,
 Da quiddre Fuglene, da springer Lammet
 Paa Marken, og den raske Hiort i Skoven;
 Da smykker unge Lov den unge Vaar,
 Paa Høien sidder Sundhed som Gudinde,
 Og Dvergiveness er hendes Datter. —
 Men kommer Aftenen, og synker Solen,
 Da tindrer Stjernen frem paa Himlens Hvælving,
 Og hæver Tanken til det Evige;
 Da kaster Natten Dagens rige Purpur,
 Og hyller sig i mørkebrune Skind;
 Da spøger Aanden ei — da er det Alvor.
 Og Ingen saae i stjerneklare Nat
 Saa klart, saa dybt, saa forskende, som du.

Sokrates.

Al min Fortieneste, det var kun den,
 At ei forsætlig jeg mit Dje luffed;
 Betvang den onde Drift, som fristed mig,
 Forsænglighedens Blandværk.

Aristophanes.

Derfor var du

Den største Kunstner i vort Grækenland.
 Da først Athene havde lært Homer
 At synge Heltedigte, Pheidias
 Af Guld og Elfenbeen at danne hende;
 Da Klippernes uformelige Steen
 Var staaet frem i ædel Harmonie
 Som Gudetempler; da det vilde Folk
 Af vise Mænd var dannet til en Stat;
 Da Helte havde stridt og udgydt Blod
 For herlige Selvstændighed — da satte
 Pallas Athene Kronen paa det Alt,
 Da dig hun lærte: Dyden i dit Bryst,
 Wiisdommen i din Tanke, Villien i
 Dit stærke Hierte til et Pantheon
 At bygge, Sokrates! som overgaaer
 Hiint paa Akropolis. Athene modtog
 Af dig et Spyd, der rækker mere høit,
 End hiint, hun fik af Pheidias paa Torvet;
 Thi dit Athenespyd sees ikke blot
 Høit over Muren i Piræushavnen,
 Men det vil rage frem høit over Verden.
 Dg derfor kommer jeg at takke dig
 Som Ven, som Græker og som Menneske.
 Dg skulde jeg end ei saa heldig werde,
 At du tilstod mig meer end dagligdags

Fortieneste, saa glæder det mig dog,
Hvis du erkjender — jeg erkjendte dig.

Sokrates meget mild.

Min gode Ven! du vil, jeg skal ei spøge,
Men spøger selv, uagtet saa alvorlig.
Var jeg en Viis — som selv du kalder mig —
Hvis jeg var blind for din Fortieneste?
Nei, Aristophanes! jeg agter dig.
Dg til Beviis, saa hør mit Skriftemaal:
Hvert Menneske har sine Feil, den Bedste
Kan selv vel ikke reent aflægge dem.
Jeg vil ei regne til de Bedste mig,
Men ærligt regner jeg mig til de Bedre;
Dog havde jeg en Feil, som ei var liden,
Ihi jeg var sær. Dg havde jeg beundret
Talentet og Geniet meer i Hellas,
Saa havde jeg maaskee gjort større Fremgang.
Gaa nu med Gud, med den Tilstaaelse!
Dog — tag endnu den Fyldestgjørelse:

Gaaer hen til et Bord, hvorpaa der ligger en Table.

Den Sokrates, som ei sit hele Liv
Skrev Noget, allermindst Philosophie,
Har i sit Fængsel i de sidste Timer,
For at adsprede sig, dog skrevet — Digte,
En Ode, seer du, til Phobos Apollon,
Dg sat i Vers tre Fabler af Æsop.
Tag disse Smaating, der har intet Bærd
For Kienderøiet, til Grindring om
En gammel Ven, som har forsonet sig
Med Digtekunsten i sin sidste Time.

Aristophanes.

O, Sokrates! hvor smelter du mit Hjerte.

Sokrates.

Vær lykkelig, og deel din Lykke med
Min Diesteen, min Daphne! Hvor er hun?

Aristophanes.

Hun kommer strax, hun plukker dig Violer
Kun først i Haugen.

Sokrates.

Det er Dødens Blomst

Og blid Grindrings. Aristophanes!

Der staaer en Laurbær i min lille Hauge;
Siig Daphne: hun skal binde dig en Krands
Af den. Tag den! Den kom fra Sokrates.

De omfavne hinanden, Aristophanes gaaer.

Sokrates ene.

Man blier dog bedre, naar det laffer nær
Mod Enden; man blier blodere, den svage,
Den sidste Rest af daarlig Stolthed svinder.
Før Diet brister, aabner Adrasteia
Det allerklarest for Retfærdigheden.

Fangefogden kommer.

Fangefogden.

O, Sokrates! din Hustru, dine Born
Er komne, sidste Gang at tale med dig,
At siige dig Farvel.

Sokrates.

Eaa lad dem komme!

Hvad Tid er det paa Dagen?

Fangefogden.

Der er godt

Endnu en Time til, før Solen synker;
Den skinner endnu klart paa Biergene.

Desuden koster det dig blot et Ord,
 Saa faaer du Lov at leve nogle Timer
 End efter Solens Nedgang. Denne Godhed
 Har ofte man i Fængslet Fanger viist;
 Og der var Ingen, som ei onskte det.

Sokrates.

De havde deres Grunde, jeg har min.
 De troede vel at vinde ved sliq Bøn;
 Jeg troer, slet Ingenting at vinde ved,
 Om Giften strax jeg drikker, eller siden.
 Det vilde tværtimod mig forekomme
 Heel latterligt, hvis jeg ved Livet flæbte,
 Og vilde holde paa, hvad ei kan holdes.
 Bereed mig Driften, lad mig vide, naar
 Den færdig er; men bi dog, til min Hustru,
 Til mine Børn er borte.

Fangefogden.

Sokrates!

Du vil ei hade mig, mig ei forbande,
 Som Mange gjorde, naar paa Dyrighedens
 Befaling jeg dem bragte besken Skaal.
 I den Tid, du var her, har jeg dig lært
 At kiende som den Edleste, den Bedste,
 Som den Sagtmodigste. Du vredes ei
 Paa mig; det er ei mig, som dræber dig.
 Saa far da vel! Og søg nu at udholde
 Saa let din Skiebne, som dig muligt er!

Han gaaer.

Sokrates.

Tak, Tak, min Ven! — Hvor fint dog føler ei
 Det Menneske! I den Tid, jeg var her,
 Han tidt har givet sig i Tale med mig.

Den bedste Mand! Og nu deeltager han
Saa varmt i Alt, og græder ved min Død.

Kanthispe kommer med Lamprokles ved Haanden, og har den
lille Kriton paa Armen; i det hun seer Sokrates, sætter
hun Barnet ned.

Kanthispe.

O, Sokrates! saaledes seer jeg dig,
Saadan beløntes min Anstrengelse,
Min Iver for at frelse dig, mit Slid.
Ja, du var reddet, hvis en gyselig
Haardnaffenhed, en Stivsind uden Lige
Ei ganske havde gjort mit Værk til Intet.
Som Tigren hierteløs, du sønderrev
Den Bæv, som ærlig Stræben spandt i Nat,
Der sku de klæde din og Dines Lykke.
Nu staae vi hielpeløsførtvilede;
Vi skulde troste dig i Dødens Stund,
Men kan det ei — saa ulyksalige,
Som du, vi kan kun hyle ved din Jammer.

Sokrates.

Min ædle Hustru! her er ingen Jammer,
Og din Hengivenhed er ikke Hyl,
Om end den skurrer i et fiælent Dre.
Du veed, at altid jeg forstod dit Sprog,
Som Andre tidt maaskee dog misforstod;
Det kom fra Hiertet. Du var utaalmodig,
Men ei du svigted, var ei lunken, kold;
Du trak dig ei tilbage fra min Armod,
Du deelte den, og du formindsked den
Bed Flid, ved dine Hænders travle Gierning.
Men aldrig end har dine Hænders Gierning

Erhvervet dig en Hæder, som i Nat.
 O, Born! seer disse Hænder, kysser dem.
 De hellige Hænder modtog disse Saar
 Og Babler, da i Nat hun spændte Seil
 I Tordenveir, at frelse eders Fader;
 Da hun med Aaren roede, for at finde
 Den Havn, hvor Trøsten sad paa Haabets Anker.
 Hun fandt den ei — men jeg har fundet den.
 Jeg gaaer herfra til Guderne, lidt før
 Naturen ellers vilde — det er Alt.
 Men ei dit Arbeid, elskte Biv! var spildt;
 Det lærte mig og Grækenland at kiende
 Din skønne Siæl, svøbt i en selsom Dragt.
 Sproglærer blev din Daad: den siger os
 Betydningen af dine Bredeord,
 Og viser — at de var kun Kiærlighedens.

Kanthippe

kysser gientagne Gange hans Haand.

O, Sokrates! min Ven! jeg ei fortiener
 Din Godhed. Alt for slet jeg skionte paa
 Den Skat, jeg eied mellem nøgne Bægge.
 Nu adler du en ringe Daad til Dyd.

Sokrates.

Kanthippe! Hustru! vi maae stilles ad
 For denne Gang — i dette Liv. Jeg haaber
 Til Guderne, vi samles vist igien.
 Men denne Stund — den er hoitidelig,
 Og ingen Videnskab bør plette den.
 Ræk mig din Haand!

Hun gjør det.

Og vil du nu opfylde

Min sidste Bøn?

Kanthippe.

Den er Befaling mig,

Et helligt Bud.

Sokrates.

Belan! saa ti, giv ei

Dit Hierte Luft i Ord, der ikke svare

Til dine Følelser og til din Tanke.

See blot paa mig, og smil — gaa saa med Gud!

O, jeg forstaaer det Smil og dette Blik.

Det stumme Sprog, Siæl giennem Diet taler,

Er mere værd, end Smertens vilde Lyd

Paa Læberne.

Til Lamprokles, paa hvis Hoved han lægger sin Haand.

Min Son! adlyd din Moder,

Agt hende, vær en Støtte for din Slægt.

Tager den lille Kriton op paa Armen, og kysser ham.

Du, lille Lykkelige! veed endnu ei,

Hvad Fadertabet er.

Kriton.

Min Fader! kommer

Du hjem i Aften til din lille Kriton?

Sokrates.

Nei, jeg gaaer hen for at bestille dig

Og Moder og de kiære Søskende

Langt bedre Bærelser, hvor vi skal samles.

Han giver dem et venligt Bink, og de gaae.

Hvor er min Daphne? Hvor er Platon?

Daphne kommer med Kebes og Phædon.

Daphne.

Her

Er Daphne med en lille Kurv Violser

Til dig, min Fader!

Sokrates.

Tak, min gode Pige!

Daphne.

Jeg har dem plukket i vor lille Hauge.

Sokrates

tager Kurven smilende.

Mig synes ogsaa, jeg skal kiende dem,
 Endskiøndt de see livagtigt ud i Kurven,
 Som andre Smaaavioler. Men, mit Barn!
 Vi ynede nok Biolerne; de dufte
 Saa friskt og sødt, og de skal styrke mig,
 Og bringe Baaren i mit skumle Fængsel.
 Men den blaa Dødningsfarve skal ei svække,
 Den ei maa nedslaae Sindet. Matte Beemod
 Sig sømmer vel sliq spæd og lille Blomst,
 Men ei et Menneske, der staaer for Gud
 I Livets sidste, store Time. Lader
 Os altsaa være muntre! Husker du
 Det Laurbærtræ, der skygger over hiint
 Biolbed i vor Hauge? Du skal flette
 I Morgen Aristophanes en Krands
 Af Laurbær. Den jeg loved — skylder ham.
 Vil du vel det?

Daphne.

Ja, Fader!

Sokrates.

Hils ham fra mig,

Og husk ham paa vor Fæst hos Agathon,
 Og hvad jeg sagde der om Kiærligheden,
 Om Gros: at han er den Stærkeste
 Blandt alle Guder, thi han tvang selv Ares
 At elske Aphrodite; at han er

Den største Kunstner, som Hephæstos lærte
 At smedde Malm; at det er ham, som sørger
 For Wittens Fremgang; at selv Legemet
 Bed ham opnaaer en Slags Udødelighed,
 Bed at gientage sig i mange Slægter;
 Men at hans ædleste, hans bedste Hverv
 Er dog — at avle Dyd og elske Siæle.
 Husk ham paa det! Tag min Betsignelse!
 Lad ei det Tordenveir, som nedsløg i
 Din skønne Baar, affvie dine Blomster!
 Vær lykkelig — og tænk paa Sokrates!

Daphne.

Ja — din Grindring bringer Solen mig,
 Hvergang den stiger, og hvergang den daler.

Hun omfavner ham, og gaaer.

Sokrates

vender sig til den unge Kebes.

Hvi saa bedrøvet, Kebes?

Kebes.

Sokrates!

Snart høre vi nu ei din Wiisdom meer.

Sokrates.

Jeg er en gammel Gartner, jeg har plantet
 Dg saaet i mange Hierter, det vil modnes
 Til Høst engang, naar jeg er ikke meer.
 Hvor er min Platon?

Kebes.

Han vist kommer strax.

O, tal endnu engang med dine Benner,
 Dg trøst os, du som er den Stærkeste,
 Den Muntreste her ved din egen Død!

Sokrates.

Hvordan kan Døden gjøre dig bedrøvet?
 Den være kan jo dog blot Gæt af To:
 Hvad enten Noget, Kebes! eller Intet.
 Hvis den os røved hver en Følelse,
 Og blev en Sovn, hvori den Sovende
 Ei ængstedes, selv ei af mindste Drøm —
 Da var den alt en uskatteerlig Binding;
 Thi vist jeg troer, hvis Nogen sammenligned
 Slik rolig Nat med alle Nætter, Dage,
 Han tilbragt har i et uroligt Liv,
 Da foretrak han sliq velsignet No.
 Men hvis Bevidstheden ei Døden dræber,
 Er den en Eiaelsomskiftning, en Forvandling,
 En Reise til et Sted, hvor, efter Sagnet,
 Man atter træffer alle sine Kiære —
 Tænk, hvilken Glæde det da vel maa vorde,
 At leve der med Guder, og at tale
 Med Hesiød, med Orpheus, med Homer,
 Og alle store Mænd, som var før os!

Kebes.

Du tidt den Mening yttret har, at Alt,
 Hvad man i Livet lærer og erfarer,
 Er kun Grindring fra et andet Liv;
 I Fald saa er, da har vi været før.
 Men, Sokrates! hvormed beviser du
 Sandsynligt, at vi blive ved at være?
 Mon Eiaelen ei, naar Mennesket udgiver
 Sin Aand i Lusten, splittes og forsvinder?

Sokrates smilende.

Du underlige Kebes! frygter du,

Som Barnet, Sigt? Da blier min Død især
I Aften farlig, thi det blæser stærkt.

Rebes.

Ja, spot mig kun, men overtud mig blot!

Sokrates alvorlig.

Din Siæl — er den usynlig, eller synlig?

Rebes.

Usynlig.

Sokrates.

Hvad ei sees, kan ei forsvinde
For Legemsøine, som det aldrig saae.
Dg hersker Siælen, eller Legemet?

Rebes.

Nei, Siælen hersker.

Sokrates.

Siig, min unge Ven!

Hvad er Guddommeligt, det Herskende,
Hvad eller det Beherskede?

Rebes.

Det Første.

Sokrates.

Altsaa maa Siælen ligne Guder meer,
End Legemet, kun dødeligt og svagt,
Dg sammensat blot af et jordist Stof.
Men hvad der er guddommeligt og evigt,
Kan ikke være jordist sammensat;
Dg den forløste Siæl, naar den forlader
Sit Støv, maa gaae til Gud, hvorfra den kom,
Hvis den var reen, retfærdig og uskyldig,
Thi ellers klæber den ved denne Jord,
Dg svæver som et Gienfærd om sin Grav,

Dg pusler som en Skygge blot om Natten,
 Indtil den fundet har en jordisk Larve,
 Bed hvilken den kan vorde Dyr paa ny.
 Dg, Kebes! finder du det ei sandsynligt,
 At slig en feig og graadig Trællesjæl
 Blev til et Udsel, at Tyrannens Aand
 Blev til en Ulv, en rovbegierlig Grib?

Kebes.

Men, Sokrates! er Sjæl i Legemet
 Ei Klagen i en Lyra? Uden Lyren
 Er ingen Klang.

Sokrates.

Du glemmer, unge Ven!
 At det er Sjælen selv, som spiller Lyra;
 Den er ei Klang, men den er Klangens Aarsag,
 Dg derfor maa den give Klagen saligst,
 Naar sidste Gang den river sig fra Strængen,
 Forenet med sin Guddomsharmonie.
 Skal Fuglene bestemme Mennesket?
 Man siger, Svanen sjunger Sørgesang,
 Naar den skal døe — det er Bagvaskelse,
 Thi ingen Fugl blev endnu hørt at sjunge,
 Naar den var hungrig, tørstig eller syg,
 Nei, tværtimod, naar den befandt sig vel;
 Dg derfor er jeg ogsaa vis derpaa,
 At Svalen, Biben, og at Rattergalen
 Ei klynke sorgeligt i sidste Stund.
 Som hellige Fugle, der tilhøre Phobos
 Apollon, sjunge de livsalig Spaadom
 Om Glæden i et bedre Liv; det kommer
 Kun an derpaa, at man forstaaer dem ret.

Men, kiære Børn! nu stunder Timen til.
 En dyb, en uforklarlig Følelse
 Forkynder mig, at snart min Dæmon kommer,
 At give mig et Vink for sidste Gang
 I dette Liv. Gaaer bort et Dieblif,
 Og kommer saa med Fangesogden atter,
 Naar han mig bringer det bestemte Bæger.

De gaae.

Sokrates sætter sig hen paa Loibænken, og grunder. En skøn
 sagte Musik lyder. Hans Dæmon bliver til Synne, som en
 Engel i himmelblaat Klædebon, med store hvide Vinger.
 Den træder hen for ham, og taler, naar Musikken tier:

I Livet sidste Gang jeg til dig kommer.
 Jeg vared dig, dengang i Morgenrøden
 Du gik, at staae for Folket, for din Dommer,

At ei du skulde vogte dig for Døden,
 At ei med Feighed du besmitte skulde
 Det Hæderøliv, som kiender ei til Brøden.

Du tidt mig kaldte, Sokrates! den Hulde,
 Du undrede dig ved min Aabenbaring;
 I Døden vist du kiender mig tilfulde.

Jeg er Samvittigheden — din Erfaring —
 Et Tankebilled af dig selv, du Gode!
 Der tappert sørged for din Dyd's Bevaring.

Men ofte Mennesker kun slet forstode
 De Unesler, som deres Bryst oprørte,
 Det gjorde dem urolige til Mode;

Du, lydig som et Barn, din Engel hørte.
 Ja, Sokrates! din Uskyldsångel taler,
 Som Phantasiens Magt frem for dig førte.

Den Fryd, som venter, jeg dig ikke maler;
 Men, sendt fra Gud, jeg kommer dig at trøste.
 Foragte kan du Dødens korte Qvaler.

Lad denne Spaadom da din Aand forlyste:
 Hvad du har saaet, skal plat ei sondertrædes;
 Nei, eengang Jorden rigeligt vil høste.

Og da jeg veed, dit gode Hierte glædes
 Ved Andres Lykke meer, end ved sin egen,
 Ynkstomt for Hver, som udi Nøden stedes,

Saa hør: naar nu du est til Himlen stegen,
 Da vil din Xenophon, din Platon skrive
 Din Lære; den er ei fra Jorden vegen.

Dog længe skal den skjult for Verden blive,
 Forvansket lyder den fra mange Munde,
 Tre, fire hundred Aar vil den fordrive.

Men hvad fra Himlen kom, ei gaaer til Grunde,
 Bankundighed skal ikke Jorden kue;
 Naar disse fire hundred Aar henrunde,

Da skal en større Sol for Jorden lue,
 Da vil den Gud, du aner, sig forbarme —
 Og Støv skal det Guddommelige skue.

Da favner Alt i Rærlighedens Arme
 Den Himmelske, da lyser Troens Rerte
 For Kæmperne, mens vilde Storme larme.

Da hedder det: „Min Søn, giv mig dit Hierte!“
 Dg ei den Bise blot, som findrigt tænker,
 Med farlig Grandsten lindre skal sin Smerte;

Men Eiaelen sprænger sine Slavelænker,
 Til Himlen den paa Trøst og Haab sig svinger
 Til ham — hvem ogsaa grusomt Jorden krænker.

Thi, dalet paa Barmhiertighedens Binger,
 Vil man ham, Sokrates! som dig, forhaane.
 Man Dødens bittere Kalk ham ogsaa bringer.

Han vinker dig nu ved den lyse Maane
 Did til sin Himmel. Seer du vel: han strækker
 Mod dig sin Arm, hvor hvalte Buer blaane?

Dg Pagtens hellige Kalk han selv dig rækker.

Øynet forsvinder.

Phædon kommer.

O, Sokrates! fortørnes ei, fordi
 Jeg kommer, uden at du kaldte mig;
 Men Omhu for min elskte Lærer kun
 Mig driver til sliig Egenmægtighed.
 Vi hørte høit dig tale med dig selv;
 Men Fangefogden,

Suffer.

som har lavet Giften,

Dig beder om at være ganske rolig

Dg ikke tale meget. Man har havt
 Exempler paa, at de, som hidsed sig
 Med alt for lange Taler Blodet varmt,
 Har maattet tomme Bægret oftere.

Sokrates munter.

Jh nu, hvad siger det saa meer, min Phædon!
 At drikke Dødens Skaal tre, fire Gange?
 Jeg lader mig af den ei Munden binde
 Med blotte Trusler; den maa komme selv
 Dg stivne Tungen, dersom jeg skal tie.

Alvorligere.

Hvad ellers Talen med mig selv angaaer —
 Har virkelig J hørt mig tale her?

Phædon.

Vi hørte tydeligt din egen Røst
 At raabe høit i underlige Bersklang,
 Der ikke hører Græfersproget til;
 Men hvad det var, det kunde vi ei høre.

Sokrates ryster paa Hovedet.

Der enten jeg er stuffet, eller J.
 Du veed, at jeg mit hele Liv har troet
 At see en Dæmon, som til visse Tider
 Advared mig, og gav mig Raad og Trøst.

Phædon.

Har denne Dæmon været her igien?

Sokrates.

Ja, mere tydelig, end nogensinde.
 Dg være det et Jertegn nu fra Guden,
 Hvad eller kun min egen Siæls Indbildning,
 Fra Guden kommer det dog ligesuldt;
 Dg hellig Spaadom bragte dette Syn,
 Der gjør mig Dødens Stund saa skøn og munter,

Som Bryllupsdagen er for Beileren.
Dg derfor maa du love mig, min Phædon!

Tager venligt med sin Haand i hans Haar.

Ei at affkære disse skønne Lokker
I Morgen, naar din gamle Ven er borte.
Siig, lover du mig det?

Phædon.

Jeg lover det.

Sokrates.

Den Tappre, som foragter Døden, uden
At være viis — foragter den af Frygt
For Feighed; kun den Visé kan foragte
Den uden Frygt, fordi han mister Intet,
Der var ham mere fiært, end det, som Døden
Ei kan berøve ham.

Phædon.

Der kommer Fogden

Med det usalige Bæger.

Sokrates.

Kald det ei

Usaligt! Det er Hebes Skaal, hvoraf
Hun skienker til Herakles. Baargudinden
Har ikke bedre Blomster i sit Guldhorn.

Fangefogden kommer med Giftbægeret, fulgt af Hebes og Kriton.

Fangefogden.

Jeg paa dit Bud har tilberedet Giften;
Men Solen synker om en Time først.
Archonterne tillade dig at leve
Til Midnat, Sokrates!

Sokrates.

Min Handling aldrig

Har Lyset skyet, skal det ei heller nu.
 Jeg Døden dristig skue tør i Diet
 Ved høilys Dag.

Kriton.

I Fald du bier noget,
 Da kommer Platon, komme flere Benner.

Sokrates.

Jeg ynder ei den megen Affledstagen;
 Jeg sparer dem et Syn, som smerter dem.

Til Kebes.

Hvi græder du, min Kebes?

Kebes.

Uf, det saarer

Mig dybt min Siæl, at saa uskyldig du
 Skal lide Døden.

Sokrates

klapper ham venligt paa kinden.

Underlige Kebes!

Saae du da heller, at jeg døde skyldig?

Til Fangesogden.

Hvordan skal jeg forholde mig, naar jeg
 Har druffet Giften?

Fangesogden.

Du maa gaae lidt op

Og ned ad Gulvet, indtil Benene
 Dig blive kolde.

Sokrates.

Godt! Og mener du,
 At Midlet virker snart? I Fald der skulde
 Behøves meer?

Fangesogden.

Jeg pleier ei at lave

Meer end et Bæger fuldt. Dog naar du tømmer
Det ud til Bunds, saa gjør det nok sin Virkning.

Sokrates.

Godt! Fly mig Bægeret!

Kriton

holder hans Haand angst tilbage.

O, Sokrates!

Endnu et Ord — sig mig din sidste Villie —
Hvordan vil du begraves?

Sokrates

vender sig smilende til de Andre.

Kiære Venner!

Hvordan beviser jeg dog denne Kriton,
At jeg — den Sokrates, han taler med,
Er ikke den, han siden vil begrave?
Har jeg forgieves i mit Fængsel da
Sagt ham saa tidt, at naar min Kalk er tomt,
Da tøver jeg ei længer her, men svæver
Til hine salige Boliger? Dog jeg
Forstaaer dig nok; du mener, ikke sandt,
Hvordan du jorde skal mit Legeme?

Trykker hans Haand.

Dg hertil svarer jeg: som Etik og Brug er,
Aldeles som du finder det for godt.

Men nu ei meer om dette Jordiske.

Dog bede tør jeg først til Guderne —
Ei sandt? Og det maa skee, at de forunde
Min Vandring Lykke. Derom beder jeg.

Han knæler, og gjør en kort Bøn; derpaa staaer han rask op,
griber Bægeret, og tømmer det usorfærdet. Rebes og
Phædon græde.

Sokrates

gaaer frem og tilbage med lange Skridt.

I underlige Mennesker! hvad skal
Den Græden til? For at befries fra Graad,
Jeg sendte Qvinderne herfra. Aftørrer
Da eders Taarer! Jeg har altid hørt,
At man maa døe med muntre, gode Varsler. —
Nu blive Benene mig tunge.

Fangefogden.

Læg dig

Da paa dit Leie!

Han gjør det.

Mærker du, jeg trykker

Dig Benet haardt?

Sokrates.

Jeg kan ei føle det.

Fangefogden sagte til de Andre.

Saaledes døer han nu fra nedden opad;
Naar Kulden Siertet naaer, er det forbi.

Baabenlarm udenfor; Platon træder ind.

Sokrates

reiser sig halv overende, stirrer paa Platon, og raaber:

Ha, Platon! jeg har lovt Asklepios,
At offre ham en Hane. Glem det ei!

Han falder tilbage, og døer.

Æschines styrter ind med en flok Bevæbnede.

Æschines.

I Guder! er det sandt? er det for silde?
Har han igien gjort sine Benners Anslag
Til Intet?

Platon.

Han er død; han sagde mig
Sin sidste Billie. Jeg kom ei for silde.

Ueschines.

Vaagn, Sokrates! vaagn op af Dødens Slum!
Dit Fædreland fortryder alt sin Daad.
Hvi tømte du den ulyksalige Kalk?
Træd i din Fængselsdør, og see Athen
Bevæbnet imod dine Mordere.
Melitos bløder alt, og Marmorblokke
Paa Torvet reises til din Grestøtte. —
O, han er død, og Alting er forbi!
Gi det bundløse Archipelagos
Udtvætte kan den sorte, store Skamplet,
Som Nidingsværket sat os har i Dag.
Pallas Athene græder i sin Brynie,
Hun kaster Hielm og Skjold og skarpen Spyd,
Og Uglen slagrer vildt om hendes Lokker.

Platon til Ueschines.

Mens du var fiæk, da var jeg bange, modløs,
Nu da du modløs er — er Platon fiæk.
Du vilde bringe Sokrates en Hielp,
Som vel jeg vidste var ham høist imod;
Dog ikke vilde jeg forhindre dig,
I Fald det lyktes dig at redde ham.
Men han har reddet selv sit sande Liv,
Bed som en Helt at gaae i Døden freidig;
Og tidnok kom jeg her, for at modtage
Hans sidste Bud: „Asklepios skal offres
En Hane“ — Lægekunstens skionne Guddom!
Fordi du bragte ham til evig Sundhed,

Dg friede ham fra Jordens syge Støv.
Ja, Menneſkelighedens Morgenrøde!
Du bryder frem — høit ſkal din Hane gale
Til Ære for Aſklepios, og Platon
ſkal hielpe Jorden til at høre den.

Gaaer hen, og lægger ſin Haand paa Ligets Pande.
Min elſkte Lærer! aldrig ſkrev du ſelv
Et Ord; din Lærling intet Ord ſkal ſkrive,
Som ei han ſønligt lægger i din Mund,
Thi hvad jeg veed og kan — det kom fra dig.

ANMÆRKNINGER.

Side 1: **De italienske Røvere** er sandsynligviis forfattet i Aaret 1834 (Stykket opførtes første Gang den 28de Februar 1835 paa det kongelige Theater), og udkom første Gang trykt (A) i Juni 1835, baade særskilt, og som VIII. Deels andet Hefte af Tragødier. Paa det fælles Bititelblad kaldes Stykket „Et tragisk Drama“, men paa det særskilte Titelblad „Tragødie“. Anden Gang udgav Digteren det (B) i Digterværker, X, 1846, under Navn af „Et Skuespil“. I sine Erindringer nævner Oehl. De italienske Røvere kun II, 1850, Side 128, hvor han fortæller om sit Sammentræf i Paris i Aaret 1807 med den i samme Skrift ogsaa I, Side 183-184, og II, Side 210, omtalte „underlige Oldgrandsker“ Arndt, „som jeg“ siger Digteren, „mange Aar efter lod optræde som Straufs i mit Drama De italienske Røvere“.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

Side 3, Linie 14-15: Røvere? | Forklar mig dog og tyd |
= B; A:

Røvere?

Det tykkes mig en Drøm. Væf mig af Drømmen,
Hvis ei, forklar og tyd

— 4, — 1-3:

Om Oldtids Kunst og hvad Italien

Ei saae i Smagens efterladte Bærker.
Jeg følte]

= B; A:

Om Oldtids Kunst; og hvad Italien
Ei saae i Smagens efterladte Bærker,
Det læste han sig til, og har forklaret
For Romerne, hvad ei de vidste selv,
Men hvad med funde Sands de let begreb.
Ihi det gaaer Hovederne her, som Jorden:
Udyrket — men af største Frugtbarhed;
Saa der er intet meer taknemligt Arbeid,
End at opelske den. Men, gode Richter!
Jeg følte

Side 4, Linie 5-6: uden Hjerte, | Dg har oprettet] = B; A:

uden Hjerte;

At det, som Mennesket kan ei undvære:
Reen Sædelighed, sund Moralitet,
Det mangled ganske. Derfor jeg beslutted,
Som en Unsgar, en Bonifacius —
(I modsat Retning kun, fra Nord til Syd)
At præke Sædelære, danne Hjertes.
Jeg har oprettet

— 5, — 29: det allerbedste] = B; A: det bedste

— 6, — 2-3: fangne, | Dg Galgen] = B; A:
fangne;

De sidde dybt i Fængsel i Neapel
Dg Galgen

— —, — 3-4: Bande | Omstreifed modløs uden Hoveds-
mand] = B; A:

Bande

Nu streifed modløs om, som unge Stridsmænd,
Der misted en erfaren Hovedsmand

Side 9, Linie 24: kommer med] = Digterens tydske Oversættelse af Stykket i hans Dramatische Dichtungen, II, 1835; A og B: kommer tilbage med

— 10, — 16-17: nødig, Rudolf! | Rudolf.] = B; A:
nødig, Rudolf!

Den Udgiwt kunde gierne været spart.

Rudolf.

— —, — 20-21: overdrives. | Rudolf.] = B; A:
overdrives.

Hvad koster ikke sligt et Rytteri?

Det kunde været spart. Hvad har Du der?

Rudolf.

— 12, — 29: Ulveunger] = B; A: Ravnunger

— 14, — 8-10: selv J vil; | Dg Billien kommer fra det gode Hierte. | Masetto.] = B; A:

selv J vil.

Det Vigtigste, det er den gode Billie,

Dg Billien kommer fra det gode Hierte.

Det maae J danne; J maae værnes til

At føle dybt begejstret for det Gode.

Masetto.

— —, — 31, til Side 15, Linie 2:

god mod mig.

Jeg faaer, hvad jeg har ønsket meest: et Uhr!

D, man er aldrig]

= B; A:

god mod mig.

Dg just jeg faaer, hvad jeg har høiest ønsket,

Et Uhr! Et Uhr af Guld, af ægte Guld.

Et Uhr, som minder mig saa ærligt om

At bruge vel den snart forsvundne Tid.

O det er altfor herligt! Thi mig synes,
 At man er aldrig

- Side 16, Linie 6: forrige] = B; A: fæle
 — —, — 28: nok] = B; A: snart
 — 17, — 6: Gaaer nu] = B; A: Følger
 — 18, — 27: spille; derpaa] = B; A: spille for dem; derpaa
 — 19, — 13: Kar] = B; A: Helt
 — 22, — 20: Bøddelen] efter Digterens senere constante
 Sprogbrug; A: Bødelen (udeladt i B)
 — 25, — 8: ordentlig] = B; A: ordenlig
 — 26, — 23: billige] = B; A: træde til
 — 27, — 9: Bil] = B; A: Sfal
 — 28, — 10, og Side 32, Linie 19: Sanct] = B; A:
 Sant
 — 29, — 31: Pant] = B; A: Seigl
 — 31, — 11: Frittata] A og B: Fritata
 — —, — 14: Stufato] A og B: Stuffato
 — —, — —: Broccoli] A: Brocoli; B: Broecoli
 — 36, — 8: tænkes her paa flere] = B; A: tænkes
 paa langt flere
 — 37, — 8, og Side 41, Linie 24: egentlig] = B; A:
 egenlig
 — —, — 29: faa] = B; A: med
 — 38, — 24: ei mægter at betale] = B; A: vel neppe
 kan betale
 — 42, — 30-31: Masetto! | At selv du føler = B; A:
 Masetto —
 Nu er Du ærlig jo — at selv Du kommer, —
 At selv Du føler
 — 45, — 29: blevet] = B; A: bleven
 — 46, — 14: Hønsf리카ssee] = B; A: Fricassee af Høns
 — 49, — 22: kommen til] = B; A: nedent i

Side 52, Linie 25-27: fieded Dem. | Buttermilch. | Ja,
 hör nu, Phosphorus!] = B; A:

fieded dem.

Det gif Dem just som mig: det Foleri,
 Det dydige Coquetterie — de Laarer —
 Kun ælled dem. De leed ei den Moral,
 Dg de Portrætter, pensled' ud af Livet;
 Men Dufferne, men Marionettheatret
 Begeistred Dem med sine Idealer,
 Sin geniale frække Trods mod Tidens
 Forbarmelige Smaahed. Dg naar Casperl
 Med sine Hæle, mens han vendte sig,
 Sin Herre slog i Raffen som en Hest,
 Der sparker ud — misundte De, som jeg,
 Den lystige Duffe sin Behændighed.

Buttermilch.

Ja hör, Herr Phosphorus!

- 53, — 14: Dpfunden] = B; A: Dpfundet
- 54, — 27-28: Protestant, | Dg leve kun af fastende
 Begreber?] = B; A:

Protestant?

En Protestant fornægter Phantasien
 Dg lever af et fastende Begreb.

- 60, — 30: Dg vandrer lige] = B; A: Snart gaaer
 det lige
- 63, — 20: overdrevet] A og B: overdrevent (smlg.
 Side 47, Linie 25, og Side 64, Linie 12)
- —, — 25: Marielisa.] = B; A: Marielise.
- 64, — 1: Marielisa.] A og B: Marielise.
- 65, — 10: Skaalen.] = B; A:

Skaalen.

(Røverne pege paa dem med Geværerne i uforandret Stilling.
 Teppet falder.)

Side 67, Linie 27-28: paa Himlen. | Ribaldo.] = B; A:

paa Himlen!

Thi see Regnbuen hist, hvor hurtig den
Sprang hvælvet broget frem af sorten Grund,
Saasnart kun Solen kysfed Aftenskyen.

Ribaldo.

— 68, — 1-2: Fernando. | Gud satte den paa Himlen
til] = B; A:

Fernando.

De gamle Hedninger, — de troede, Thor
Ud den nedførte paa sin Tordenvogn,
Naar ret i Skyen først han havde lynet.
Men nei! det er Guds Glædesol, som bryder
Med stærken Straale Sorgens tykke Dunst.
Gud satte først Regnbuen til

— 69, — 13-14: Belfortient! | Du skal ei døe] = B; A:

Belfortient

Ifald saa var; men det er ikke saa,
Vi har kun givet ham en lille Rift.
Du skal ei døe

— 73, — 16: presser] = B; A: plyndrer

— 78, — 18: Digter — jeg er Digter —] = B; A:
Digter, — som jeg selv —

— 82, — 5 og 6: hænge] = B; A: hænge

— —, — 11: en Dragt paa Ryggen med] = B; A:
en Larve paa min Ryg

— 85, — 27: Bekjendt med] = B; A: Foreløst i

— —, — 31: Ja] = B; A: Ha

— 91, — 28: et Offer] A: en Offer (i B Forandring)

— 94, — 2: Han ei miste vil den] = B; A: La'er
sig ikke tae den

— —, — 6: Mine Venner] = B; A: Tapre Brødre

Side 94, Linie 26: din] = B; A: den

— 98, — 19-20: har havt det godt | Fra den Tid] =
B; A:

har havt det godt

Her i Italien. Nu ligger jeg
I Græsset, der blev hurtig tørt igien,
Som paa en Sopha. Det er førstegang
At jeg kan sige, jeg har siddet godt,
Fra den Tid

— 99, — 4: men jeg kan taale dette Tab] = B; A:
men Kiøbmænd vænne sig til Tab

— —, — 7: Det kan endnu ei ruinere] = B; A:
Det Tab kan ikke ruinere

— 102, — 8-13: I Gammel-Icelandsk. | Maßfaroni |
leger med sin Dolk. | Denne Pen, den skriver | Bestan-
dig ogsaa med det røde Blæk. | Det er dog underligt]
= B; A:

I Gammel-Icelandsk.

Maßfaroni.

Hvordan flinger det?

Lad mig dog høre!

Strauß.

Det er Skirnirs Reise.

Den morer mig, ved det jeg reiser selv.

(læser.)

Seg tu mer that **F**reyr

Folckvalldi goda!

Oc ec **v**ilia **v**ita:

Hvi tu einn **s**itr

Enn langa **s**ali

Minn **D**rottinn um **d**aga?

Maſſaroni.

Det klinger ſom et Bognhiul uden Liære.

Etrauſſ (ſtolt).

Nei, Feilen ſtikker kun i Eders Dre.

Det klinger klart og kraftigt og betyder:

Siig du mig det, Freir!

Folkvældige, Gode!

Rof jeg vilde vide,

Hvi du ene ſidder

I Langſalen,

Min Drot, om Dagen?

Maſſaroni

(leger med ſin Dolk).

Det er dog underligt

Side 105, Linie 13: nok, jeg] = B; A. nok, at jeg

— 107, — 3: Røverne] = B; A: Røvere

— 110, — 4: beed mig af] = B; A: beed af mig

— 111, — 5-6: komme, mig at melde | Det] = B; A:
kommen og fortalt | Det

— 112, — 10: reent] = B; A: p[lat

— —, — 11: Ulykken, Nøden ſtaaer] = B; A: Den
blotte Handling ſtaaer

— —, — 13: grandt] = B; A: ret

— —, — 15-16: Der kommer han. | **Mirandola**] =
B; A:

Der kommer han!

(Gaaer, men kommer ind igjen i Slutningen af følgende Scene.)

Mirandola

— 117, — 20: Toſcana] = B; A: Toſcanna

— —, — 27: Spøg] A og B: Spøg

— —, — 28: overraſſe] = B (overaſſe); A: overrumple

— 123, — 11: Pilgrimſgang] A: Pillegrimſgang (ude-
ladt i B)

Side 125, Linie 6-7: ei reent forglemme, Strauß! | Ut] =
B; A: ei ganske, plat forglemme, | Ut

— 133, — 26: forvandler sig til Binge] = B; A: for-
vandles til en Binge

— 134, — 6-8: reise sig Uskyldiges Viig, | Og kræve
Hævn paa den, som dem har myrdet. | Dog, dræber]
= B; A:

reiser sig da mangt et Viig,

Og kræver Hævn paa Fienden, som har myrdet.

Men dræber

— —, — 10: Rand] = B; A: Kant

— 135, — 4: hialp] = B; A: traf

— —, — 8-9: Masfaroni. | Min Helgen raaber du
til] = B; A:

Masfaroni

(stirrer paa ham og siger efter en kort Taushed)

Min Helgen raaber han til

— —, — 10: dig] = B; A: ham

— —, — 13: en Gave] = B; A: et Offer

— 136, — 25-26: Fernando | folder] = B; A: Fer-
nando | (knæler og folder

— —, — 28: I største Nød sig] = B; A: Da Nøden
farligst var, sig

— —, — 30: En Helgen du til Frelse] = B; A: Din
Helgen du mig til min Frelse

— 137, — 2: en Biælke] = B; A: en lille Biælke

— —, — 3-8: til Stranden. | Min Fader og min
bedste Ven! | Nu skal du ikke længer græde; | Du
faaer dit Barn, din Søn igien, | Din Sorg forvandler
sig til Glæde. | Han vil gaae] = B; A:

til Stranden.

Et Sagn jeg læst har om en Søn,

føres til hans Sørgfest paa Theatret — en Bestemmelse, hvortil Theaterdirecteuren, J. L. Heiberg, dog kun saavidt tog Hensyn, at han ved Sørgefesten, den 6te Februar 1850, efter Hakon Jarl med en Epilog af C. Hauch, og efter en Sørgemarche af J. P. E. Hartmann, lod følge Scenen i femte Act af Sokrates mellem Sokrates og Kebes.

Oehls Erindringer, IV, Side 139:

Min Sokrates skulde nu [i December 1835] opføres. Jeg var overbevist om, at Ryge vilde spille denne Rolle ypperligt, og det skal han ogsaa have gjort; jeg saa ikke de første Forestillinger, og Stykket blev kun spillet to Gange, det gjorde ingen Lykke. Hele den dengang herskende Tone vragede det, og jeg havde paa den Tid ikke en eneste Æsthetiker, som sluttede sig offentlig til mig, uden den gode Wilster i *Sors. 3 Maanedsskriftet for Litteratur* [XVI, Side 383-419] udfom en Recension over Sokrates, der

Linie 14-15: jeg havde paa den Tid ikke en eneste Æsthetiker osv.] Oehl. havde her havt Anledning til at omtale en varm Anerkjendelse, som F. C. Sibbern i en Artikel i *Kbhnsposten* for 16de November 1836, Nr. 323: „Om Oehls poetiske Fortjenester i de sidste Aaringer“, ydede hans Tordenskiold, Dronning Margareta og Sokrates.

— 18: en Recension over Sokrates] Oehls Opfattelse af denne Recension sees endvidere dels af de (i nærværende Udgave efterfulgte) Forandringer, som han senere foretog med Aristophanes' Partie, og dels af et Sted i et Brev fra C. Wilster til Digteren, der anføres i den tilføjede Slutning paa *Erindr.* S. 263, Anm.: „De taler saa roligt og værdigt om Recensionen over Deres Sokrates, og det ironiske Smil over den høivise philologiske Philosophus frydede mig til Siælen; men

var skreven med Forstand, Sagkundskab, Agtelse, Belvillie, men kold og vragende, uagtet de Indrømmelser af Godt, som Forfatteren hverken kunde eller vilde negte. Denne Critik bar mere Præget af Philologen og Antiquaren, end af den modne Smagsdommer. Uagtet der blev indrømmet, at Stykket var et Product af Digteraand, af omhyggeligt Studium, var det dog ikke nok, fordi det ikke var Productet af mange Aars grundige Lærdom, og fordi Get og Andet lempede sig efter Nutids Ideer og Følelser. Paa den Maade skulde en Digter aldrig behandle et Oldsagn, og saaledes betragtet vilde ethvert af mine nordiske Helte-dramer blive forkastelige. Mine Evner bleve ogsaa omtalte deri, og — efter den Tids brugelige Maade — blev min alt for overveiende Følelse for det Gode kaldet „det Godes Belyst“, og dadlet som alt for eensidig til ægte digteriske Compositioner, skøndt personlig agtværdig. Jeg havde gjort Aristophanes Uret, ved at lade ham selv falde Brugen af Navnet Sokrates til sit Lystspil *Skyerne* en Ungdomsubesindighed o. s. v. Hvad der end mere hidrog til at forstemme Læserne mod mit Stykke, var en tydsk Afhandling af Professor Forchhammer i Kiel, der kom ud paa den Tid, og hvori han beviste, at Sokrates virkelig havde været en Dyrører i Staten, og man ingen Uret havde gjort ham.

Samme Bind, Side 145-146:

Hvad havde bevæget mig til at behandle dette Æmne?
Lyst til at vise mig original ved egen Productivitet

jeg tilstaaer, at jeg drog et Suk, da jeg læste i Deres Brev: „men det er dog ingen Skieldsbord, det er dog ingen Foragt, det er dog allerede godt i vore Tider“.

funde det ikke være; thi hele Tidsalderen i Grækenland, da Sokrates levede, staaer saa nøiagtig udmalet i Historien, han selv fremtræder hos Platon og Xenophon saa bestemt og characteristisk, at noget Selvgiort her aldeles vilde været smagløst og taabeligt. Men den sande Digter synger ikke af Forfængelighed og Egoisme, men af Kiærlighed til Gienstanden. Jeg elskede Sokrates; min Phantasie, min Tanke, min Følelse havde faaet Lyst til at beskæftige sig med ham. Jeg vilde studere Tidsalderen, Platon, Xenophon, og det blev mig først ret muligt ved at forbinde dette Studium med min egen Kunst; den Activitet, som saaledes satte min Aand i Bevægelse, gav den først ret Kraft til at fatte Gienstanden. Desuden — en historisk Person maa fremtræde saa bestemt og tydeligt, som muligt — der skal dog Digteraand til at bringe ham paa Scenen, til at lade ham bevæge sig i en selvopfundne dramatisk Composition. Det er, som om man saae et ypperligt Maleri, hvilket en Trolldmand ved sin Stav fik til at træde ud af Rammen og bevæge sig i forskjellige Gemyststilstande, uden at Billedet dog tabte den rigtige Tegning og Liighed. Jeg vilde fremstille en Fiendtlighed og en Forsoning mellem det ethiske og æsthetiske Princip i Sokrates og Aristophanes. I Xanthippe og Daphne fik jeg Leilighed til at tegne selvopfundne Characterer. Og skjøndt mit Stykke ikke var et Product af egenlig Lærdom (jeg har aldrig udgivet mig for at være sprænglærd), saa tør jeg dog paastaae, at det ikke her var Lærdommen, som kom i Betragtning, men det Digteriske, forbundet med de historiske Characterer og den tragiske Handling. Og hvis denne virkede, som den skulde, saa havde det maaskee ikke været saa galt,

at det store Publicum (her tales ikke om enkelte Lærde) havde paa en underholdende og rørende Maade lært en Tidssalder bedre at kiende, der var saa vigtig, saa lærerig, og har havt saa stor Indflydelse paa alle følgende Tider.

Jeg havde dog den Satisfaction, at en Mand, som i denne Sag, hvad Lærdom og Fortrolighed med græsk Litteratur angik, kunde maale sig med de Bedste af Faget, min Ven Brøndsted, Professor i det græske Sprog, en poetisk Natur, et varmt, ædelt Hierte, der havde længe været i Grækenland, og lært Sproget næsten som sit Modersmaal, sendte mig paa min Fødselsdag en Ring med Sokrates's Billed, ledsaget af følgende Digt:

Modtag en græsk beskeden lille Steen,
Som venlig Dreade først lod finde,
Men findrig Kunstner siden i Athen
(Jeg fik den der) udskåret har til Minde
Om Sokrates, den Gode og den Vise,
Som alle Slægter med Beundring prise.

Og da du ham, vort Nordens ædle Ekiald!
Har priist og hyllet bedre, end de Andre,
Den Vises Billed fra Athenes Hal
Paa denne Høitidsdag til dig skal vandre.
Usynligt slynger sig om denne Gave
Et kjærligt Blomster fra den Vises Have.

Den Blomst vil minde dig: Glem ei hans Færd,
Naar Laves Slethed, Høies Lune saarer!
Var ei hans rene Dyd, hans høie Værd
Miskiendt, bespottet af hans Samtids Daarer?

Dog svigted ei hans Genius i Nøden;
Den blev ham huld og trofast indtil Døden.

Dg saa vil din dig være. Ei mod Bold
Dg Gift den har at værne; men mod Avind
Den dig vil dække med sit gyldne Skjold,
Dg hæve Selvbevidstheds stærke Glavind,
Dg sige høit: „Mig Lumpenhed ei smerter;
Ehi mig tilhører alle ædle Hjertes“.

De alt for stærke Udtryk i dette Digt maae Ven-
skab og Brøndstedes ildfulde Character undskyldes; men Ven-
skab gjorde ham visseelig ikke blind, og Oversætteren af
Æschylos's Agamemnon viser, at han havde Ret
til at tale med, ikke blot som Lærd og en ved mange-
sidede Kundskaber dannet Mand, men som skøn Mand
og som Indviet.

Bemærkninger til Sokrates:

Side 146. Paa Personslisten mangle Sokrates' Lærlinge
Kebes og Kriton, forskjellige unavngivne Archonter,
og Krigeren Eustachios.

— 177, Linie 4, til Side 178, Linie 28. Denne Deel
af Samtalen mellem Damon og Menalkas er laant
fra Theocrits (i Meislings Oversættelse) tyvende Idyl,
Vers 22 til Enden.

— 207, — 25-27: jeg stammer — som
 Homeros siger — heller ei fra Egen
 Dg Fiendene, men kun fra Mennesker.]

Det Sted hos Homer, som her sigtes til, er Odysseens
XIX. Sang, 163. Vers; men Oehl. anfører det vel

nærmest efter Platons Apologie, 23. Cap., hvor det er benyttet i samme Forbindelse, som her.

Side 210, Linie 19-20: og tusind Drachmer
[Han havde maattet bøde for sin Fræfthed.]
Tusind Drachmer er omtrent 330 Rdlr.

— 212, — 29-30: Alt, hvad jeg
[Kan give jer, det er en Mine høist.]
Til „en Mine“ føier Oehl. under Texten som Anmærkning: „12 Rigsdaler“; men en Mine er omtrent 33 Rdlr.

— 229, — 12-14: hvor ubarmhiertig
[Den ene Pladsmand du til Ragen pidfter
Strax oven paa den anden.]
Pladsmand, hoi Embedsmand, homme en place. Videnskabernes Selskabs Ordbog (1829) anfører dette Ord som brugt i nyere Tider, men citerer kun G. L. Baden. — Manuscr. til Sokrates har her først havt „Stormand“; Oehl.s tydske Oversættelse af Stykket (i Adam Oehl.s Werke, IX, 1839) har „Staatsmann“.

— 259, — 21-23: et Pantheon . . . som overgaaer hiint paa Akropolis.] Digteren forvexler Parthenon, Minervas Tempel paa Akropolis, med det romerske Pantheon eller Tempel for alle Guder.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Orig.:

Side 146, Linie 21-23: Apollons Præst. | En Rhapsode. | Jon] = B; A: Apollons Præst. | Jon

— 150, — 1: Det gamle Snit, liig den] = B; A: Det samme Snit, som den

- Side 150, Linie 2: Thracien] = M; A, B og C: Trafien
(den græske Form er *Θράκη*)
- 152, — 2: Som Ingen voved] = B; A: Som
ei jeg voved
- 155, — 24: ivrig] = B; A: heftig
- 157, — 11: den] = B; A: dem
- —, — 32: Indbildte] = M; A, B og C: Inder-
bildste
- 161, — 30: mig] = B; A: mit
- 163, — 1: alt for megen] = B; A: alformegen
- 164, — 9: forblommet] = B; A: forblummet
- —, — 26: Tigger] = C; A: Betler
- —, — 28: En Tigger? tigger jeg] = C; A: En
Betler? Betler jeg
- 171, — 1: At der er noget] = B; A: Der er
dog noget
- 172, — 11: Elskovsvarme] = B (og M); A: El-
skovsarne
- 175, — 9: Fælden] = B; A: Reden
- 179, — 21: Som boer ei langt fra dette] = B; A:
I Nærheden af dette
- 183, — 22: dog] = B (og M's oprindelige Læse-
maade); A: nu
- 185, — 22-23: du vil Comodier skrive] = B; A:
Du Satirer vil skrive
- 186, — 29: Folket engang har forhaant] = B; A:
Folket har fræk forhaant
- 187, — 4: med saa letfindig en Svend] = M; A,
B og C: med letfindige Svend
- —, — 11-12: Pladsen. | Jeg af Theaterlivet] =
B; A:

Pladsen.

Vi kappes ei meer om Apollons Krands, jeg trænger
til Cynthias Myrther.

Jeg af Theaterlivet

- Side 187, Linie 22: forvoven] = B; A: formastelig
 — 188, — 4: ei alvorligt] = C (og M); A: ei ret
 alvorligt
 — 189, — 2: Menalkas] = B; A: Menalkos
 — 190, — 1: ligner] = B; A: skildrer
 — —, — 2: tyder] = B; A: ligner
 — 192, — 6: fra Phobos mægtigt hen til Gros] =
 B; A: fra Kunsten mægtigt til Naturen
 — 193, — 1: Hvad eller] A, B og C: Hvad heller
 (smlg. Varr. til Side 203, Linie 15)
 — —, — 19: dette Lystspil kaldet Skyerne] = B;
 A: dette flauue Lystspil — Skyerne
 — —, — 28: Sit Misgreb] = B; A: Sin Raadhed
 — 194, — 7-17: Aristophanes. | Jeg har dig sagt
 osv. indtil: Jeg har i lang Tid] = B; A:

Aristophanes.

Tilgiv en Ungdoms-Dverilelse!

Jeg har i lang Tid

- —, — 22: du i al] = B; A: Du med al
 — 195, — 28: selv] = B; A: dog
 — 199, — 19: kan høist en] = M; A, B og C: kan —
 høit — en
 — —, — 25, til Side 200, Linie 5: Thi, tværtimod,
 det vilde være Skam osv. indtil: Der høyses] = B; A:
 Thi, tværtimod, det vilde være skændigt,
 Hvis jeg som moden Mand ei skammed mig
 For Drengestregen, om den end var vittig,
 Og rysted Lungen i Athenerne.

(Der høyses

Side 200, Linie 10: høit] = B; A: det

— —, — 11-22: en ædel Gubbe osv. indtil Mod
gamle Anfald] = B; A:

en ædel Gubbe,
Som høit fortæner Fædrelandets Agt.
Derfor forbander jeg det Dieblif,
Da jeg forhaaned ham med Skyerne.
Og hvis J ei frifiende ham, da signer
Jeg Diebliffet, da jeg spotted Jer
J mine Riddere, og skildred hele
Athenens Folk, som en lettroende
Naragtig gammel Laabe, der sig villig
Bed Næsen tage lod af Demagoger.
Nu, Demos! vælg nu selv hvad Du har lyst.

En Archont.

Du sagde nys: Du var ei paa Theatret,
Derom maa jeg dig minde selv, min Ven!
Paa Skuepladsen taaler Folket Spøg,
Her er det Alvor!

Aristophanes.

Jeg har Alvor talt.

Melitos (sagte til ham).

Bee dig, naar næstegang Du træder op.
Paa Bræderne!

Aristophanes.

Ja Bee, Bee mig, Melitos!

Hvis der Du seer mig oftere. Jeg har
For evig sagt Komodien Farvel.
Nu kan de Andre male Jer Huusscener;
Forældre, vrede paa vanartige Søner.
Dphørt er den politiske Komodie;

Mig syntes at den burde spille her
Paa Heliasters Ting sin sidste Rolle.

(Han gaaer hen paa sin Plads igien.)

Sofrates.

I Nøden skal man lære fiende Venner.
Det glæder mig, min Ven, at Skyerne
Drev fra din Himmel, og mig viste den
I eget blaa uskyldigklare Lys. —

Mod gamle Anfald

Side 201, Linie 5: høist ærværdige] = B; A: høistærværdige

— —, — 23: du] = C; A: min

— 203, — 15; Side 204, Linie 3; Side 247, Linie
20 og 22; Side 248, Linie 21; Side 269, Linie 18;
og Side 274, Linie 29: Svad eller] = B; A: Svad
heller

— 209, — 1: den] = M; A, B og C: din

— 212, — 32: Apollodoros] = M; A, B og C: Apollo-
dorus

— 213, — 26: havde reent I funnet spare jer] = B;
A: havde I aldeles funnet spart

— 214, — 17: Rhadamanthys, Ufos] = M; A, B og
C: Rhadamantos, Ufos

— —, — 19: Uias] = M; A, B og C: Uas

— 219, — 7: Hierte] = B (og M); A: Bryst

— —, — 12: Bryst] = B (og M); A: Hierte

— —, — 17-18: Faders Sted. | Det Skib] = B; A:
Faders Sted.

Med Groß Rose følger Livets Torn;
Den som ei taaler, Tornen stikker ham,
Fortiener ikke Rosens Duft. O Born!
Zeus træffer ei den Gode med sit Lyn,
Han paa den skybedækte Himmel lod

En Abning vise sig, skion lyseblaa,
Som mulig Frelsesdør for Socrates.

Det Skib

- Side 221, Linie 8: Πιραύς] = M (smlg. Side 259, Linie 27); A, B og C: Πιραός (den græske Form er Πειραιεύς)
- 223, — 12: denne] = B; A: samme
- 224, — 13: Sophofles] = C; A: Sophoflos
- —, — 14: skiont, end stort] = B; A: skion end stor
- —, — 23: hvad maaskee som Digter for han] = B; A: hvad som Digter, Utsines, han
- 225, — 1: Bærende, og den] = M; A: Bærende; men den (B og C: Bærende; ja den)
- —, — 15, og Side 226, Linie 15: Sicilien] = M; A, B og C: Sifilien (den græske Form er Σικελία)
- —, — 24: ædel] = B; A: værdig
- 226, — 11: De vare] = B; A: Det vare
- 231, — 28: Hipparchos'] = M; A, B og C: Hipparchas
- 234, — 8: Den] = B; A: Det
- 241, — 15-16: Der kommer Toget. | Under en Marsch] = B; A:

Der kommer Toget.

Jeg seer, at man paa Veien kaaret har
Vor Aristophanes, til at udføre
Rhapsodens Hverv ved Festen. Folket ynder
Ham end; til Trøst man viser ham en Ure,
Fordi man har fordømt hans Ewigefader.

Under en Marsch

- —, — 17-18: af folket. | Strophe] = B; A:
af Folket. Aristophanes anfører Sangerne, som
Rhapsode, bekrandsjet med Laurbær og med en gylden
Lyra i Armen.

Strophe

- Side 241, Linie 19, og Side 242, Linie 11: Qæto] =
Digterens tyske Oversættelse af Stykket; A, B og
C: Qæto
- 242, — 9: En Rhapsode] = B; A: Aristophanes
- —, — 16: taffede] = B; A: flippede
- 244, — 13: liden den end tyktes] = B; A: liden
som den tyktes
- 245, — 2: fryde] = B; A: more
- —, — 7: Apollon] = B; A: Apollen
- 246, — 30: Modsigelse] = B; A: Modsigelsen
- 249, — 7: spærret sig hver Bei] = B; A: spærret
hver en Bei
- 253, — 25: og saare mat] = M; A, B og C:
og mat
- 255, — 28: munter] = C; A: munter
- 256, — 27-28: Forlegenheden, | I det jeg] = B; A:
Forlegenheden,
Ydmygelsen, ja Sønderknuselsen,
I det jeg
- —, — 29-31: tale med dig ene. | Jeg kommer ei
med matte Talemaader | At trøste] = B; A:
tale med dig ene.

Tro mig, jeg skønner paa din Skaansomhed.
Men skaan mig ogsaa nu for denne Spøg!
Tro ei, fordi jeg var en Lystigmager,
At Alvor er min Aand, mit Hjerte fremmed.
Vel har Du Ret: den store Hob fortjener
Kun siælden at den Bise taler Alvor;
Men, Sokrates! i det jeg som en Synder
Staaer for dig og tilstaaer min Ungdomsbrøde,
Unraabende dig om Tilgivelsen —

(Hvad ei behøves, Du har alt tilgivet,
 Saa staaer jeg ogsaa for dig som en Mand,
 En ærlig Mand, der i sin sidste Stund
 Ei smigrer dig med falsk Bessedenhed,
 Saalidt som jeg med matte Talemaader
 Vil trøste

Side 257, Linie 19, til Side 258, Linie 10: Aristophanes. | Du har viist mig Høimod osv. indtil I Get og Alt forskiellig] = C; A:

Aristophanes.

Ja — Du agter mig
 Som Een af Hoben, der fortrød sin Brøde;
 Som et godt stakkels Dyr, der sørger over
 Sin Drengestreg. Men — store Sokrates,
 Du ei begriber, hvad der piner mig;
 Thi — ærlig talt — (her er ei Tid at spille
 Paa Ord og Dmsvøb) — jeg er ogsaa Noget!
 Skiondt ei saa stor som Du, endskiondt udviklet
 Paa ganske modsat Viis — ei din Discipel;
 I Get og Alt forskiellig

— 258, — 14-15: Gode Ven! | Aristophanes.] = B; A:

Gode Ven!

Forklar dig tydeligt! Hvad vil Du sige?
 Jeg mærker at dit Sind er stærkt bevæget.

Aristophanes.

— 259, — 8 til 29: i vort Grækenland osv. indtil
 Og derfor kommer jeg] = B; A:

i vort Grækenland.

At danne Steen til ædle Bygninger,
 Til Skikkelser for skionne Legemer,
 Og Phantasie og Følelser og Sprog

Til Digte, Folkesværn til floge Stater,
 Og Juglings Mod og Snildhed til Bedrift —
 Det kunde Fleer. Men danne Hjertes, fiende
 Sig selv, — i tapper Selvfornægtelse
 Heroisk styrke Dyden i sit Bryst —
 Deri var Ingen, Sokrates, dig lig.
 Og derfor kommer jeg

Side 260, Linie 1-2: Fortieneste, saa glæder det mig dog, |
 Hvis du erkiender — jeg erkiendte dig.] = B; A:

Fortieneste; — saae Du kun mine Feil —
 Saa glæder det mig dog, hvis det mig lykkes
 At Du erkiender — jeg erkiendte dem.

— 272, — 14: Xenophon] = M; A, B og C: Xenophon

